

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İKTİSAT ANABİLİM DALI**

**KÜRESEL PAZARLARIN GELİŞİMİ VE TÜRKİYE’NİN KÜRESEL
PAZARLARDAKİ YERİ**

Rukiye Ebru CEYRAN

DOKTORA TEZİ

ADANA / 2018

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İKTİSAT ANABİLİM DALI**

**KÜRESEL PAZARLARIN GELİŞİMİ VE TÜRKİYE’NİN KÜRESEL
PAZARLARDAKİ YERİ**

Rukiye Ebru CEYRAN

Danışman: Prof. Dr. Hüseyin Mahir FİSUNOĞLU

DOKTORA TEZİ

ADANA / 2018

Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne;

Bu çalışma, jürimiz tarafından Eğitim Bilimleri Anabilim Dalında DOKTORATEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Prof. Dr. Hüseyin Mahir FİSUNOĞLU

Üye: Prof.Dr. Mehmet Fatih CİN

Üye: Prof.Dr. H.Altan ÇABUK

Üye: Prof.Dr. Fatih YÜCEL

Üye: Doç.Dr. Berna BALCI İZGİ

ONAY

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim elemanlarına ait olduklarını onaylıyorum.

.../.../2018

Prof. Dr. H. Mahir FİSUNOĞLU
Enstitü Müdürü

NOT: Bu tezde kullanılan ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'ndaki hükümlere tabidir.

ETİK BEYANI

Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde ve ortaya çıkan sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu,

bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim. / / 2018

Rukiye Ebru CEYRAN

ÖZET

KÜRESEL PAZARLARIN GELİŞİMİ VE TÜRKİYE’NİN KÜRESEL PAZARLARDAKİ YERİ

Rukiye Ebru CEYRAN

Doktora Tezi, İktisat Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Hüseyin Mahir FİSUNOĞLU

2018 Ağustos, 303 Sayfa

Küreselleşme artan insan hareketliliğini, bilginin, eşyaların (malların) ve paranın (sermayenin) ulusal sınırlar ötesinde dolaşımını tarif eden bir terimdir. Bu terim 1980’lerde popüler olarak kullanılmaya başlanmıştır. Bu hareketlilik dünyada uluslar üzerinde; nüfus açısından, iktisadi açısından, politik, sosyal ve kültürel açıdan birbirine bağımlılığı doğurdu. Genelde küreselleşme iktisadi kavram olarak düşünülmesine rağmen (örneğin küresel pazarlar), bu süreç birçok sosyal ve siyasi etkileri de doğurdu. Bu çalışmanın amacı Türkiye’nin Küreselleşen dünyanın neresinde olduğu, özellikle küreselleşen dünyadaki dev ekonomilerle ilişkileri ve küresel pazarların önemi araştırılmıştır. Bu amaçla, 9 ülke grubu oluşturulmuş toplam 124 ülke 1970-2014 dönemini kapsayacak şekilde KOF küreselleşme endeksi değerleri kullanılarak bir araya getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, küresel pazarlar, KOF endeksi, EKK Yöntemi

ABSTRACT**DEVELOPMENT OF GLOBAL MARKETS AND TURKEY'S PLACE IN
GLOBAL MARKETS****Rukiye Ebru CEYRAN****Ph.D. Thesis, Department of Economics****Supervisor: Hüseyin Mahir FİSUNOĞLU****2018 August, 303 pages**

Globalization is a term that describes the increasing Human mobility, the circulation of information, goods (goods) and money (capital) beyond national borders. This term was popularized in the 1980s. In the world, this movement has given birth to the nation, in terms of population, economic, political, social and cultural dependence on each other. Although globalization is generally considered as an economic concept (e.g. global markets), this process has given birth to many social and political influences. The aim of this study was to investigate Turkey's position in the globalizing world, especially its relations with the giant economies in the globalizing world, and the importance of global markets. For this purpose, a total of 124 countries comprising 9 groups of countries were combined using KOF globalization index values to cover the 1970-2014 period.

Key words: Globalization, Global markets, KOF index, Least Squares Method

ÖNSÖZ

Uzun bir doktora döneminin ardından tezi bitirmenin verdiği mutlulukla ve huzurla artık bana bu yolda yardım eden herkese teşekkür etme zamanı geldi. Öncelikle bu süreçte gerekli sabır ve anlayış gösteren, yol gösteren çalışmalarımın daha iyi olması için sürekli bilgi akışı sağlayan tez danışmanımın bu başarımda katkısı asla unutulamaz.

Desteklerini esirgemeyen benimle beraber yola çıkan ancak geçen zamanda emekli olan danışmanım değerli hocam Prof. Dr. Nejat ERK' e teşekkür ederim. Sonrasında danışmanım olarak görevi alan bu süreçte bana katlanan ve her türlü yardım, anlayış ve özeni göstererek aynı zamanda motivasyonu ile tezimi bitirmemi sağlayan değerli hocam danışmanım Prof. Dr. Mahir FİSUNOĞLU' na çok teşekkür ederim. Doktora ders ve tez aşamasında yardımlarını esirgemeyen Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü çalışanlarına başta müdürümüz Prof. Dr. Mahir FİSUNOĞLU olmak üzere teşekkür ederim. Tez izleme komitemde ve tez savunma jürimde bulunan değerli görüş ve önerileriyle katkı sağlayan değerli hocalarım Prof. Dr. Hasan Altan ÇABUK, Prof. Dr. Mehmet Fatih Cin, Prof. Dr. Fatih YÜCEL, Doç.Dr. Berna BALCI İZGİ'ye teşekkür ederim.

Tez izleme komitesinde bulunmamasına rağmen bana destek veren, görüş ve önerilerini esirgemeyen ve umutsuzluğa kapıldığımda her daim pozitif görüşleriyle başaracağımı ifade eden değerli hocam Prof. Dr. İlder ÜNLÜKAPLAN' a teşekkür ederim. Entegrasyon konusunda değerli bilgi ve kaynaklarını paylaşan lisans hocam Öğr. Gör. Dr. Murat PÜTÜN' e teşekkür ederim. Bunun yanı sıra her zor zamanımda arayıp yardım istediğim ve hiçbir zaman geri çevirmemiş olan yoğunluğuna rağmen elinden geleni yapan değerli arkadaşım, hocam Dr. Öğr. Üyesi Fela ÖZBEY'e ve ekonometri anabilim dalı araştırma görevlisi Sera ŞANLI hocama teşekkür ederim.

Kimi zaman sıkıntılı, kimi zaman stresli, kimi zaman mutlu yaşadığım ve geçirdiğim bu dönemde özellikle manevi desteklerini esirgemeyen aileme de teşekkür etmek istiyorum. Başta bu süreçte her halime dayanan eşim Fuat Değer CEYRAN' a, kimi zaman ayrı kalmak zorunda olduğum vakit geçiremediğim, önce bana kızan ama ardından hemen unutan ve bir gülüşü ile beni affeden, zaman zaman yanımda benimle bu sürece katılmak zorunda kalan, üniversitedeki çalışmalarım yanımda taşımak zorunda kaldığım canım kızım papatya prensesim Olcay CEYRAN' a teşekkür ederim. Yine desteğini esirgemeyen odasını paylaştığım bana anlayış gösteren abim Dr. Öğr.

Üyesi Emre SEZGİN' e teşekkür ederim. Çukurova Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi İktisat Anabilim dalı sekreteri Gülbarış OĞUZ hanım'a, Sosyal Bilimler Enstitüsü çalışanlarına yardımları için teşekkür ederim. Ayrıca Çukurova Üniversitesi Bilimsel Araştırma Fonu'na (SDK-2014-3385) araştırmama kattıkları maddi destek için teşekkür ederim.

Ve tabii ki hayatımda iyi ki varlar dediğim, beni bu günlere getiren, okutan ve hiçbir zaman varlığını ve desteklerini esirgemeyen, bu uzun ve zorlu süreçte kızımı emanet ettiğim, kızıma bakan benim yokluğumu hissettirmemeye çalışan canım annem ve babam Güler ve Hüseyin SEZGİN' e teşekkür ediyorum. Bu çalışmayı da onlara ithaf ediyorum.

Rukiye Ebru CEYRAN

Adana / 2018

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
ÖNSÖZ.....	vi
KISALTMALAR.....	xi
TABLolar LİSTESİ.....	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xiv
EKLER LİSTESİ.....	xv

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Çalışmanın Önemi	1
1.2. Çalışmanın Kapsamı ve Kısıtları	2
1.3. Çalışmanın Amacı.....	3
1.4. Çalışmanın Planı	4

BÖLÜM II

BÖLGESELLEŞME VE KÜRESELLEŞME KAVRAMI

2.1. Bölgeselleşme ve Küreselleşme.....	6
2.1.1. Küreselleşmenin Tanımları	10
2.2. Küreselleşmenin Tarihsel Gelişimi.....	12
2.3. Küreselleşmenin Ortaya Çıkışı ve Teorik Yaklaşımlar	20
2.3.1. Aşırı Küreselleşmeciler (Hyberglobalist).....	21
2.3.2. Kuşkucular (Skeptical)	22
2.3.3. Dönüşümcüler (Transformantionalist)	25
2.4. Küreselleşme Türleri.....	26
2.4.1. Siyasal Küreselleşme.....	27

2.4.2. Sosyal Ve Kültürel Küreselleşme.....	38
2.4.3. Ekonomik Küreselleşme.....	33
2.4.3.1.Dış Ticaret Teorileri ve Küreselleşme.....	36
2.4.3.2. Dış Ticaret Anlaşmaları ve Kurumlar	38
2.4.3.3. Finansal Küreselleşme.....	39
2.4.3.4. Coğrafi Küreselleşme	51

BÖLÜM III

KÜRESELLEŞMEYİ ÖLÇEN ENDEKSLER VE COĞRAFİ

KÜRESELLEŞME

3.1. Küreselleşme Endeksleri.....	53
3.1.1. KOF Küreselleşme Endeksi Tanımı	57
3.1.2. KOF Küreselleşme Endeksi Değişkenleri ve Ağırlıkları.....	57
3.1.3. KOF Küreselleşme Endeksi Hesaplama Yöntemi.....	62
3.2. Asya için KOF Küreselleşme Endeksi.....	62
3.3. Avrupa için KOF Küreselleşme Endeksi.....	63
3.4. Kuzey Amerika için KOF Küreselleşme Endeksi	63
3.5. Güney Amerika için KOF Küreselleşme Endeksi	64
3.6. Afrika için KOF Küreselleşme Endeksi	64
3.7. Okyanusya için KOF Küreselleşme Endeksi.....	65
3.8. Türkiye için KOF Küreselleşme Endeksi	65

BÖLÜM IV

ZAMAN SERİSİ ANALİZİ İLE KÜRESELLEŞME

4.1.Literatür Taraması.....	.81
4.2.Veri Seti83
4.3. Hipotez.....	.86

4.4. Yöntem.....	.90
4.5. Değişkenlere Ait Temel İstatistiksel Bulgular.....	.90

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç Ve Öneriler	97
------------------------------	----

KAYNAKÇA.....	102
----------------------	------------

EKLER	111
--------------------	------------

ÖZGEÇMİŞ	303
-----------------------	------------

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği, EU European Union

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

AET: Avrupa Ekonomik Topluluğu

APEC: Asia-Pacific Economic Cooperation, Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği

ASEAN: Association of Southeast Asian Nations, Güneydoğu Asya Uluslar Birliği

CEPR: Centre for Economic Policy Research, Ekonomi Politika Araştırma Merkezi

DPT: Devlet Planlama Teşkilatı

DYY: Doğrudan Yabancı Yatırımlar, FDI Foreign Direct Investment

FTA: Free Trade Area, Serbest Ticaret Alanı

GATT: General Agreement on Tariffs and Trade, Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Antlaşması

GSMH: Gayri Safi Milli Hasıla

GSYİH: Gayri Safi Yurt İçi Hasıla

IMF: International Money Fund, Uluslararası Para Fonu

NAFTA: The North American Free Trade Agreement, Kuzey Amerika Ülkeleri Serbest Ticaret Antlaşması

NATO : NorthAtlantic Treaty Organization, Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü

OECD: Organisation for Economic Co-operationand Development, İktisadi İşbirliği ve Gelişme

SSCB :Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği

TPP: Trans Pasifik Ortaklığı

TTYU: Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı

TUIK: Türkiye İstatistik Kurumu

UN: United Nations, Birleşmiş Milletler

WB: World Bank, Dünya Bankası

WHO: World Health Organization, Dünya Sağlık Örgütü

WTO: World Tourism Organization, Dünya Turizm Örgütü

WTO: World Trade Organization, Dünya Ticaret Örgütü

YASED: Yabancı Sermaye Derneği

TABLOLAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo 1. Küreselleşmenin Kavramsallaştırılması: Üç Yaklaşım	26
Tablo 2. Yıllar İtibariyle Türkiye için Doğrudan Yabancı Yatırımlar ve Portföy Yatırımları (1986-2015).....	42
Tablo 3. Yıllar İtibariyle Türkiye’ye Gelen ve Giden Doğrudan Yabancı Yatırımların Bölgesel Dağılımı (Milyon ABD Doları) (2003-2013)	43
Tablo 4. Yıllar İtibariyle Türkiye için Ülkeler bazında Doğrudan Yabancı Yatırım(DYY) Girişler-Çıkışlar (2003-2013)(Milyon \$).....	45
Tablo 5. Yurtiçinde Yerleşik Kişilerin Yurtdışındaki Portföy Yatırımları (Coğrafi Dağılım) (Milyon ABD Doları)	46
Tablo 6. Yıllar İtibariyle Amerika için Doğrudan Yabancı Yatırımlar ve Portföy Yatırımları (1986-2015).....	48
Tablo 7. Yıllar İtibariyle Japonya için Doğrudan Yabancı Yatırımlar ve Portföy Yatırımları (1986-2015).....	49
Tablo 8. Yıllar İtibariyle Avrupa Bölgesi için Doğrudan Yabancı Yatırımlar ve Portföy Yatırımları (1986-2015).....	50
Tablo 9. Küreselleşmenin Ölçülmesinde Kullanılan Yaklaşımlar	53
Tablo 10. Küreselleşme Ölçüm Yöntemlerinin Karşılaştırılması	56
Tablo 11. 2015 KOF Küreselleşme Endeksi Değişkenleri ve Ağırlıkları.....	58
Tablo 12. 2015 KOF Küreselleşme Endeksi: Kaynaklar ve Değişkenler	59
Tablo 13. Türkiye için KOF Küreselleşme Endeks Değerleri (2006-2013)	66
Tablo 14. Türkiye için KOF Ekonomik Küreselleşme Değişkenleri.....	66
Tablo 15. Ekonomik Küreselleşme; Kısıtlamalar	68
Tablo 16. Uluslararası ticaretteki vergiler.....	68
Tablo 17. Sosyal Küreselleşme Değerleri.....	70
Tablo 18. Türkiye ve Benzer Ülkelerin KOF endeksi Ekonomik Küreselleşme Değerleri	71
Tablo 19. Türkiye ve Benzer Ülkelerin KOF endeksi Politik Küreselleşme Değerleri	73
Tablo 20. Türkiye ve Benzer Ülkelerin KOF endeksi Sosyal Küreselleşme Değerleri	74

Tablo 21. KOF Ekonomik Küreselleşme Endeksi	76
Tablo 22. KOF Politik Küreselleşme Endeksi	77
Tablo 23. KOF Sosyal Küreselleşme Endeksi	78
Tablo 24. Literatürdeki çalışmalar ve kullandıkları değişkenler.....	81
Tablo 25. Uygulamada Kullanılan Bölgeler ve Ülkeleri (124).....	84
Tablo 26. Uygulamada Kullanılan Bölgeler ve Ülkeleri (124).....	85
Tablo 27. Türkiye için Uygulama Sonuçları	95
Tablo 28. Ülke grupları için Uygulama Sonuçları	96

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

Şekil 1. Yıllar itibariyle Türkiye’deki Doğrudan Yabancı Yatırımların GSYİH’deki Payı (1986-2015).....	43
Şekil 2. Türkiye’deki Ticaretin GSYİH’dayı payı (1980-2014)	67
Şekil 3. Türkiye için Doğrudan Yabancı Yatırımların ve Portföy Yatırımlarının GSYİH’deki payı	67
Şekil 4. Uluslararası Ticaretteki vergiler	69
Şekil 5. Türkiye ve Benzer Özellik Gösteren Ülkeler için KOF Ekonomik Küreselleşme	72
Şekil 6. Türkiye ve Benzer Özellik Gösteren Ülkeler için KOF Politik Küreselleşme(1970-2013)	72
Şekil 7. Türkiye ve Benzer Özellik Gösteren Ülkeler için KOF Sosyal Küreselleşme (1970-2013)	75
Şekil 8. KOF Ekonomik Küreselleşme Endeksi.....	79
Şekil 9. KOF Politik Küreselleşme Endeksi.....	79
Şekil 10. KOF Sosyal Küreselleşme Endeksi.....	80

EKLER LİSTESİ

	Sayfa
EK 1. Uygulamada Kullanılan Veriler	111
EK 2. Uygulama Sonuçları.....	128

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1.Çalışmanın Önemi

Küreselleşme artan insan hareketliliğini, bilginin, eşyaların (malların) ve paranın (sermayenin) ulusal sınırlar ötesinde dolaşımını tarif eden bir terim olup, bu terim 1980’lerde popüler olarak kullanılmaya başlanmıştır. Bu hareketlilik dünya ulusları üzerinde nüfus açısından, iktisadi açısından, politik, sosyal ve kültürel açıdan artan birbirine bağımlılığı doğurdu. Genelde küreselleşme iktisadi kavram olarak düşünülmesine rağmen (örneğin küresel pazarlar), bu süreç birçok sosyal ve siyasi etkileri de doğurdu. Birçok toplumlarda (yerel topluluk) küreselleşme modernlikle özdeşleştirilir. Böyle bir algı yanılgısı yaratır. Çünkü bu algı küreselleşmenin geleneksel toplumdan batı sanayileşmiş toplumuna dönüşümü olarak algılanır. Küresel seviyede algı ise; hükümetlerin küresel ve uluslararası oluşumlarla ilgili karşı karşıya kaldığı küresel ve uluslararası meselelerin çözümüyle ilişkilendirilerek düşünülmelidir.

Küreselleşme ve küreselleşmenin pozitif ve negatif etkileriyle ilgili farklı eleştiriler ve argümanlar görülmektedir. Bir taraftan bazı düşünürler globalleşmenin toplumları serbest ticaret, bilgi paylaşımı teknoloji paylaşımı gibi yöntemlerle daha zenginleştireceğini öne sürmektedir. Diğer taraftan diğer bazı yazarlar ve düşünürler küreselleşmeyi fakir toplumların sömürülmesini arttıran bir faktör olarak görmekte ve aynı zamanda geleneksel kültürlerin yozlaşması yönünde tehdit olarak kabul etmektedir. Bunu yaparken modernleşmenin toplumları değiştirme süreci baz alınmaktadır. Bu aslında Karl Marx’ın “aliniation” yaklaşımının bir ölçüde tekrar edilmesi ya da modern versiyonudur.

Bazı iktisatçılara göre “salt ulusal ekonomi” kavramı artık ortadan kalkmış durumdadır. Uluslararası ticaret dünya ulusları içerisinde gerek ulusal bazda düşünüldüğünde gerekse bölgelere indirildiğinde iktisadi olgunun merkezine oturmuştur. Bu yüzden de salt ulusal ekonomi kavramının önemini yitirmiş küresel etkileşim gündeme oturmuş ve bu da iktisadi hayatı yönlendiren önemli bir katalizör görevi görmüştür. Bu aslında Karl Marx’ın “aliniation” yaklaşımının bir ölçüde tekrar edilmesi ya da modern versiyonudur.

Sanayileşmiş belli başlı sanayi ülkeleri arasında örneğin OECD (İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı) ülkelerinin toplam üretiminin (GSYİH) yarısından

fazlasının uluslararası ticarete konu olduğu bilinmektedir. Ekonomilerin uluslararası entegre olması konusu serbest ve mümkün olduğu kadar az ticaret engeline konu olarak piyasaların rekabet temeline dayandırılarak işletilmesi arzusuna dayanmaktadır. Uluslararası ekonomik kurumlar örneğin WTO (Dünya Ticaret Örgütü), IMF (Uluslararası Para Fonu) paranın, hizmetlerin ve malların uluslararası serbest akışını gittikçe kolaylaştırmıştır. Bölgesel olarak da entegrasyona yönelen ülkeler örneğin EU (Avrupa Birliği), NAFTA (Kuzey Amerika Ülkeleri Serbest Ticaret Anlaşması), ASEAN (Güneydoğu Asya Uluslar Birliği) gibi kendi coğrafi sınırları içerisinde iktisadi birliği sağlayarak sağlamlaştırmak hatta Avrupa Birliğinde olduğu gibi en üst düzeye ulaştırmayı amaçlamaktadır. Diğer taraftan NAFTA'yı ele alalım. NAFTA'nın ilerleyen zaman içerisinde hem üye sayısı artmış hem de büyük oranda bölge içi ticareti artarak yükseltmiştir.

Buna rağmen EU ile karşılaştırıldığında ekonomik entegrasyonun derecesi oldukça düşük seviyede gerçekleşmiştir, yani NAFTA birliği sadece serbest ticareti amaçlayan bir birlik görünümündedir. Sonuçta bölgesel ekonomik entegrasyonlar entegre olma derecesi ne olursa olsun o bölgesel birliğe iktisadi manada katma değer sağlamaktadır. Bunun yanısıra küreselleşmenin siyasi alanda etkilerinin olduğu kesindir, fakat bu etkilerinin ulusal ve uluslararası politikalar üzerindeki dalgası ve derecesi ile ilgili olarak sosyal bilimciler arasında ortak bir birlikteliğe ulaşılmadığı da bilinmektedir.

2007 yılının ikinci yarısından itibaren tüm dünyayı etkisi altına alan küresel finansal krizin etkisiyle özellikle kendi haline bırakılan piyasalar sert eleştirilere mazru kalmıştır. Buna önlem olarak korumacılık faaliyetlerine başlayan ülkeler ve ülke grupları gündeme gelmiştir. Örneğin dünya ekonomisine yön veren ekonomisi güçlü devletler özel gruplar oluşturarak ekonomik ve jeopolitik özelliği dikkate alan anlaşmalar imzalamışlardır. Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı buna güzel bir örnektir. Bu anlaşma ile dünyadaki güçler dengesinin küresel ekonominin yıldızları Çin, Hindistan, Kore ve Japonya gibi Asya'ya Kaymakta olmasının önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

1.2.Çalışmanın Kapsamı ve Kısıtları

Kavram olarak “küresel” (global) sözcüğünün kökeni, 400 yıl öncesine dayanmasına rağmen, “küreselleşme süreci” (globalization), oldukça yeni bir olgudur. İlk

olarak 1960'larda ortaya çıkan küreselleşme kavramı, 1980'lerden sonra ise sıkça kullanılmaya başlanmıştır (Waters, 1995, s.2).

1990'lara gelindiğinde de, bilim adamlarının önemini kabul ettiği anahtar bir sözcük haline gelmiştir. Yirminci yüzyılın ikinci yarısında ortaya çıkan ekonomik, sosyal, kültürel, ekolojik ve teknolojik yenilikler, toplumların alışkanlıkları, yaşam tarzları ve gereksinimleri üzerinde önemli değişimler meydana getirmiştir. Küreleşme sürecini de bu bakış açısıyla ekonomik, teknolojik, sosyo-kültürel ve siyasal dünyayı içine alan süreçtir. Dolayısıyla küreselleşmenin bu değişim ve gelişim süreçleri içerisindeki önemi gün geçtikçe daha belirgin hale gelecektir.

Küreselleşme kavramı, çok yakın tarihlerde yaygınlaşmasına rağmen, 1980'lerin başına, hatta ortalarına kadar özellikle akademik çevrelerce kesinlikle önemli bir kavram olarak görülmemiştir (Robertson, 1999, s.21). Küreselleşme kavramı hakkında geniş ve hızlı bir şekilde büyüyen bir literatüre sahip olunmasına karşın, küreselleşme kavramının içeriğinde ne olduğu konusundaki görüşler arasında gerek politik, gerekse akademik çevreler arasında henüz bir uzlaşma sağlanamamıştır. Ancak son yıllarda küreselleşme üzerine yapılan çalışmalar yoğunlaştıkça, küreselleşmenin sadece ekonomik bir olgu değil, toplumsal yaşamın birçok ayrıntısını içeren bir oluşum olduğu anlaşılmaya başlanmıştır (Günsoy, 2006, s.3).

Bunun yanında küreselleşmenin ölçülmesinde kullanılan verilerin bazılarının elde edilmesi konusunda sıkıntılar yaşanmaktadır. Özellikle sosyal içerikli verilerin elde edilmesinde kullanılan anket yöntemi, uygulamada kullanılan ülkelerin tamamı için belirlenen dönemi kapsayacak şekilde düzenlenmesi verilerin reel olarak elde edilmesi dikkat gerektirmektedir.

1.3.Çalışmanın Amacı

Küreselleşmenin, ilk sinyallerinin verildiğin andan itibaren ne zaman yoğun bir şekilde kullanıldığını anlamak için tarihi geçmişinin, görüldüğü alanlarla beraber çeşitlerinin ele alındığı kısımla başlamak küreselleşme kavramını anlamak açısından faydalı olacağından dolayı çalışmada böyle bir başlangıç izlenmiştir. Bununla beraber daha sonraki aşamalarda, küreselleşmenin ölçülmesinde kullanılan çok boyutlu yaklaşım olan Dreher tarafından geliştirilen KOF küreselleşme endeksi ile bu çalışmada kullanılan ülkeler bazında ekonometrik model uygulanarak kıyaslanması amaçlanmıştır.

Küreselleşmenin kıtalar arası uzaklıklara rağmen aktörler arasında iletişim ağı oluşturduğunu, insanların, bilgi ve fikirlerin sermaye ve malların bileşiminden oluşan

bir akım olduğundan yola çıkan Dreher ve Norris (2000), küreselleşmenin, ulusal sınırları aşındıran, ulusal ekonomileri, kültürleri, teknolojileri ve yönetimleri bütünleştiren ve karmaşık bağımlılık ilişkileri üreten bir süreç olduğu görüşünden hareket eder. Keohane ve Nye (2000)'in belirttiği küreselleşmenin üç boyutu; ekonomik, siyasal ve sosyal küreselleşme Dreher tarafından ağırlıkları farklı alt endekslere ayrılarak bir küreselleşme endeksi oluşturulmuştur.

Küreselleşme sürekli olarak değişen ve aynı zamanda oluşturduğu etkiler nedeniyle dünyayı da değiştiren bir olgudur. Artık küreselleşme kavramına tarafsız kalmanın neredeyse olanaksız olduğu bir tartışma ortamında küreselleşme karşıtları dahi bu olgunun etkilerini kabullenmiş durumdadır. Küreselleşmenin sağlıklı bir şekilde ölçülmesi ise bir sorun haline gelebilmektedir. Küreselleşmenin doğru tekniklerle ölçülmesi oldukça önemlidir, çünkü bu ölçüm sonuçlarına dayanılarak yapılan akademik tartışmalar değer yargıları üretmekte ve politika yapıcılarına yol göstermektedir. Oysa küreselleşme oldukça karmaşık bir süreçtir ve analizlerde kullanılmasını zorlaştıracak pek çok unsuru beraberinde taşımaktadır.

1.4.Çalışmanın Planı

Giriş ve sonuç bölümleri de dahil olmak üzere, beş bölümden oluşan tez çalışmasının birinci bölümünü çalışmanın önemi, amacı, kapsam ve kısıtlarını içeren giriş kısmı oluşturmaktadır.

Çalışmanın ikinci bölümünde, bölgeselleşme, küreselleşme kavramı, küreselleşmenin tanımı, tarihsel gelişimi, küreselleşmenin ortaya çıkışı ve teorik yaklaşımlar ele alınacaktır. Ayrıca yine bu bölümde küreselleşmenin türleri; ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel küreselleşme şeklinde değerlendirilecektir. Yine bu bölümde küreselleşme ve dış ticaret teorileri ele alınacak, Türkiye'nin dış ticaret anlaşmaları ve kurumlarla ilişkileri incelenecektir. Ayrıca ekonomik küreselleşme ele alınırken finansal küreselleşme başlığında Türkiye'nin doğrudan yabancı yatırımları ve portföy yatırımları verileri özellikle Türkiye, Amerika, Japonya ve Avrupa Birliği açısından değerlendirilecektir. Yine bu bölümde Jared Diamond tarafından yazılmış Tüfek, Mikrop ve Çelik kitabında anlattığı coğrafi farklılık ve etkilerine kısaca değinilecektir.

Çalışmanın üçüncü bölümünde; Küreselleşmeyi ölçen endeksler ve coğrafi küreselleşme başlıklı bölümünde, KOF Küreselleşme Endeksi tanımı değişkenleri ve hesaplama yöntemi ele alınacaktır. Türkiye için KOF Endeksi değişkenleri değerlendirilerek, sonrasında KOF Küreselleşme Endeksi resmi verilerine göre bölgeler

açısından endeks sonuçları değerlendirilecektir. Burada altı coğrafi bölge için olan; Asya, Avrupa, Kuzey Amerika, Güney Amerika, Afrika ve Okyanusya için ekonomik, sosyal ve politik küreselleşme endeksi ele alınacaktır.

Çalışmanın dördüncü bölümünde ise, küreselleşme hareketinin yönü ekonometrik model ile değerlendirilecektir. Buna göre 124 ülke, dokuz ülke grubu zaman trendi olarak küreselleşme ve gruplarda yer alan ülkelerin grup içindeki ve 124 ülkelik küreselleşme içindeki payları/katkıları ölçülecektir. Çalışmanın son bölümü olan beşinci bölümde ise sonuç ve öneriler ele alınacaktır.

BÖLÜM II

BÖLGESELLEŞME VE KÜRESELLEŞME KAVRAM

2.1. Bölgeselleşme ve Küreselleşme

Bölgeselleşme diğer bir deyişle “kutuplaşma”, “bloklaşma” veya “bölgesel birleşme”, ekonomik, politik, askeri ve sosyal nitelik taşıyabilir. Uygulamada bölgesel birleşmeye geçilmesini kolaylaştıracak bazı anlaşmalar vardır. Bunlar mal anlaşmaları veya sektörel anlaşmalardır. Bu tür anlaşmaların sonunda ise serbest dolaşımın yanı sıra (mal ve faktör) para maliye ve sosyal politikaların tam bir uyum göstermesi de şarttır. Bölgesel anlaşmaya, taraf olan ülkeler birbirleriyle yaptıkları ihracatın önündeki engelleri ne kadar azaltır, kaldırır o ölçüde ülke içinde pahalı olan malların ithal edilecek ucuz mallarla ikamesi sağlanabilecektir. Bunun sonucunda iç kaynaklar ihracata yönlendirilebilecektir. İhracat olanaklarının artması ile öncelikle bölge içi ticaretin daha sonra uzun dönemde dış ticaretin de libelleştirilmesiyle bölge dışı ticaretin artması mümkündür. Uzun dönemde pazarların gelişmesiyle rekabet gücü artacak, teknolojik ilerleme sağlanacak, ileri bir üretim tekniğine ulaşılabilecek, diğer ülkelere kıyasla üretim üstünlüğü sağlanacak, güvenle birlikte yatırım olanakları artacak, çünkü belirsizlik ortadan kalkmış olacak, firma sayısı artacak, rekabet kızışacak ve fiyatların düşmesine neticesinde tüketicilerin reel gelirlerinin artmasına neden olacağı gibi seçim alternatiflerinin de artması gerçekleşecektir (DPT,1995,OİK:439,s.57).

Dünya bir taraftan küreselleşirken diğer taraftan da bölgeselleşmektedir. Ülkeler arasında ekonomik, siyasi ve teknolojik bağların giderek artması ülkeler arasındaki işbirliği hareketlerini de körüklemektedir. IMF (Uluslararası Para Fonu), GATT (Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Antlaşması) , WB (Dünya Bankası), UN (Birleşmiş Milletler) gibi kuruluşlar küreselleşmeyi; EU (Avrupa Birliği), NAFTA (Kuzey Amerika Ülkeleri Serbest Ticaret Antlaşması), EFTA (Avrupa Serbest Ticaret Birliği), APEC (Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği), ASEAN (Güneydoğu Asya Uluslar Birliği) gibi oluşumlarda bölgeselleşmeyi simgelemektedir. Ancak bu kuruluşlara ve dünyanın geleceğine esas yön veren ekonomisi güçlü devletlerin oluşturduğu “özel gruplar” olduğu da aşıkardır (Şahin, Hamarat, 2002, s.2).

Günümüzde Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı buna en güzel örnektir. Avrupa Birliği (EU) ve Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Yüksek Seviyeli Çalışma Grubu'nun (High Level Working Group- HLWG) hazırladığı "Nihai Rapor" Doğrultusunda 13 Şubat 2013 tarihinde aralarında bir Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (TTYO) oluşturulması yönünde müzakerelere başlamayı en üst siyasi seviyede kabul etmişlerdir (http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-94_en.htm).

Başkanlık koltuğundaki son yılında Barack Obama, son büyük başarısını Trans-Pasifik Ortaklığı (Trans-Pacific Partnership) adı verilen ve 12 ülkeyi kapsayan dev ticaret anlaşmasını sonuca bağlamak için uğraştı. ABD Başkanı Barack Obama, ülkesi ile Pasifik Okyanusu'na kıyısı bulunan 11 ülke (Brunei, Şili, Yeni Zelanda, Singapur, Avustralya, Kanada, Japonya, Malezya, Meksika, Peru, Vietnam) arasındaki ticari sınırlamaları kaldıracak Trans Pasifik Ortaklığı (TPP) anlaşması hakkında, "Standartları biz belirlemezsek Çin belirleyecek" dedi. Sanayinin üretim devleri Amerika ve Avrupa, giderek zayıflayan ekonomileri, Çin sanayi ürünlerinin dünya piyasalarındaki hızlı artışı, dünya ekonomilerinin merkezinin Asya'ya kayması gibi etkenler nedeniyle böyle bir anlaşma kararı almalarına neden olmuştur (<http://www.haberler.com/trans-pasifik-ortakligi-anlasmasi-7755623-haberi/>).

Anlaşmayla birlikte, siyasi açıdan bakıldığında son yıllarda dünyada güçler dengesinin küresel ekonominin yıldızları Çin, Hindistan, Kore ve Japonya gibi ülkeler nedeni ile Asya'ya kaymakta olduğu düşünülmektedir. Anlaşmanın stratejik açıdan Avrupa ve ABD'ye küresel ticaretin kurallarının belirlenmesinde, Çin ve Hindistan gibi ülkelere önce söz sahibi olma imkanı verecek olduğu da bir gerçektir(http://www.tepav.org.tr/upload/files/13718283415.AB___ABD_Transatlantik_Ticaret).

ABD ve AB'nin gerek iktisadi büyüklükleri gerek birbirleri ile olan ilişkilerinin derinliği düşünüldüğünde bu stratejik adımın önemi bir kez daha anlaşılabilir. AB-ABD arasında kapsamlı bir müzakere kararının alınmasına bugün neden gereksinim duyulduğu önemli bir konudur. ABD'nin saygın düşünce kuruluşlarından Peterson Enstitüsü'nden J. Schott, bu durumu özellikle dünya ekonomisindeki şartların değişmesine, Avrupa'da yaşanan ekonomik durgunluğa ve çok taraflı ticaret müzakerelerindeki yavaşlamaya bağlamaktadır (<http://www.cfr.org/trade/why-transatlantic-trade-winds-blowing/p30066>).

Bu anlaşmayla birlikte;

✓ Yatırımlar konusunda ABD ve AB firmalarının eşit muameleye tabi tutulması,

- ✓ Kamu ihalelerine karşılıklı serbest katılım sağlanması,
- ✓ Fikri mülkiyet haklarının korunmasına ilişkin karşılıklı standartların geliştirilmesi ve ileriye taşınması,
- ✓ Hizmet sektöründe AB firmalarının ABD’de yerli firmalar gibi faaliyet göstermelerinin sağlanması gibi başlıklar öne çıkmaktadır.

Böylece iki bölge arasında ticaret hacminin artmasının yanında, yatırım ortamlarının da iyileştirilerek karşılıklı yatırımların artması hedeflenmektedir (<http://www.nytimes.com/2015/05/12/>).

AB üyesi ülkeler anlaşmanın kendi ülkeleri için olası katkılarını incelemektedir. Avrupa Komisyonu’nun Ekonomi Politika Araştırma Merkezi’ne, (Centre for Economic Policy Research, CEPR) hazırlattığı etki analizi raporuna göre bazı olası etkiler şöyle sıralanmıştır;

Anlaşma ile birlikte AB’nin GSMH’sinin 119 milyar Euro, ABD GSMH’nin ise 95 milyar Euro kadar artması bekleniyor. Her bir hane için AB ve ABD’de sırasıyla 545 ve 655 Euro kadar yıllık bir ek gelir sağlayacağı ve AB ve ABD’nin yıllık ihracatının sırasıyla %6 ve %8 dolayında artıracığı hesaplanmaktadır. Ayrıca Dünya içinde katkı sağlayacağı; dünyanın Gayri Safi Milli Hasılasının (GSMH) 100 milyar Euro artacağı tahmin edilmektedir. AB’nin ABD’ye olan ihracatının %28 oranında artacağı, özellikle metal ürünler, işlenmiş gıda, kimya ve ulaşım ekipmanları ihracatında artış olması hedeflenmektedir. Asıl etkinin tarife dışı engellerin kaldırılması sonucunda gerçekleşeceği beklenmektedir. Araştırmaya göre anlaşmadan sağlanacak ekonomik geliri %80’i tarife dışı engellerin ve bürokratik uygulamaların kaldırılması sonucu elde edilmesi hedeflenmektedir. AB-ABD arasında en yaygın tarife dışı engel uygulanan sektör olan otomotiv sektöründe yaşanmaktadır. Dünyanın tüm ülkelerine kara taşıtı ihraç eden AB’nin ABD’ye ihracatının anlaşma sonrasında %149 oranında artması düşünülmektedir (<ftp://ftp.iso.org.tr/Bim>).

Obama ile başlayan anlaşma kesinleşmeden Amerika’nın geri çekilmesiyle Japonya liderliğinde geri kalan 11 ülke tarafından uygulamaya konulmuştur.2016 yılı Amerika’nın başkanlık seçimlerinde Donald Trump’ın seçilmesiyle, Amerika başkanının anlaşmanın Amerika’nın ekonomisine zarar vereceği, işsizliği arttıracığı düşüncesi sonucunda anlaşmadan geri çekilmiştir.

Çalışmamızda öncelikle Avrupa Birliğini ele alarak başlayıp buradan da önemli bölgeselleşme örneklerinden önce NAFTA, EFTA, APEC ve ASEAN’ı ele

olarak çalışmamıza başladık. Böyle bir süreci ele almamızın en önemli nedeni küreselleşmenin tarihsel boyutunda görüldüğü ilk evrelerin bölgeselleşme hareketi olduğudur. Bundan dolayı küreselleşme kavramını ortaya koyabilmek için günümüz bölgeselleşme hareketlerinin ne amaçla ve hangi bölgelerde hangi ülkeler açısından gerçekleştiğini inceleyeceğiz. Bunun içinde NAFTA, EFTA, APEC ve ASEAN'ı ele alarak çalışmamıza başladık.

NAFTA, 12 Ağustos 1992'de Washington'da Amerika, Kanada ve Meksika devletleri arasında imzalanmıştır. NAFTA antlaşmasına göre bazı tarım ürünleri bir süre daha korumacılık kapsamında kalacak, üye ülkeler arasındaki ticarete uygulanan gümrük vergileri bazı istisnalar dışında zamanla sıfırlanacaktır. NAFTA'nın asıl amaçlarından birisi de üye ülkeler arasındaki ekonomik uçurumların kapatılarak Kuzey Amerika kıtasında toplu halde ekonomik ve toplumsal istikrar sağlayabilmektir. Çünkü Amerika ve Kanada Meksika'ya yatırımlarını arttırırsa ucuz işgücünden yararlanabilecekler ve Meksika da işsizlik azalacaktır. Ancak Amerika'daki işgücü sendikaları bunu hoş karşılamamaktadır, çünkü kendi ülkelerinde de işsizliğin var olduğunun altını çizmektedirler (<http://useconomy.about.com/od/tradepolicy/p/NAFTA>)

EFTA ise, 4 Ocak 1960 tarihinde İsveç'in başkenti Stockholm'de imzalanan ve 3 Mart 1960'da yürürlüğe giren antlaşma ile Avrupa Ekonomik Topluluğu'na alternatif olarak kurulmuştur. Kurucuları, İngiltere, Norveç, Danimarka, Avusturya, Portekiz, İzlanda ve İsviçre'dir. Günümüzde ise EFTA'nın üyeleri şunlardır: Avusturya, İzlanda, Norveç, İsveç ve İsviçre. Finlandiya ortak üye statüsündedir. EFTA'nın amacı, gıda maddeleri dışındakiler için gümrük duvarlarını kaldırarak sanayi malları alanında serbest bir ticaret bölgesi oluşturmaktır. EFTA üyeleri, üçüncü ülkeler ile yaptıkları sınaî ürün ticaretinde ortak gümrük tarifesi uygulamazlar. EFTA ülkeleri kendi aralarında vergilerle diğer kısıtlamaları kaldırmışlar, ancak üçüncü ülkelere ulusal mevzuatlarını uygulamayı sürdürmüşlerdir. Zamanla AET ve EFTA arasındaki ilişkiler giderek artmış ve 1994 yılında Avrupa Ekonomik Alanı'nın kurulması sonucunu doğurmuştur. Üyelerinin bir kısmının AET'ye katılmasıyla EFTA ilk zamanlardaki önemini yitirmiştir (<http://www.efta.int/about-efta/european-free-trade-association>).

APEC'in, 1989 yılında Avustralya'da ilk temelleri atılmış ancak Singapur'da idari yapılanmasının ardından 1992 yılında resmen kurulmuştur. Örgüt kendisini Asya Pasifik havzasında ekonomik gelişme, ticaret ve yatırımların en öncelikli destekleyicisi olarak tanımlamaktadır. APEC üye ülkeler arasında ekonomik ve teknolojik işbirliğini geliştirmek amacıyla ticaret ve yatırım özgürlüğü konularında çalışmalarda

bulunmaktadır. APEC yeni ortaya çıkan önemli ekonomik sorunların çözümüne kendisini süratle adapte eden dinamik bir forumdur. Bunlar; elektronik ticaretin desteklenmesi, terörizm ile mücadele ve bulaşıcı hastalıklarla mücadeledir. APEC'in kendisine belirlediği temel hedef "Bogor hedefleri" olarak geçer (<http://www.apec.org/About-Us/About-APEC/Fact-Sheets/Bogor%20Goals.aspx>). Örgüt bu hedefine ulaşmak için malların, hizmetlerin ve insanların emniyetle dolaşabileceği bir çevreye ihtiyacı olduğunu öne sürmüştür ve bununla ilgili olarak politik, ekonomik ve teknolojik işbirliği üzerinde çalışmalarını sürdürmüştür. Bu çevrenin oluşumu için gerekli en önemli unsur olan insan üzerinde yatırıma yoğunlaşarak sosyo-kültürel alanda eğitime önem vermiştir (<http://www.apec.org/About-Us/About>).

ASEAN, 8 Ağustos 1967 tarihinde Endonezya, Malezya, Filipinler, Singapur ve Tayland tarafından "Bangkok Deklarasyonu" imzalanmasıyla kurulmuştur. Daha sonra zamanla Brunei, Darussalam, Lao PDR ve Birmanya, Myanmar, Kamboçya ve Vietnam katılmıştır (<http://www.asean.org/asean/about-asean/history>).

ASEAN geleneksel olarak bilinen ticaret entegrasyonunun dışında sayılmaktadır. ASEAN gümrük birliğini hedeflemektedir. ASEAN ekonomik topluluğu (ASEAN Economic Community) üretim odaklı olarak tasarlanmış olup, malların, hizmetlerin, sermayenin ve vasıflı işgücünün serbest dolaşımını tasarlayan bir topluluktur. Ekonomik entegrasyon sonucu olarak 2010 yılında altı ülke arasında gümrük vergileri %99 oranında kaldırılmıştır. Brunei, Endonezya, Malezya, Filipin, Singapur, Tayland, Kamboçya, Laos, Myanmar ve Vietnamda bu süreç 2018 yılında tamamlanacaktır. ASEAN entegrasyonu Doğu Asya da başarılı olarak gelişmektedir. Bu başarısı iki sebebe bağlanabilir. Birincisi; siyasi olarak ikincisi ise ASEAN' ın serbest ticaret ortağı olan (FTA) Çin, Japonya, Kore, Avustralya, Yeni Zellanda ile olan ilişkileridir. Ayrıca iktisadi açıdan büyümekte olan ciddi ekonomilerden oluşmaktadır (Baldwin, Kawai, Winaraja, 2013, s.93-100).

2.1.1. Küreselleşmenin Tanımları

Küreselleşme kavramı özellikle akademik ve ekonomik çevreler tarafından en çok tartışılan konulardandır. Çünkü küreselleşmenin ne olduğu, küreselleşmeyi ortaya çıkaran sebepler, küreselleşmenin olumlu ya da olumsuz sonuçları farklı düşüncelerle ele alındığı için çok fazla eleştirilmektedir.

Bölgesel oluşumların yanı sıra ekonomik, siyasi ve teknolojik bağların giderek artması küreselleşme kavramını doğurmuştur. Özellikle teknolojinin en üst sınırlarına çıktığı, yeni icatlar ve buluşların hız kazandığı, bilgi teknolojilerinin hızla yayıldığı yirminci yüzyılın son çeyreğinde küreselleşme kavramı çok sık kullanılmaya başlanmıştır. Küreselleşme olgusu dünyada gelişen ve gelişmekte olan bütün olaylarla yakından ilgili olduğu için birçok disiplindeki uzmanlar küreselleşme tanımı yapmışlardır.

Alan Rugman küreselleşmeyi doğrudan yabancı yatırım yapan çok uluslu şirketlerin faaliyetleri, ulusal sınırların dışında değer yaratmak ve iş ağlarının oluşması şeklinde tanımlamıştır (Rugman, 2004, s.22).

Anthony Giddens ve John Tomlinson gibi sosyologlara göre küreselleşmenin ekonomik tanımı çok kısıtlı kalmaktadır. Küreselleşme çok yönlü bir kavramdır. Ekonomi, politika, kültür, teknoloji ve daha birçok alanı eş zamanlı olarak içine alan karmaşık bir süreçtir (Rugman, 2004, s.22).

George Modelski'ye göre küreselleşme uluslar, medeniyetler ve siyasal topluluklar arasındaki dayanışmanın genişlemesi ve derinleşmesini kapsayan bir kavramdır (Held ve McGrew, 2008, s. 71).

Küreselleşmenin fikir mimarları liberal düşünürlerden Muray Rotbard ve David Friedman'dır. Liberal düşünce ideolojisi "bırakınız yapsınlar" geçerliliğini kanıtlamak için 1970'li yıllardan bu yana "piyasaların serbestliği" ilkesini savunmuşlardır. Bu liberal söylem, kaynağını Macar Ekonomi okulu düşünürlerinden Ludwig von Mises ve Friedrich von Hayek'ten almıştır (Tutal, 2006, s.22-23).

Küreselleşme kavramının hangi unsurları içermesi gerektiği konusunda ortak bir kanı olmamasına rağmen, "Küreselleşme insan, sermaye, teknoloji ve hizmetler bakımından entegrasyonun sağlanmasıdır" şeklinde bir tanımlama yapılabilir. Bu tanım genel olarak kabul gören ortak bir tanımdır. Küreselleşme ticaretin, doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının artması ve fikir haklarının uygulamaya konulmasıyla üretim faktörlerinin mobilitesinin daha da yükselmesi sonucu dünyanın giderek daha fazla bütünleşmesi anlamına gelmektedir (Adams, 2008, s.725).

Hirst ve Thompson'a göre ulusal kültürlerin ulusal ekonomilerin ve ulusal sınırların çözüldüğü sosyal hayatın büyük bir bölümünün küresel süreçler tarafından belirlendiği bir çağda yaşandığını belirtmişlerdir. Bu anlayışın temelinde ise yeni ve hızlı ekonomik küreselleşme fikri yatmaktadır. Böylece küreselleşme; dünya

ekonomilerinin temel dinamikleri ile uluslararasılaştırılmasıdır (Hirst, Thompson, 1998, s.26).

David Held ve Anthony McGrew, küreselleşmeyi; 'kıtalar arası veya bölgeler arası akışlar ve ağlar meydana getiren, toplumsal ilişkilerin uzamsal örgütlenmesinde dönüşümü temsil eden bir süreç' olarak tanımlamaktadırlar (Strange, 2008, s.72).

Joseph E. Stiglitz'e göre küreselleşme, ticaretin önündeki engellerin kaldırılarak serbestleştirilmesi ve ulusal ekonomilerin daha fazla bütünleşmesi neticesinde dünyadaki herkesi, özellikle de fakirleri zenginleştirecek bir güç olarak tanımlamıştır (Stiglitz, 2004, s.31).

Robertson'a göre; küreselleşme, hem bir bütün olarak dünyanın bilinçlenmesi, güçlenmesi aynı zamanda dünyanın baskı altına alınmasını içeren bir kavramdır (Robertson, 2000, s. 8).

Steger ise, küreselleşmeyi bilimsel, ekonomik, siyasi, kültürel ve çevresel ilişkileri dünyanın mevcut sınırlarını ortadan kaldırarak gerçekleştiren sosyal bir süreç olarak tanımlamaktadır (Steger, 2009, s.1).

2.2. Küreselleşmenin Tarihsel Gelişimi

Küreselleşmenin tarihçesi konusu detaylı ve çok geniş bir konu olmasına karşın biz burada daha kısa bir şekilde özetleyeceğiz. Birçok kaynakta küreselleşmenin tarihsel süreci konusunda pek çok fikir ayrılığı ve farklı görüşler vardır. Dolayısıyla tüm bu görüşlerden yola çıkarak küreselleşmeyi üç önemli dönem içerisinde incelemek mümkündür. Birinci dönem küreselleşmede; feodal beyliklerin yerini ulus devletlerin almasıdır. Egemenlik kavramının 16. yy da değişmesi neticesinde feodaliteden ulus devlete geçiş süreci başlamıştır. Bu süreçte aynı zamanda Avrupa'da gelişen ticaretin neticesinde kent- devletleri-feodal beylikler yetersiz kalmış ve yeni bir siyasi oluşuma gerek duyulmuştur. Ticari anlamda daha güvenli ve daha geniş pazarlara sahip olma düşüncesi ulus devlet fikrini ortaya çıkarmıştır. Çünkü feodalitenin hakim olduğu bir ülkede, devletçikler iç işlerinde bağımsız hareket eden küçük siyasal yapılardan oluşmaktadır. Bu yüzden güçlü bir siyasal yapının olmayışı feodal devletlerin parçalanmasını kolaylaştırmıştır. Yeni ulus devlet tek tip yasaların çıkartılması, ülke genelinde vergi politikasının uygulanması, dil ve kültür yönünden homojenleştirme politikalarının yürütülmesi ve hukuk güvenliğinin sağlanması gibi görevleri

üstlenmişlerdir. Bunun sonucunda da ticari faaliyetler güvence altına alınarak ticaretin gelişmesinde katkı sağlanmıştır (Hirst, Thompson, 1998. s. 203-227).

Bu dönemde sömürgecilik önemli bir kavramdır. XV. yüzyılda Avrupalılar tarafından yeni ticaret yollarının, okyanusların ve kıtaların bulunması ile başlayan coğrafi keşifler neticesinde sömürgecilik başlamıştır. Önce dini ve ilmi amaçlarla başlayan dünyaya yayılma hareketleri, sonrasında XV. yüzyıl yarısından sonra ekonomik amaçlara yönelmiştir. Bu dönemde başlayan keşifler dünyayı küçültmüş ve küreselleşme sürecini hızlandırmıştır. Özellikle bu dönemde İspanya ve Portekiz'in sömürgeleştirme politikaları hız kazanmıştır. Denizcilik alanında koloniler kuran bu iki devlet işgal ettikleri yerlerde baskı ve sömürgeye dayalı rejimler uyguladılar. Kolonilerden elde ettikleri ucuz hammadde ve işgücü sayesinde değerli madenleri (altın ve gümüş) Batı'ya aktardılar. Bu durum XVI. ve XVII. yüzyılda Merkantilizm politikasının da başlangıcıdır. Merkantilizme göre ekonomik servet veya anapara devletin elinde tuttuğu, altın, gümüş miktarı veya ticari değer ile temsil edilir. Dolayısıyla ticarete konu olan mallar lüks sayılabilecek baharat, tütün, şeker ve kıymetli madenler bir de o döneme özgü köle ticaretidir. Bu durum ulus devleti güçlendirecek kolonilerin (sömürgelerin) kurulmasına neticesinde Batı'nın o döneme kadar ulaşamadığı askeri, ticari ve siyasal bir güce kavuşmasına neden olmuştur. Dolayısıyla küreselleşmenin ilk aşaması keşifler, sömürgeleştirme, ekonomik reformlar ve uluslararası sistemlerin gelişmesine sahne olmuştur (Tümtekin, Özgüç, 2005, s.29, O'Rourke, Williamson, 2000, s. 1-54).

Birinci dönem küreselleşmenin günümüz küreselleşme sürecine benzerlik gösterdiğini söyleyebiliriz. Çünkü günümüzde de uluslararası piyasalar etkileşim halinde iç içe geçmiş durumdadır. Ancak tek fark o dönemdeki finans piyasaları günümüze oranla daha küçük çaplıdır ve finans piyasası Avrupa hakimiyetinin de ve teknolojik gelişmenin yavaş olduğu bir dönemdir (Friedman, 2003, s.15-16).

İkinci küreselleşme dönemi; sanayileşme süreci ile başlamaktadır. XVIII. ve XIX. yüzyılda yeni buluşların üretime olan etkisi, buhar gücü ile çalışan makinelerin endüstriyi doğurması ile birlikte Avrupa'da sermaye birikimi artmıştır. Bunun neticesinde sömürgecilik artık yerini emperyalizme bırakmıştır. Tarım da makinalaşmayla birlikte bu sektördeki işgücü sayısının azalmasına neden olmuştur. Bunun sonucunda köylerdeki nüfus büyük şehirlere göç ederek, şehirdeki sanayi için işgücü sayısını arttırmıştır. Yaşam düzeyi yükselmiş, eskiden lüks sayılan tüketim malları (şeker, kahve ve çay) artık orta sınıf ve alt sınıf için zorunlu gereksinim

olmuştur. Bu da tüketim malları talebini arttırmıştır. Ayrıca artan yağmalar özellikle İspanyolların Orta Amerika'yı yağmalaması, İngilizlerin İspanyol gemilerini vurarak altınları Avrupa'ya taşınması sanayi devrimini hızlandıran bir diğer sebeptir. Orta sınıfın gelişmesiyle sermaye birikiminin artması, bunun yeni yatırım alanlarına kaydırılması, bankacılık ve sigortacılık alanlarındaki gelişmeler ve bunların önem kazanması ve teknolojiadaki ilerlemeler sanayi devrimini hızlandıran diğer nedenlerdendir. (<http://www.uralakbulut.com.tr>). Sanayi devrimi ile birlikte; toplumun yapısı değişmiştir, artık burjuva sınıfında fabrika sahipleri de bulunmaya başlamış, dolayısıyla her ülkede en zengin sınıf olmuştur. İşçi sınıfı sanayi devrimi öncesinde de vardı, ancak bilinçsiz ve bütün haklardan (ücretleri düşük, yaşama ve çalışma koşulları çok kötü, çalışma saatleri uzun, fabrikalar da çalışma koşulları kötü, siyasal açıdan oy hakları yoktu. Sendikalaşma ve grev yasaktı vs.) yoksundu, sanayi devrimiyle birlikte artık işçi sınıfı bilinçlenmeye başlamıştır. Sosyalizm gelişmeye başladı; Karl Marx ve Friedrich Engels sosyalizmi geliştirerek bilimsel sosyalizmi ortaya koydular. Sanayileşmeyle birlikte nüfus artmaya başlamış artan nüfus kentlere göç etmeye başlayınca kentlerde gecekondular yerleşim bölgeleri oluşmaya başlamıştı. Tüm bunlar sanayi devriminin sonucu olmuş ve neticesinde dünyadaki ekonomik ilişkinin görünümü tamamen değişmeye başlamıştır. İkinci küreselleşme döneminin görüldüğü 1870-1914 yılları arasında ulaşım ve iletişim ağlarının gelişmesiyle beraber ülkeler arası ekonomik ilişkiler de artmaya başlamıştır. Sanayi devrimi sonrası gelişen uluslararası ticaretin genel görünümü, XX. yüzyıl ilk yarısında yaşanan iki dünya savaşı ve 1929 Dünya Ekonomik Buhranının ardından değişmiştir. Artık aşırı korumacı politikalar, rekabetçi devalüasyonlar, tarifeler ve özellikle komşuyu yoksullaştırma politikaları ile uluslararası ticaret minimum seviyelere düşmüş ve refah amacından uzaklaşmıştır. Dolayısıyla bu dönemde küreselleşme hareketleri yavaşlamaya başlamıştır (Sander, 2015, s.207-215).

Birinci Dünya Savaşı'nın sonrasındaki dönemde, savaşı kaybeden ülkeler yeniden toparlanmaya başlamıştır. Bazı ülkeler endüstriyel üretimlerini arttırarak ekonomilerinde büyümeyi gerçekleştirmişlerdir. Savaştan en az kayıp olarak çıkan ABD ve Kanada gibi ülkeler özellikle üretim kapasitelerini ve üretimlerini arttırmışlardır. Bunun sonucunda toplam arz toplam talebi aşmıştır, bu durum da uluslararası ticareti düşürmüştür. Böylece, 1929 yılının sonbaharında ekonomik bunalım ilk sinyallerini vermeye başlamış, domino etkisiyle dünyaya yayılmıştır. Polanyi'ye göre; bir tarafta kendi kurallarına göre işleyen bir piyasa, diğer tarafta ise toplumun korunması adına genişlemeyi belirli alanlarla kısıtlayan bir karşı güç vardı. Böyle bir durumda da

bunalım kaçınılmazdı. Küreselleşmenin ikinci döneminde sömürgeci devletlerin çıkar çatışmaları, petrol kaynaklarını elde etme çabaları iki dünya savaşının yaşanmasına sebep olmuştur. Bu durum aynı zamanda kapitalist sistem karşısına Sovyet Bloğunun doğmasına zemin hazırlamıştır (Polanyi, 2003, s:11-22).

Birinci ve İkinci Dünya Savaşları'ndan sonra uluslararası kuruluşların oluşturulması küreselleşme sürecine yeniden yön vermiştir. Örneğin; Amerika'nın liderliğinde kurulan Uluslararası Para Fonu (International Monetary Fund, IMF), Dünya Bankası (World Bank, WB), GATT ve Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (Organisation for Economic Co-Operation and Development, OECD) (Aktan, Şen, 1999, s.10-35).

Küreselleşmenin ikinci döneminde devletler arasındaki çıkar çatışmaları, petrol kaynaklarını elde etme yarışı sonucunda iki dünya savaşı yaşanmıştır. Kapitalist sistemin karşısında yeni bir sistem doğmasına neden olmuştur. Sovyet Bloku'nun doğmasına neden olmuştur. Dolayısıyla elli yıl süren soğuk savaş dönemi küreselleşmenin hızını engellemiştir. Bu soğuk savaş iki süpergüç olan ABD önderliğinde Batı Bloku ile Sovyetler Birliği'nin önderliğinde Doğu Bloku ülkeleri arasında 1947'den 1991'e kadar devam etmiş olan uluslararası siyasi ve askeri gerginliktir. Küreselleşmenin üçüncü döneminde ise; küreselleşmenin yeniden hız kazanmasını sağlayan yeniden alevlenmesine neden olan bazı siyasi olaylar meydana gelmiştir. Bunlar; Berlin Duvarının yıkılması ile SSCB (Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği) ve Doğu Bloku'nun çöküşüdür. Böylece dünya ABD'nin yer aldığı tek süper güçlü konum haline gelmiştir. 1948-1951 yılları arasında yürürlüğe konulan, Marshall Planı ile Amerika, Avrupa'nın İkinci Dünya Savaşı sonrası inşasında IMF ve Dünya Bankası gibi kurumları etkili hale getirerek yine baskın rol oynamıştır. Bu dönemde planla Amerika teknolojinin hayatın her aşamasında yer alması sayesinde hem kendi ekonomik ve mali problemlerini çözmüştür; hem de sermaye birikimini sağlayarak Avrupa pazarlarına hakim olmaya başlamıştır. 1960-1970 yılları arasında küresel ekonomi büyük gelişme yaşamış, 1973-1974 yılları arasında yaşanan petrol krizi ile yeniden duraklama evresine girmiştir. Küreselleşme olgusuna 1970'lerde yön veren dinamikler şu şekilde sıralanmaktadır;

- ✓ Kapitalizmin altın çağlarında gerçekleşen aşırı üretimin yarattığı kriz,
- ✓ Yine bu çağda sermaye/emek çelişkisine damgasını vuran Fordist endüstriyel ilişkilerinin beslediği kar sıkışması,
- ✓ Uluslararası rekabetin artması,

- ✓ Finansa piyasalarının serbestleşmesi sonucu sanayi yatırımlarında görülen daralma.

Petrol krizi döneminde; talep darlığı ve dolayısıyla işsizlik gündeme gelmiştir. İşgücü maliyetlerindeki artış verimlilikten daha büyük olmuştur, azalan talep ile düşük oranda ekonomik büyüme gerçekleşmiştir. Artan kamu harcamaları enflasyon problemini gündeme getirmiştir. Kar oranlarındaki düşüş, ekonomik daralma ve yüksek enflasyon neticesinde kriz kaçınılmaz olmuştur. Kriz ortamından çıkılabilmesi için; üretim faaliyetlerinin yeniden yapılandırılması başta olmak üzere verimliliği ve kar oranlarını arttırmak amaçlı teknolojik değişim, rekabet ve iş organizasyon süreçleri yeniden tanımlanmıştır (Yeldan, 2002, s:19-34).

1971'de "Bretton Woods Sistemi"nin de çökmesiyle sabit kur sistemi terk edilmiş ve ABD, Almanya, İngiltere ve Japonya gibi gelişmiş ülkeler sermaye hareketleri üzerindeki kısıtlamaları kaldırma kararları almışlardır. Bu dönemden sonra dünya devletleri korumacı politikalardan vazgeçerek, liberalleşmeye yönelmişlerdir (Seyidoğlu, 2001, s.543-546).

1980'li yıllarda ise, pek çok gelişmekte olan ülke küreselleşme sürecine katılmıştır. Bu dönemde gelişmekte olan ülkelerde; özelleştirme, piyasa ekonomisine ve dünya ile bütünleşmesi sürecine geçiş çabaları yoğunluk kazanmıştır. Gelişmekte olan ülkelerdeki bu gelişmeler neticesinde, gelişmiş olan ülkelerle yakınlaşılmasına yol açmıştır. Bununla beraber, sanayi alanında yoğunlaşan firmaların faaliyetleri, hızlı pazar değişiklikleri, ürün ve üretim teknolojisindeki hızlı gelişmeler, rekabetin kızışmasına neden olmuştur. Böylece 1980'li yıllarda küreselleşme çok daha belirgin bir hal almıştır. İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde devletin mülkiyeti, mutlak eşitlik, bütün iktisadi ve siyasi kararların otorite olan devlet tarafından alınması temeline dayanan sosyalist modelin Batılı ülkelerin benimsediği kapitalist sistem ile rekabet etmesi imkansız hale gelmiştir. Bu da Sovyetler Birliği altındaki Doğu Bloku ülkelerinin sonunu getirmiştir. 1990'larda ise doğu bloku ülkelerinin yıkılması ile beraber küreselleşme hız kazanmıştır. 1990'lı yılların başında ekonomik ve siyasi açıdan çöken bu ülkelerin artık çoğulcu demokrasi ve piyasa ekonomisine yönelmeleri ile küreselleşme süreci zirveye ulaşmaya ilk kapısını açmıştır. Yine 1990'lı yıllarda GATT Uruguay Turu görüşmeleri çerçevesinde uluslararası ticaret üzerindeki engellerin kaldırılması ve WTO'nun kurulması söz konusu dönemde küreselleşmeye ivme kazandıran diğer etmenler olmuştur (Büyükbaykal, 2004, s.16-19).

Manuel Castells'e göre, 1980'lerin sonlarında, 1990'ların başlarında iktidara gelen liderlerin siyasi çıkarları da küreselleşmeyi destekliyordu. Castells'in siyasi çıkarlar derken ifade ettiği; seçilmek ve iktidarda kalmaktır. Dolayısıyla birçok siyasi lider, ekonomilerin yükselmesi ya da inmesi durumunda seçilmiştir. Ve iktidara geldiklerinde ülkenin ekonomik performanslarını çok önemli bir şekilde güçlendirerek güçlerini korumuşlardır. Castells bu duruma örnek olarak 1992'de seçilen Clinton'ı vermektedir. Castells, Clinton'ın başarılı başkanlık kampanyasının "Mesele ekonomi, aptal!" söylemi etrafında örgütlendiğini vurgulamıştır (Castells, 2005, s.180-181).

Ayrıca, ABD'nin 40. Başkanı, 1980'lerin ABD ve dünya politikasına damgasını vuran Ronald Wilson Reagan da buna en güzel örnektir. Ronald Wilson Reagan, Amerika Birleşik Devletleri'nin 1981-1989 yılları arasında iki dönem görev yapmış, Jimmy Carter'dan sonraki, kırkıncı başkanıdır. Farklı bir meslek dalında profesyonellik kazanmış olan Reagan, altmış dokuz yaşında başkan olmuş ve Amerikan tarihinin en popüler ve etkili başkanlarından biri olarak kabul görmüştür (<http://usa.usembassy.de/etexts/turkish/ElectionsTurkish.pdf>).

Soğuk Savaş'ın Washington lehine sonuçlanmasında en etkili olmuş liderlerden biri kabul edilir. Başkan Ronald Reagan'ın "Reaganizm"i, olarak ifade edilen ve temsil ettiği görüşleri, inançları açıklayan terimdir. Ekonomide, sosyal hayatta ve dış politikada eskinin merkezci liberal anlayışını ve uygulamalarını muhafazakâr olanlarla değiştirmeye dayanan bir anlayıştı (Kurtbağ, 2010, s.81-82).

Reagan, Amerikalıların yaşamına hükümet tarafından çok fazla karışıldığına inanmış, savurganlığı, sahtekârlığı ve kötüye kullanımı ortadan kaldırarak, halkın gereksinim duymadığını ileriye sürdüğü programları kısacağına dair sözler vererek artık iç ve dış politikanın onun vizyonu ve stratejileri tarafından şekillendirileceğini açıkça ilan etmiştir (http://reagan2020.us/speeches/First_Inaugural.asp).

Ronald Reagan'a göre ülkede var olan enflasyon, bütçe açığı, işsizlik ve diğer ağır vergiler yeni bir politika ile çözüme kavuşturulabilirdi. Bu da neoliberal politikadan geçmekteydi (http://reagan2020.us/speeches/Economic_Recovery_Program.asp).

Ronald Reagan, 1970'lerde Amerika'da izlenen dış politikanın aksine artık aktif ve gerektiğinde daha sert olacak politikalar izlenebileceğinin garantisini vererek iktidara gelmiştir. ABD dış politikasının temel hareket noktası "Reagan Doktrini" olarak da bilinmektedir (<http://2001-2009.state.gov/r/pa/ho/time/rd/17741.htm>). Buna göre; Amerikan liderliğinin tekrar kazanılması için refah, güvenlik ve demokratik değişim şarttır. Bunun içinde önce Sovyetlere karşı askeri üstünlüğün yeniden

kazanılması ve müttefik devletler ile ilişkilerin yeniden gözden geçirilmesi belirlenmiştir (Kurtbağ, 2010, 111).

Yine dünya siyasi tarihinde damgasını vuran ve “Demir Leydi” lakabı ile tanınan liderlerden Margaret Hilda Thatcher, Avrupa Topluluğu’na karşı negatif bir politika izlemiş ve döneminde ekonomik küreselleşme değişkenlerine farklı anlamlar yükleyecek politikalar izlemiştir.

Liberal-muhafazakâr çizgisi doğrultusunda; 1980’li yıllarda batılı ülkelerinde devletin iktisadi yatırımlardan çekilmesi, özelleştirme, serbest pazar ekonomisinin desteklenmesi ve işçi haklarının törpülenmesiyle kendisini göstermiş ve neoliberal siyasetin Birleşik Krallık’taki uygulayıcısı olmuştur.

(<http://www.margaretthatcher.org/essential/biography.asp>).

Thatcher ikinci iktidar döneminde (1983-1987), iki önemli dış siyaset başarısına imza atmıştır;

- ✓ 1984’teki Çin ziyaretinde, Deng Şiaoping ile Çin-Birleşik Krallık Ortak Deklerasyonu’nu imzaladı. Buna göre, Çin, Hong Kong’a "Özel Yönetim Bölgesi" statüsü tanıyacak, 1 Haziran 1997’de yönetimini ele aldıktan sonra dahi "*tek ülke, çift sistem*" ilkesi gereğince elli yıl daha iktisadi durumunu değiştiremeyecekti.
- ✓ Kasım 1979’da Dublin’de toplanan Avrupa Konseyi’nde, Thatcher, Birleşik Krallık’ın Avrupa Ekonomik Topluluğu’na (AET) verdiklerinin aldıklarından çok daha fazla olduğunu iddia etmiş ve Thatcher’ın savları kabul görmüştü. ve Haziran 1984’te Fontainebleau Zirvesi’nde AET, Birleşik Krallık’ın katkılarıyla kazanımlarının arasındaki farkın %66’sını yıllık taksitler halinde iade etmeyi kabul etti. Bu antlaşma hala yürürlükte ve Avrupa Birliği üyeleri arasında bazı zamanlar tartışmalara neden olmuştur (<http://news.bbc.co.uk>).

Roland Robertson ise küreselleşmenin beş farklı evreden geçip günümüze geldiği tezini savunmaktadır. Robertson, birinci evreyi oluşum evresi, ikinci evreyi başlangıç, üçüncü evreyi yükseliş, dördüncü evreyi hegemonya için mücadele, beşinci evreyi ise; belirsizlik evresi olarak adlandırmıştır. Robertson bu evreleri belirlerken 15. yy’dan başlamış ve zamanlara bölmüştür. Bunlar; oluşum evresi; 1400-1750 yılları arası ulusalcılığın, hümanizmin ve bireyselleşmenin önem kazandığı ortaçağ dönemidir. Ulusötesi sistem çöktüğü ve Katolik kilisesinin etkinlik alanının genişlediği dönem oluşum evresi olarak ifade edilmiştir. İkinci evre; başlangıç evresi 1750-1875 yılları Avrupasında gözlemlenen süreçtir. Bu evrenin özelliği ise; üniter devlet kavramının

ortaya çıktığı, uluslararası ilişkilerin resmileştiği, birey bilincinin oluştuğu, uluslararası ve ulusötesi düzenlemelerin ve iletişimin yaasal sözleşmelerle yapıldığı süreçtir. 1875'lerden 1925'lere kadar olan dönem üçüncü evre olan yükseliş evresidir. Ulusal ve bireysel kimlik kavramlarının ifade edildiği ve tartışıldığı, Avrupa Kıtası dışındaki bazı toplumların uluslararası topluma katıldığı, küresel iletişimin hız kazandığı dönemdir. Bunun en önemli göstergesi ise; olimpiyat oyunları ve Nobel ödülü gibi küresel yarışmaların ortaya çıktığı ve önem kazanmasıdır. Kürselleşmenin dördüncü evresini hakimiyet için ya da hegomanya için mücadele olarak ifade edilmektedir. 1925'lerden 1960'lara kadar sürmüştür. Milletler Cemiyeti ardından Birleşmiş Milletler'in kurulduğu küresel anlamda çok büyük savaşlara sahne olduğu, atom bombasının kullanıldığı bir süreç olarak ifade edilmiştir. Beşinci evre olan belirsizlik ise; 1960'lardan sonrasını ve Üçüncü Dünyayı içine alan bir süreçtir. Bu dönemde küresel kurumların sayısı ve hareketliliği artmış, kitle iletişim araçları sayısı, hızı artmış, soğuk savaş sona ermiştir. İletişimin artması bireyler arasında etnik, din, ırk, cins vs gibi oluşumların fark edilmesine, toplumlar arasında çokkültürlülük ve çoketniklik sorununun ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu süreç 1990'ların başında krize girdi (Özkan, 2004, s.18-19).

2000'li yıllara yani yeni bir yüzyıla 21. yüzyıla gelindiğinde yine 1990'larda olduğu gibi dünyada küreselleşme büyük ölçüde hız kazanmıştır. Özellikle internet ve sosyal sitelerin dünya genelinde yaygınlaşması ve gelişmesi ile birlikte kültürler ve bireyler arasında etkileşimler başlamıştır. 11 Eylül saldırıları sonucunda başta Amerika ve İngiltere olmak üzere birçok NATO ülkesi Afganistan'ı işgal etmiştir. Kimyasal silah bulundurduğu iddiaları üzerine Amerika Irak'a girerek, 8 yıl sürecek olan Irak Savaşını başlatmıştır. Savaş birçok vatandaşın ölmesi ve Irak lideri Saddam Hüseyin'in idam edilmesiyle son bulmuştur. 2006 yılında Karadağ Sırbistan'dan ayrılarak bağımsızlığını kazanmıştır. 2004 ve 2007 yıllarında yeni üyelerin de katılımıyla beraber Avrupa Birliği'nin sınırları büyük ölçüde değişmiştir. 2008 yılına gelindiğinde Kafkaslar'da Rusya ile Gürcistan arasında yaşanan kriz sonucu Güney Osetya Savaşı patlak vermiş, savaş sonucu Gürcistan mağlup olmuş, Güney Osetya ve Abhazya bağımsızlıklarını kazanmıştır. Kosova da 2008 yılında tek taraflı olarak bağımsızlığını ilan etmiştir.

George W. Bush 20 Ocak 2001'de 43. Amerika Birleşik Devletleri başkanı oldu. 2009 yılında ise; Barack Obama 2008 ABD başkanlık seçimleri'ni kazanarak Amerika Birleşik Devletleri tarihindeki ilk zenci başbakan oldu. 6 Kasım 2012 tarihinde yapılan 2012 ABD başkanlık seçimlerinde Mitt Romney karşısında seçimi kazanmış ve

Amerika Birleşik Devletleri Başkanlığına ikinci kez seçildi. Değişim sloganıyla seçim kampanyası yürütmüş olan Obama'nın, değişim yolunda attığı ilk adımlardan biri, Ortadoğu'ya ve oradaki belli başlı sorunların çözümüne yönelik olmuştur. Obama'nın izleyeceği dış politika; demokrasi ve insan haklarının önceliği, Amerikan değerlerinin askeri yolla da savunulabileceği, uluslararası örgütlerin uluslararası sorunların çözümlenmesinde yetersiz kaldığı bu yüzden güçlendirilmesi gerektiğidir

(<https://www.foreignaffairs.com/articles/2007-07-01/renewing-american-leadership>).

Bununla birlikte Obama'nın öncelikleri arasında; hükümetler arası işbirliğinin en üst düzeye çıkarılması, terörizmle mücadele konusunda Obama idaresinin sertlik ve diplomasi arasında bir denge sağlaması, terörizmle yine küresel mücadele, nükleer silahların yaygınlaşmasını önlemeye yönelik geniş bir ittifak ve güvenlik alanı yaratılması Bush döneminin jeopolitik bakış açısı yerine jeo ekonomik bir yaklaşıma geçilmesi ve Amerika'nın moral politik açıdan dünyadaki itibarının yeniden kazanması bulunmaktadır (<http://content.bahcesehir.edu.tr/public/files/2.pdf>).

2.3. Küreselleşmenin Ortaya Çıkışı ve Teorik Yaklaşımlar

Küreselleşmenin ne zaman başladığı ile ilgili konuda birçok teorik tartışmanın ardından Held, McGrew, Goldbaltt ve Perraton'ı izleyerek üçlü bir sınıflandırmaya tabi tutabiliriz. Buna göre; aşırı küreselleşmeciler (Hyberglobalist), kuşkucular (Skeptical) ve dönüşümcüler (transformantionalist) şeklinde sıralayabiliriz (Bryane, 2003, s.4).

Kuşkucu yaklaşımı benimseyenler küreselleşmenin ve küresel bağlantının yeni birer olgu olmadığını vurgular ve konuyu bu şekilde ele alırlar. Kuşkucular küreselleşmenin yüzyıllar boyunca süregelmekte olduğunu belirterek, bazı gelişmelerin sadece küreselleşmenin derecesini ve kapsadığı alanı değiştirdiğini ifade etmişler bununla birlikte küreselleşmenin tek başına öz karakteristiğinin olmadığını belirterek ekonomik, kültürel, sosyal, politik ve teknolojik gelişmelerin evrimsel bir çizgiye oturduğunu ifade etmişlerdir.

Aşırı küreselleşmeciler ise, bir yandan daha önce gerçekleşmiş önemli gelişmeleri inkar etmezlerken; diğer taraftan güncel olan, aynı dönemde olan küreselleşme belirtilerinin ortaya çıktığı belli tarihsel kırılma noktalarını da tayin ederler. Aşırı küreselleşmecilere göre eski çağlar ön küreselleşme (pre-globalisation) dönemidir.

Dönüşümcüler ya da dönüşümsel tezi savunanlar ise; küreselleşmenin günümüzde de toplumları ve dünya düzenini yeniden şekillendirdiğini, sosyal, politik ve ekonomik değişimlerin hızını belirleyen temel güç olduğunu öne sürmektedirler. Böylece aşırı küreselleşmecileri radikalleştirirler.

Küreselleşmeye yönelik tüm bu yaklaşımlar aslında küreselleşmeye etki eden unsurları ve küreselleşmenin tanımını kendi görüşleri doğrultusunda belirtirler (Rennen, Martens, 2003, s.137).

2.3.1. Aşırı Küreseleşmeciler (Hyberglobalist)

Aşırı küreselleşmeciler ya da başka ifade ile radikallere göre ulus devlet küreselleşme süreciyle birlikte artık önemini yitirmiştir. Küresel piyasa politikanın yerini almıştır, çünkü küresel piyasa mekanizması hükümetlerden daha rasyonel çalışmaktadır. Böylece küresel piyasa gelişimi ile toplum içinde daha yüksek rasyonalite oluşmaktadır. Politikalar yerel ölçekte hala etkili olsa bile küresel ekonominin hareketlerini izleyebilecek gücü yitirmeye başlamışlardır. Bu yaklaşıma göre; küreselleşme ulus devletin işlevsiz bir hale geldiği yeniçağı ifade eder. Ayrıca küreselleşmenin uluslararası üretim, ticaret ve finans ağlarını oluşturarak milli ekonomilerin yapılarını bozduğunu ifade ederler (denationalize). Sınırsız ekonomi içerisinde yerel hükümetler, küresel ve güçlü kuruluşlar arasında işlemlerin devam etmesinde rol üstlenir hale gelmişlerdir. Birçok aşırı küreselleşmeciye göre ekonomik küreselleşme yeni şekillerde sosyal örgütler meydana getirerek bunlar aracılığı ile milli hükümetlerin yerine geçmektedirler (Held, vd.,2000, s.3).

Aşırı Küreselleşmecilerden biri olan Kenichi Ohmae'ye göre küreselleşme ile birlikte uluslararası ekonomik sınırlar önemsiz hale gelecek, dünya, sınırları olmayan bir ekonomiye doğru gidecektir. Sınırsızlık durumunun giderek artmasının nedeni ise insanların sınır ötesi iletişim, seyahat ve tüketimleri sayesinde küresel bir bakış açısına ulaşmalarındır (Ohmae, 2001, s.18-19).

Michael E. Porter ve Victor E. Millar da teknolojik devrimin tüm ekonomileri etkilediğini, özellikle maliyetlerdeki düşüşün firmaların iş süreçlerini rekabet edebilmek için değişikliğe mecbur bıraktığını ifade etmektedirler. Robert B. Reich'de gelecekte ulusal şirketlerin, ulusal malların olmayacağını yüksek hacimli ekonomiler yerine yüksek değerli ekonomiler olacağını ifade eder (Porter, Miller, 1998, s. 75).

Aşırı Küreselleşmeciler kendi aralarında farklılık gösterirler. Neolibarellere göre küreselleşme kültürel düzeyde kültürel karışım, küresel yayılma ve ulus devletin ölümü olarak yorumlanmaktadır. Ayrıca küresel piyasanın oluşumu ve büyümesinin devlet gücüne üstünlüğü memnuniyet vericidir. Radikaller ya da Neo-Marksistler için modern küreselleşme ezici küresel kapitalizm galibiyetini temsil eder. Her iki düşünceye göre küreselleşme ekonomik bir fenomendir. Küresel süreç bütünsel bir süreçtir. Küresel sermayenin gereksinimi ise bütün hükümetler için neoliberal bir ekonomik disiplinin gerekliliğini zorunlu kılmaktadır. Aşırı küreselleşmecilere göre ekonominin küreselleşmesi ile yeni kazanan ve kaybedenler ortaya çıkacaktır (Held, vd.,2000, s.3).

Küreselleşme olgusuna pozitif yaklaşımlara göre sanayi devriminin sonucu olan ulus devlet küreselleşme ile artık önemini yitirmiştir. Küreselleşme ile küresel piyasa, küresel yönetim ve küresel toplum gibi kavramlar ön plana çıkmıştır. Küreselleşmenin esas itici gücü ise kapitalizm ve teknolojik devrimdir. Artık eski hiyerarşik yapılar yok olmakta ve yerini Microsoft ve McDonalds gibi kuruluşlar almaktadır. Bu akımın diğer önde gelen isimleri ise; Fukuyama, Friedman, Giddens ve Strange'dir (Bozkurt, 2000, s.19-20).

Susan Strange, aşırıküreselleşmecilere örnek olarak gösterilir. Strange'e göre, finans, sanayi ve ticaretteki özel girişimler ve devletlerin ortaklaşa kararlarıyla bütünleşen "dünya pazarındaki belirsiz güçler" vardır. Artık bu belirsiz güçler, otoritenin tek sahibi olduğuna inanılan devletlerden daha güçlüdür (Strange, 2008, s. 156).

2.3.2. Kuşkucular (Skeptical)

David Held ve arkadaşları küreselleşme kuşkucuları olarak isimlendirilen bu gurubu "küreselleşme karşıtları" olarak görmüşlerdir. Anthony Giddens ise küreselleşmeye eleştirel yaklaşan, başından sonuna kadar tartışmalı gören ve küreselleşmenin önceki dönemlere katkı yapmadığını düşünen bu gruba "şüpheciler" kavramını kullanmıştır (Giddens, 2000,s.20). Naomi Klein ve Noreena Hertz küreselleşme karşıtları olarak bilinen ilk isimlerdendir. Bunlardan başka Paul Hirst, Graham Thompson, Joseph Stiglitz, Michael Hardt, Antonio Negri gibi isimlerde küreselleşmeyi büyük ölçüde eleştirenler arasındadır (Bryane, 2003, s.3-17).

Kuşkuculara göre, günümüzde global bir ekonomik düzenin var olmadığı buna karşın birçok ülke ekonomisinden oluşan bir uluslararası platformun oluştuğu gözlemlenmektedir (Held, vd.,2000, s.5-6).

Küreselleşme sürecine en başından beri şüpheyle yaklaşan kuşkucular küreselleşme kavramının yeni bir kavram olmadığını ifade etmişlerdir. Bunu savunurken ileri sürdükleri konu ise; ulusal sınırlar kavramının geçmişte olmadığını, insanların pasaport olmadan istedikleri ülkeye gidebildikleridir. Hatta birkaç yüzyıldır sermaye sahiplerinin başka ülkelerde de yatırım yaptıklarını belirtmektedir (Dikici, 2004, s.34).

Küreselleşmeye karşı çıkan bir kesim sosyalist rejimin çökmesinden sonra kapitalizm sisteminin baskın bir şekilde görülmesini aslında insanları sömürmek amacıyla gerçekleştiğini ifade etmektedirler. Çünkü onlara göre; küresel sermaye geri kalmış ülkelerin gelişimini sağlamak amacıyla bu ülkelere aktarılmıyor, aksine bu ülkelerdeki hammaddeyi, doğayı ve işgücünü kullanarak daha zengin olmak amacıyla yapılmakta olduğunu iddia ediyorlar. Sovyetler Birliğinin dağılmasıyla sosyalist düşüncenin terk edilip yerine piyasa ekonomisinin ve liberal düşüncenin geçmesi bazı kesimleri rahatsız etmiştir. Özellikle gelir dağılımındaki adaletsizlikler ve emperyalizm söylemleri ile küreselleşmeye itiraz edilmektedir. Küreselleşme “kapitalist sömürünün de küreselleşmesi” şeklinde öne sürülmektedir (Acar, 2002, s.21-22).

Kuşkuculara göre küreselleşme ile kültürler arası zenginlik yok olmakta, insanların zevkleri, yaşam tarzları, giyim tarzları, yemek kültürleri, kimlikleri tek tip olmaya zorlanmaktadır. Örneğin tüm dünyada insanlar kot giymeye, kola içip, hamburger yemeğe, Disneyland’larda eğlenmeye, Hollywood filmleri izletilerek uyutulmaya başlanmıştır. 1983 yılında George Ritzer Amerika Birleşik Devletlerinin dünyayı her geçen gün etkisi altına aldığını ifade etmektedir. Bu durumu özetleyen Ritzer “Toplumun McDonalddlaştırılması” (The McDonalddization of Society) tabirini kullanmaktadır (Ritzer, 1983, s.100-107).

Küreselleşme endeksi yayınlayan ülkeler; küreselleşen ülkeleri sıralarken o ülkede açılmış olan McDonald’s restoran sayılarını ölçüt olarak almaktadırlar. Romanya Dışişleri Bakanlığı’nda Birleşmiş Milletler ve Özel Enstitüler Bölüm Başkanlığı yapmış olan Petru Dimitriu küreselleşmenin yedi günahını sıralamıştır; (The seven Sins of Globalization) (<http://sam.gov.tr/wp-content/uploads/>).

1. Yabancılaştırma (Alienation)
2. Seçici Aksiyon (Selective Action)
3. Ötekileştirme (Marginalization)
4. Sömürgecilik Zevki (Colonial Flavour)
5. Hile (Imposition)
6. Bağımsızlığın Katli (Assault on Sovereignty)
7. Kimliklerin yok olması (Loss of Identity)

Küreselleşme karşıtlarından Hirst ve Thompson'a göre küreselleşmeye örnek olarak gösterilen ekonomik faaliyetler tarihte bazı dönemlerde görülmüştür. Dolayısıyla konu yeni bir konu değildir. Gerçek anlamda entegre olmuş bir dünya ticareti 19. yüzyıl ikinci yarısında oluşmuştur ve gerçekte ekonomilerin karmaşık bir açıklık, kapalılık hikayesi vardır. Hirst ve Thompson'a göre 1870-1914 arası "Belle Époque ekonomisi" aslında uluslararasılaşmış bir ekonomiydi ve o dönemdeki düzeylere ancak yakın tarihte ulaşılabilmektedir. Bugünkü ekonomide olduğu gibi sermaye hareketliliği çok önemlidir. Onlara göre gerçek anlamda ulus ötesi şirkete az rastlanır. Çoğu şirket ulusal temellidir. Gerçek olan şey ulusal üretim ve satış bölgelerinin gücüne göre çok uluslu ticaret yapılabilmektedir. Sermaye hareketliliği gelişmiş ülkelere gelişmekte olan ülkeye doğru yönelmemekte, bundan dolayı da yatırım ve istihdam akışı sağlanamamaktadır. Doğrudan yabancı yatırım daha çok gelişmiş ülkeler arasında gerçekleşmektedir. Onlara göre dünya ekonomisinde yatırım ve finans hareketleri özellikle Avrupa, Japonya, Kuzey Amerika üçgeninde yoğunlaşmıştır (Hirst, Thompson 1998, s.8-9).

Joseph Stiglitz'e göre küreselleşme iyi ya da kötü değildir. Hatta küreselleşme sürecine de karşı değildir. Çünkü ona göre serbest ticaretin önündeki engellerin kaldırılması ve böylece ulusal ekonomilerin daha fazla bütünleşmesi iyi yönde kullanılabilir bir güç olabilir. Bu güç dünyadaki herkesi, özellikle fakir insanları zenginleştirebilir. Ancak engellerin kaldırılmasında önemli bir stratejiye sahip olan uluslararası ticari anlaşmalar ve gelişmekte olan ülkelere dayatılan politikalar yüzünden küreselleşme yeniden gözden geçirilmelidir. Dolayısıyla Stiglitz küreselleşmenin yönetiliş biçimini eleştirmektedir (Stiglitz, 2004, s.9).

Aynı zamanda küreselleşme sürecinde ulusal devletin yerine her ülkenin vatandaşlarına karşı sorumlu ve eşit davranabilecek bir dünya devletinin bulunmadığını ifade etmiştir. Bunun yerine "küresel yönetim" diye ifade edilebilecek bir sistem mevcuttur. IMF, Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü gibi birkaç kuruluş dünya sahnesinde başrolde ve bunların kararlarından etkilenen birçok insan olmasına rağmen

bunların hiçbirinin söz hakkı yoktur. Tüm bunlara rağmen Stiglitz küreselleşmenin en baştan şekillendirilmesiyle sonucun daha başarılı olabileceğini ileri sürmektedir. Çünkü ona göre kendilerini etkileyen kararlarda ülkelerin söz hakkı olursa hem sürekli hem de daha kalıcı bir büyüme elde edilebilir. Böylece süreç hem eşit hem adil bir ekonomi yaratılması ile devam edebilir (Stiglitz, 2004, s.43).

Kuşkuculara göre aslında küreselleşme aşırı küreselleşmeciler tarafından abartılmış ve çok anlamlar yüklenmiştir. Oysa dünya küreselleşme yerine bölünmeye doğru gitmektedir. Küreselleşme bir bütünleşme değil, sadece farklı kültürler, uygarlıklar ve ekonomiler arasında çatışmaları beraberinde getirebilir. Kuşkuculara göre küreselleşme ekonomik ya da teknolojik gelişmelerin sonucunda ortaya çıkmamıştır, onlara göre aslında bu bir ideolojidir.

2.3.3. Dönüşümcüler (Transformantionalist)

Giddens, Rosenau, Scholte ve Castel evrimsel dönüşümsel tezi savunular arasında yer almaktadır. Onlara göre dünya düzenini ve toplumları şekillendiren ekonomik, siyasal ve sosyal değişmelerin arkasındaki esas güç küreselleşmedir. Dönüşümselcilere ya da dönüşümcülere göre küreselleşmenin belirsiz ve tahmin edilemez olmasının nedeni, küreselleşmenin tarihindeki çelişkili durumlardandır. Aşırı küreselleşmeciler ve küreselleşme karşıtları ile dönüşümcüler kıyaslandığında bu grubun gelecekle ilgili herhangi bir iddiada bulunmadığını ifade edebiliriz. Buna göre küreselleşmenin izleyeceği yolu çizemezler. Küreselleşme kavramına yeni bir küresel uygarlık veya küresel piyasa olarak bakmazlar. Aşırı küreselleşmeciler ulus devletın sonunun geldiğini, küreselleşme karşıtları ise ulus devlet kavramının değişmediğini öne sürerler. Dönüşümcüler ise her iki grubun düşüncesini reddederek yeni bir rejimin oluştuğunu ileri sürerler. Onlara göre dünya tek bir toplum olarak görülmez, çünkü toplumların benzerlikleri artmıştır ve bazıları da küresel seviyede yer alarak farklı hale gelmektedirler. Ulus-devletler gerçekte hala güçlüdürler ve siyasal liderlerin de dünyada oynayacak büyük rolleri vardır. Dönüşümcü söylem, küreselleşmeyi fırsatlar kadar riskler taşıyan, olumlu yönleri olduğu kadar olumsuzlukları da olan bir süreç olarak görürler. Olumsuz yönlerinin kontrol edilmesi ve fırsatların uygun şartlarda kullanılması halinde olumlu sonuçlar sağlayacağı yönünde iyimserlik taşır. Bu güce sahip olanlar gelişmiş ve az gelişmiş ülkelerin aleyhine olan durumların ortadan kaldırılmasına dikkat çekerler. Küreselleşme imkanlar sunan bir kavram olarak öne

çıkar. Rekabet için eşit şartlara sahip olarak olumsuzlukları telafi etmek, doğru yönetmek gibi konulara vurgu yapar (Held, McGrew, 2008, s.8-11). David Held ve diğer arkadaşları küreselleşmeye yönelik farklı bu üç yaklaşımı Tablo 1’de özetlemektedir.

Tablo 1.

Küreselleşmenin Kavramsallaştırılması: Üç Yaklaşım

	Aşırı Küreselleşmeciler	Küreselleşme Karşıtları	Dönüşümsel Yaklaşım
Yeni olan ne?	Küresel Çağ	Ticari bloklar, önceki dönemlerden daha zayıf geo-yönetişim	Tarihsel olarak emsalsiz bir karşılıklı bağımlılık seviyesi
Hakim özellikler	Küresel kapitalizm, küresel yönetim (idare), küresel sivil toplum	1890’dan daha az bağımsız bir dünya	Yoğun ve kapsamlı küreselleşme
Hakim motif	McDonalds, Madonna vb.	Milli çıkarlar	Siyasal toplumun değişmesi
Ulusal hükümetlerin gücü	Zayıflıyor ya da aşınıyor	Güçlenmiş ya da geliştirilmiş	Yeniden düzenlenmiş, yeniden yapılandırılmış
Küreselleşmenin itici gücü	Kapitalizm ve teknoloji	Devletler ve piyasalar	Modernitenin birleşik güçleri
Katmanlaşmanın taslağı	Eski hiyerarşilerin erozyonu	Güney’in yükselen oranda marjinalleştirilmesi (dışlanması)	Dünya düzeninin yeni mimarisi
Küreselleşmenin kavramsallaştırılması	İnsan faaliyet yapısının yeniden inşası	Bölgeselleşme ve ulusallaşma	Bölgeler arasındaki uzak eylemlerin ve ilişkilerin düzenlenmesi
Tarihsel yörünge	Küresel uygarlık	Bölgesel bloklar ve uygarlık çatışması	Belirsizlik: Küresel bütünleşme ve dağılma
Argümanların değerlendirilmesi	Ulus- devletin sonu	Devlet desteğine dayalı bir uluslararasılaşma	Devlet otoritesini ve dünya politikasını dönüştüren bir küreselleşme

Kaynak: http://www.unioldenburg.de/zef/cde/OMDE%20626/Readings%20OMDE%20626/held_global%20transformations_intro.doc

2.4. Küreselleşme Türleri

Küreselleşmeyi nicel ve nitel yönlerden ele alabiliriz. Ticaret hacmi, finansal dolaşım hızı ve miktarı, üretim faktörlerinin hareket kabiliyetinin artış oranı gibi sayısal büyüklükler niceldir. Siyasal, sosyal ve iktisadi süreçler ise nitel küreselleşmeyi ifade eder. Teknolojik ilerlemeler, hükümetlerin ele aldıkları yeniden yapılanma hareketleri, üretim, ticaret ve finans alanlarında ulus ötesi ağların kurulmasına zemin hazırlamış ve böylece sınırların ötesinde dünya ekonomisinin ortaya çıkmasına olanak kılmıştır (Toprak, 2001. s.35).

Günümüz küreselleşme kavramında hatta tüm dönemler boyunca tanımlanan küreselleşme tanımlarında ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel dönüşüm sürecinden

bahsedilmektedir. Dolayısıyla bu ayırmadan yola çıkılarak küreselleşmeyi üçe ayırabiliriz (Held, vd. 2000. s. 17-28).

2.4.1. Siyasal Küreselleşme

Küreselleşmeyi siyasi açıdan değerlendirdiğimizde, devletin rolü ve görevlerinin yeniden tanımlanması şeklinde ifade edilebilir. Küreselleşme sürecinde ulus-devletin hakimiyeti sarsılmıştır. Bunun yanında halen ulus devlet hakimiyet alanı içerisinde yaptığı düzenlemeler, uygulamalar, izlediği politikalar belirleyici bir rol oynamakta ve küreselleşme üzerinde etki etmektedir. Ulus devlet bir kurum olarak çok sayıda işlevi yerine getirmektedir. Bunun neticesinde varlığını sürdürmüştür. Bunlar; etnik ya da dinsel kimliği ne olursa olsun vatandaşlarına olanaklar ölçüsünde çevre ülkelerin saldırılarına karşı güvenlik, içeride ise bu farklı grupların birbirleri karşısında hukuksal eşitlik, adalet ve güvenlik sağlanması gerekmektedir. Bu bağlamda bir otoritesi vardır. Teknolojik gelişmenin getirdiği sonuçlar ulus devletin aşılması yönünde baskı yaratmıştır. Bunun neticesinde ulus devletin işlevleri de giderek azalmıştır (Kazgan, 1997. s. 217-226).

Siyasal küreselleşmeye zemin hazırlayan ve hızlandıran birtakım unsurlar vardır. Bunlardan birincisi; dünyada yaşanan ekonomik, sosyal, çevresel ve siyasi sorunlara ülkelerin bireysel olarak yetersiz kalmaları, siyasi yakınlaşmayı doğurmuştur. Özellikle artan iletişim ve ulaşım imkanları devletlerin siyasi küreselleşmenin dışında kalmalarını ister istemez engellemiştir. Kamusal malların varlığı dünya üzerinde devletlerin sorunların çözümünde işbirliği içinde olmalarına neden olan bir unsurdur. Kamu malları belirli büyüklükteki bir topluluğa sunulduktan sonra topluma fayda ya da zarar sağlayabilecek dışallık taşıyan mallardır. Ozon tabakasının delinmesine sebebiyet veren zararlı gazların kullanımının kısıtlanmasında adımlar atılmıştır. Birleşmiş Milletler Çevre Programı liderliğinde 1987 yılında Montreal Protokolü önce 30 daha sonra 165 ülkenin katılımıyla imzalanmıştır. 1997 yılında 150 ülkenin katılımıyla imzalanan Kyoto Protokolü ile küresel ısınmaya neden olan gazların kullanımına kısıtlama getirilmiştir. Uluslararası terör, gelir adaletsizlikleri, çevre kirliliği, sağlık problemleri, savaş, sermaye hareketleri ve benzeri konularda sorunları çözmek için devletlerin siyasi anlamda yakınlaşmaları ortak politika ile hareket etmeleri zorunlu hale gelmiştir (Kirmanoğlu, 2001. s. 9-11).

Bu sorunların çözümü için ortak ilke ve standartları ortaya koyan, ortak politika belirleyen uluslararası bir takım örgütlenmeler gerçekleştirilmiştir. Birleşmiş Milletler (UN), Dünya Sağlık Örgütü (WHO), Dünya Bankası (WB), Uluslararası Para Fonu (IMF), Uluslararası Adalet Divanı gibi kurum ve kuruluşları bu örgütlenmelere örnek verebiliriz (Şener, 2007 s.55).

Siyasal küreselleşmeyi hızlandıran bir diğer etken ise; kendi sınırları içerisinde vatandaşlarına istediği muameleyi yapmakta bağımsız olan ulus devletin, küreselleşme süreciyle gözetimcileri ve denetimlerinin artmış olmasıdır. Örneğin, insan hakları, özgürlükler, sivil toplum, çoğulcu demokrasi gibi kavramları öne çıkararak günümüzde devletlerin siyasal ve hukuksal yapılarına müdahale edilmektedir. Şayet bu müdahalelerin sonucunda uyarıları dikkate almayan devlet ya da devletler olursa çeşitli yaptırımlarada uğramamaktadırlar (Kirmanoğlu, 2001. S. 9-11).

Küreselleşme ülkeler arasındaki gelir dağılımı farklılıklarını azaltan, demokrasiyi evrensel bir kalıp haline getiren bir kavramdır. Ayrıca kurumları ve yönetim tarzlarını birbirlerine yaklaştıran da bir kavramdır. Bundan başka farklı kültürlerdeki kişilerin birbirlerine yakınlaşmasını sağlayan kültürel zenginliği arttıran iyi nitelikli bir güçtür şeklinde tanımlamışlardır (Milanoviç, 2003, s.667).

Küreselleşmenin olumlu sonuç meydana getirdiği düşünüldüğünde bazı önkoşulların sağlanması gerektiği de belirtilmiştir. Sağlam makro politikalar, fikri mülkiyet haklarının korunması, demokrasi ve hukuk devleti ilkesi, serbestleşme gibi koşullar sağlanırsa ülkeler ve kişiler refaha ulaşır. Küreselleşmenin olumsuz bir süreç olduğu görüşünde olanlar ise; çocuk işgücünün ortaya çıkacağını, çevrenin tahrip olacağını, yerel kültürlerin yok olacağını, zayıfların sömürüleceğini ve işsizliğin artacağını ileri sürmektedirler. Globalleşme ile sosyal ilişkilerin yoğunlaşacağına, ekonomik, kültürel, sosyal ve siyasal bütünleşmelerin artmasına yol açan süreçlerin ortaya çıkacak fikri öne sürülmüştür. Teknolojik gelişme sonucunda dünya “global köy” toplum “bilgi toplumu” ve insanlığın ulaştığı zaman “tarihin sonu” olarak tanımlanmaktadır. Bunun sonucunda insanoğlunun kontrolü dışında tarihsel ve evrensel bir süreç başlayacaktır (Camilleri, 2002, s.77).

Küreselleşmeyi ortaya çıkaran teknolojik ve teknik yenilik ise bu geri dönülemez süreçte hükümetlerin iyi sonuçlardan yararlanmasıdır. Ayrıca küreselleşme bir siyasi projedir. Küreselleşmeye yol açan faktörlerden teknolojik gelişmeye uyum sağlamak gerekmektedir. Sonrasında küreselleşme getirilerinden yararlanmak isteyen ülkeler, gelişmiş ülkeler ve küresel yönetim kurumları tarafından yapılan bilinçli

eylemlere uyum gösterme çabası içerisindeyler. Küreselleşmede bireyler, devletler ve toplumlar arasındaki küresel düzeyde ilişkiler ve karşılıklı bağımlılık artar ve derinleşir (Cohn, 2000, s. 11). Dünyanın herhangi bir yerinde uygulanan politika geri kalan ülkeleri etkilemektedir. Çünkü küreselleşme dünyadaki tüm ülkeleri kapsayan bir süreçtir. Toplumlar ve mekanlar globalleşen dünyada birbirine bağlanır ve dışsal etkilere sahip olan ilişkilerde yoğunlaşır (Giddens, 1990, s34).

Dış ticaret politikalarında sağladığı mutlak üstünlük ve serbest ticaretin yaratacağı ölçek ekonomisi gibi yararlar ekonomik entegrasyonları çekici hale getirmiştir. Zaten ekonomik bütünleşmeler siyasal küreselleşmeye etki eden bir diğer önemli faktördür. Çünkü ekonomik bütünleşme sayesinde ortaklık ile birlikte menfaat çatışmalarının neden olduğu istikrarsızlık azalmıştır. Bunun en önemli ve canlı örneği Avrupa Birliği (EU) olmuştur. Ayrıca NAFTA, EFTA, MERCOSUR (Güney Amerika Ortak Pazarı), gibi bütünleşmelerde siyasal küreselleşmeye birer örnektir (İyiboğurt, 2001. s. 254-256).

2.4.2. Sosyal ve Kültürel Küreselleşme

Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığının resmi sayfasındaki tanıma göre kültür: *“Kültür, bir toplumu diğer toplumlardan farklı kılan, geçmişten beri değişerek devam eden, kendine özgü, sanatı, inançları, örf ve adetleri, anlayış ve davranışları ile onun kimliğini oluşturan yaşayış ve düşünüş tarzıdır. Topluma bir kimlik kazandıran, dayanışma ve birlik duygusu verdiği toplumda düzeni de sağlayan maddi ve manevi değerlerin bütünüdür.”*(<http://www.kultur.gov.tr/TR,24295/kultur.html>).

Dolayısıyla bir toplumun kültürü dediğimizde o topluma özgü tüm özellikleri taşıyan ve diğer toplumlardan ayıran en önemli kavram gelir. Kültür çok sayıda anlama sahip bir sözcüktür. Belirli bir grubun dilini, dinini, mutfağını, sosyal alışkanlıklarını, sanatını, müziğini ve benzeri özelliklerini bünyesinde tanımlar. Kültür kelimesi dilimize Fransızca “cultura” kelimesinden gelmiştir. Güvenç’e göre kültür sözcüğü dört ayrı anlamda kullanılmaktadır. Bunlar; 1. Bilim alanındaki kültür: Uygarlıktır. 2. Beşeri alandaki kültür: Eğitim sürecinin sonucudur. 3. Estetik anlamdaki kültür: Güzel sanatlar 4. Madde (teknolojik ve biyolojik alandaki kültür): Üretme, tarım, ekin, çoğalma ve yetiştirilmedir (<http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/>).

Sanayi Devrimi ile bazı batılı ülkeler devrimin kendilerine sağladığı teknolojik avantajlar sayesinde dünya ekonomisini ve siyasetini yönlendirmeye çalışmışlardır. XX.

yüzyılın ikinci yarısından itibaren iletişim teknolojisindeki gelişmeler kültürel küreselleşmenin hız kazanmasını sağlamıştır. Artık güç konumundaki ülkeler misyonerlerini değil, iletişim araçlarını kullanarak kendi kültürlerini diğer ülke insanlarına tanıtmaya ve yayma imkanı elde etmişlerdir. Ulaşım ve iletişim araçları geliştikçe artık dünya zaman ve mekan açısından küçülmüştür. Dolayısıyla başka kültürlerle karşılıklı alışverişte bulunmaya başlamıştır. Özellikle 1980 sonrası dönemde kültürlerarası etkileşim tek boyut kazanmıştır (Mahiroğulları, 2005. s. 1276-1278).

Sosyo-kültürel küreselleşme demokrasi, insan hakları, çevrenin korunması, uyuşturucu ve terörizmle mücadele gibi bütün insanlığı ilgilendiren konularda ülkelerin ortak bir hedefe ulaşmasını amaçlar. Öncelikle demokrasi, insan hakları, özgürlük ve piyasa ekonomisi artık tüm ülkelerin ilk gündem konularındandır. Bunun yanı sıra batılı ülkelerin damak tadından başlayarak giyim kuşam zevklerine kadar tüm tercihler artık homojenleşmektedir (<http://www.canaktan.org/yenitrendler>).

Küreselleşmenin kültürel çeşitliliği ya da homojenliği arttırdığı ya da azalttığı konusunda pek çok tartışma var. Televizyonda, sinemada, reklamlarda, radyoda vb. batı kültürünün etkisi görülür, ve tabii ki yerel kültür ya da azınlık kültürü bunların yerine geçebilmek için yarışır. Bu süreç ise sigara ve alkol tüketimi davranışlarının artması riski, sosyal çatışmaların artması, kimlik kaybı, yer değiştirme ve memnuniyetsizlik gibi davranışların artmasıyla suçlanmaktadır. Diğerleri daha fazla kültür değişiminin toleransı, anlayışı, yaşam tarzı oluşturması, sosyal değişimin sağlık faydaları, cinsiyet eşitliği, insan hakları, daha fazla saygı, daha az damgalanma (özellikle HIV virüsü taşıyan, onunla yaşayanlar için) gibi toplumsal değişimler oluşturabildiğini iddia etmektedirler. Birçok kişi için küresel köy global iletişimin sonucudur. Modern iletişime geçişle kültürler, kimlikler ve görünümler arasında ulusal sınırların ötesinde bir kültür kavramı çıkmıştır. Toplumların ortak değer ve çıkarlarını geliştirmek küreselleşmenin pozitif bir bakış açısını temsil eder. Küresel iletişim, küreselleşmenin kültürel boyutları için son derece önemli bir rol oynamaktadır. Çünkü internet, cep telefonları, e posta, uydu gibi yeni iletişim teknolojilerinin kullanımı anlamına gelmektedir. Günümüzde bu teknolojiler daha ucuz ve yaygın olarak kullanılabilir hale gelmiştir. Global iletişimin hızlı ve kolay artmasının sağlık üzerinde doğrudan ya da dolaylı etkileri vardır. Örneğin global reklam kampanyaları tütün kullanım düzeyini arttırabilir, ancak olumlu tarafı internet kullanımını neticesinde sağlık konusunda bilgi ve fikirlerini paylaşan uzmanlara kolay ulaşım ve erişim imkanı olmasıdır. Küresel iletişim alanındaki gelişmelere rağmen büyük bir “bilgi boşluğu”, gelişmiş ve gelişmekte olan

lkeler arsında meydana gelmektedir. Afrikalıların %70'i hayatları boyunca ne bir telefon görüşmesi ne de bir internet kullanımı yapmamışlardır. İletişimin içeriğindeki sahiplik ve etki önemlidir. Kültür, televizyon ve sinemadan etkilenebiliyor ise bir toplumun kültürünün pek çok farklı şekillerde ifade edebileceği ve etkilenebileceği de unutulmamalıdır. Kesin olarak söylenebilecek ise küresel piyasalar ve iletişim kanallarının entegrasyonu etkileşimin yüksek düzeyde olmasına neden olur. Böylece bu durum homojenliğin ya da riskli davranışların olup olmayacağını arttırır yada azaltabilir (<http://www.who.int/trade/glossary/story012/en/>).

Ekonomik ve sosyal alanda ortaya çıkan küreselleşme hareketi neticesinde milli kültür kurumları da uluslararası kurumlar karşısında varlıklarını koruyamamıştır. Medeniyetlerle beraber kültürde bir değişme ve bütünleşme sürecine girmiştir. Örneğin konuşulan ulusal dilin yanında İngilizce giderek dünya iletişiminin ortak dili haline gelmiştir. İngiliz sömürgeciliği ve Amerikan siyasi ve ekonomik gücü sonucunda İngilizce birçok devletin resmi dili ve dünya nüfusunun yaklaşık dörtte biri tarafından da öğrenilip kullanılmaktadır. Bununla birlikte dünyada reklamcılık ve tüketim kalıpları da birbirine yakınlaşmaya başlamıştır. Aynı zamanda teknolojik gelişmeler kütle iletişim araalarının özelleştirilmesini ve ticarileştirilmesini teşvik etmiştir. Böylece ulusal kültürün önemi yavaş yavaş unutulmaya ve evrensel kültüre yönlenmeye başlanılmıştır. Globalleşen dünyada, üretim miktarı arttıkça tüketim de artmaya ve insanları ister istemez ortak bir tüketim kalıbına girmeye zorlamaktadır. Ayrıca insanlar artık dünyanın neresinde olursa olsun tüketim için gerekli her türlü ihtiyaı ticaret merkezlerinden, mega marketlerden ve internet sayesinde oluşan alışveriş platformlarından alabilmektedirler. Dolayısıyla bu durum ihtiyaçları karşılamaya çalışan pazarların oluşmasına neden olmuştur. Fast-food, alkolsüz içecek, giyim, otel ve araba kiralama gibi endüstriler bu talebe karşılık uluslararası boyutlarda genişlemiştir. Mc-Donalds, Pizza-Hut gibi işletmeler dünya çapında yemek ihtiyaçlarını karşılamak isteyen tüketicileri hedef seçmişlerdir. Hilton, Dedeman gibi otel zincirleri, Avis, Hertz gibi araba kiralama şirketleri aynı kaliteyi dünyanın her yerinde sağlayan üst düzey yöneticileri seçip aynı hizmeti sunmaya başlamışlardır (Gürcan, 1998. s.1445-1448).

Dolayısıyla tüm bu kültür unsurunu etkileyen kavramlar dikkate alındığında globalleşen dünyada bir ulusun benliğinin etkilenmemesi imkansızdır. Kapalı toplum dünya üzerinde ancak Afrika'da birkaç kabileden ibaret olur, dolayısıyla dünya ile bağı olmayan bulunmayan bir toplum yoktur. Ve ister istemez küreselleşmenin etkisinden de kurtulamaz. Yönetim şekillerinin farklılıklarından dolayı bariz bir şekilde aynı

toplumun bireyleri olmasına rağmen; dil, din, kültür farklılıkları yaşayan bir ülke Kore çarpıcı bir örnektir.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında Kore üzerindeki Japon sömürgesi çökmeye başlamıştı. Japonya'nın koşulsuz teslim olmasıyla birlikte Kore nüfusu iki alana bölündü. Güney Amerikan güçlerine, kuzey ise Sovyet güçlerine teslim edildi. Kuzey Kore; **Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti resmi adıyla kurulan**, Kore İşçi Partisi tarafından yönetilen devletin resmi ideolojisi sosyalizmdir. Güney Kore resmi adıyla **Kore Cumhuriyeti** ise, başkanlık sistemine göre yönetilen ve on altı idari bölüm içeren bir cumhuriyettir. Güney Kore halkının yaşam standartları Portekiz ve İspanya ile aynıdır. Kuzey Kore'nin yaşam standardı ise Güney Kore'nin yaklaşık onda biri kadardır; yani Sahra-altı Afrika ülkesi düzeyindedir (Acemoglu, Robinson, 2013, s.71-72).

Güney Kore'nin yaşam standartları çok yüksektir ve Güney Kore gelişmiş ülke statüsüne sahiptir. Ülkenin ekonomisi ihracata dayalı, özellikle elektronik endüstrisi, otomotiv endüstrisi, gemi yapımı, makina endüstrisi, petrokimya ve robotik gibi sektörlerde üretim güçlüdür. Güney Kore Birleşmiş Milletler, Dünya Ticaret Örgütü, OECD ve G20 gibi örgütlere üyedir. Ayrıca APEC ve Doğu Asya Zirvesi'nin kurucu üyelerinden biridir (http://www.mfa.gov.tr/guney-kore_ekonomisi.tr.mfa).

Kuzey Kore ise; dünyadaki sayılı kapalı ekonomilerden birine sahiptir. Önemli kömür madenleri ve zengin mineral kaynakları bulunmasına rağmen, başta gıda olmak üzere temel ihtiyaçlarını karşılayamamakta ve uluslararası yardıma olan bağımlılığı sürmektedir (<http://www.mfa.gov.tr/kuzey-kore-ekonomisi.tr.mfa>).

Kuzey Kore ve Güney Kore arasındaki tüm bu farklılıklar; İkinci Dünya Savaşı'na kadar yoktu, fakat savaş sonrası farklı hükümetler, farklı yönetim biçimleri iki ülkenin farklılaşmasına neden oldu. Güney Kore'nin yönetim biçimi ve yöneticileri yatırım ve ticareti teşvik ediyor, eğitime yatırım yaparak yüksek oranda okuryazar düzeyine ulaştılar. Dolayısıyla Güney Kore'deki şirketler daha eğitilmiş daha bilinçli nüfus, yatırım ve sanayiye teşvik eden politikalar ve teknoloji transferi avantajlarından fazlasıyla yararlanmaktadır. Oysa tam tersi Kuzey Kore'de planlı ekonomik sisteme sahip, topraklar kolektif olarak işlenmekte, sanayi işletmeleri ile iç ve dış ticaret de devlet kontrolünde bulunmaktadır. Ülkede radyo ve televizyonlar daha fabrika üretimindeyken frekansları sadece devletin kanalını alacak şekilde üretilmektedir. Ülkedeki gençlerin saçları Başkan Kim Jong-un stili ile aynı olacak şekilde

kestirilmektedir (<http://www.southkoreagovernment.com/index.htm>, <http://www.korea-dpr.com/>).

Yapılan bir video çalışmasında Kuzey Kore ve Güney Kore’de yaşayan kadınların özgürlüklerinin de etkisiyle güzellikleri ve görünüşleri arasındaki farklar açık bir şekilde ortaya konmuştur. 1 dakikalık video görüntüsünde değişim ortaya konmuştur. Örneğin; 50’lerle birlikte Kore’de iki kadın tipi ortaya çıkmıştır. 1960’lar ve 70’lerde Kuzey Kore kadını sadeleşirken, Güney Kore kadını iyice batılılaşmaya başlamıştır. Bu durum 1980’lerde ve 90’larda da devam etmiştir. 2000’lerle beraber Kuzey Kore kadını askeri görünüme bürünmüştür (<http://www.buzzfeed.com/augustaf>).

2.4.3. Ekonomik Küreselleşme

Küreselleşme kavramının tanımından ve tarihsel sürecinden bahsedilirken küreselleşme ilk önce iktisadi açıdan ele alınmıştır. Daha sonra dalgası kültürel siyasi alanda yayılmıştır ve yayılmaya da devam etmektedir.

Ekonomik küreselleşme, ülke ekonomisinin dünya ekonomileriyle entegrasyonu ve tek bir pazarda bütünleşmesi anlamına gelmektedir. Teknolojinin hızlı bir biçimde ilerlemesi ve yayılması sonucu ülkeler arasında malın, sermayenin ve emeğin sınır ötesi akışkanlığı artmıştır. Bu süreçte çokuluslu şirketler önemli bir misyon üstlenmiş ve teknoloji gelişmiş ülkelere gelişmekte olan ülkelere doğru yayılmaya başlamıştır (<http://www.canaktan.org/yeni-trendler/globallesme/ekonomik-global.htm>).

1914-1970 yılları arası I. ve II. Dünya savaşları ve ulus devletin bağımsız ticaret politikaları ve kalkınma hedefleri ile geçen bir dönemdir. 1970 yılından sonra dünya ölçeğinde yeni bir küreselleşme sürecine girilmiştir (Yeldan,2002,s.22).

Dünya ekonomisi BrettonWoods sistemi ve ikamesi olan Uluslararası Para Fonu (IMF) ve DünyaBankası (WB) ile uluslararası hale gelmiş ve Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Antlaşması (GATT) ile bu süreç devam etmiştir. Fakat dünyada küreselleşme son yirmi yılın ürünüdür ve soğuk savaşın sona ermesi ile kapitalist serbest pazar ekonomisinin kurallarına göre yaşanan bir dünya olmuştur (Dikkaya, Deniz, 2006, s.168-169).

Bilgi, ulaşım ve telekomünikasyon alanındaki hızlı gelişmeler, GATT, Dünya Ticaret Örgütü (WTO) ve IMF gibi kuruluşlar dünya üzerindeki ekonomik görüntüyü değiştirmiştir. Sermayede libelleşme hareketleri, hızlı ve sürdürülebilir kalkınma, piyasa ekonomisinin önemi, uluslararası firmalar, daha ucuza mal ve hizmet sağlamak

gibi kavramlar konuşulmaya başlanmış ve ekonomik gelişmeye zemin hazırlanmıştır. Mal ve hizmetler, üretim faktörleri ve teknolojinin mobilitesi sonucunda piyasaların entegrasyonu ekonomik anlamda küreselleşmeyi doğurmuştur (Aktan, 2002, s.2-3).

Ekonomik küreselleşme genel olarak neo-liberal politikalar ile ilişkilidir. Bu tür politikalara gümrük indirimleri, yabancı yatırımlar üzerindeki kısıtlamaların azaltılması ya da ortadan kaldırılması, ticaret rejimleri, bankacılık ve sigortacılık hizmeti dahildir. Küreselleşmenin tanımları farklı olsa da genel olarak bireysel ve bağımsız devletler dünyasından devletlerin karşılıklı bağımlılığının olduğu bir süreci tanımlamak için kullanılır. Küreselleşmeyle birlikte, ulusal sınırlar aynı zamanda ekonomik ve kültürel sınırlar daha az önemli hale gelmektedir. Karşılıklı bağımlılık da farklı aktörler arasında (devletler ve toplumlar) birine bir şey olursa diğeri de bundan etkilenir durumuna gelmektedir. Bu terim aynı zamanda ekonomik ve ekonomik olmayan değişkenler arasındaki ilişkiyi tanımlamak için kullanılır ya da bir ulusun refahı diğerine bağlı olduğunda, ya da diğerlerine bağlı olduğunda, ya da tam tersi durumdur. Karşılıklı bağımlılık genellikle küreselleşmeyle eş anlamlı olarak kullanılır, ancak birbirlerinden farklıdır. Dünya Ticaret Örgütü, Uluslararası Para Fonu ve Dünya Bankası politikalarının parçası olan sınır ötesi ekonomik akımlardaki artışlar daha açık ekonomilerle sonuçlandı. Birleşmiş Milletlerden (UN), uluslararası organizasyonlara, Dünya Sağlık Örgütü (WHO), Avrupa Birliği (EU), Petrol İhraç Eden Ülkeler (OPEC) ve Kuzey Amerika Serbest Ticaret Antlaşmasına kadar gerçekleşen değişim yeni bir uluslararası mimari yapıyı doğurdu. Bazı eleştiriler, bu mimari yapının küreselleşmenin faydalarını sağlarken daha zengin, daha güçlü ulusların yararına çalışan neo-liberal gündemi getirebileceğini ileri sürmüştür. Küreselleşmeyle; her yerde verimliliğin ve yaşam standartının arttırılması ümit edilir. Çünkü böyle bir ekonomide daha iyi bir işgücü bölüşümü ve büyük ölçekli ekonomilerle nemalanan şirketlerin daha doğru koşullarda olacağı düşünülmektedir. Küreselleşme sonucunda, sermayenin ne olursa olsun en verimli yatırım fırsatları sunması için yer değiştirebileceğini ve ekonomik büyümeyi oluşturacağı iddia edilmektedir (<http://www.who.int/trade/>).

Obadan ve Obioma'ya (1999) göre ekonomik küreselleşme ticaretin liberalizasyonu ile karakterize edilen ve uluslararası ticaretin yayıldığı bir dünya ekonomisi üretti. Finansal ve üretim aktivitelerini, finansal pazarların bütünleşmesini, çok uluslu şirketlerin, uluslararası finansal kuruluşların artan gücünü ve onların ekonomik kaynakları tekelleştirmesini ve tüketim kalıpları ile ileri teknolojinin hızlı difüzyonunudoğurdu (Obadan, 2008, s.16-17).

Küreselleşmenin siyasi, kültürel, sosyal ve çevresel yönlerinin önemli olduğu tartışılmayacak bir gerçektir. Bunun yanında iktisadi yönü ise küreselleşmenin merkezine oturtulmuştur. Robinson'a göre küreselleşmenin tanımının merkezinde ya da odağında servet ve ekonomik kalkınma yatmaktadır. Birçok düşünce okulunun yoğunlaştığı parametreler ticaret veya ekonomik aktivite üzerinedir. Küreselleşmenin ekonomik boyutu özellikle son 50 yıldır özel bir önem arz etmektedir. Küreselleşme ulusların ticari entegrasyonuna, finansal akışa, teknolojiye ve bilgi değişimine ve insan hareketliliğine gönderme yapar. Küreselleşmenin en belirleyici özelliği ticaret (mal ve hizmet) serbestliği ve sermaye hareketliliği önündeki tüm engellerin kaldırılmasıdır. Gerçekte açıklık ve piyasa ekonomik küreselleşmenin platformunu oluştururken, finans, yatırım ve girişimcilik kalbini oluşturur. Buradan hareketle "açıklık" ticarete konu olan mal ve hizmetlerdeki çeşitlilik konuları, ekonomik entegrasyon konusu gündeme geldiğinde optimalite kriterleri olarak ele alınmıştır. Açıklık ne kadar yüksek ise küreselleşmeden o kadar kazanç elde edilecektir. (Obadan, 2008, 16-18). Eleştirenlerin aksine küreselleşmenin gerçekte büyümeyi desteklediği gösterilmiştir. Küreselleşmeyle ilgili oluşturulan endeksler, oldukça anlamlı sonuçlarda ifade edilen etkiler, iktisadi açıdan ilişkilidir. Küreselleşme büyüme için gereklidir. Ortalama olarak küreselleşen ülkeler yüksek büyüme oranı gerçekleştirmişlerdir. Bu özellik gerçekten ekonomik entegrasyona taraf olan ve gelişmiş ülkeler için tamamen doğrudur. Bu ülkelerde ticaret ve sermaye hareketliliği önünde kısıtlama kalmamıştır. Bilgi akışı ne olursa olsun bir şekilde büyümeyi uyarmaktadır. Dolayısıyla küreselleşmenin, yoksulluğu sürdürülür hale getirdiği şeklindeki suçlama geçerli olamamaktadır. Aksine en düşük büyüme oranına sahip ülkeler küreselleşmemiş ülkelerdir. Bu ülkelerdeki yetersiz kurumlar büyümeyi dizginlerken fakirliği uyarmaktadır. Bununla birlikte diğer şeyler eşitken, fakir ekonomiler için büyümeyi uyarmak ve fakirliği azaltmak şeklen ekonomilerini küreselleştirmekle yeterli olmayacaktır (Dreher, 2005, s.13-14).

Stiglitz'e göre küreselleşmenin ekonomi üzerindeki etkilerini ele aldığımızda üç farklı avantajı görürüz. İlki; artık ülkenin kendi malları ile ilgili talep sadece kendi piyasaları ile sınırlı değildir, ikincisi; ülkenin yatırımı artık sadece kendi tasarruflarıyla kısıtlı değildir ve son olarak ülkenin üreticileri ileri teknolojiye belirli bir fiyat karşılığında ulaşma imkanına sahiptir. Tüm bu avantajlar karşısında küreselleşen dünyada ülkeler için bazı riskler de vardır. Örneğin gelişmiş ülkeler gelişmekte olan ülkelere tarife dışı engeller uygulayabilir, böylece pazarlarına girişlerine izin vermeyebilirler. Ayrıca küreselleşen dünyada sermaye hareketleri, özellikle kısa vadeli

hareketler, istikrarsızlıklara yol açabilir. Birçok ülkede özelleştirme neticesinde yabancı yatırımcılar yatırımları satın alıp sanki doğrudan yabancı yatırım yaptığı yanılgısını ortaya koyabilir. Oysa bu yatırımlar yabancı yatırımcı tarafından ucuza satın alıp daha sonra kar elde etmek amacıyla satılması ile sonuçlanabilir. Böyle bir durum uzun vadede ülkeyi zenginleştirmez, fakirleştirir. Kalifiye işgücünün hareketli olması, gelişmekte olan ülkelerde beyin göçü ile sonuçlanacak ve eğitilmiş işgücü kaybına yol açması diğer bir risktir (Stiglitz, 2004. s. 288).

Giddens'e göre küreselleşme az gelişmiş ülkeleri zaman zaman olumsuz etkilemektedir. Bir ekonomide tekelleşme yaratabileceği gibi ranta bağımlı ya da savunmasız hale getirebilir. Ekonomik küreselleşmeye iyi ya da kötü diyemeyiz çünkü bireysel piyasa ekonomisi dışında kalan bir ekonomi başarılı olamamıştır. Ancak küresel ekonomiye katılma şartlarının da sorgulanması gerekir (Giddens, 2000, s.78).

2.4.3.1. Dış Ticaret Teorileri ve Küreselleşme

Ekonomik küreselleşme ticari serbestlik, finansal serbestlik, üretimde ve yatırımlarda serbestlik olmak üzere üç aşamada gerçekleşmektedir (O'loughlin, Staeheli, Greenberg, 2004. s.156-157). Dolayısıyla ekonomik küreselleşme dediğimizde aklımıza bu üç serbestlik gelmektedir.

Klasik ve neoklasik iktisatçılara göre serbest ticaret uzmanlaşmayı artırır. Karşılaştırmalı üstünlükler ise kaynakların etkin kullanımını ve dağılımını sağlar. Böylece ticaret vasıtasıyla bilginin uluslararası yayılımı kolaylaşır, uluslararası rekabet artar aynı zamanda yurt içi rekabette artacağı için ulusal büyümeye katkı sağlar (Mishkin, 2007, s.6).

Klasik iktisadın öncülerinden Adam Smith'in mutlak üstünlükler teorisine göre, iki ülke iki mallı bir ekonomide bir ülke diğerine göre hangi malı daha düşük maliyetle üretiyorsa o malın üretiminde uzmanlaşmalı ve o malı ihraç etmeli, maliyeti yüksek olan malı ise ithal etmelidir. David Ricardo ise karşılaştırmalı üstünlükler teorisi ile mutlak üstünlük teorisinin eksikliklerini ortaya koyarak teoriyi bir adım ileri götürmüştür. Yine iki ülke iki mallı bir ekonomide bir ülke birden fazla malda mutlak üstünlüğe sahipse söz konusu ülke hangi malın üretiminde daha çok maliyet üstünlüğüne sahipse o malın üretiminde uzmanlaşmalı, karşılaştırmalı üstünlüğü daha az olan malı ise ithal etmelidir. Klasik iktisadın diğer temsilcisi J.S. Mill ise dış ticareti karşılıklı talep kanunu ile ifade etmiş kazanç sağlamada talebin şiddetinin önemli olduğunu belirtmiştir. Hecksher-Ohlin (H-O) teorisinde ise ülkede hangi üretim

faktörleri bol ise o üretim faktörlerinin kullanıldığı mallar ihraç edilmelidir. Böylece üretim ile dış ticaret arasında bağlantı kurmuştur (Karluk, 2009, s.58-59).

Bunun yanında yeni dış ticaret teorileri ticaretin serbestleştirilmesini klasik iktisatçılardan farklı olarak başka faktörlerinde etkili olduğunu ileri sürmüştür. Eksik rekabet, ürün farklılaştırılması ve ölçek ekonomilerinin de ticarete etkili olduğu belirtilmiştir. Bunun yanında emeğin niteliğinin, teknolojinin, yeniliklerin ve bilginin dış ticarete ülkelere karşılaştırılmalı üstünlük sağladığı belirtilmiştir. Keesing 1968 yılındaki çalışmasında emeğin bol olarak bulunduğu ülkelerin ekonomik büyümeye ve dış ticarete olumlu katkı sağlaması için beşeri sermayenin kalitesinin artırılması gerektiğini ileri sürmüştür. Posner'in teknolojik açık teorisine göre yeni bir mal veya üretim sürecine sahip bir ülke söz konusu malın ihracatçısı olur. Diğer ülkeler bu yeniliği yakalayana kadar yenilikçi ülke karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olacaktır (Seyidoğlu, 2013, s. 102). R. Vernon "ürün dönemleri teorisinde, teknolojik açık teorisini" geliştirmiş ve ürünün her döneminde ülkenin karşılaştırılmalı üstünlüğünün farklı olabileceğini öne sürmüştür. Ürünün ilk döneminde yenilikçi ülke karşılaştırmalı üstünlüğe sahip ve ürünün tek ihracatçısıdır. Ancak ilerleyen dönemlerde ürün standart hale geldiğinde artık karşılaştırmalı üstünlük diğer ucuz emek ile üretim yapan ülkelere kayacaktır (Seyidoğlu, 2013, s. 103-106, Karluk, 2009, s.183-189). P.Krugman, E. Helpman, M.C. Kemp ve T. Negishi klasik iktisadın ölçeğe göre sabit getiri varsayımının mevcut rekabet koşullarında geçerli olmadığını öne sürmüşlerdir. Ölçek ekonomilerinin maliyetleri düşürdüğü firmalara rekabet üstünlüğü hem de ölçeğe göre artan getiri sağladığı ifade edilmiştir. Ölçek ekonomileri ülkeleri belli ürünlerde uzmanlaşmaya yönlendirirken üretiminden vazgeçtiği ürünleri ithal etmeye yönlendirir. Ölçek ekonomileri üreticiler açısından seçenek sayısını artırır refaha olumlu etki sağlar (Seyidoğlu, 2013, s. 106-107, Krugman, 1980, s.950-959).

B. Balassa, H. G. Grubel ve P. J. Lloyd, P. R. Krugman ve K. J. Lancaster, dış ticareti monopolcü (tekelci) rekabet teorisi ile açıklamışlardır. Buna göre ülkeler arasındaki ticarete karşılaştırmalı üstünlükler veya faktör donanımı yerine tekelci rekabet önemlidir. Tekelci rekabet teorisine göre endüstri-içi ticaret(aynı sanayi dalı içinde malların çift taraflı ticareti), ürün farklılaştırması ve ölçek ekonomileri nedeniyle ülkeler arasında ticaret yapılmaktadır. Aynı faktör donanımlarına sahip ülkelerin aynı sektörde hem ihracatçı, hem ithalatçı olmaları ürün farklılaştırması ve endüstri içi ticaret ile açıklanmaktadır. Örneğin İngiltere'nin Jaguar, Almanya'nın Mercedes, İsveç'in Volvo marka otomobil üretmesi ve bunların ticarete değiş tokuş edilmesi daha

akıllıcadır. Ayrıca tüketiciler hem geniş bir marka seçiminden hoşlanırlar, hem de herkeste olan bir otomobilin aynısından istemezler (Begg, Fischer, Dornbusch, 2010, s. 573-575).

2.4.3.2. Dış Ticaret Anlaşmaları ve Kurumları

Ticari faaliyetlerin bugünkü anlamda küresel bir boyut kazanması, II. Dünya Savaşı sonrası Avrupa ülkelerinin Avrupa'yı yeniden imar etmek amacıyla işbirliği içine girmeleriyle olmuştur. Amerika'nın küresel bir düzen kurma yolundaki ısrarlı çabaları da boşa çıkmamıştır (Adda, 2007, s. 10).

Dünya ticaretinin evrensel boyutta küreselleşmesi 1947'de kurulan Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Antlaşması (GATT) çerçevesinde gümrük tarifeleri ve kotaların kaldırılması ile başlamıştır. Bugün GATT'ın yerini Dünya Ticaret Örgütü (WTO) almıştır. Dünya Ticaret Örgütü'nün görevleri ve kapsamı daha geniş ve yaptırım gücü daha yüksek bir kurumdur (Seyidoğlu, 2007, s.216-217).

Ekonomik küreselleşmenin en önemli göstergelerinden biri de uluslararası ticarettir. Uluslararası ticaret hacmi dediğimizde ihracat ve ithalatın ayrı ayrı ya da beraber Gayri Safi Yurtiçi Hasılaya (GSYİH) oranlarıyla ölçülmektedir. Çalışmanın uygulama bölümünde yapılan analizde GATT çerçevesinde uluslar arası düzenlemeler, iletişim ve haberleşme başta olmak üzere teknolojik gelişmelerinde önemli etkileri vardır. Çünkü pazar taşıma maliyetleri düşmüş uluslar arası pazar gelişmeleri daha kolay izlenebilmiştir.(Seyidoğlu, 1999, s.189).1980'den sonra GATT üyesi ülkeler arasında ticaret engelleri kaldırılmıştır. 1980'den sonra ekonomik küreselleşme büyük bir ivme kazanmış dünya ticareti hızla artmıştır. Özellikle ikinci dünya savaşı sonrasında çok önemli uluslararası anlaşmazlıklar olmamış teknolojik ilerlemeler pazarlar arası etkileşimi güçlendirmiş ve ticareti arttırmıştır. 1 Ocak 1995'ten sonra Uruguay Raundu liberalizasyon sağlamak için ve tarife ve tarife dışı engelleri kaldırmak için dünya ticaretinde bir gelişme sağlamıştır. Böylece bütün ülkelerin özellikle az gelişmiş ülkelerin karlı duruma geçmesi hedeflenmiştir (Uysal, 2003, s. 306).

GATT sistemi 1994 yılına kadar sadece mal ticareti ile ilgili düzenlemeleri içeriyordu. Uruguay Raundu daha sonra hizmet ticaretini de içeren düzenlemeler yapmıştır. Bilgi teknolojisinin ticaretinde hizmet niteliğindeki ürünler ve fikri mülkiyetin korunmasını kapsar hale gelmiştir. Uruguay Roundu ile kurumsal işlevi sona eren GATT yerine 1995 yılında Dünya Ticaret Örgütü (WTO) kurulmuştur (Albeni ve Eroğlu, 2002, s.28).

WTO'nun temel görevi uluslararası ticari ilişkileri yönetmektir. IMF'nin uluslararası mali ilişkileri yönetme görevine benzeyen görevi vardır. Genelde ülkelerin kendi ekonomilerini korumak ve iyileştirmek için gümrük tarifelerini arttırması sonucunda komşu ülkeler olumsuz etkileniyordu. Bu durumu engellemek WTO'nün görevleri arasındadır. WTO, IMF ve WB'den farklı bir örgüt olmakla beraber kuralları kendi belirleyememektedir. WTO, ticaret pazarlıklarının yapılacağı bir forum meydana getirerek antlaşmaların uygulanmasını sağlamak görevi ile küreselleşmenin gelişimini sağlayan bir örgüttür. WTO neo-liberal görüş çerçevesinde tekellerin kaldırılmasına ve özelleştirmenin teşvik edilmesine katkı sağlamaktadır. Bu örgütler (WTO, IMF, WB) oyunun kurallarını belirlemekte, ancak bu kararlardan etkilenecek çok sayıda ülkeye ve insanlara bu sistem içerisinde söz hakkı vermemektedir. Küreselleşmenin ortaya çıkmasında tüm ülkeler kararların alınmasında aktif rol oynamalıdır. Bu sayede ancak sürekli ve kalıcı büyüme sağlayabilirler ve büyümenin faydalarının adil bir şekilde bölüşüldüğü bir küresel ekonomi yaratılabilir (Stiglitz, 2004, s. 37-43).

WTO'nun dünya ticaretini serbestleştirme amacına ulaşabilmesi için üye ülkelerin ortak çıkar ve karşılıklı olma ilkeleri doğrultusunda hareket etmeli, dış ticarete hertürlü engeli ve farklı işlemleri kaldırmaları öngörülmektedir. Diğer yandan dünya ticaretine giderek birçok ülkenin katılması ülkelerin her birinin dışa açılma oranlarının artması, kuralları uygularken zorlukların yaşanması zorlayıcı bir mekanizma olmasını kaçınılmaz hale getirmiştir (Seyidoğlu, 1999, s.191).

2.4.3.3. Finansal Küreselleşme

1970'lerin liberalizasyon hareketiyle başlayan finansal faaliyetler, uluslararası borçlanmadaki artışa, finansal yeniliklere ve finansal yığılmaya bağlı olarak ortaya çıkan büyük değişimlere sahne olmuştur. Ekonomik küreselleşmenin kendini gösterdiği finansal faaliyetlerin küreselleşmesi ile birlikte sermaye daha düşük risk ve daha yüksek getiri sağlamak amacı ile dünya üzerinde kolayca hareket etmektedir (Hirst, Thompson, 1998, s. 67).

II. Dünya Savaşından sonra yaşanan gelişmelerden biri finans piyasalarının küreselleşmesidir. Fon fazlası olanlar ile fon talep edenler ve kullanmak isteyenler arasında bağlar artmış ve ilişkiler yoğunlaşmıştır. Artık uluslararası piyasalarda finansal işlemler olağanlaşırken dışa açık ülkelerin mali piyasalarına giriş ve çıkışlar kolaylaşmıştır. Artık dünya finans piyasaları yatırımcılara getiri daha yüksek ve riski daha düşük limanlar sağlamaktadır. Finansman ihtiyacının yerel piyasadandan

karşılanmadığı durumlarda uluslararası piyasalarda oluşan büyük miktarlardaki fonlar bu ihtiyaca cevap vermektedir (DPT:2374, 1995,s.22.).

1950'lerde gelişmiş ülkelerde cari işlemlere yönelik kambiyo denetiminin kaldırılması ile sermaye hareketleri serbestleşmiştir. Ödemeler dengesindeki sermaye hareketlerindeki serbestleşme 1973 Bretton Woods Sistemi'nin çökmesinin ardından başlamıştır (Kaymakçı, 2007, s.14).

1970'lere kadar olan sürede batı ülkelerinin sermaye hareketleri ve döviz kurları üzerinde katı kontroller uygulanmaktaydı. Bu uygulamalar II. Dünya Savaşı sonrasında yeniden yapılandırılmasına yönelikti. Konvertibl bir paraya sahip olan Amerika'nın 1971'dekon vertibilitiyi sona erdirme kararı, Bretton Woods Sisteminin de sonu olmuştur. 1970'li yıllarda yaşanan petrol fiyatlarındaki yükseliş petro-dolarların Amerika'ya ve Avrupa'ya yönelmesine neden olmuştur. Sonucunda Amerika, Kanada, Almanya ve İngiltere tarafından sermaye hareketleri üzerindeki kontrollerin kaldırılması şeklinde sonuçlanmıştır. Bunun sonucunda Keynezyen ekonomi politikaları önemini yitirirken neo-liberal ekonomi politikalarının önemi artmaya başlamıştır (Özdemir, 2004, s.195).

Finansal küreselleşme sermayenin uluslararası sınırları aşarak çeşitli ülkelerdeki bankacılık ve finans piyasalarında rahatça dolaşması, şayet gittiği ülkede olumsuz bir hava varsa hızlıca burayı terk ederek daha düzenli limanlara sığınmasıdır. Finansal küreselleşme doğrudan yabancı yatırımlar, portföy yatırımlar ve kısa vadeli banka ödünçleri içeren sıcak para hareketi şeklinde kendini göstermektedir. (Öztürk, 2007, s.251). İç finansal serbestleşme; ulusal para cinsinden yapılan tüm işlemlerdeki sınırlayıcı faktörlerin kaldırılması veya finansal piyasayı etkileyecek oranda azaltılmasını ifade eder. (Keyder, 1996, s. 75) İç finansal serbestleşme ile nominal ve reel faiz oranlarının tamamen serbest piyasa koşullarında belirlenmesi sağlanmaktadır. İç finansal serbestleşme aynı zamanda bankacılık sektörünün yabancı sermayeye açılmasını da beraberinde getirmektedir (Chussudovsky, 1999, s.76-77).

Yatırımların küreselleşmesi ile ifade edilen doğrudan yabancı yatırımlar (DYY; FDI; Foreign Direct Investment) olup bir diğer yönüyle üretimin küreselleşmesi anlamına gelmektedir. DYY, “bir şirketin üretimini, kurulu bulunduğu ülkenin sınırlarının ötesine yaymak üzere ana merkezinin dışındaki ülkelerde üretim tesisi kurması veya mevcut üretim tesislerini satın almasıdır.” Üretimin küreselleşmesi ise “şirketlerin sınır ötesi sabit sermaye yatırımını, sınır ötesi iştirak, fason imalat

anlaşmaları ve başka yöntemlerle mal ve hizmet üretim faaliyetlerini kendi ülkeleri dışında yaymaları” olarak tanımlanmaktadır (DPT:2374, 1995, s.10).

Şirketlerin üretimlerini kendi ülkeleri dışında gerçekleştirmelerinin nedenleri; ülkelerindeki maliyetlerin yüksek olması, daha düşük ücretli ülkelerde üretim yapabilme olanakları ve son olarak teknoloji transferine olanak sağlanması olarak ifade edilebilir. Dünya ekonomisinde küreselleşmenin başladığı 1800’lü yıllardan günümüze kadar inişli çıkışlı günler yaşamıştır. 1929 Büyük Dünya buhranından sonra 1970’li yıllar küreselleşmenin akla geldiği yıllardır. Çünkü bu dönemdeki kriz sonucu üretimin küreselleşmesi hız kazanmıştır. I.Sanayi Devrim’inden sonra buharın kullanılmasıyla kitle üretimi gerçekleşmiş uluslararası üretiminde gerçekleşmesine öncülük etmiştir. 1870 sonrasında teknik ve örgütsel gelişmeler bir firmanın aynı ürünleri hem yurt içinde hem yurt dışında üretmesine olanak sağlamış, doğrudan yatırımlar madenlerin ve hammaddenin aranıp işlenmesine yönelik gerçekleşmiştir. Bu yıllarda başı çeken yine İngiltere olmuştur (Hirst, Thompson, 1998, s. 45).

Küreselleşme ile birlikte çok uluslu şirketler kavramı da ortaya çıkmıştır. Pazarların küreselleşmesini talep ile ifade edersek, zevklerin, tercihlerin ve fiyatın gönüllü olarak evrensel hale gelmesidir. Arz ile ifade edecek olursak, üretilen mal ve hizmetlerin daha standart hale gelmesi, sektörler arasındaki rekabetin küresel ölçüğe ulaşmasıdır. Bu bağlamda çok uluslu şirketlerin kendi pazarlama politikalarını ve kontrol sistemlerini oluşturmaya çalışarak küresel tüketiciler için küresel ürünü küresel rekabette kazanan olmaya kalma çabaları boşuna değildir. Küreselleşme homojenleşme anlamına geldiğine göre çok uluslu şirketler için de arz ve talep boyutunu da kapsamaktadır. (Usiner,1993, s.169)Küresel ölçekte ekonomik entegrasyonun artması, piyasa ekonomisinin etkisinin artması ve uluslararası ticaret ve finansal faaliyetlerdeki serbestleşmenin hızlanması ile birlikte çok uluslu şirketler önem kazanmaya başlamıştır. Çok uluslu şirketler yürüttükleri faaliyetler ve uyguladıkları global stratejiler sayesinde uluslar arası yatırımların düzeyini ve ekonomik faaliyetlerin yoğunlaşacağı yerleri belirlemektedirler. Ayrıca teknoloji transferinin en önemli aktörü konumundadır. Dolayısıyla teknoloji yoğun sektörlerle yatırım yaparak bölgelerin, ülkelerin rekabet güçlerini dolayısıyla refah düzeylerini belirlemektedirler (<http://www.canaktan.org/ekonomi/cok-uluslu/aktan-makale.pdf>).

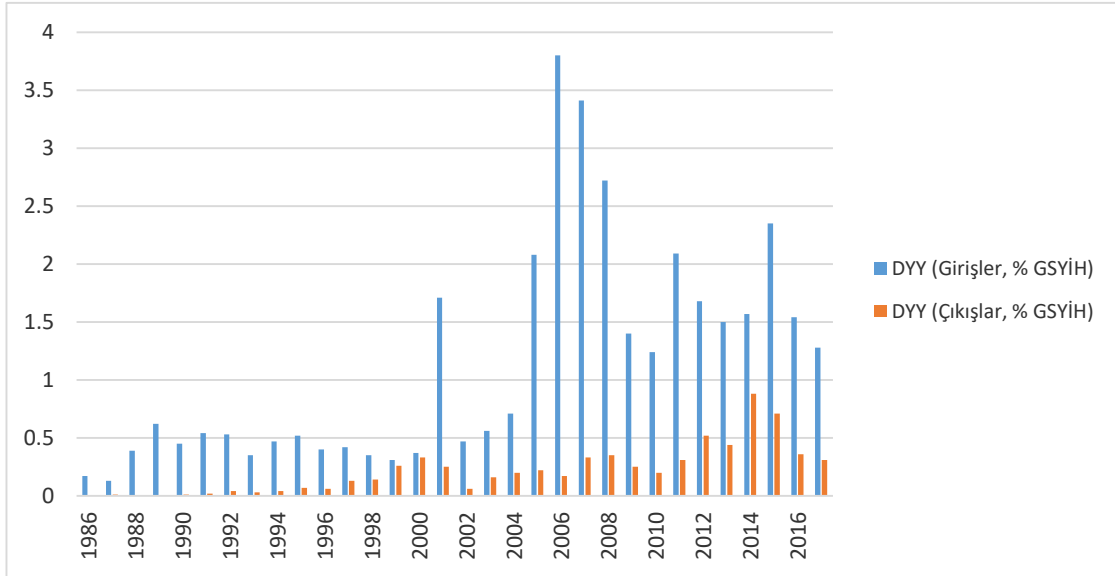
Tablo 2.

Yıllar İtibariyle Türkiye için Doğrudan Yabancı Yatırımlar ve Portföy Yatırımları (1986-2017)

Yıllar	DYY (Net, \$)	DYY (Girişler, % GSYİH)	DYY (Çıkışlar, % GSYİH)	Portföy Yatırımları (Net, \$)
1986	-125000000	0.17	0.00	-146000000
1987	-106000000	0.13	0.01	-282000000
1988	-354000000	0.39	0.00	-1178000000
1989	-663000000	0.62	0.00	-1386000000
1990	-700000000	0.45	0.01	-547000000
1991	-783000000	0.54	0.02	-623000000
1992	-779000000	0.53	0.04	-2411000000
1993	-622000000	0.35	0.03	-3917000000
1994	-559000000	0.47	0.04	-1158000000
1995	-772000000	0.52	0.07	-237000000
1996	-612000000	0.40	0.06	-570000000
1997	-554000000	0.42	0.13	-1634000000
1998	-573000000	0.35	0.14	6711000000
1999	-138000000	0.31	0.26	-3429000000
2000	-112000000	0.37	0.33	-1022000000
2001	-2855000000	1.71	0.25	4515000000
2002	-939000000	0.47	0.06	593000000
2003	-1222000000	0.56	0.16	-2465000000
2004	-2005000000	0.71	0.20	-8023000000
2005	-8967000000	2.08	0.22	-13457000000
2006	-19261000000	3.80	0.17	-7415000000
2007	-19941000000	3.41	0.33	-833000000
2008	-17302000000	2.72	0.35	5014000000
2009	-7032000000	1.40	0.25	-227000000
2010	-7617000000	1.24	0.20	-16083000000
2011	-13812000000	2.09	0.31	-22204000000
2012	-9179000000	1.68	0.52	-41012000000
2013	-8757000000	1.50	0.44	-23988000000
2014	-5476000000	1.57	0.88	-20104000000
2015	-11805000000	2.35	0.71	15498000000
2016	-10196000000	1.54	0.36	-6300000000
2017	-8204000000	1.28	0.31	-24445000000

Kaynak: World Development Indicators (WDI)

Türkiye'ye gelen yabancı yatırımcıların yatırımlarının GSYİH'daki payı yıllar itibariyle artmış, özellikle ekonomik kriz dönemlerinde yükselmiştir.(Tablo 2 ve Şekil 1). Ekonomik kriz dönemlerinde Türkiye'de yaşanan döviz kuru yükselmesi nedeniyle doğrudan yabancı yatırım girişlerinin GSYİH'daki payı yükselmiş buna karşılık ülkeden çıkan yatırım oranlarının payı düşmüştür.

Şekil 1:
Yıllar itibariyle Türkiye'deki Doğrudan Yabancı Yatırımların GSYİH'daki Payı (1986-2017)

Tablo 3:

Yıllar İtibariyle Türkiye'ye Gelen ve Giden Doğrudan Yabancı Yatırımların Bölgesel Dağılımı (Milyon ABD Doları) (2003-2013)

YILLAR	OECD		AVRUPA		AMERİKA		ASYA		AFRİKA	
	Gelen	Giden	Gelen	Giden	Gelen	Giden	Gelen	Giden	Gelen	Giden
2003	714	213.0	652	185.0	61	66.0	100	240.0	0	3.0
2004	1.556.00	302.0	1.454.00	360.0	378	46.0	62	452.0	0	1.0
2005	5.040.00	490.0	6.441.00	503.0	207	22.0	1.770.00	504.0	3	5.0
2006	15.793.00	671.0	14.713.00	680.0	1.067.00	35.0	1.920.00	196.0	21	13.0
2007	17.502.00	326.0	13.951.00	1.455.0	4.124.00	78.0	1.345.00	487.0	4	84.0
2008	14.514.00	1.693.0	13.699.00	1.304.0	788	535.0	2.369.00	485.0	83	218.0
2009	6.076.00	1.039.0	5.722.00	1.077.0	305	31.0	1.024.00	398.0	1	33.0
2010	6.322.00	645.0	5.664.00	915.0	421	37.0	886	472.0	0	36.0
2011	11.615.00	1.436.0	10.810.00	1.695.0	1.501.00	55.0	2.049.00	559.0	1	36.0
2012	8.947.00	3.088.0	8.918.00	3.257.0	156	175.0	2.301.00	586.0	4	49.0
2013	6.590.00	2.175.0	6.865.00	2.090.0	321	253.0	3.809.00	707.0	252	64.0
2014	148.700	22.481	144.941	24.347	11.679	3.236	25.126	10.483	251	1126
2015	126.613	19.876	124.871	25.781	6.880	3.053	23.802	5.530	195	967
2016	105.780	22.749	108.055	28.324	6025	2.868	26.354	4806	120	1259

Kaynak: OECD

Türkiye'deki doğrudan yabancı yatırımların bölgesel dağılımına (Tablo 3) baktığımızda özellikle OECD ve Avrupa'dan gelen ve giden yatırımların yüksekliği dikkat çekmektedir. Bununla birlikte Asya ve Amerika'dan gelen doğrudan yabancı

yatırımların hacminin yüksek oluşu özellikle o bölgedeki yatırımcılar için Türkiye'nin cazip hale geldiği buna karşılık giden yabancı yatırımların daha düşük olması yurt içindeki yatırımcı için cazipliğin düşük olduğunu göstermektedir. 2014-2016yılları arası Türkiye'ye gelen ve giden doğrudan yabancı yatırımların bölgesel dağılımına baktığımızda özellikle bu süreçte düşünün gerçekleştiği görülmektedir. Yine OECD ve Avrupa'dan gelen ve giden doğrudan yabancı yatırım miktarları düşmesine rağmen diğer bölgelere göre daha yüksektir.

Ülkeler bazında Türkiye'ye yapılan doğrudan yabancı yatırım giriş ve çıkışlara (Tablo 4) baktığımızda ise; 2003 yılında DYY girişleride baktığımızda Almanya, İngiltere ve Fransa'nın ilk sıralarda yer aldığı 2013 yılına geldiğimizde ise yine Almanya'nın birinciliğini korurken Hollanda'nın ikinci sırada olduğu görülmektedir. DYY çıkışlarına baktığımızda ise; 2003 yılında Hollanda, Amerika, Almanya ve Lüksemburg olduğu görülürken, 2013 yılında Hollanda, Almanya, Amerika, İngiltere ve Lüksemburg olmaktadır.

Tablo 4.

Yıllar İtibariyle Türkiye için Ülkeler bazında Doğrudan Yabancı Yatırım(DYY) Girişler-Çıkışlar (2003-2013)(Milyon \$)

TÜRKİYE	DYY Girişleri(\$ Milyon)	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Avusturya	8.0	7.0	6.0	1.106.0	395.0	590.0	1.048.0	1.746.0	2.468.0	1.560.0	429.0
	Belçika	54.0	29.0	1.131.0	3.451.0	381.0	886.0	-24.0	54.0	104.0	147.0	52.0
	Kanada	8.0	61.0	25.0	120.0	12.0	27.0	54.0	59.0	28.0	36.0	25.0
	Danimarka	24.0	7.0	79.0	62.0	79.0	187.0	42.0	50.0	25.0	27.0	76.0
	Fransa	115.0	85.0	2.132.0	433.0	378.0	634.0	606.0	652.0	1.027.0	69.0	198.0
	Almanya	174.0	42.0	-333.0	323.0	1.134.0	1.222.0	591.0	650.0	981.0	772.0	2.082.0
	Yunanistan	2.0	60.0	-17.0	2.772.0	2.366.0	764.0	54.0	423.0	107.0	65.0	66.0
	İrlanda	9.0	15.0	76.0	48.0	69.0	52.0	37.0	61.0	336.0	25.0	9.0
	İsrail	40.0	-2.0	1.0	108.0	97.0	97.0	43.0	9.0	3.0	-1.0	1.0
	İtalya	-25.0	19.0	697.0	119.0	90.0	244.0	296.0	33.0	-272.0	122.0	128.0
	Japonya	58.0	6.0	33.0	0.0	-44.0	11.0	62.0	352.0	228.0	43.0	494.0
	Güney Kore	1.0	1.0	2.0	2.0	73.0	54.0	169.0	20.0	50.0	56.0	54.0
	Lüksemburg	-16.0	8.0	39.0	243.0	580.0	4.249.0	499.0	164.0	44.0	1.279.0	381.0
	Hollanda	97.0	706.0	520.0	5.175.0	5.701.0	1.779.0	944.0	733.0	1.372.0	1.612.0	1.018.0
	Yeni Zelanda	0.0	0.0	2.0	0.0	0.0	0.0	-3.0	0.0	-5.0	1.0	0.0
	İsveç	-5.0	1.0	15.0	9.0	15.0	68.0	16.0	54.0	82.0	48.0	77.0
	İsviçre	-5.0	-34.0	-10.0	95.0	184.0	197.0	169.0	126.0	327.0	455.0	192.0
	İngiltere	162.0	250.0	102.0	555.0	1.111.0	1.679.0	528.0	510.0	913.0	2.096.0	334.0
	Amerika	52.0	141.0	175.0	916.0	3.613.0	870.0	233.0	361.0	1.415.0	100.0	294.0
TÜRKİYE	DYY Çıkışlar (\$ Milyon)	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Fransa	7.0	7.0	1.0	7.0	-3.0	1.0	16.0	6.0	31.0	6.0	15.0
	Almanya	18.0	25.0	158.0	90.0	40.0	143.0	77.0	58.0	90.0	52.0	243.0
	İrlanda	2.0	1.0	1.0	1.0	0.0	4.0	228.0	0.0	502.0	0.0	0.0
	İsrail	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0	0.0	1.0	4.0	0.0	0.0
	İtalya	1.0	4.0	106.0	12.0	2.0	8.0	7.0	14.0	41.0	21.0	48.0
	Lüksemburg	14.0	0.0	45.0	1.0	13.0	0.0	454.0	-274.0	95.0	23.0	146.0
	Meksika	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Hollanda	89.0	174.0	90.0	485.0	314.0	330.0	214.0	703.0	359.0	2.548.0	940.0
	Norveç	0.0	0.0	0.0	13.0	0.0	0.0	0.0	2.0	1.0	0.0	0.0
	Polonya	1.0	4.0	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0	45.0	10.0	8.0
	İspanya	1.0	0.0	1.0	-6.0	-8.0	3.0	14.0	10.0	5.0	17.0	68.0
	İsveç	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0	13.0	0.0	2.0	2.0	0.0	0.0
	İngiltere	12.0	11.0	18.0	21.0	-118.0	58.0	-65.0	24.0	23.0	83.0	160.0
	Amerika	66.0	46.0	21.0	34.0	75.0	535.0	13.0	32.0	41.0	137.0	229.0

Kaynak: OECD

Tablo 5
Yurtiçinde Yerleşik Kişilerin Yurtdışındaki Portföy Yatırımları (Coğrafi Dağılım)
(Milyon ABD Doları)

Yıllar	AVRUPA	AFRİKA	AMERİKA	ASYA	AVUSTRALYA	ULUSLAR ARASI	
2001	310	0	234	2	0	0	
2002	662	0	142	0	0	0	
2003	1.230	0	684	34	0	0	
2004	519	0	390	11	0	0	
2005	544	0	170	4	0	0	
2006	2.124	0	979	8	0	0	
2007	1.731	0	260	10	0	6	
2008	Q1	1.742	4	250	13	0	0
	Q2	1.746	0	277	18	0	6
	Q3	1.760	4	226	22	0	0
	Q4	1.642	0	276	15	0	5
2009	Q1	1.791	0	298	19	0	0
	Q2	1.398	37	213	11	0	0
	Q3	1.354	0	303	12	0	0
	Q4	1.459	2	430	16	0	0
2010	Q1	1.472	1	225	11	0	0
	Q2	1.567	1	255	12	0	0
	Q3	1.841	1	265	17	0	0
	Q4	1.899	1	294	36	0	0
2011	Q1	1.822	1	299	103	3	0
	Q2	1.594	1	327	37	2	0
	Q3	1.899	1	213	27	3	0
	Q4	1.448	1	274	25	2	0
2012	Q1	828	1	513	21	2	0
	Q2	861	0	254	75	4	0
	Q3	698	0	259	11	2	0
	Q4	799	0	497	19	5	0
2013	Q1	473	0	382	37	2	0
	Q2	434	0	432	36	1	0
	Q3	296	0	498	50	1	0
	Q4	339	1	579	82	2	0
2014	Q1	425	2	587	344	2	0
	Q2	499	2	619	230	2	0
	Q3	516	1	645	247	2	0
	Q4	511	7	733	250	4	0
2015	Q1	436	4	768	254	4	0
	Q2	424	8	736	282	4	0
	Q3	397	4	702	258	2	0
	Q4	503	0	776	295	0	0
2016	Q1	489	0	750	141	0	0
	Q2	348	0	745	333	0	0
	Q3	277	0	736	533	1	0

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışında özellikle bölgesel bazda portföy yatırımlarına baktığımızda (Tablo 5) Avrupa’nın birinci sırada olduğu arkasından Amerika ve çok küçük bir oranla Asya’nın takip ettiği görülmektedir. Ancak 2011 yılından sonra bu sıralamanın değiştiği özellikle Türkiye’deki yerleşik kişilerin portföy yatırımlarını Amerika ve Asya’ya kaydırıldığı Avrupa’dan çekildiği gözlemlenmektedir. Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışındaki portföy yatırımlarının coğrafi dağılımına baktığımızda, Avrupa’nın, Amerika ve Asya’nın sıralamada yer aldığı görülmektedir. Özellikle Asya’nın 2014 yılı itibariyle çok büyük bir paya sahip olduğu görülmektedir. Özellikle 2016 yılının son çeyreğinde Amerika ve Asya’nın portföy yatırımlarında büyük bir hacme sahip olduğu görülmektedir. Buna karşılık Avrupa’da bu yatırım miktarı düşmektedir. Bunun nedenleri arasında Türkiye’nin uyguladığı bu bölgelere

yönelik dış politikadaki ılımlı yaklaşımları ve Avrupa’da yaşanan ekonomik krizin etkileri olabilmektedir.

IMF tarafından 2009 yılında yayımlanan BMP6’da portföy yatırımını, “doğrudan yatırım ve rezerv varlıkların haricinde borç ve hisse senedi şeklindeki menkul kıymetleri içeren sınır ötesi işlem ve pozisyonlar” olarak tanımlamaktadır. Dolayısıyla herhangi bir yatırımın yurt dışı portföy yatırımı olarak değerlendirilebilmesi için, borç senedi ve/veya hisse senedi şeklindeki menkul kıymetleri içermesi gerekmektedir. Yatırım fonu katılma payları da portföy yatırımı kapsamında değerlendirilmektedir. Bu tür finansal araçların en temel özelliği devredilebilir olmalarıdır. Devredilebilirlik özelliği söz konusu araçların hukuki durumlarıyla ilgili bir kavramdır. Menkul kıymetlerin devredilebilir olması ise; yatırıma konu olan varlıkların alım satımını kolaylaştırır ve ekonomik ömürleri boyunca farklı kurumsal birimlerinin mülkiyetinde bulunmasına imkan verir. Devredilebilirlik özelliği aynı zaman da yatırımcılara portföylerini çeşitlendirme ve diledikleri zaman da yatırımlarını elden çıkartma imkanı da tanımaktadır (IMF, 2009, s.110).

Amerika için net DYY ve portföy yatırımlar baktığımızda ise; (Tablo 6) yıllar itibariyle genelde girişlerin çıkışlardan az olduğu gözlemlenmektedir. DYY girişlerin ve çıkışların gayri safi yurt içi hasıladaki paylarına baktığımızda ise yıllar itibariyle arttığı, zaman zaman çıkışların payının girişlerin payından fazla olduğu gözlenmektedir.

Tablo 6
Yıllar İtibariyle Amerika için Doğrudan Yabancı Yatırımlar ve Portföy Yatırımları (1986-2015)

Yıllar	DYY (Net, \$)	DYY (Girişler, % GSYİH)	DYY (Çıkışlar, % GSYİH)	Portföy Yatırımları (Net, \$)
1986	-11422000000	0.77	0.43	-81506000000
1987	-23438000000	1.20	0.82	-61675000000
1988	-35209000000	1.10	0.41	-65873000000
1989	-24800000000	1.21	0.90	-73643000000
1990	-11290000000	0.81	1.00	6761000000
1991	14720000000	0.38	0.80	-11863000000
1992	28460000000	0.30	0.90	-22810000000
1993	32570000000	0.75	1.20	35247000000
1994	34050000000	0.63	1.23	-76220000000
1995	40980000000	0.75	1.44	-87957800000
1996	53600000000	1.07	1.27	-183464600000
1997	-7700000000	1.23	1.41	-216257900000
1998	-36390000000	1.97	1.92	-57361000000
1999	-64509000000	3.00	2.57	-137690000000
2000	-162062000000	3.40	1.83	-282253000000
2001	-24670000000	1.61	1.38	-324573000000
2002	70087000000	1.00	1.64	-424623000000
2003	85814000000	0.97	1.71	-417105000000
2004	170256000000	1.69	3.08	-675384000000
2005	-76402000000	1.06	0.47	-564748000000
2006	17720000000	2.12	2.14	-633367000000
2007	192876000000	2.35	3.68	-775806000000
2008	18990000000	2.26	2.39	-807954000000
2009	159938000000	1.07	2.18	18530000000
2010	95231000000	1.73	2.37	-620815000000
2011	182996000000	1.66	2.84	-226263000000
2012	135212000000	1.50	2.34	-498252000000
2013	117657000000	1.66	2.37	-30686000000
2014	136072000000	1.20	1.98	-119173000000
2015	-30787000000	2.11	1.94	-96969000000
2016	-167833000000	2.60	1.63	19673000000
2017	25747000000	1.50	1.64	247533000000

Kaynak: World Development Indicators (WDI)

Tablo 7
Yıllar İtibariyle Japonya için Doğrudan Yabancı Yatırımlar ve Portföy Yatırımları
(1986-2015)

Yıllar	DYY (Net, \$)	DYY (Girişler, % GSYİH)	DYY (Çıkışlar, % GSYİH)	Portföy Yatırımları (Net, \$)
1986	..	0.01	0.70	..
1987	..	0.05	0.81	..
1988	..	-0.02	1.18	..
1989	..	-0.03	1.53	..
1990	..	0.06	1.64	..
1991	..	0.04	0.89	..
1992	..	0.07	0.45	..
1993	..	0.00	0.32	..
1994	..	0.02	0.37	..
1995	..	0.00	0.42	..
1996	26440694397	0.00	0.56	33820312104
1997	21500257091	0.07	0.55	-32129071213
1998	17293070283	0.08	0.51	39172919339
1999	9481358284	0.28	0.55	27481454263
2000	34339324666	0.23	0.95	35975387035
2001	30734354196	0.12	0.86	46285624467
2002	19344378431	0.29	0.78	105974660790
2003	25693039712	0.20	0.80	95110162833
2004	33085785004	0.16	0.87	-22947944391
2005	46205395350	0.12	1.13	13268315804
2006	60549386567	-0.06	1.33	-127520047988
2007	51358484681	0.50	1.68	-73129063903
2008	89018788218	0.51	2.34	282689352952
2009	61450645281	0.24	1.46	210586667971
2010	72215534552	0.14	1.45	144767857559
2011	117685915139	-0.01	1.98	-168446360029
2012	117085390235	0.01	1.97	32210273637
2013	145036160640	0.22	3.17	-274651950435
2014	117845643989	0.40	2.96	-40342220315
2015	130781791539	0.00	3.17	132697032176
2016	134602789739	0.23	2.93	268042440742
2017	149731944325	0.21	3.28	-52049856325

Kaynak: World Development Indicators (WDI)

Japonya ve Avrupa bölgesi için DYY net, DYY girişler/GSYİH, DYY çıkışlar/GSYİH ve portföy yatırımlarına baktığımızda (Tablo 7 ve Tablo 8) bu oranların yıllar itibariyle arttığı yine uluslararası krizlerinde etkisiyle zaman zaman gerilediği gözlenmektedir.

Tablo 8

Yıllar İtibariyle Avrupa Bölgesi için Doğrudan Yabancı Yatırımlar ve Portföy Yatırımları (1986-2015)

Yıllar	DYY (Net, \$)	DYY (Girişler, % GSYİH)	DYY (Çıkışlar, % GSYİH)	Portföy Yatırımları (Net, \$)
1986	..	0.41	0.76	..
1987	..	0.53	0.81	..
1988	..	0.71	1.04	..
1989	..	0.90	1.37	..
1990	..	0.95	1.63	..
1991	..	0.78	1.33	..
1992	..	0.76	1.25	..
1993	..	0.80	1.11	..
1994	..	0.79	1.20	..
1995	..	0.95	1.39	..
1996	..	0.96	2.03	..
1997	..	1.09	2.21	..
1998	..	2.11	3.87	..
1999	..	2.92	7.30	..
2000	132376825490	7.48	8.55	36647774502
2001	-2939927798	3.67	4.50	117253677503
2002	98070074498	3.50	2.73	-63290233317
2003	-21122743786	3.01	2.76	-135123183619
2004	11414623297	2.63	3.84	-63297644540
2005	100476346236	5.85	7.63	-57294475703
2006	259449310316	7.15	9.86	-145916273505
2007	214131303591	9.80	11.28	-239007496627
2008	124169389725	4.62	7.32	-167246667992
2009	325292895812	3.02	3.62	-339526058318
2010	88213822869	4.20	4.88	-348692844611
2011	99568102586	5.54	5.93	-103361400489
2012	143567950242	4.85	4.57	-336257332211
2013	93626942067	4.22	4.46	-119474476991
2014	44148960395	2.19	3.13	-150555218986
2015	81327335947	3.72	4.35	135481681665
2016	235316437626	3.31	2.96	479790224429
2017	-	1.75	2.36	-

Kaynak: World Development Indicators (WDI)

2.4.3.4 Coğrafi Küreselleşme

Jared Diamond insan topluluklarının yazgılarını yazdığı Tüfek, Mikrop ve Çelik kitabında, buzul çağından sonraki 13.000 yılda dünyanın bazı bölgelerinde metal aletlere sahip olan, okuryazar sanayi toplumlarının olduğunu, bazı bölgelerinde okuryazar olmayan çiftçilikle uğraşan toplumların olduğunu, daha başka bölgelerde ise taş aletler kullanan, avcılık yapan yiyeceklerle geçinen toplumların olduğunu altını çizerek tarihsel eşitsizlikten bahsetmiştir. Çünkü günümüz toplumlarında da bu olayları gözlemlediğini, hatta metal aletleri olan ve okur yazar olan toplumların diğer toplumları ya yok ettiğini yada toplumlar üzerinde üstünlük kurduğunu belirtmiştir. Günümüz toplumları sorguladığı ve neden böyle olduğunu ifade ettiği kitabında; Avrupalı ve Asyalı halkların neden zengin ve güç sahibi olduklarını, buna karşılık Amerika, Afrika ve Avustralya yerlilerinin gidip Avrupalı ve Asyalıları egemenlikleri altına alamadığını sorgulayarak başlamıştır. Diamond, tarih öncesi çağda Avrasya ve Amerika kıtalarının coğrafi özellikleri; dağların denize uzanışı gibi durumları ele alarak yiyecek üretiminin uygunluk açısından farklılık gösterdiğini aynı şeyin hayvancılık alanında da ayrıcalık yarattığının altını çizmiştir. Bu durumda çağdaş dünyadaki eşitsizliklerin coğrafi açıdan farklılıklar yarattığı üstünlüğü, insanların neden farklı kıtalarda farklı hızla geliştiği durumuyla ilişkilendirmiştir. Yiyecek üretimindeki bu farklılıklar Avrasya ve Amerika toplumları arasındaki eşitsizliklerin nedenleriydi. Ayrıca salgın ve ölümcül hastalık bakımından da tarihi süreci ele alan Diamond'a göre, Avrasya'da çok fazla evcil hayvan türü vardı bu yüzden de pek çok mikrop gelişmişti. Buna karşılık Amerika kıtasında ikisi de azı ve dolayısıyla mikrop görülüyordu. Bu durum Amerika'nın tropik bölgelerinde Avrupalıların sömürge kurmalarını önleyen, Panama Kanalı'nın açılmasını geciktiren en önemli engel bulaşıcı hastalıktı.

Avrupa ile Amerika kıtası arasında teknoloji açısından da farklılıklar vardı. Avrasya toplumlarında 1432 yılına gelindiğinde aletler metalden; bakır, bronz, demirden yapılıyordu. Buna karşılık Amerika ve Andlar'da bu metaller süs olarak, bakır da sınırlı olarak bazı aletlerde, taş, tahta ve kemikten olan aletler Amerikan yerli toplumlarında hala kullanılıyordu. Ayrıca o dönemde askeri teknoloji Avrasya ve Amerika kıtalarında çok farklıydı. Avrasya'da silahlar çelik kılıçlar, mızraklar ve kamalardan oluşuyordu. Ayrıca küçük ateşli silahlar ve ağır toplar, som çelikten zırhlar, miğferler yapılıyordu. Amerika'da ise tam tersi taştan yada tahtadan silahlar kullanılıyordu. Ezici bir üstünlüğü olan atlı ordularda Avrupa'da çok fazlaydı. Avrasyalıların makineleri işletecek gücü sağlayan kaynaklar bakımından büyük bir

üstünlüğe sahipti. İnsan kas gücüne karşılık hayvanları, sığırları, atları, eşekleri, su ve rüzgar gücünü kullanan değirmenleri bulunmaktaydı. Oysa Amerika da hala kas gücü ile çalışılıyordu. Ayrıca Sanayi Devrimi 18.yy İngiltere'sinde buhar gücünün kullanılmasıyla başladığı belirtile de aslında zaten o dönemde Avrupa'nın pek çok bölgesinde su ve rüzgar gücüne dayalı sanayisi vardı. Avrasya da tekerlek kara taşımacılığı ve güç dönüşümünde kullanılırken, Meksika'da seramik oyuncaklarda kullanılıyordu. Avrasya toplumunun deniz taşımacılığında da üstünlüğü vardı. Rüzgara karşı yol alabilen manyetik pusula bulunan büyük gemileri okyanusları aşyordu.

Son olarak Diamond coğrafi özelliklerin dünyayla yalıtılmışlığı nasıl etkilediğini haritalar üzerinden anlatır. Özellikle Avrupa'daki bölünmüşlüğü, Çin'deki birliği açıklarken, Avrupa kıyılarının çok girintili çıkıntılı ve yalıtılmışlık bakımından beş tane yarım ada olduğunu; Yunanistan, İtalya, İberya, Danimarka, İsveç/Norveç, bunların da bağımsız dilleri, etnik grupları, yönetimleri olduğunu ifade etmiştir. Çin'in kıyıları daha düz yalnızca yakın olan Kore yarımadası önem kazandığını ifade etmiştir. Japonya coğrafi olarak Asya anakarasından yalıtılmıştı ancak Britanya Avrupa anakarasından yalıtılmış değildi. Avrupa yüksek dağlarla çeşitli birimlere bölünmüştü oysa Çin'in Tibet platosunun varlığıyla bağlantı kolaydı. Çünkü kuzey ve güneyi kolaylıkla birleştiren iki ırmak vardı. Oysa Avrupa'nın iki ırmağı Ren ve Tuna küçük ve daha az bölgeyi birbirine bağlıyordu. Çin'dekinin tersine Avrupa da çok sayıda küçük çekirdek bölgeler bulunuyordu ve hiçbiri diğerine uzun süre egemen olacak kadar büyük değildi, her biri bağımsız devletlerdi.

Tüm bu tarihsel süreci kitabında detaylı anlatan Diamond, çağdaş dünyanın bugünden farklı göründüğünü tarih öncesi çağlardan alarak anlatmıştır (Diamond, 2010, s. 1-5, 471-475).

BÖLÜM III

KÜRESELLEŞMEYİ ÖLÇEN ENDEKSLER VE COĞRAFI KÜRESELLEŞME

3.1. Küreselleşme Endeksleri

Küreselleşmenin ölçülmesinde kullanılan sistematik yaklaşımlar ve kullandıkları ekonometrik modeller Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9

Küreselleşmenin Ölçülmesinde Kullanılan Yaklaşımlar

Yaklaşımlar	Yazarlar	Değişkenler	Yöntem
A.T Kearney /ForeignPolicy (ATKFP)	Looney, R. 2004, Andersen, T.,M. &Herbertsson, T.,T., 2003 (Parametrik olmayan model) (Küreselleşmenin ölçülmesinde özellikle Endeksi bireysel değişkenleri normalleştirip, daha sonra ad hoc bir ağırlıklandırma sistemi yardımıyla toplulaştırması yoluyla elde etmişler.)	Ekonomik; Ticaret,DYY Kişisel; Telefon trafiği, seyahat, işçi dövizleri, transferler. Teknoloji; İnternet kullanıcıları, internet hostları, güvenli sunucular Politik; Uluslararası organizasyonlar, birleşmiş milletlere katkısı, antlaşmalar, devlet transferleri	Kearney veri tabanına dayalı faktör analizi yöntemini kullanmışlardır.
	Heshmati, A.,Neutel, M., 2006		Panel analizi
KOF Index	Dreher, A.,&Gaston, N., &Martens, P.	Ekonomik; Sosyal; Politik;	OLS, GMM, Temel faktör analizi, R ² , Sargan Test, Arrellano-Bond test, Robustness Analysis
CSGR Index	Lockwood, B.,&Redoano, M., (2005),	Ekonomik; Sosyal; Politik;	normalizationandweighing
MGI Index (Maastricht Globalization Index) (Modifiye edilmiş Küreselleşme Endeksi)	Martens, P., Zywietz, D., (2006)	<ul style="list-style-type: none"> • küresel siyaset; • Organize güç; • Küresel ticaret; • Küresel finans; • İnsan hareketliliği; • Teknoloji; • Çevre (coğrafi özellikleri); 	Doğal logaritma Regresyon Kukla değişken

Tablo 9 Devamı

Yaklaşımlar	Yazarlar	Değişkenler	Yöntem
NGI New globalizationindex	Vujakovic, P., (2009)	<ul style="list-style-type: none"> • • <i>Yerleşik olmayanlar tarafından yapılan marka uygulamaları</i> • <i>Portföy yatırım stoku</i> • <i>Yerleşik olmayanlar tarafından yapılan patent başvuruları</i> • <i>Çevre anlaşmaları</i> 	Temel Faktör Analizi
(G-index) Globalizationindex	Randolph, J. (2001)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Uluslararası ticaret</i> • <i>FDI</i> • <i>Özel sermaye akımları</i> • <i>Hizmet ihracatı</i> • <i>İnternet abonesi</i> • <i>Uluslararası telefon trafiği</i> 	

Kaynak: Günsoy, 2006

Bununla birlikte, küreselleşmeyi ölçen yöntemlerin karşılaştırılması Tablo 10 da verilmiştir. Burada KOF küreselleşme endeksi avantajları ve çok kullanılması sebebiyle ayrıntılı olarak anlatılmıştır. Küreselleşmenin tanımına ve amacına uygunluk açısından en çok tercih edilen yöntem olması da diğer bir sebeptir. KOF küreselleşme endeksi 2002 yılında İsviçre KOF Ekonomik Araştırmalar Enstitüsü'nde Axel Dreher tarafından geliştirilmiştir (Caselli, 2012, s.46). Bununla birlikte küreselleşme endekslerinin kapsadığı ekonomik, politik ve sosyal ölçüler yapısal olarak Dreher tarafından 2006 yılında ifade edilmiştir. Daha sonra Dreher tarafından gözden geçirilerek güncellenmiştir. Ekonomik entegrasyondaki zamanla politik ve sosyal sosyal entegrasyona paralel ilerleyebilmektedir. Bu yüzden daha öncede bahsettiğimiz gibi küreselleşmenin farklı boyutları birbirini etkilemektedir. Dreher küreselleşme endeksini oluştururken, herhangi bir ülkenin diğer bir ülke ile ekonomik, politik ve sosyal bütünleşmesi şeklinde tanımdan yola çıkarak endeksi ifade etmiştir. KOF endeksi küreselleşme ile birlikte büyümenin de etkisini aynı anda test etme imkanı vermesi açısından ve endeks hem bütün olarak hem de ayrı ayrı küreselleşmenin etkisinin ölçülmesinde en büyük avantajı sağlamaktadır. Ayrıca KOF küreselleşme endeksi

değerleri yıllık olarak elde edilebildiği için araştırmacılar tarafından çoğunlukla tercih edilebilmektedir.

Martens ve Zywiets'e göre ise ideal bir küreselleşme ölçümü konusunda yöntemin özelliklerinin dolayısıyla yeterli ve kullanışlı olabilmesi için nelerin gerektiğini ifade etmişlerdir. Buna göre; küreselleşme ölçüm yöntemi amaca uygun olmalıdır, küreselleşme ölçüm yöntemi yeterli olmalıdır, küreselleşme ölçüm yöntemi farklı değerler katmalıdır, küreselleşme ölçüm yöntemi şeffaf olmalıdır, ayrıca yaygın kullanıma sahip olmalıdır (Günsoy, 2006, s.82-84).

Endekslerin kullanılması bir takım yorum/eleştiriyi beraberinde getirir. Geniş bir aralığı kapsamaması (0-100) gibi ve ağırlıkların subjektif olarak belirlenebilme olasılığı eleştirilse bile birçok bilgiyi bir anda vermesi ve yaygın kullanımları sonucunda araştırmalara katkı sağlamaları da olumlu yönleridir.

Tablo 10
Küreselleşme Ölçüm Yöntemlerinin Karşılaştırılması

Kategori	Alt Kategori	Randolph Yöntemi	A.T. Kearney Yöntemi	Heshmati Yöntemi	Martens-Zywiets Yöntemi	Andersen-Herbertsson Yöntemi	Dreher Yöntemi	Sachs-Warner Yöntemi
Amaca Uygunluk	Küreselleşme Tanımının Çerçevesi	Çok dar, sadece ekonomik	Orta	Orta	Çok Geniş	Çok dar sadece ekonomik	Çok Geniş	Orta
	Küreselleşmenin Uluslararasılaşma Ve Bölgeselleşmeden Farklılığı	Farklılık Yok	Farklılık Yok	Farklılık Yok	Farklılık Yok	Farklılık Yok	Farklılık Yok	Farklılık Yok
	Değişimi Ölçme Tipi	Genişlik ve Yoğunluk	Genişlik ve Yoğunluk	Genişlik ve Yoğunluk	Genişlik ve Yoğunluk	Genişlik ve Yoğunluk	Genişlik ve Yoğunluk	Genişlik ve Yoğunluk
Yeterlilik	Coğrafi Düzeltme	Hayır	Hayır	Hayır	Evet	Hayır	Hayır	Hayır
	Kapsanan Ülke Sayısı	185 ülke	62 ülke	62 ülke	117 ülke	23 ülke	123 ülke	120 ülke
	Ekonomik Kalkınma İle Korelasyonu	Düşük	Yüksek	Yüksek	Yüksek	-	Yüksek	Yüksek
Değer Katma	Aşırı Uç Değerlere Duyarlılık	Yöntem Yayınlanmadı	Yüksek (çapraz panel normalleştirmesi kullanıldığı için)	Düşük (TBA kullanıldığı için)	Düşük	Düşük	-	Yöntem yayınlamadı
	Yıllara Göre Farklı Değerlere Duyarlılık	Çok Yüksek (özellikle güçlü dalgalanan göstergelerin seçimi)	Yüksek (bazı göstergeler zayıf dalgalanmakta)	Düşük (TBA kullanıldığı için)	Düşük (yüksek dalgalanmaların ortalaması alındı)	Yüksek	Yüksek	Yüksek
	Ağırlıkları Belirleme Yöntemi	A priori, normatif tartışmalarla	A priori, normatif tartışmalarla	TBA	Eşit Ağırlık	Çoklu Faktör Analizi Tekniği	A priori	A priori
Şeffaflık	Ağırlık Değişimleri Bileşenler İle Korelasyon	Yüksek	Düşük	Yüksek	Az	Yayınlamadı	Yayınlamadı	Yayınlamadı
	Bileşenler Arasında Korelasyon	Yayınlamadı	Yayınlamadı	Orta	Orta	Yayınlamadı	Yayınlamadı	Yayınlamadı
Yaygın Kullanım	Yöntemin Şeffaflığı	Orta	Orta	Yüksek	Yüksek	Düşük	Yüksek	Yüksek
	Veri Yayınlama	Kısmi	Evet	Evet	Evet	Kısmi	Kısmi	Evet
		Hayır	Evet	Hayır	Hayır	Hayır	Kısmi	Evet

Kaynak: Martens ve Zywiets (2004, s.19), aktaran Günsoy, B. (2006, s.85)

3.1.1. KOF Küreselleşme Endeksi Tanımı

KOF küreselleşme endeksi 2002 yılında Dreher tarafından oluşturulmuştur. 2006 yılında ise, Dreher, Gaston ve Martens tarafından güncellenmiştir. İsviçre Ekonomi Araştırmaları Enstitüsü'nün yayınladığı KOF Küreselleşme Endeksi, ilk kez küreselleşmenin ulusal sınırları aşındıran, ulusal ekonomileri, kültürleri, teknolojileri ve yönetimleri bütünleştiren, karmaşık bağımlılık ilişkileri üreten bir süreç olduğunu ifade etmiştir. Dreher küreselleşmeyi; ekonomik, siyasi ve sosyal açıdan ele alarak bir endeks geliştirmeye çalışmış ve bu üç boyutu ağırlıkları farklı olan alt endekslere bölümlendirmiştir;

Ekonomik küreselleşme, cari akımlar ile dış ticaret ve uluslararası sermayeye konulan kısıtlamalar olmak üzere iki değişkenin bileşimiyle gösterilmiştir.

Siyasi küreselleşme endeksi, ülkedeki konsoloslukların sayısı, uluslararası organizasyonlara üyelik, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarına katılım ve uluslararası anlaşmalar unsurlarından oluşmaktadır.

Sosyal küreselleşmede, ise kişisel iletişim bilgileri, bilgi akışı verileri ve kültürel yakınlaşma ile ilgili veriler yer almaktadır

(http://globalization.kof.ethz.ch/media/filer_public/2016/03/03/method_2016.pdf).

3.1.2. KOF Küreselleşme Endeksi Değişkenleri ve Ağırlıkları

Ekonomik küreselleşme cari akımlar ile dış ticaret ve uluslararası sermayeye konulan kısıtlamalar olmak üzere iki değişkenin bileşimiyle gösterilmiştir. Endeksin siyasi küreselleşme derecesini ölçen kısmı, ülkedeki konsoloslukların sayısı, uluslararası organizasyonlara üyelik, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarına katılım ve uluslararası anlaşmalar unsurlarından oluşmaktadır. KOF küreselleşme endeksinin son boyutu olan sosyal küreselleşmede ise kişisel iletişim bilgileri, bilgi akışı verileri ve kültürel yakınlaşma ile ilgili veriler yer almaktadır. 2015 KOF küreselleşme endeksi değişkenleri ve ağırlıkları Tablo 11'de gösterilmiştir

(http://globalization.kof.ethz.ch/media/filer_public/2016/03/03/variables_2016.pdf).

Tablo 11
2015 KOF Küreselleşme Endeksi Değişkenleri ve Ağırlıkları

	Ağırlık
A. EKONOMİK KÜRESELLEŞME	%36
i) Cari Akımlar	%50
Ticaret (GSMH'nın yüzdesi olarak)	%22
Doğrudan yabancı yatırımlar, stoklar (GSMH'nın yüzdesi)	%27
Portfolyo yatırımları (GSMH'nın yüzdesi)	%24
Yabancılara gelir ödemeleri (GSMH'nın yüzdesi)	%27
ii) Kısıtlamalar	%50
İhracat üzerindeki gizli engeller	%24
Ortalama tarife oranları	%28
Uluslararası ticaret üzerindeki vergiler	%26
Sermaye hesabı kısıtlamaları	%23
B. SOSYAL KÜRESELLEŞME	%37
i. Kişisel İletişim Verileri	%33
Telefon trafiği	%25
Transferler (GSMH'nın yüzdesi)	%3
Uluslararası turizm	%26
Yabancı nüfus (Toplam nüfusa oranı)	%21
Uluslararası mektuplaşma (Kişi başına)	%25
ii) Bilgi Akışı Verileri	%35
İnternet kullanan nüfus (1000 kişiye düşen)	%36
Televizyon sayısı (1000 kişiye düşen)	%38
Günlük gazete ticareti (GSMH'nın yüzdesi)	%26
iii) Kültürel Yakınlaşma Verileri	%32
Mc Donald's restoranları sayısı (Kişi başına)	%44
Ikea mağazaları sayısı (Kişi başına)	%44
Kitap ticareti (GSMH'nın yüzdesi)	%11
C. Siyasi Küreselleşme	%27
Ülkedeki konsolosluk sayısı	%25
Uluslararası organizasyonlara üyelik	%27
Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarına katılım	%22
Uluslararası anlaşmalar (%25)	%26

Kaynak:

http://globalization.kof.ethz.ch/media/filer_public/2016/03/03/variables_2016.pdf

2015 KOF Küreselleşme Endeksi'nde değişkenlerin tanımları ve kaynakları ise Tablo 12'de gösterilmiştir.

Tablo 12
2015 KOF Küreselleşme Endeksi: Kaynaklar ve Değişkenler

Endeksler ve Değişkenler	Kaynaklar	Tanımlar
A. Ekonomik Küreselleşme		
i)Cari Akımlar		
Ticaretin GSYİH'daki payı	Dünya Bankası 2014	Mal ve hizmet ihracat ve ithalatının toplamının GSYİH'daki payı.
Doğrudan Yabancı Yatırımın GSYİH'daki payı	Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) 2014	Doğrudan yabancı yatırımlarının giriş ve çıkışlarının stok toplamının GSYİH'daki payı.
Portföy Yatırımlarının GSYİH'daki payı	Uluslararası Para Fonu (IMF) 2014	Portföy yatırımları portföy yatırım varlıkları stoklarının toplamı ve portföy yatırımları yükümlülükleri stoklarının GSYİH'daki payı.
Yabancı Uyruklular için Gelir Ödemeleri	Dünya Bankası 2014	Gelir ödemeleri, dar mükellef işçiler için ödenen ücretleri ve yatırım gelirlerini ifade eder. Maddi olmayan duran varlıkların kullanımından elde edilen geliri içermez . Veri GSYİH yüzdesi olarak hesaplanmıştır.
ii)Kısıtlamalar		
Gizli İthalat Engelleri	Gwartney ve diğerleri (2014)	Veri Global Rekabet anketi raporuna dayanmaktadır. Ülkenizde tarife ve tarife dışı engeller ithal malların yerli pazarda rekabet gücünü önemli ölçüde azaltır. Sorusunun cevabı yıllar itibariyle değişmiştir.
Ortalama Tarife Oranı	Gwartney ve diğerleri (2014)	Ortalama tarife oranı arttıkça, ülkeler daha düşük notunu aldı. Derecesi sıfır doğru düşerse anlamı ortalama tarife oranında %50 düşüşler var yaklaşımları var demektir.
Uluslararası Ticaretteki Vergiler (cari gelir yüzdesi)	Dünya Bankası 2014	uluslararası ticaret üzerinden alınan vergiler;ithalat vergilerini içerir,ihracat vergileri, ihracat veya ithalat tekellerinin karı, döviz karları ve döviz vergisi vb. Uluslar arası ticaret vergileri, ithalat vergileri, ihracat vergileri, ihracat ve ithalat tekellerinin

		karları, döviz kuru karları ve döviz kuru vergilerini içerir. Cari gelir vergilerden elde edilen tüm gelirleri ve geri ödemesi olmayan; arazi satışları, maddi olmayan duran varlıkları, kamu senetlerini, sabit sermaye varlıklarını yada sivil toplum sermaye transferlerini içerir. Ayrıca para cezaları, ücretler, geri kazanımlar, miras vergisi, tekrarlayan sermaye harçlarını içerir.
Sermaye Hesabı Kısıtlamaları	Gwartney ve diğerleri (2014)	Endeks iki bileşene bağlıdır. i)2002 yılı ile başlayan bileşenin sorusu; ülkenizdeki yabancı mülkiyetli şirketler nadir, sınırlı azınlık hisseleri olduğunu ve sık sık kilit sektörlerin desreklendiği yada yaygın olarak görülmesi. Daha önceki yıllarda vatandaşlara yabancı sermaye piyasasına erişim ve yerli sermaye piyasasına yabancı erişim soruluyordu. ii)endeks IMF'nin Değişim düzenlemeleri konusundaki yıllık raporuna ve 13 farklı sermaye hareketlerini içeren değişim kısıtlamalarına bağlı.
B. Sosyal Küreselleşme		
i) Kişisel İletişim Verileri		
Telefon Trafığı	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (2013)	Uluslararası ses trafiği, uluslararası gelen ve giden sabit telefon trafik toplamıdır. (kişi başı dakika)
Transferlerin GSYİH'daki yeri	Dünya Bankası (2014)	Mal, hizmetler, gelir ve finansal öğelerin tavizsiz brüt giriş ve çıkışlarının GSYİH'daki payı.
Uluslararası Turizm	Dünya Bankası (2014)	Gelen ve giden turistlerin toplam nüfustaki payları
Yabancı Nüfusun Toplam Nüfustaki Payı	Dünya Bankası (2014)	Yabancı nüfus, bir ülkede yabancı ya da yabancı uyruklu ikamet sayısıdır. Veriler toplam nüfusun yüzdesidir.
Kişi başına Uluslararası mektup	Ulusal Posta Birliği	Kişi başına gönderilen ve alınan mektup sayısı
ii) Bilgi veri akışları		
Bin kişi Başına İnternet Kullanıcıları	Dünya Bankası (2014)	İnternet kullanıcıları dünya çapında internet ağına erişimi olan insanlardır.
Bin Kişi Başına Televizyon Kullanıcıları	Dünya Bankası (2007) Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (2013)	Hane başına düşen televizyon seti
Gazete Ticaretinin GSYİH'daki payı	Uluslararası Ticaret İstatistikleri	Gazete ve dergilerin ihracat ve ithalatının toplamının

	Birliği (2014)	GSYİH'daki payı. Veri Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü tarafından sağlanır ve BM Dünya Ticaret Yıllıklarında yayınlanana denk gelir.
iii) Kültürel Yakınlık Üzerine Veri		
Kişi Başına McDonalds Restoranları Sayısı	Çeşitli kaynaklar	Kişi başına MCDonalds restoranları
Kişi Başına Ikea sayısı	İkea	Kişi Başına İkea sayıları
Kitap Ticaretinin GSYİH'daki payı	Uluslararası Ticaret İstatistikleri Birliği (2014)	Kitap ve Broşürlerinin ihracat ve ithalat toplamının GSYİH'daki payı. Veri Birleşmiş Milletler İstatistik Bölümü tarafından sağlanır ve BM Dünya Ticaret Yıllıklarında yayınlanana denk gelir.
C. Politik Küreselleşme		
Ülkedeki Büyükelçilikler	Avrupa Dünya Yıllığı (çeşitli yıllar)	Ülkedeki büyükelçilikler sayısı
Uluslararası Kuruluşlara Üyelik	CIA Bilgi Bankası	Uluslararası örgütlerin mutlak sayısı
BM Güvenlik Konseyi Misyonlarına katılım	Birleşmiş Milletlerin Barış Departmanı	Kişi başına Birleşmiş Milletlerin Misyonlarına katılım
Uluslararası Anlaşmalar	Birleşmiş Milletler	1945 yılından bu yana iki veya daha fazla devletin yasama organı tarafından onaylanmış ve imzalanmış belgelerdir. Sonradan olan eylemler ve ekleri dahil değildir. Birleşmiş Milletlerin Genel Sekreter Ofisi tarafından imzalanmış ve onaylanmış anlaşmalar olmalıdır.

Kaynak: http://globalization.kof.ethz.ch/media/filer_public/2016/03/03/definitions_2016.pdf

3.1.3. KOF Küreselleşme Endeksi Hesaplama Yöntemi

Küreselleşme endeksleri oluşturulurken yukarıda bahsedilen değişkenler için bir dizin oluşturulur. 1'den 100'e kadar olan bir ölçekte maksimum değer 100 ve minimum değer 1'dir. 1970-2014 yılları arasındaki değerler ifade edilmiştir. Yüksek değer daha fazla küreselleşmeyi göstermektedir. Verilen özgün dağılım yüzdeliğe dönüştürülür. Ana değişkenlerin ağırlıklarının ölçümünde, tüm ülke ve yıl örnekleri için temel faktör analizi kullanılarak belirlenir. Temel bileşen sonucunun varyansını maksimum eden yolla ağırlıklar belirlenir böylece mümkün olduğunca tam olarak varyansı yakalayan endeksler elde edilir. Aynı işlem alt endeksleri elde etmek içinde kullanılır. Veri yıllık bazda hesaplanır. Ancak, tüm veriler, tüm ülkeler ve tüm yıl boyunca mevcuttur. Endeksleri hesaplanırken, ağırlık prosedürü uygulamadan önce tüm değişkenler doğrusal ara değerlidir. Doğrusal ekstrapolasyon yerine, örnek sınır değerleri eksik olan en güncel veri ile ikame edilir. Verilerin tüm örneklem dönemi boyunca eksik olan ağırlıkları bu durumu düzeltmek için yeniden düzenlenebilir. Sıfır değerine sahip gözlemler eksik verileri temsil etmemektedir, sıfır ağırlık ile dizini girerler. Spesifik yıl ve ülke değişkenlerinin küçük bir aralığına güvenmiyorsa alt endeks verisi ve genel küreselleşme endeksi ölçülmez. Endekste ki temel verilerin %40 yada daha fazlası kayıpsa, ya da üç alt değişkenin en az ikisi hesaplanamıyorsa endeks gözlemi eksik olarak ifade edilir. Küreselleşme endeksleri, ekonomik, sosyal ve politik küreselleşme yanı sıra bu genel endeksinde, endeksleri ağırlıklı bireysel veri serileri de ifade edilmiş ancak bunun yerine toplu alt düzey kullanılarak hesaplanmıştır. Şayet alt endekste ki veriler kayıp değilse, bu verilerle endekste daha yüksek değere gidebilme avantajına sahip olunur

(http://globalization.kof.ethz.ch/media/filer_public/2016/03/03/method_2016.pdf).

3.2. Asya için KOF Küreselleşme Endeksi

Asya ülkeleri KOF endeksi ekonomik değerlerine bakıldığında; Suudi Arabistan, Kuveyt, İsrail, Singapur, Katar, Malezya gibi ülkelerin yıllar itibariyle endeks değerlerinin 60.0'dan yüksek olduğu, buna karşılık aynı grup içerisinde yer alan Suriye, Nepal, Pakistan, Hindistan, Afganistan gibi ülkelerin endeks değerleri zaman içerisinde artmasına karşın grup içerisinde düşük olduğu gözlemlenmektedir. Sosyal küreselleşme endeksi değerlerine bakıldığında, Singapur, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Bahreyn, İsrail, Kuveyt ve Malezya'nın 70.0 değerinden yüksek hatta

100'e yıllar itibariyle yaklaştığı gözlemlenmektedir. Ekonomik ve sosyal küreselleşmenin aksine politik küreselleşme de yıllar itibariyle Japonya'nın, Hindistan'ın ve Pakistan'ın 1970 yılından itibaren en yüksek değerlerden başlayarak ve sürekli artarak 2013 yılına geldiği gözlemlenmektedir. Bangladeş, Çin, İnan, Ürdün, Kore, Malezya, Nepal, Filipinler, Tayland gibi ülkelerin yıllar içerisinde endeks değerlerinde inanılmaz artışlar yaşanmıştır(<http://globalization.kof.ethz.ch/aggregation/>)

3.3. Avrupa için KOF Küreselleşme Endeksi

Avrupa ülkelerinin ekonomik küreselleşme endeksi değerlerine baktığımızda; 1970 yılından itibaren İsviçre, Lüksemburg, İrlanda gibi ülkelerin en yüksek değerlere sahip olarak konumlarını koruduklarını görmekteyiz. Buna karşılık Macaristan, Yunanistan, Hırvatistan, İzlanda, Litvanya, Letonya, Malta, Hollanda, Norveç, Polonya, Portekiz, Slovakya, Slovenya, İsveç gibi ülkelerin zaman içerisinde endeks değerlerinde ciddi artışlar görülmektedir. Bazı Avrupa ülkeleri için KOF küreselleşme endeksi hesaplamaları 1990'lı yıllardan sonra hesaplanmaya başlanmıştır çünkü öncesinde ülke sömürge konumundaydı. Andorra, Monako Presnliği, Lihtenştayn gibi ülkelerin 1970 yılında en yüksek değerlere sahip olmalarına karşın sosyal küreselleşme endekslerindeki değerler yıllar itibariyle azalmıştır. Avusturya, İsviçre, Belçika, Kıbrıs, Çek Cumhuriyeti, Almanya, Danimarka, İspanya, Finlandiya, Fransa, İngiltere, Yunanistan, Macaristan, İrlanda, Litvanya, Hollanda, Norveç, Portekiz, Slovakya ve İsveç gibi ülkeler ise endeks değerlerinde ciddi artışlar yaşamıştır. Avrupa bölgesi ülkelerinin politik küreselleşme değerlerine bakıldığında; 1970 yılında Belçika, Avusturya, Fransa, Danimarka, İngiltere, İtalya, Hollanda, Norveç, İsveç gibi ülkelerin 80.00 değerinden yüksek olduğu ve zamanla daha da yükseldiği gözlenmektedir. Buna karşılık Avrupa Bölgesi içerisinde yer alan Kıbrıs, Bulgaristan, Yunanistan, Macaristan, Lüksemburg, Portekiz, Polonya gibi ülkelerin 50.00 değerlerinde seyrettiği görülmektedir. Son yıllarda Polonya, Portekiz, Yunanistan gibi ülkelerin politik küreselleşme değerlerinin 80.00'i geçtiği de bilinmektedir (<http://globalization.kof.ethz.ch/aggregation/>).

3.4. Kuzey Amerika için KOF Küreselleşme Endeksi

Kuzey Amerika için endeks değerlerini incelediğimizde; Kanada ve Panama'nın yıllar itibariyle en yüksek değerlere sahip olduğu buna karşın aynı bölge içerisinde hesaplanan Haiti, Nikaragua, Dominik Cumhuriyeti'nin en düşük ekonomik

küreselleşme değerlerine sahip olduğu görülmektedir. Sosyal küreselleşmede yine Kanada liderliğini korurken, Porto Riko zamanla en yüksek seviyeye ulaşarak Kanada'yı geride bırakmıştır. Porto Riko'dan sonra Amerika sosyal küreselleşme değerlerinde en yüksek değere sahiptir. Politik küreselleşme açısından KOF resmi sitesindeki değerlere baktığımızda bölge içerisinde Amerika ve Kanada'nın en yüksek değerlere sahip olduğu aynı zamanda Guatemala'nın bu iki ülkeyi yakından izleyerek yüksek değere sahip olduğu da görülmektedir (<http://globalization.kof.ethz.ch/aggregation/>).

3.5. Güney Amerika için KOF Küreselleşme Endeksi

Ekonomik küreselleşmeye baktığımızda Arjantin, Brezilya, Şili ve Kolombiya'nın 1970'li yıllarda 32.53, 39.04, 40.48 ve 26.32 seviyelerinde iken 2013 yılına gelindiğinde sadece Şili'nin 77 seviyelerine ulaşarak hem bu ülkeler hemde Güney Amerikagrubu içerisinde en yüksek ekonomik küreselleşmeye sahip olduğu görülmektedir. Yine son yıllarda Peru'nun 70.00 seviyelerinde olduğu görülmektedir. Sosyal küreselleşme değerlerine baktığımızda en yüksek 40.00 seviyelerinde görülen grubun ülkeleri içerisinde Arjantin, Brezilya, Şili ve Kolombiya bulunmaktadır. Buna karşın grubun içerisinde yer alan Aruba (Venezuela'nın kuzeyinde Karayip denizinin güneyindeki ada) en yüksek endeks değerine sahiptir. Politik küreselleşme değerlerine baktığımızda ise; ekonomik ve sosyal küreselleşme rakamlarında çok yüksek değerlere sahip olan ülkeler bulunmaktadır. Bunlar Arjantin 92.88, Brezilya 94.31, Şili 88.96, Kolombiya 80.40 gibi ülkelerdir (<http://globalization.kof.ethz.ch/aggregation/>).

3.6. Afrika için KOF Küreselleşme Endeksi

KOF endeksinin resmi sitesinden Afrika Bölgesi'nin endeks değerlerine baktığımızda Mauritius Cumhuriyeti'nin, Svaziland Krallığı, Seyşeller gibi ülkeler yıllar itibariyle en yüksek değerlere sahip olmuşlardır. Sosyal küreselleşme değerlerine baktığımızda genel olarak grup içi ülkelerin değerlerinin düşük olduğu gözlemlenmektedir. Politik küreselleşmede ise; Mısır, Arap Cumhuriyeti, Etiyopya, Kenya, Fas, Nijerya, Senegal gibi ülkelerin en yüksek politik küreselleşme değerlerine sahip olduğu görülmektedir.

3.7. Okyanusya için KOF Küreselleşme Endeksi

Okyanusya için KOF küreselleşme endeksine baktığımızda Amerika Samoası ve Yeni Zelanda gibi ülkelerin en yüksek değerlere sahip olduğu gözlemlenmektedir. Ekonomik küreselleşme değerlerinde Yeni Zelanda ve Papua Yeni Gine en yüksek değerlere sahipken, sosyal küreselleşmede Avusturalya, Guam, Yeni Zelanda en yüksek değerlere sahiptir. Politik küreselleşme endeksi değerlerine baktığımızda Endonezya, Avusturlaya ve Yeni Zelanda'nın en yüksek değerlerde olduğu görülmektedir (<http://globalization.kof.ethz.ch/aggregation/>).

3.8. Türkiye için KOF Küreselleşme Endeksi

Küreselleşme, kavramı ulusal sınırları aşan, ulusal ekonomileri, kültürleri, teknolojileri bütünleştiren, bir süreç olarak kabul edilmektedir. İsviçreli Ekonomi Araştırmaları Enstitüsü tarafından yayımlanan endeks, küreselleşmeyi ekonomik, sosyal ve politik olarak üç temel boyutta ele almaktadır. Her yıl bu üç boyutuyla ülkelerin genel küreselleşme seviyelerini ölçerken ayrıca ekonomik, politik ve sosyal küreselleşme seviyelerini de belirlemektedir.

Küreselleşme Endeksi en son 191 ülke için hesaplanmıştır. Ekonomik, sosyal ve politik küreselleşmeyi ölçen üç endekse ilave olarak;

- ✓ Gerçek ekonomik akışlar,
- ✓ Ekonomik kısıtlamalar,
- ✓ Bilgi akışı verileri,
- ✓ Kişisel iletişim verileri,
- ✓ Kültürel yakınlık verileri

olmak üzere beş alt endeksten de yararlanılarak, ülkelerin genel küreselleşme seviyesi ölçülmektedir.

Küreselleşme Endeksinde alt endeksler ve göstergeler değişik ağırlıklara sahiptirler. Küreselleşme Endeksinin oluşturulmasında kullanılan bütün değişkenler 1 ile 100 arasında bir endekse dönüştürülür. Belirli bir değişken için “100” en büyük, “1” ise en küçük değerdir. Endekste yüksek değerler daha fazla küreselleşmeyi göstermektedir.

2016 yılı Mart ayında yayımlanan ve 2013 yılı değerlerini gösteren son endeks çalışmasında Tablo 13’de, 207 ülke veya coğrafi birimin 192’si için endeks hesaplaması açıklanmıştır. 2013 yılında **Türkiye** 69,95 endeks değeri ile 192 ülke arasında 44. sırada yer almaktadır. 2013 yılında birinci sırada yer alan **Hollanda**’yı, **İrlanda** ve **Belçika**

takip etmektedir. 1970 yılından 2013 yılına ise, **Türkiye** 63. sıradan 44. sıraya kadar bir ilerleme göstermiştir.

(TUİK, www.tuik.gov.tr/PreIstatistikTablo.do;jsessionid...?istab_id=9027)

Tablo 13

Türkiye için KOF Küreselleşme Endeks Değerleri (2006-2013)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2013 sıralama
Türkiye	69.25	69.43	69.68	70.88	70.06	69.28	70.29	69.95	44

Kaynak: TUİK, <http://globalization.kof.ethz.ch/>

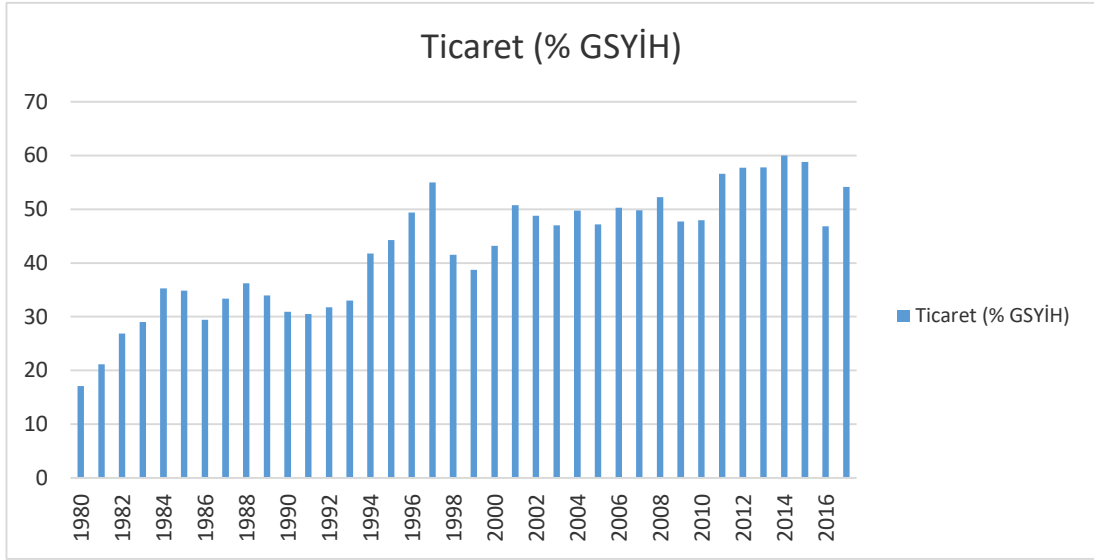
2015 KOF Küreselleşme endeksi değişkenleri ve kaynaklarına göre Türkiye için Ekonomik küreselleşme boyutunda incelediğimizde bazı değişkenlerin değerleri (Tablo 14) verilmiştir.

Tablo 14

Türkiye için KOF Ekonomik Küreselleşme Değişkenleri

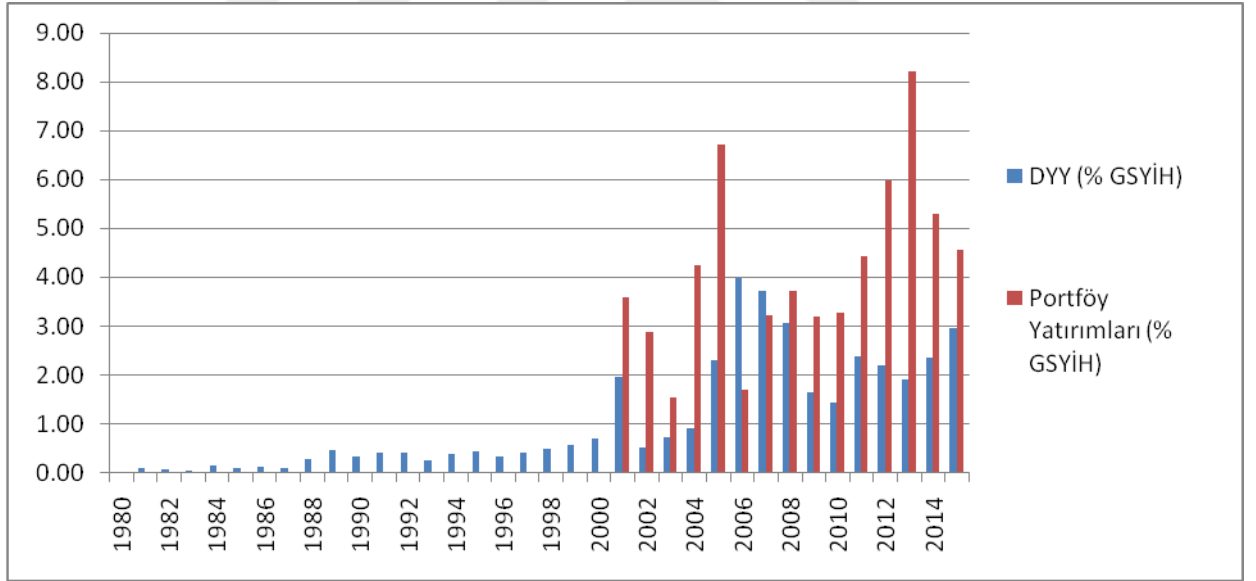
Yıllar	Ticaret (% GSYİH)	Doğrudan Yabancı Yatırımlar (% GSYİH)	Portföy Yatırımları (% GSYİH)
1980	17.09	0.02	..
1981	21.14	0.10	..
1982	26.88	0.06	..
1983	29.03	0.06	..
1984	35.28	0.14	..
1985	34.83	0.11	..
1986	29.41	0.12	..
1987	33.34	0.11	..
1988	36.21	0.29	..
1989	33.98	0.46	..
1990	30.94	0.33	..
1991	30.48	0.41	..
1992	31.74	0.43	..
1993	33.02	0.27	..
1994	41.75	0.37	..
1995	44.24	0.44	..
1996	49.37	0.34	..
1997	54.97	0.41	..
1998	41.52	0.49	..
1999	38.73	0.57	..
2000	43.19	0.70	..
2001	50.76	1.96	3.6
2002	48.80	0.53	2.9
2003	47.03	0.72	1.6
2004	49.74	0.91	4.3
2005	47.21	2.30	6.7
2006	50.25	3.98	1.7
2007	49.81	3.73	3.2
2008	52.25	3.07	3.7
2009	47.74	1.65	3.2
2010	47.97	1.44	3.3
2011	56.62	2.38	4.4
2012	57.75	2.20	6.0
2013	57.81	1.92	8.2
2014	60.01	2.35	5.3
2015	58.78	2.96	4.6
2016	46.81	1.54	-
2017	54.17	1.28	-

Kaynak: Dünya Bankası, IMF

Şekil 2
Türkiye'deki Ticaretin GSYİH'indeki payı (1980-2017)

Ticaretin GSYİH'daki payı incelendiğinde özellikle ekonomik kriz dönemleri hariç diğer yıllarda arttığı kriz dönemlerinde bu oranın düştüğü görülmüştür. 1980 yılı itibariyle ticaretin payı artmıştır.

Şekil 3
Türkiye için Doğrudan Yabancı Yatırımların ve Portföy Yatırımlarının GSYİH'daki payı

1980'li yıllar itibariyle doğrudan yabancı yatırımlarda önemli değişiklikler olmuştur. Artan uluslararası ilişkilerle beraber ekonomik rekabet ön plana çıkmıştır. Bu konuda şirket birleşmelerinin, şirket satın almalarının ve teknolojinin payı yüksektir. 1989 yılından sonra Doğu Bloku ülkelerinin doğrudan yabancı sermayeye açılmasından sonra, özellikle gelişmekte olan ülkeler açısından yabancı yatırımlara ilgi artmıştır. 1980 yılı itibariyle uygulanan liberal ekonomi politikaları yabancı sermaye girişini

özendirmiş, ayrıca kambiyo rejiminin serbestleştirilmesi de yabancı sermayeyi özendirici atılım olmuştur. 1990'lı yıllarda ortaya çıkan krizde etkisiyle yabancı sermaye yatırımları iniş çıkışlar göstermiştir

(<http://www.kalkinma.gov.tr/Lists/zet%20htisas%20Komisyonu%20Raporlar/Attachments/71/oik532.pdf>).

Ekonomik küreselleşme boyutunda kısıtlamalara baktığımızda Gwartney ve diğerlerine göre, (2014), 0 ile 10 arası değerlendirmede; yüksek oranın anlamı, ülkenin ortalama tarife oranlarının düştüğü, verimli bir gümrük yönetimi olduğu, konvertible paranın olduğu, beşeri ve sermaye hareketleri kontrolündeki baskının azlığı anlamına gelmektedir. Bu oran sıfıra yaklaştıkça ülke notunun düştüğü ve tarife oranlarının yükseldiği anlamına gelmektedir. Bu kısıtlamalar Tablo 15 ve Tablo 16'da verilmiştir.

Tablo 15

Ekonomik Küreselleşme; Kısıtlamalar

Ortalama Tarife oranları	1980	1990	2000	2005	2010	2011
	1.20	5.46	8.58	9.52	8.02	8.08

Kaynak: Economic Freedom of the World 2014, Annual Report

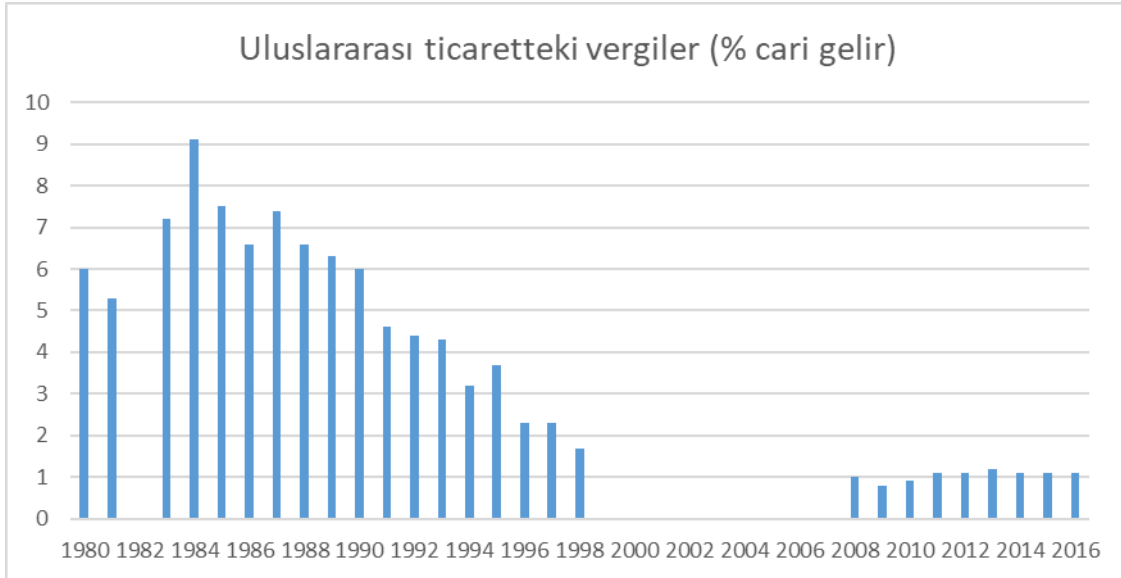
Tablo 16

Uluslararası ticaretteki vergiler

Yıllar	Uluslararası ticaretteki vergiler (% cari gelir)	Yıllar	Uluslararası ticaretteki vergiler (% cari gelir)
1980	6.0	1998	1.7
1981	5.3	1999	
1982		2000	
1983	7.2	2001	
1984	9.1	2002	
1985	7.5	2003	
1986	6.6	2004	
1987	7.4	2005	
1988	6.6	2006	
1989	6.3	2007	
1990	6.0	2008	1.0
1991	4.6	2009	0.8
1992	4.4	2010	0.9
1993	4.3	2011	1.1
1994	3.2	2012	1.1
1995	3.7	2013	1.2
1996	2.3	2014	1.1
1997	2.3	2015	1.1
		2016	1.1

Kaynak: Dünya Bankası

Tablo 16’da görüldüğü gibi cari gelirin yüzdesi olan uluslararası ticaretteki vergiler 1994 yılı sonrası 1980’li yıllara göre düşüş göstermiş, 2000’li yıllarda % 1 seviyelerinde olmuştur. Bunun nedeni ticaretteki engellerin özellikle vergi hususunda azaltılması neticesinde gelirin içerisindeki payı düşmüştür.

Şekil 4
Uluslararası Ticaretteki Vergiler

KOF küreselleşme endeksi sosyal küreselleşme boyutuna baktığımızda endeks değerinin hesaplanmasında uluslararası telefon görüşmeleri, uluslararası turizm, internet kullanımı, kişi başına düşen McDonald’s restoranları sayısı, kişi başına düşen IKEA sayısı vb. değişkenler kullanılmaktadır. Özellikle KOF küreselleşme endeks değerleri 1970 yılından bugüne kadar yıllık olarak elde edilebildiği için araştırmacılar tarafından çoğunlukla tercih edilmektedir. Bununla birlikte söz konusu endekste sosyal küreselleşmenin ölçülmesinde McDonald’s restoranları sayısı ve IKEA sayısı gibi batı kültürüne ait ürünlerin kullanılması küreselleşmenin batıya özgü bir unsur olmadığını ileri süren kesimler tarafından eleştirilmektedir. Türkiye için sosyal küreselleşme değerlerinin bazıları Tablo 17’de verilmiştir. Politik küreselleşme boyutundaki değerlere baktığımızda, Türkiye’de 124 büyükelçilik, 56 tane uluslararası kuruluş üyesi mevcuttur.

Tablo 17
Sosyal Küreselleşme Değerleri

Yıllar	İnternet Kullanıcıları (100 Kişi Başına)	Gazete Ticareti (%GSYİH)	Kişi Başına Mektup	Yabancı Nüfusun Toplam Nüfustaki Payı	Uluslararası Turizm (Gelen ve Giden turist sayısının Toplam Nüfusa oranı)
1980			4100		
1981			3200		
1982			1650		
1983			3330		
1984			2950		
1985			5430		
1986			5230		
1987			5000		
1988			8800		
1989			8174		
1990			45570	2.155189393	
1991			10689		
1992			13500		
1993	0.01		21372		
1994	0.05		19614		
1995	0.08		19421		
1996	0.19		34155		
1997	0.47		25030		
1998	0.70		18451		
1999	2.29		25664		
2000	3.76		25565	2.025553162	5284000
2001	5.19	-0.04	58914		4856000
2002	11.38	-0.04	56325		5131000
2003	12.33	-0.05	31471		5928000
2004	14.58	-0.05	29948		7299000
2005	15.46	-0.05	15569	1.944037733	8246000
2006	18.24	-0.07	33945		8275000
2007	28.63	-0.08	35000		4956000
2008	34.37	-0.08	9000		4893000
2009	36.40	-0.14	7000		5561000
2010	39.82	-0.14	4000	1.890507724	6557000
2011	43.07	-0.10	2246		6282000
2012	45.13	-0.10	1829		5803000
2013	46.25	-0.10	2025		7526000
2014	51.04	-0.09	1675		7982000
2015	53.74	-0.10		3.769001103	

Kaynak: Dünya Bankası, Uluslararası Posta Birliği

Türkiye ve benzer özellik gösteren örneğin; Arjantin, Brezilya, Kolombiya, Şili, Hindistan, İran, Güney Kore, Filipinler ve Güney Afrika gibi ülkelerle değerlendirilebilir. Bu ülkeler Dünya Bankası gelir sınıflandırmasına göre üst orta gelir grubunda yer alan ülkelerdir. Üst orta gelir grubu ise; 2016 yılı kişi başına milli gelirin \$3,956 ve \$12,235 arasında olan ülkeler girmektedir. Uluslararası Para Fonu'nun yükselen ekonomiler tanımı içerisinde yer alan yani, gelişmekte olan ülkeler geniş grubu içinde ve oradan çıkarak gelişmiş ülkeler arasına katılmaya aday ekonomileri ifade eden bir deyimden yola çıkarak Türkiye'yi bu ülkelerle KOF endeksi bazında değerlendirilmiştir. Buna göre ekonomik, politik ve sosyal açıdan endeks değerlerine baktığımızda Tablo 18'de Ekonomik Küreselleşme değerlerine baktığımızda yıllar itibarıyla baktığımızda Şili'nin en yüksek değere sahip olduğu bunu Güney Afrika,

Güney Kore, Kolombiya ve Brezilya'nın takip ettiğini görmekteyiz. Bununla birlikte İran'ın en düşük değere sahip olduğu görülmektedir.

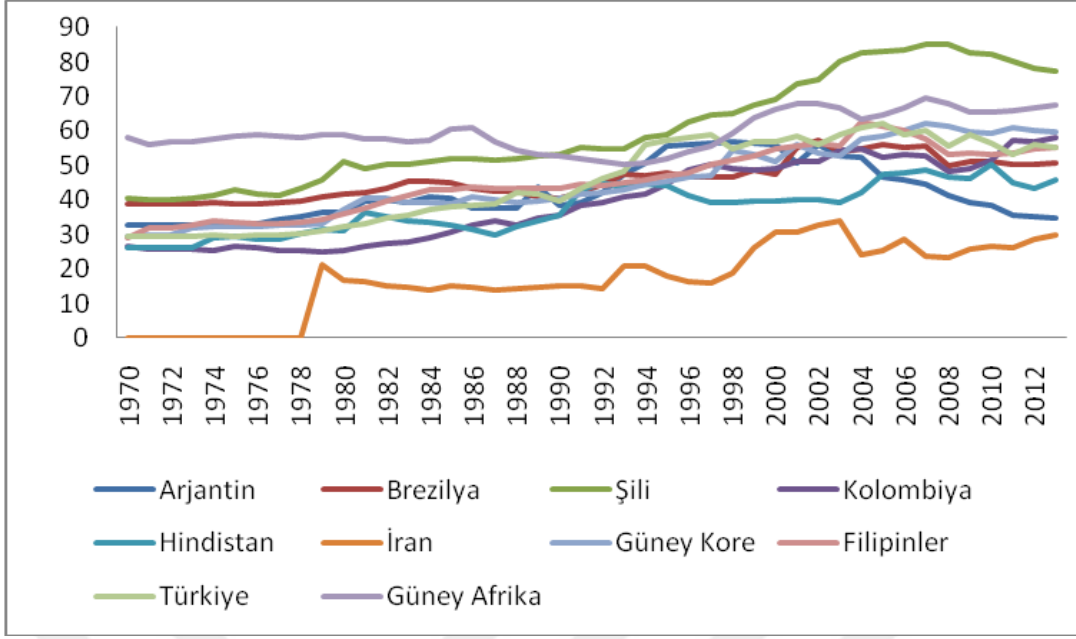
Tablo 18

Türkiye ve Benzer Ülkelerin KOF Endeksi Ekonomik Küreselleşme Değerleri

Yıllar	Arjantin	Brezilya	Şili	Kolombiya	Hindistan	İran	Güney Kore	Filipinler	Türkiye	Güney Afrika
1970	32.53	39.04	40.5	26.32	26.22	0	29.49	29.08	29.42	58.05
1971	32.65	39.04	40.3	25.52	26.11	0	29.82	31.96	29.53	55.95
1972	32.65	39.04	40.3	25.41	26.11	0	30.04	31.96	29.53	56.79
1973	32.65	39.15	40.6	25.52	26.22	0	31.93	32.74	29.53	56.94
1974	32.65	39.27	41.5	24.99	28.88	0	32.48	33.85	29.64	57.66
1975	32.53	39.15	43	26.32	29.33	0	32.15	33.41	29.39	58.59
1976	32.95	39.15	41.8	26.11	28.66	0	32.15	33.11	29.79	58.87
1977	34.15	39.44	41.3	24.99	28.66	0	32.57	33.11	29.79	58.49
1978	34.88	39.84	43.3	24.99	30.04	0	32.59	33.48	30.08	57.88
1979	36.14	40.88	45.9	24.77	31.37	21.11	32.99	34.35	30.88	58.7
1980	36.33	41.92	51.4	25.36	31.08	16.97	37.11	36.26	32.43	58.63
1981	39.5	42.47	49.4	26.49	36.24	16.54	40.66	37.63	33.21	57.47
1982	39.9	43.55	50.4	27.33	35.3	15.04	40.45	39.62	34.92	57.61
1983	39.1	45.52	50.6	27.62	33.99	14.91	39.14	41.58	35.69	56.93
1984	40.7	45.65	51.3	28.81	33.29	13.75	39.27	43.2	37.09	57.06
1985	40.42	45.14	51.9	30.41	32.79	15.04	39.05	43.16	38.12	60.52
1986	37.65	43.58	52	32.44	31.34	14.66	40.79	43.75	38.5	60.8
1987	37.52	42.52	51.8	33.61	29.99	14.02	40.15	43.66	38.92	56.74
1988	37.52	42.77	52.2	32.55	32.14	14.29	39.44	43.33	42.23	54.35
1989	43.77	41.07	53	34.74	34.07	14.67	39.52	43.66	41.79	52.94
1990	38.48	40.7	53.2	35.24	35.61	15.01	40.44	43.34	39.5	52.85
1991	39.31	42.14	55.5	38.22	42.71	14.96	41.52	44.7	43.15	51.76
1992	42	44.78	55.1	39.14	44.95	14.29	42.2	44.33	46.25	51.09
1993	47.3	47.4	55.1	40.55	43.81	20.81	42.77	45.05	48.46	50.2
1994	50.79	47.24	58.4	41.56	44.57	21.08	44.39	46.11	56.14	50.66
1995	55.57	47.93	59.1	44.41	44.12	18.12	45.48	47.08	57.5	51.9
1996	55.97	46.85	62.9	48.43	41.31	16.56	46.59	48.17	58.29	53.79
1997	56.67	46.79	64.8	50.33	39.41	16.01	46.99	50.62	58.76	55.73
1998	56.89	46.61	65.3	49.04	39.16	18.96	54.46	51.7	55.01	59.22
1999	56.41	48.55	67.7	48.56	39.48	26.13	53.14	53	57.02	63.7
2000	56.02	47.51	69.1	49.13	39.75	30.71	51.2	54.82	56.85	66.43
2001	50.87	55.21	73.7	50.81	40.12	30.59	55.81	55.69	58.41	67.79
2002	55.95	57.21	74.8	50.93	40.21	32.83	53.48	56.4	56.24	67.92
2003	52.96	53.95	80.2	54.19	39.17	33.98	52.75	55.87	58.79	66.54
2004	52.23	54.83	82.6	54.6	41.93	24.01	57.53	62.76	61.11	63.32
2005	46.42	55.88	83.2	52.36	47.44	25.51	58.55	61.43	62.22	64.75
2006	45.87	55.17	83.6	53.13	47.62	28.63	60.03	60.11	58.83	66.45
2007	44.53	55.55	85	52.66	48.66	23.73	62.1	57.69	60.1	69.52
2008	41.03	50.13	85.2	48.33	46.62	23.17	61.3	53.11	55.45	67.79
2009	39.17	51.04	82.7	48.98	46.35	25.83	59.53	53.82	58.76	65.61
2010	38.24	51.11	82.3	51.29	50.27	26.48	59.09	53.34	56.28	65.37
2011	35.57	50.24	80.2	57.31	45.07	26.29	60.77	53.9	53.39	65.96
2012	34.82	50.39	78.1	56.54	43.49	28.51	59.94	55.04	55.91	66.5
2013	34.49	50.8	77.4	57.96	45.69	29.88	59.83	55.26	55.42	67.53
2014	38.26	52.3	80.18	58.73	44.36	31.09	63.14	53.89	58.61	68.91

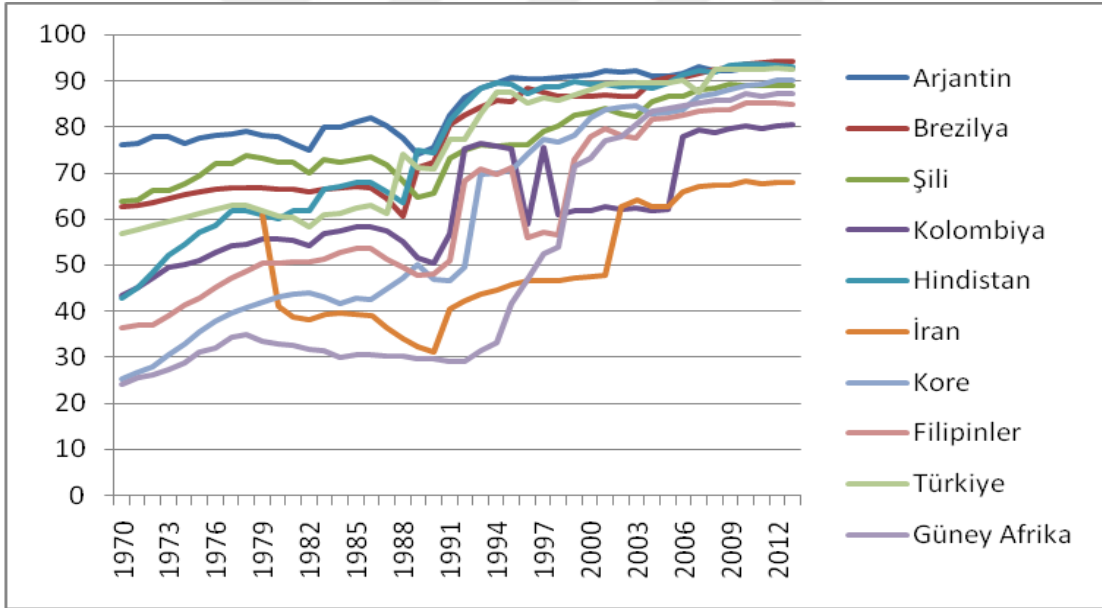
Kaynak: <http://globalization.kof.ethz.ch/aggregation/>

Şekil 5, Türkiye ve benzer özellik gösteren; Arjantin, Brezilya, Kolombiya, Şili, Hindistan, İran, Güney Kore, Filipinler ve Güney Afrika ülkeleri için 1970-2014 yılları arası KOF Ekonomik Küreselleşme Endeksi değerlerini göstermektedir.

Şekil 5

Türkiye ve Benzer Özellik Gösteren Ülkeler için KOF Ekonomik Küreselleşme (1970-2014)

Şekil 6

Türkiye ve Benzer Özellik Gösteren Ülkeler için KOF Politik Küreselleşme (1970-2014)

Tablo 19'da verilen politik küreselleşme değerlerine baktığımızda değerlerin oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Buna göre 1970 yılından 2014 yılına kadar Arjantin yüksek değerlerde seyrederken bunu, Brezilya, Hindistan, Türkiye ve Güney Kore izlemektedir. Tablo 20'de verilen sosyal küreselleşme endeksi değerlerinde ise; en

yüksek değer yıllar itibariyle Türkiye’de görülmektedir. Arkasından Hindistan, Şili, Arjantin ve Güney Kore izlemektedir.

Tablo 19

Türkiye ve Benzer Ülkelerin KOF Endeksi Politik Küreselleşme Değerleri

Yıllar	Arjantin	Brezilya	Şili	Kolombiya	Hindistan	İran	Kore	Filipinler	Türkiye	Güney Afrika
1970	76.15	62.77	63.76	43.47	42.66		25.24	36.3	56.83	24.07
1971	76.43	63.02	64.13	45.08	45.11		26.84	36.85	57.62	25.51
1972	77.73	63.55	65.98	47.18	48.34		27.88	36.9	58.66	26.05
1973	77.75	64.56	66.07	49.55	52.1		30.45	38.96	59.44	27.38
1974	76.26	65.35	67.64	50.08	54.26		32.74	41.28	60.45	28.69
1975	77.53	65.86	69.22	51.17	56.93		35.34	42.59	61.24	31.05
1976	78.06	66.64	71.81	52.74	58.52		37.91	45.16	62.04	32.11
1977	78.59	66.9	72.08	54.31	61.67		39.48	47.21	63.08	34.42
1978	79.01	66.88	73.59	54.52	61.65		40.78	48.47	62.99	34.85
1979	78.23	66.85	73.02	55.77	60.83	60.78	41.79	50.23	61.91	33.51
1980	77.87	66.58	72.15	55.74	60.04	40.89	43.04	50.48	60.55	32.97
1981	76.51	66.54	72.1	55.44	61.8	38.76	43.57	50.75	60.19	32.41
1982	74.86	65.99	70	54.35	61.75	38.15	44.07	50.5	58.29	31.59
1983	80.01	66.52	72.71	56.77	66.55	39.39	43.01	51.07	61	31.37
1984	79.97	66.78	72.17	57.34	67.1	39.56	41.72	52.64	61.3	30.03
1985	81.04	67.03	72.97	58.39	67.86	39.32	42.67	53.41	62.37	30.56
1986	81.83	66.76	73.5	58.4	67.84	39.03	42.38	53.65	62.92	30.56
1987	80.18	64.55	71.8	57.51	65.94	36.31	44.8	51.2	61.27	30.29
1988	77.43	60.73	68.26	55.04	63.47	34.13	47.22	49.55	74.14	30.28
1989	74.05	71.19	64.78	51.5	74.79	32.22	50.12	47.65	71.08	29.72
1990	75.37	72.48	65.54	50.44	74.34	31.07	46.81	47.91	70.79	29.72
1991	82.41	80.64	73.05	56.71	81.46	40.33	46.71	50.92	77.13	29.15
1992	86.24	82.67	74.98	75.28	84.83	42.31	49.63	68.3	77.37	29.04
1993	88.35	84.27	75.93	76.35	88.38	43.67	69.72	70.93	82.73	31.38
1994	89.67	85.71	75.62	75.81	89.58	44.49	69.85	69.76	87.37	33.24
1995	90.79	85.46	76.08	75.23	89.29	45.81	70.55	71.2	87.55	41.71
1996	90.38	88.59	76.1	58.8	87.34	46.63	74.15	56.02	85.04	46.9
1997	90.38	87.71	78.86	75.51	88.63	46.63	77.19	57.07	86.37	52.53
1998	90.87	86.77	80.03	60.92	88.58	46.63	76.63	56.52	85.83	53.82
1999	91.11	86.81	82.37	61.75	89.95	47.18	78.25	72.91	86.85	71.38
2000	91.43	86.61	83.07	61.75	89.28	47.43	82	77.83	88.06	73.22
2001	92.15	87.15	83.86	62.52	89.28	47.68	83.65	79.7	89.33	77.13
2002	91.86	86.59	82.88	61.94	88.77	62.52	84.42	78.07	89.59	78.04
2003	92.16	86.64	82.24	62.24	88.85	64.11	84.53	77.61	89.59	80.57
2004	91.04	89.96	85.35	61.7	88.34	62.54	82.77	81.53	89.47	83.55
2005	91.02	90.91	86.53	62.2	89.71	62.58	83.25	82.01	89.47	84.06
2006	91.54	90.91	86.53	77.89	91.32	65.78	83.84	82.45	90.22	84.6
2007	93.11	91.7	87.94	79.25	92.12	67.12	86.67	83.32	87.63	85.21
2008	92.29	92.49	88.43	78.7	92.02	67.15	87.33	83.58	92.45	85.93
2009	92.34	92.77	89.21	79.63	93.45	67.41	88.13	83.58	92.48	85.91
2010	92.84	93.73	88.96	80.07	93.63	68.16	89.1	85.04	92.48	87.22
2011	92.84	93.95	88.96	79.58	93.68	67.67	89.35	85.08	92.5	86.73
2012	92.84	94.23	88.96	80.15	93.45	67.91	90.14	85.13	92.75	87.27
2013	92.88	94.31	88.96	80.4	93.01	67.91	90.14	84.9	92.53	87.27
2014	92.61	94.3	89.01	80.15	91.23	66.33	89.58	82.83	91.88	88.04

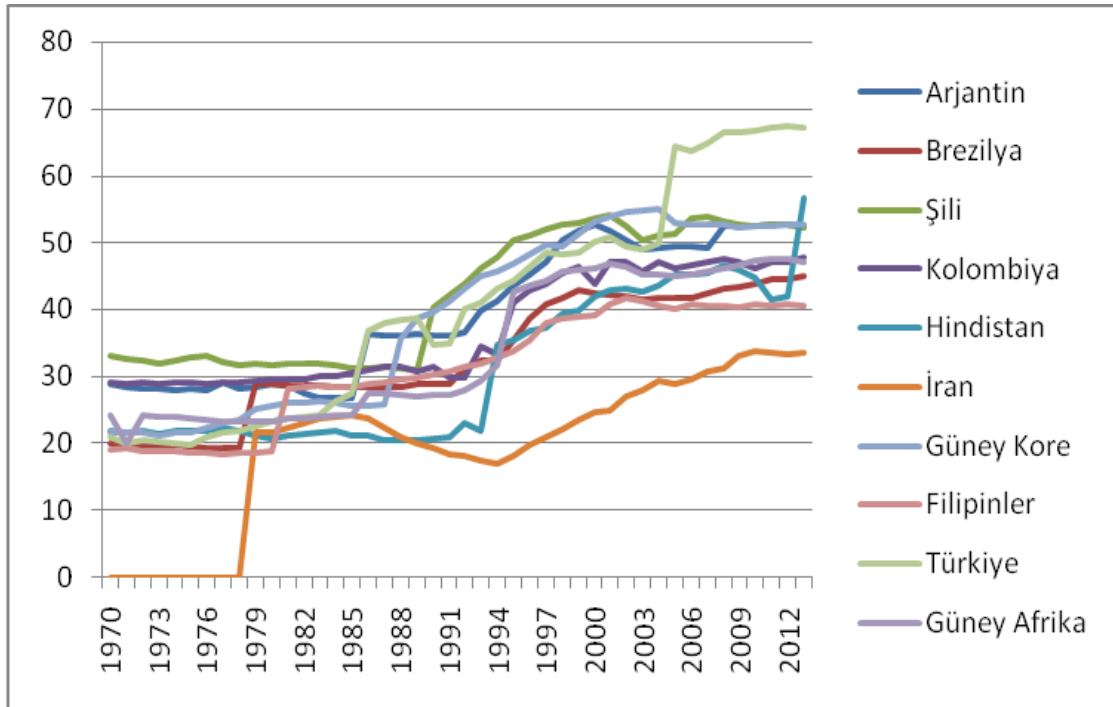
Kaynak: <http://globalization.kof.ethz.ch/aggregation/>

Tablo 20

Türkiye ve Benzer Ülkelerin KOF endeksi Sosyal Küreselleşme Değerleri

Yıllar	Arjantin	Brezilya	Şili	Kolombiya	Hindistan	İran	Güney Kore	Filipinler	Türkiye	Güney Afrika
1970	28.65	19.99	33.17	29.21	21.85	0	21.45	19.18	20.92	24.26
1971	28.29	20.06	32.81	28.91	21.64	0	21.52	19.36	20.07	20.01
1972	28.02	19.93	32.43	29.08	21.97	0	21.49	18.91	20.56	24.13
1973	28.04	19.79	32.11	29.02	21.52	0	21.06	18.86	20.31	24.05
1974	27.82	19.81	32.41	29.18	21.95	0	21.48	18.76	20.02	23.88
1975	27.98	19.64	33.03	29.25	22.02	0	21.55	18.53	19.76	23.64
1976	27.89	19.46	33.17	28.93	21.98	0	22.19	18.54	20.84	23.59
1977	28.96	19.39	32.17	29.04	22.34	0	22.82	18.39	21.57	23.35
1978	28.06	19.38	31.87	29.11	21.94	0	23.38	18.66	21.86	23.38
1979	28.26	28.83	32.07	29.48	21.35	21.63	25.08	18.56	22.57	23.38
1980	28.67	28.83	31.78	29.68	20.88	21.75	25.59	18.76	23.17	23.25
1981	28.48	28.73	31.92	29.71	21.21	22.37	26.0	28.14	23.69	23.63
1982	27.42	28.58	31.97	29.72	21.45	22.94	25.92	28.32	23.99	23.83
1983	26.76	28.62	31.95	30.01	21.77	23.67	26.17	28.64	24.31	23.96
1984	26.65	28.41	31.68	30.01	21.88	24.01	26.06	28.29	26.28	24.13
1985	26.67	28.37	31.34	30.64	21.31	24.29	25.54	28.42	27.41	24.27
1986	36.21	28.43	31.41	31.09	21.23	23.74	25.55	28.92	36.74	27.58
1987	35.94	28.44	31.56	31.4	20.61	22.27	25.77	28.99	38.11	27.52
1988	36.12	28.47	31.28	31.38	20.54	20.94	35.68	29.44	38.42	27.29
1989	36.23	28.86	31.07	30.67	20.56	20.06	38.63	29.85	38.64	27.11
1990	36.0	28.91	40.47	31.35	20.75	19.31	39.48	30.2	34.72	27.26
1991	36.03	28.84	42.14	29.75	20.93	18.47	41.35	30.76	34.87	27.17
1992	36.47	31.24	43.75	29.81	23.07	18.11	43.11	31.31	40.14	28.06
1993	39.77	32.49	46.19	34.46	21.85	17.52	44.99	31.95	41.07	29.24
1994	41.05	32.46	47.83	33.38	34.77	16.88	45.72	32.84	43.14	31.61
1995	43.55	35.35	50.25	40.97	35.52	18.25	46.98	33.8	44.45	42.63
1996	45.17	38.68	50.96	42.91	36.86	19.77	48.22	35.46	46.51	43.58
1997	47.07	40.72	52.06	43.67	37.31	20.94	49.59	37.82	48.65	44.26
1998	50.34	41.65	52.58	45.34	39.4	22.01	49.52	38.74	48.31	45.62
1999	51.63	42.87	52.81	46.33	39.96	23.46	51.32	38.84	48.65	45.94
2000	52.62	42.44	53.52	43.82	42.09	24.62	53.28	39.15	50.14	46.26
2001	51.57	42.12	54.06	47.08	42.85	24.92	54.01	40.68	50.97	46.81
2002	50.17	41.85	52.39	47.12	43.16	27.03	54.7	41.65	49.5	46.4
2003	48.91	41.44	50.45	45.58	42.63	28.01	54.76	41.08	49.1	45.27
2004	49.19	41.69	51.08	47.01	43.63	29.22	55.08	40.59	49.85	45.24
2005	49.34	41.67	51.25	46.11	45.37	28.86	52.97	40.09	64.38	45.02
2006	49.3	41.59	53.68	46.59	45.32	29.63	52.78	40.8	63.78	45.33
2007	49.08	42.42	53.84	47.06	45.53	30.63	52.83	40.6	64.96	45.64
2008	52.34	43.09	53.08	47.49	46.64	31.08	52.85	40.55	66.51	46.23
2009	52.32	43.4	52.58	47.01	45.98	33.07	52.22	40.31	66.57	46.7
2010	52.4	43.68	52.44	46.14	44.89	33.75	52.6	40.81	66.74	47.39
2011	52.56	44.4	52.75	46.93	41.5	33.55	52.58	40.49	67.37	47.44
2012	52.55	44.56	52.61	46.92	42.08	33.3	52.67	40.66	67.51	47.55
2013	52.42	44.95	52.21	47.72	56.69	33.61	52.64	40.52	67.23	46.97
2014	52.6	45.58	52.05	47.09	31.08	34.67	53.93	40.27	68.22	48.71

Kaynak: <http://globalization.kof.ethz.ch/aggregation/>

Şekil 7

Türkiye ve Benzer Özellik Gösteren Ülkeler için KOF Sosyal Küreselleşme (1970-2014)

Şekil 6 ve Şekil 7 Türkiye ve benzeri ülkeler için sosyal ve politik küreselleşme endeksini göstermektedir.

Ayrıca Dünya Bankası gelir grubu tanımına göre yüksek orta gelir grubuna giren Türkiye ve ekonomik sosyal açıdan benzerlik gösteren ve çalışmanın uygulama kısmında da kullanılan bazı ülkeleri yukarıdaki tablolarda ve şekillerde KOF endeksi değerleriyle kıyaslanmaktadır. Yine bu gelir grubu tanımına giren bazı ülkeleri Japonya ve Amerika ile birlikte ekonomik, politik ve sosyal endeks değerlerine göre karşılaştırsak Tablo 21-21 ve 23 deki değerlere ulaşırız. Şekil 8-9 ve 10 ise bu endeks değerlerinin grafiklerini göstermektedir. Buna göre 1970-2014 yılları arası ekonomik küreselleşme endeksi değerlerine (Tablo 21) baktığımızda Lübnan'ın 1980 yılına kadar en yüksek değere sahip olduğu bunu arkasından Amerika ve Bulgaristan'ın izlediği görülmektedir. 2014 yılı itibariyle incelediğimizde ise enteresan olan Bulgaristan, Romanya ve Lübnan gibi ülkelerin endeks değerlerinin Amerika, Tayland ve Rusya'dan daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu da gösteriyor ki bu gibi ülkeler ekonomik anlamda daha fazla dışa açık işlemler gerçekleştirirken Amerika, Rusya ve Tayland gibi

ülkeler zaten hali hazırda var olan ekonomik işlevlerini devam ettirerek ilerledikleri ortaya çıkmaktadır.

Tablo 21

KOF Ekonomik Küreselleşme Endeksi

YILLAR	Bulgaristan	Çin	Japonya	Lübnan	Meksika	Romanya	Rusya	Tayland	Amerika
1970	41.34	24.67	25.69	49.36	37.24	34.88	.	26.9	47.2
1971	41.34	24.67	25.69	49.36	37.24	34.88	.	26.9	47.07
1972	41.34	24.67	25.58	49.36	37.24	34.88	.	27.13	47.2
1973	41.34	24.67	25.69	49.36	37.24	34.88	.	27.24	47.57
1974	41.34	24.67	26.03	49.36	37.24	34.88	.	28.01	48.22
1975	41.34	24.67	25.92	49.36	37.24	34.88	.	27.46	47.97
1976	41.34	24.67	26.2	49.36	37.24	34.88	.	27.55	48.4
1977	41.34	24.67	26.22	49.36	37.35	34.88	.	27.91	49.07
1978	41.34	24.67	26.4	49.36	37.35	34.88	.	29.27	49.88
1979	41.34	24.67	27.18	49.36	37.46	34.88	.	31.47	50.69
1980	41.34	24.78	28.35	49.36	38.26	34.88	.	32.34	52.3
1981	40.87	27.57	31.73	49.36	39.59	34.88	.	33.82	52.86
1982	40.25	27.94	33.14	49.51	43.98	34.88	.	33.59	53.26
1983	40.41	28.06	33.42	49.51	44.65	34.88	.	33.07	53.27
1984	39.79	28.83	35.21	50.9	44.65	34.88	.	34.11	53.8
1985	41.07	29.98	36.33	51.98	44.01	34.88	.	35.42	54.49
1986	40.85	32.82	36.37	51.83	49.25	34.88	.	35.14	55.43
1987	40.99	33.84	37.61	52.6	49.97	34.88	.	35.47	55.84
1988	43.33	35.01	39.91	51.52	50.95	34.88	.	36.56	56.78
1989	45.69	35.83	42.46	52.29	52.11	34.88	.	36.74	57.86
1990	44.6	37.54	44.52	52.49	53.82	34.88	20.71	37.87	57.55
1991	42.17	38.84	44.41	50.33	53.21	35.45	22.84	40.68	57.52
1992	44.32	40.45	43.91	49.22	52.15	39.81	31.08	40.27	56.59
1993	43.62	41.42	43	48.34	50.61	38.27	29.99	40.69	57.11
1994	46.94	42.99	43.01	48.28	51.32	38.44	29.26	42.24	57.91
1995	50.52	45.05	43.13	48.38	58.52	40.11	32.38	44.85	59.5
1996	54.85	44.73	41.84	48.03	58.14	42.78	33.09	46.87	60.54
1997	54.37	43.94	43.44	51.59	56.18	46.59	34.62	49.5	62.04
1998	52.96	44.39	45.16	51.81	56.02	48.87	40.05	56.25	63.14
1999	56.63	44.24	46.06	52.23	55.14	51.29	42.78	55.08	64.19
2000	58.95	45.84	48.12	55.65	55.64	54.11	47.07	58.06	64.59
2001	58.63	51.95	46.43	57.3	53.04	52.83	49	60.76	62.54
2002	54.26	46.95	44.14	59.48	52.71	54.15	51.4	59.39	59.48
2003	59.17	47.16	48.92	64.51	53.45	55.47	53.06	58.42	60.63
2004	68.51	51.43	49.73	68.05	53.63	59.81	51.48	62.83	62.45
2005	64.63	55.72	51.1	68.6	59.87	64.78	52.72	63.47	62.16
2006	72.56	51.47	48.9	69.54	56.99	62.13	52.31	65.56	63.97
2007	81.07	53.23	49.26	69.58	58.97	71.79	54.03	66.46	65.37
2008	76.58	49.62	48.16	69.46	57.61	68.35	47.35	65.13	62.52
2009	73.71	49.78	48.34	67	59.12	67.14	51.56	68.23	59.21
2010	74.98	51.19	47.88	65.7	60.98	66.37	53.15	68.67	59.32
2011	74.5	48.85	45.23	65.49	61.36	63.61	50.9	67.63	59.43
2012	74.36	48.88	47.71	67.96	63.2	66.02	53.33	71.35	59.58
2013	77.02	49.97	50.77	67.89	64.06	68.6	54.91	70.69	59.4
2014	77.18	52.84	63.47	73.3	65.95	71.94	52.06	71.2	71.58

Kaynak : KOF Küreselleşme Endeksi (<http://globalization.kof.ethz.ch/query/>)

Politik Küreselleşme Endeksi değerlerine baktığımızda (Tablo 22) ise Amerika'nın en yüksek değere sahip olduğu görülmektedir. Bununla birlikte Çin'in en

düşük değere sahip olduğu görülmektedir. Ancak yıllar itibariyle Çin'in de endeks değerlerinde ciddi artışlar görülmekte ve günümüze kadar süregelmektedir.

Tablo 22
KOF Politik Küreselleşme Endeksi

YILLAR	Bulgaristan	Çin	Japonya	Lübnan	Meksika	Romanya	Rusya	Tayland	Amerika
1970	41.83	24.82	57.71	38.58	57.86	40.95	.	35.79	81.7
1971	43.16	27.18	59.8	39.33	57.14	41.49	.	36.61	82.49
1972	42.98	30.53	60.87	38.59	57.92	46.05	.	38.4	82.53
1973	46.83	33.04	61.93	40.85	59.21	45.88	.	39.21	84.56
1974	47.63	34.85	63.26	40.61	59.51	51.21	.	39.53	85.55
1975	50.75	35.65	65.07	41.12	60.81	53.04	.	40.85	86.33
1976	51.82	36.17	66.12	41.62	60.81	55.15	.	42.93	87.1
1977	53.15	37.25	66.65	42.14	61.59	55.94	.	43.21	87.63
1978	57.2	37.52	66.89	44.7	61.29	58.1	.	43.73	87.36
1979	59.9	37.52	66.6	45.99	62.47	59.72	.	44.46	87.07
1980	61.54	38.03	66.33	46	62.16	61.83	.	44.16	87.06
1981	63.16	38.83	65.77	46	61.59	63.69	.	44.14	86.77
1982	63.97	39.08	64.95	46.25	60.23	64.24	.	43.86	85.95
1983	64.5	39.9	65.49	46.51	62.4	65.05	.	45.75	86.48
1984	64.5	40.72	65.77	47.02	56.06	65.08	.	47.07	86.75
1985	65.01	42.04	65.75	47.27	60.93	65.06	.	48.38	87.01
1986	64.73	42.59	65.21	47.03	64.18	64.79	.	48.38	86.99
1987	61.94	41.99	64.35	47.04	62.76	60.43	.	46.43	86.18
1988	53.76	41.69	62.44	47.04	60.01	52.56	.	43.71	85.6
1989	47.72	40.58	59.45	47.04	56.47	47.64	.	41.55	84.24
1990	47.65	56.48	59.46	47.04	57.21	48.44	70.41	43.04	83.14
1991	49.06	61.36	64.33	54.09	64.35	66.78	71.14	60.11	87.96
1992	72.1	63.09	83.14	54.1	82.39	66.78	74.09	63.9	88.89
1993	75.69	66.1	84.8	53.28	82.64	74.25	84.66	64.95	92.92
1994	59.09	66.45	83.58	53.38	83.06	81.46	85.9	63	91.86
1995	77.47	68.9	67.82	54.19	84.03	83.74	87.26	64.07	93.72
1996	81.29	69.96	84.1	54.45	68.08	85.39	89.21	65.14	92.88
1997	81.76	72.37	84.65	56.07	68.08	85.75	90.34	67.86	92.44
1998	82.84	72.34	84.92	56.32	68.58	84.93	88.28	66.98	92.21
1999	85.03	74.24	84.15	57.14	69.67	85.53	89.12	69.14	91.98
2000	85.42	75.04	84.15	57.39	69.67	85.61	90.11	74.54	92.42
2001	86.15	76.66	84.68	58.2	69.95	86.9	90.88	78.47	92.69
2002	86.15	76.86	87.43	57.33	69.95	88.26	91.36	77.78	92.47
2003	86.73	77.9	87.45	57.84	70.72	88.81	91.4	78.04	92.78
2004	85.46	80.14	87.12	72.63	69.66	89.11	91.4	74.51	92.23
2005	85	80.39	86	74.1	69.91	89.37	91.66	76.14	92.01
2006	85.99	82.75	86.55	75.05	70.44	90.13	91.71	78.22	92.06
2007	86.89	84.01	87.33	60.26	71.28	91.67	92.48	77.91	92.33
2008	88.46	84.48	86.51	60.76	70.98	91.67	92.46	78.76	92.33
2009	85.26	85.03	87.33	60.76	72.04	90.56	92.74	79.78	91.7
2010	83.63	85.03	88.65	61.31	72.04	90.01	92.96	79.61	91.7
2011	83.63	85.08	89.14	61.31	72.29	90.05	92.78	81.79	91.92
2012	84.7	84.81	90.08	61.31	72.29	89.82	91.84	81.44	92.19
2013	85.24	84.81	89.41	61.31	72.29	90.05	92.1	79.25	92.19
2014	83.95	84.26	88.1	59.67	71.72	89.82	91.34	78.95	92.43

Kaynak : KOF Küreselleşme Endeksi (<http://globalization.kof.ethz.ch/query/>)

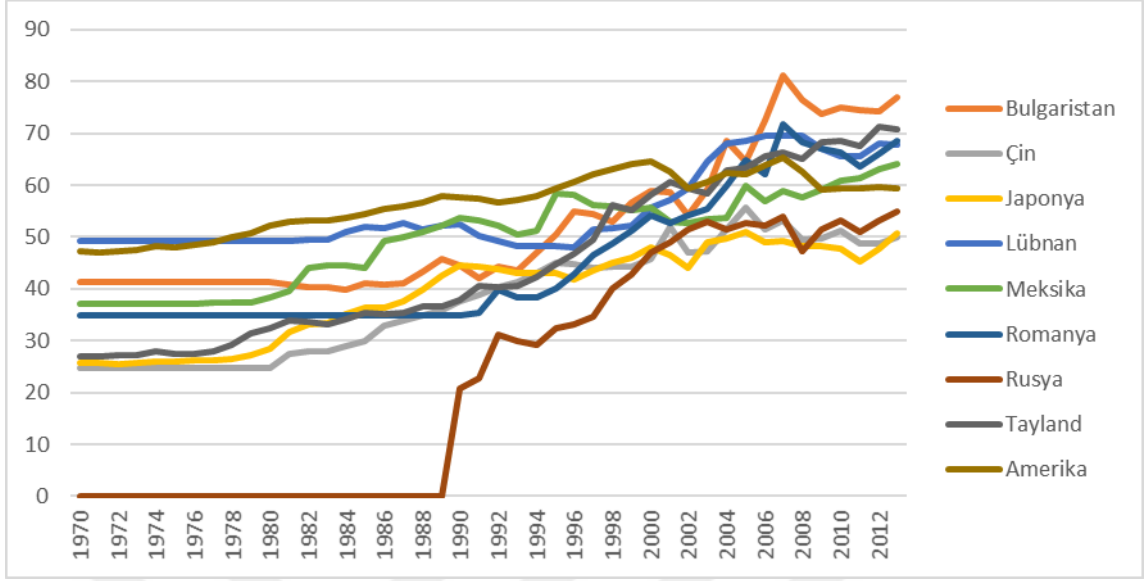
Sosyal Küreselleşme Endeksi değerlerine baktığımızda (Tablo 23) ise 1970’li yıllarda Çin’in en düşük değere 8.02 sahip olduğu buna karşılık Amerika’nın en yüksek değere 53.73’le başlayıp yıllar itibariyle endeks değerinde artış gösterdiği görülmektedir. Sosyal Küreselleşme endeksi değişkenlerini de göz önüne alırsak Amerika’nın neden yüksek bir değere sahip olduğu ve bunu yıllar itibariyle koruduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 23

KOF Sosyal Küreselleşme Endeksi

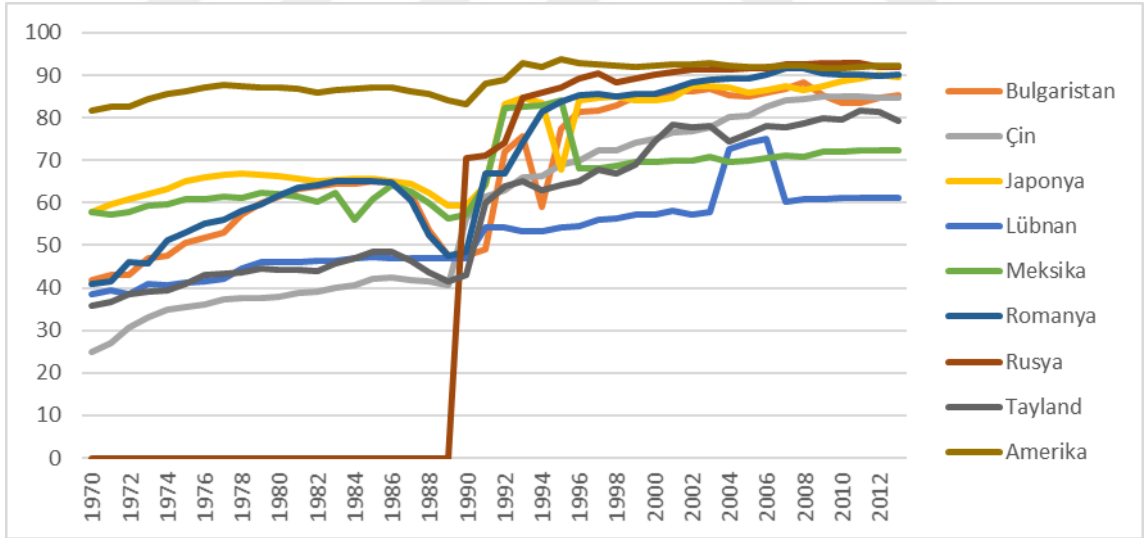
YILLAR	Bulgaristan	Çin	Japonya	Lübnan	Meksika	Romanya	Rusya	Tayland	Amerika
1970	25.47	8.02	24.64	51.98	30.91	24.38	.	17.88	53.73
1971	25.47	7.94	33.91	51.98	30.91	24.38	.	17.84	53.94
1972	25.47	7.94	34.1	51.89	31.12	24.31	.	17.62	54.03
1973	25.47	7.94	34.32	51.81	31.03	24.24	.	17.48	54.25
1974	25.47	7.94	34.49	51.81	30.81	24.09	.	17.46	54.47
1975	25.47	7.94	34.62	51.72	30.52	24.02	.	17.31	54.51
1976	25.47	7.94	35.12	51.8	30.46	23.95	.	17.35	54.81
1977	25.47	7.94	35.26	51.88	30.67	23.95	.	17.29	55.35
1978	25.61	7.94	35.53	51.88	30.63	23.88	.	17.33	56.4
1979	25.61	7.86	35.94	52.03	30.67	23.81	.	17.36	56.88
1980	25.52	7.86	36.24	52.03	30.51	23.73	.	17.35	56.65
1981	25.53	7.86	36.37	52.18	30.52	23.66	.	17.39	57.71
1982	25.54	8.4	36.74	52.33	30.66	23.66	.	17.38	58.03
1983	25.55	8.66	36.89	52.41	30.05	23.59	.	17.51	58.23
1984	25.54	8.98	37.03	52.48	29.96	23.52	.	17.63	58.27
1985	25.54	9.38	37.2	52.56	39.57	23.39	.	27.5	71.6
1986	25.39	9.93	37.24	52.71	39.84	23.32	.	27.56	71.88
1987	25.4	10.6	37.45	52.79	39.59	23.32	.	27.8	72.13
1988	25.44	11.42	37.6	52.86	39.66	23.11	.	28.3	72.47
1989	25.42	11.51	38.11	52.94	39.89	23.04	.	29.02	73.01
1990	25.56	21.47	38.71	52.92	40.18	22.94	40.97	30.55	72.91
1991	25.7	21.98	39.54	52.92	41.37	22.94	40.97	30.74	73.75
1992	26.18	22.47	40.96	53	43.53	21.8	41.06	31.7	73.79
1993	26.11	22.46	42.83	52.91	43.65	21.76	45.16	35.49	74.5
1994	38.13	22.69	43.71	53.47	44.6	24.74	47.21	37.56	75.27
1995	40.5	25.4	44.74	54.1	46.32	37.3	49.16	41.38	76.01
1996	43.08	26.41	46.53	55.46	46.92	40.58	49.87	41.46	76.44
1997	42.55	28.67	47.47	59.36	48.59	44.08	51.33	43.86	76.27
1998	43.73	44.74	52.61	59.72	48.93	45.07	53.54	43.67	77.34
1999	48.44	46.62	53.3	61.94	49.18	46.62	51.81	44.27	77.69
2000	52.35	47.7	54.05	62.38	50.95	52.38	64.82	45.54	78.56
2001	53.29	48.4	54.59	62.64	51.61	50.05	68	46.25	78.42
2002	55.52	49.22	55.16	63.33	52.72	53.18	68.93	46.83	78.4
2003	56.08	50.04	55.13	64.11	51.78	52.94	69.41	46.1	78.78
2004	56.45	51.19	55.34	65.27	52.03	53.1	69.4	47.58	79.52
2005	56.93	52.16	55.83	65.42	52.87	53.06	69.1	47.57	79.76
2006	57.95	52.37	69.19	65.27	53.15	54.76	69.38	48.01	79.87
2007	58.85	52.9	69.04	65.65	51.9	68.53	69.53	47.73	79.96
2008	59.54	53.38	69.13	65.76	51.87	69.27	69.09	47.68	79.98
2009	59.39	53.34	68.29	65.29	53.76	69.87	68.84	48.71	79.49
2010	59.04	53.22	68.64	70.84	52.73	68.49	65.73	48.82	79.48
2011	58.13	52.92	68.1	69.58	52.57	68.52	66	49.67	79.38
2012	71.49	53.46	68.17	65.73	51.87	69.95	66.27	63.59	79.39
2013	71.37	53.32	68.31	65.44	51.57	70.3	66.55	63.76	79.15

Kaynak : KOF Küreselleşme Endeksi (<http://globalization.kof.ethz.ch/query/>)

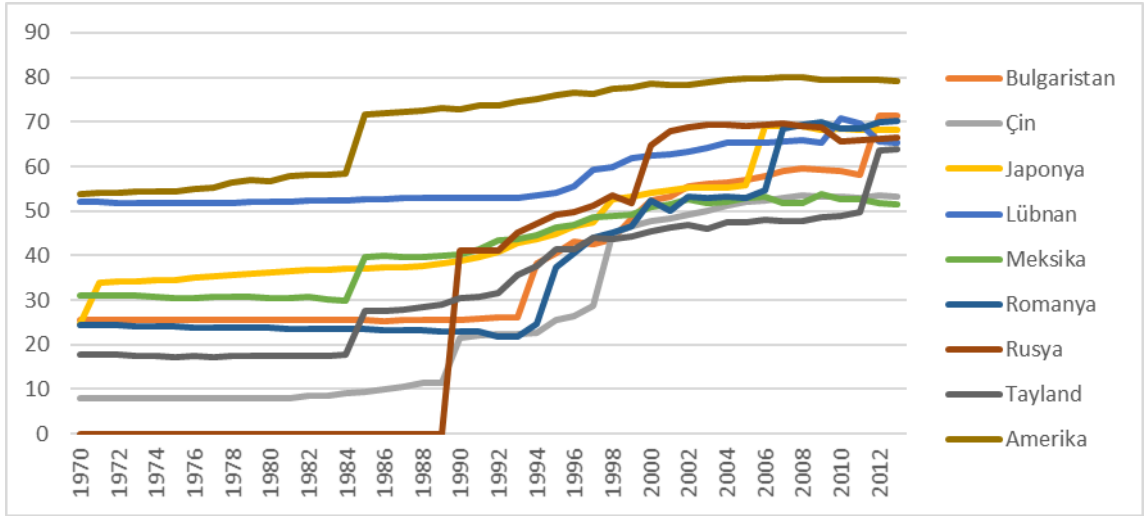
Şekil 8

KOF Ekonomik Küreselleşme Endeksi

Şekil 9

KOF Politik Küreselleşme Endeksi

Şekil 10
KOF Sosyal Küreselleşme Endeksi

BÖLÜM IV

ZAMAN SERİSİ ANALİZİ İLE KÜRESELLEŞME

4.1. Literatür Taraması

Tablo 24’de küreselleşme üzerine yapılmış bazı çalışmalar ve küreselleşmenin büyümeyi, bölgeler arası eşitsizliği, refahı, ticaretteki gelişmeyi ölçmek için yapılmış birçok çalışma ve kullandıkları değişkenler verilmiştir. Bu çalışmalardan esinlenerek uygulamaya geçilmiştir.

Küreselleşmenin doğru bir teknikle ölçülmesi önemlidir, çünkü bu ölçümün sonuçlarına dayanılarak yapılan akademik çalışmalar değer yargıları üretebilmektedir ve böylece politika yapıcılara yol gösterebilmektedir. Endeksten yola çıkarak ülkelerin ve oluşturulan ülke gruplarının küreselleşme eğilimleri ve küreselleşmeye katkısını/payını iktisadi teoriye dayandırarak ekonometrik olarak ifade etmektir.

Tablo 24: Literatürdeki çalışmalar ve kullandıkları değişkenler

MAKALE ADI	DEĞİŞKENLERİ
Globalization. the structure of the world Economy and economic development. Social Science Research. Mahutga. M.. A. Smith. D.. (2011).	Kişi başına düşen GSYİH büyüme oranı
	İşgücünün uluslararası bölünmesi (işgücü yoğunluğu. işgücü yeteneği. yüksek işgücü ücreti) UN COMTRADE alınmış.
	Ekonomik büyüme ; kişi başına GSYİH dan satınalma gücü paritesi elde edilecek. (Neoklasik model)(GDPpct1–GDPpcto)/ GDPpctoYeart1–Yeart0
	İşgücü sermayesi ortaöğretim öğrencileri/okul çağındaki öğrenciler
Has the world economy reached its globalization limit? Miskiewicz. J.. Ausloos. M.. (2010)	Nüfustaki büyüme (popt2-popt1)
	GDP toplam gayrisafi yurtiçi hasıla
	GDP kişi başına toplam yurtiçi hasıla
	Bir Yılda çalışılan saat
How Does Globalisation Affect Regional Inequality Within a Developing Country? Evidence from China. Zhang. X.. Zhang. K.. (2003)	Sermaye başına işgücü
	Ticaret/GSYİH. DYY/GSYİH. Reel GSYİH
Globalization and the Decline of the Welfare State in Less-Developed Countries. Rudra. N.. (2002).	İşgücü verimliliği GSYİH/İŞGÜCÜ (il düzeyinde ağırlıklı işgücü sayısı)
	Sosyal güvenlik ve refah harcamaları= savunma ve savunma dışı harcamalar (wages.salaries. industrial subsidies etc.)
	İşgücü fazlalığı ve düşük vasıflı işgücü = PLP= potential labor power= (Number of skilled workers/ -Number of low-skilled workers)*(1/ Surplus labor as % of working-age population)
	Kontrol değişkenler = kentleşme düzeyi. sermaye ve büyüme başına GSYİH. özelleşme düzeyi. borç düzeyi. demokrasi

Tablo 24 Devamı

MAKALE ADI	DEĞİŞKENLERİ
Right or Robust? The Sensitive Nature of Repression to Globalization. Hafner-Burton. E.. M.. (2005).	DYY net girişler Brüt DYY Mal ve hizmet ihracatı (GSYİH %)
Measurement of Globalization and Its Variations Among Countries. Regions and Over Time. Amit K. Bhandari. Almas Heshmati. April 2005	Ticaret; mal ve hizmet DYY: DYY' net girişleri Portföy sermaye akımları; portföy giriş ve çıkışları gelir ödemeleri ve makbuzlar; Yurt dışında yerleşik çalışanların tazminatı ve yurtdışında elde tutulan varlıklardan kazanılan ve ödenen gelir. Uluslararası telefon trafiği; yurt içine gelen ve yurt dışına çıkan telefon görüşme dakikaları Uluslararası seyahat ve turizm; ülkeye giriş ve çıkış yapanların nüfusa oranı Transfer ödemeleri İnternet kullanıcıları sayısı Güvenli serverlar İnternet hosts Büyükelçilik sayısı Uluslararası organizasyonlardaki üyelik sayısı Bir takvim yılı içinde ülke tarafından üstlenilen BM güvenlik konseyi misyon sayısı
Trade liberalization and productivity growth in Korean manufacturing industries: price protection. market power. and scale efficiency. Euyung Kim. Journal of Development Economics. Vol. 62 2000 55-83	Sektördeki verimlilik büyümesini ölçmek için. imalat sektöründeki ana çıktı. ara girdiler. sermaye girdisi. işgücü girdisi. faktör girdisi
The effect of financial crises on potential output: New empirical evidence from OECD countries. Davide Furceri. Annabelle Mourougane. Journal of Macroeconomics (2012). 822-832	Potansiyel çıktı (Cobb-Douglas üretim fonksiyonundan çıkarılmıştır). toplam faktör verimliliği. sermaye stoğu. potansiyel işgücü; yapısal işgücü; çalışan işgücü saati. çalışanların nüfusu.
Globalization and terrorism. European Journal of Political Economy Zimmermann, Ekkart.27. 2011. 152-161	Uusal ve uluslararası terörist saldırıları; etnik. ideolojik. bölgesel kültürel ve tek konulu terörizm.
Productivity. terms of trade and the home market effect. Giancarlo Corsetti. Philippe Martin. Paolo Pesenti. Journal of International Economics 73 (2007) 99- 127	İki ülke ev sahibi ve komşu ülke. Her ülke için; hanehalkı. firmalar ve devlet var. Hem yerli üretim hemde ithal mallar var.
Foreign direct investment and regional inequality: A panel data analysis. Christian Lessmann China Economic Review 2013. 129-149	Net DYY (girişler-çıkışlar). ödemeler dengesi. DYY/GSYİH
Does Education play a relevant role in globalization?. Alina Castagna. Emiliano Colantonio. Donatella Furia. Nicola Mattoscio. Procedia Social and Behavioral Sciences 2 (2010) 3742-3750	Ekonomik birleşme. sosyal farklılıklar. teknolojik potansiyel. eğitim. GSYİH yıllık büyüme oranı. ödemeler dengesi. DYY inflows (%). DYY outflows (%). işçi dövizleri. işçi ücretleri. uluslararası turizm harcamaları (% toplam ithalat). uluslararası turizm alımları (% toplam ihracat). internet kullanıcıları. Arge harcamaları (% GSYİH).

Tablo 24 Devamı

MAKALE ADI	DEĞİŞKENLERİ
Does globalization benefit developing countries? Effects of FDI on local wages. Akinori Tomohara. Sadayuki Takii. Journal of Policy Modeling 33 (2011) 511–521	Mülkiyetin çeşitliliği (kamu özel yabancı). işgücü sayısı ve ücretleri. duran varlıklar. elektrik maliyetleri. çıktı miktarı. gelir.
Globalization and the inequality among nations: A VAR approach. Kajaal Mukhopadhyay. Amitava Krishna Dutt. Economics Letters 88 (2005) 295–29	Satın alma gücü paritesi GSYİH yüzdesi olarak. toplam ticaret (% GSYİH)
Inequality and globalization in Europe. Jong-Eun Lee. Journal of Policy Modeling 28 (2006) 791–796.	Ticaret = (ihracat+ithalat)/GSYİH*100. DYY=(net DYY girişleri+ / brüt sabit sermaye×100%)
Globalization by the Numbers: Quantitative Indicators and the Role of Policy. Kudrle. R.. (2004).	Ekonomik katkı (ithalat+ihracat /GSYİH). DYY =(girişler+çıkışlar/GSYİH) Kişisel katkı = yurt dışına ve yurt içine telefon konuşma süresi /nüfus. seyahat= yurt dışına çıkan ve yurt dışından gelen ziyaretçi/nüfus Teknoloji; internet kullanıcıları sayısı. güvenli serverlar. internet hosts. Politik ölçümler; uluslararası organizasyonlara üyelik sayısı. dünya barışına katkı (finansal katkı/GSYİH. bireysel katkı/GSYİH)

Bununla birlikte küreselleşmenin ölçülmesinde kullanılan sistematik yaklaşımlar ve kullandıkları ekonometrik model ise Tablo 9’da daha önce verilmiştir.

4.2. Veri Seti

Çalışmada kullanılan değişkenler küreselleşmeyi ölçen KOF küreselleşme endeksinden yola çıkarak ele alınmıştır. Buna göre 2017 KOF ekonomik küreselleşme endeksinden yararlanılmıştır. KOF endeksi bileşenleri nasıl hesaplandığı ve değişkenleri daha önceki bölümde verilmiştir. Toplamda 124 ülke ele alınmıştır. Bu ülkelerin endeks değerleri ile model oluşturulmuştur. Ülkeler kendi arasında gruplandırılmıştır. Bu gruplandırma bölgesel ve ekonomik anlaşmalara göre ele alınmıştır. Buna göre ülkeler Tablo 25’de gösterilmiştir. Bölgelerde ve gruplarda olan bazı ülkelerin verileri eksik olduğu için modelde kullanılmamıştır. Modelde kullanılan tüm veriler EK.1 de verilmiştir.

Tablo 25

Uygulamada Kullanılan Bölgeler ve Ülkeleri (124)

	G7	D20	LATİN AMERİKA	OECD	ORTADOĞU ÜLKELERİ
1	Kanada	Amerika	Bahamalar	İsrail	İsrail
2	Fransa	İngiltere	Barbados	İsviçre	Suriye
3	İtalya	Fransa	Bolivya	İzlanda	Kuveyt
4	Japonya	İtalya	Kolombiya	Norveç	Lübnan
5	İngiltere	Japonya	Costa Rica	Şili	Ürdün
6	Amerika	Kanada	Dominik cumhuriyeti	Yeni Zelanda	Yemen
7	Almanya	Arjantin	Ekvador	İspanya	Birleşik Arap Emirlikleri
8		Avustralya	El Salvador	Amerika	Katar
9		Brezilya	Guatemala	Almanya	Bahreyn
10		Çin	Guyana	Avustralya	Azerbaycan
11		Endonezya	Haiti	Avusturya	Türkiye
12		Güney Afrika	Honduras	Belçika	Suudi Arabistan
13		Güney Kore	Jamaika	Danimarka	
14		Hindistan	Nikaragua	Finlandiya	
15		Meksika	Panama	Fransa	
16		Suudi Arabistan	Paraguay	Hollanda	
17		Türkiye	Peru	İngiltere	
18		Almanya	Şili	İrlanda	
19			Trinidad ve Tobago	İsveç	
20			Uruguay	İtalya	
21			Venezuela	Japonya	
22			Argjantin	Kanada	
23			Brazilya	Güney Kore	
24			Meksika	Lüksemburg	
25				Macaristan	
26				Meksika	
27				Polonya	
28				Portekiz	
29				Türkiye	
30				Yunanistan	

*Türkiye bu çalışmada Ortadoğu ülkeleri içerisinde de ele alınmıştır.

*İran ile ilgili veri bulunmamaktadır.

Tablo 26

Uygulamada Kullanılan Bölgeler ve Ülkeleri (124)

	DOĞU ASYA ÜLKELERİ	AB ÜYESİ ÜLKELER	AFRİKA ÜLKELERİ	AVRUPA ÜLKELERİ
1	Mogolistan	Fransa	Cezayir	Arnavutluk
2	Pakistan	Almanya	Benin	Moldova
3	Bangladeş	İtalya	Botsvana	Karadağ
4	Vietnam	İngiltere	Burkina Faso	Sırbistan
5	Tayland	Avusturya	Burundi	
6	Malezya	Belçika	Kamerun	
7	Filipinler	Bulgaristan	Orta Afrika Cumhuriyeti	
8	Afganistan	Kıbrıs	Cad	
9	Myanmar	Danimarka	Demokratik Kongo Cumhuriyeti	
10	Kamboçya	Finlandiya	Kongo cumhuriyeti	
11	Nepal	Yunanistan	Fildişi Cumhuriyeti	
12	Singapur	Macaristan	Mısır	
13	Çin	İrlanda	Gine	
14	Güney Kore	Lüksemburg	Swaziland	
15	Japonya	Malta	Etiyopya	
16	Hindistan	Hollanda	Gabon	
17	Endonezya	Polonya	Gambiya	
18		Portekiz	Gana	
19		Romanya	Kenya	
20		İsveç	Lesotho	
21		İspanya	Libya	
22			Madagaskar	
23			Malavi	
24			Monitanya	
25			Mauritius	
26			Fas	
27			Nijer	
28			Nijerya	
29			Ruanda	
30			Senegal	
31			Seyşeller	
32			Sierra Leone	
33			Sudan	
34			Tanzanya	
35			Togo	
36			Tunus	
37			Uganda	
38			Zambiya	

4.3. Hipotez

Küreselleşme kapsamında ele alındığı için, açık ekonomiler kapalı ekonomilerden daha hızlı mı büyüyor sorusu çalışmamızın başlangıç kısmını oluşturmakla beraber küreselleşen dünyada ekonomilerin yeri ve önemi de ana hatlarını oluşturmaktadır. Hemen hemen bütün ampirik çalışmalar açık ekonomilerin kapalı ekonomilerden daha hızlı büyüdüğünü öne sürmüştür. Ticari liberalleşme lehine güçlü önyargı neticesinde dışa açık ekonomilerin sürekli büyüme oranlarının yüksek olduğunu iddia eden ampirik çalışmalar yapılmıştır. Ticari açıklık ve büyüme arasındaki ilişki büyüme ve gelişme literatüründe çok tartışılan bir konudur (Grossman ve Helpman, 1990, s.802). Ticaret yapan ülkeler asimetrik ise yani teknolojileri, zenginliği farklı ise ekonomik entegrasyon dünya genelinde büyüme oranını arttırsa bile bireysel ülkeleri tersi yönde etkileyebilir (Young, 1991, 375).

Bununla birlikte ticaretin tüm ülkeler için üç yararı vardır (Tuppy, 2005, s.2); Birincisi; ticaret kaynakların dağılımında küresel etkinliği artırır. Bir bardak su, nehir kenarında yaşayan bir insan için çok az bir öneme sahipken, Sahra'da yaşayan bir insan için paha biçilemez kıymettir. Bu şekilde ticaret mal ve hizmetlerin değerlerini eşitlemenin bir yoludur. İkincisi; ticaret üreticilere en iyisini yapabilecekleri mal ve hizmetlerin üretiminde uzmanlaşmalarından kaynaklanan kazançlar sunar. Bu kazançlar, karşılaştırmalı üstünlükten kaynaklanan durumdur. Son olarak da, ticaret tüketicilere daha verimli üretim metotlarından kaynaklanan bir takım avantajlar elde etmelerini sağlar. Pazarları dar olan mal ve hizmetleri geniş ölçekte üretmek ekonomik değildir. Ancak büyük ölçekli üretimler maliyetleri düşürerek, mal ve hizmetlerin tüketicilere daha ucuza sunulmasını sağlar.

Ticari göstergelerle beraber çalışmamızda kullandığımız veriler gözetiminde, bulgular çerçevesinde küreselleşmeyle birlikte değişkenlerde pozitif yönde bir ilerleme kaydedilmesi beklenmektedir.

Ülkeler belirli gruplar içerisinde (AB, OECD gibi) ya da bölgesel olarak gruplandıklarında küreselleşmeye yaptıkları katkı genelde artma eğilimi gösterir. Aynı ülke birkaç ayrı grup/bölge içinde yer alıyorsa küreselleşme açısından daha güçlü konumda bulunmakta yani küreselleşmeye katkısı artma eğilimi göstermektedir.

Bu bölümde Türkiye ile birlikte küresel piyasalarda seyreden 124 ülkenin küresel piyasalardaki yerinin ve seyrinin ölçülebilmesi için zaman serisi kullanılmıştır.

Buna göre her bir ülke ve gruplar için uygulamamızın modelleri;

Model 1;

$$\mathit{ülke}_{logx} = \alpha + \beta T + u$$

$\mathit{ülke}_{logx}$ = Tüm ülkelerin bireysel olarak logaritması alınmış ekonomik küreselleşme endeksi değerleri

T = zamana göre trend

Model tahmin edildikten sonra, otokorelasyon sorunu çıkmıştır. Bunun için hata terimi serisi oluşturulmuş ve bir gecikmeli değeri tahmin edilmiştir.

(Resid01 Resid01 (-1)). Bu regresyon sonucu katsayı modeldeki hem bağımlı ($\mathit{ülke}_{logx}$) hemde bağımsız (T) değişkenden çıkarılmıştır.

Buna göre bağımlı değişken;

$$Y1 = \mathit{ülke}_{logx} - (\text{katsayı} * \mathit{ülke}_{logx} (-1))$$

Bağımsız değişken ise;

$X1 = T - (\text{katsayı} * T(-1))$ şeklinde yeniden elde edilmiştir. Böylece; $Y1 = c + BX1 + u$ şeklinde oluşan yeni model yeniden tahmin edilmiştir.

Model 2;

$$\mathit{ülke}_x = \alpha + \beta_1 WI_2 + \beta_2 D * WI_2 + u$$

$\mathit{ülke}_x$ = ülkenin ekonomik küreselleşme endeksi değerleri

WI_2 = dünya ekonomik endeksi değerleri (124 ülke için payına bakılacağından, her yılın endeks değeri 124 ile çarpılarak elde edilmiştir).

D = kukla değişken (1990 öncesi 0, sonrası 1 olarak kullanılmıştır).

Uygulamamızda ele aldığımız ülkelerin buldukları coğrafi konum iktisadi açıdan içinde buldukları bölgeselleşme hareketi durumu, global krizler ya da ulusal krizler kırılmaları neden olmaktadır. Uygulamada kullanılan kukla değişken için 1990 yılının seçilmesinin nedeni genel olarak küreselleşmeyi oluşturan siyasal, ekonomik,

kültürel ve sosyal gelişmelerdeki bazı olayların genel olarak dünyayı etkilemesi diyebiliriz. Geçmiş yıllarda etkisinin başladığı ve 90'lı yıllara tekabül eden SSCB'nin yıkılması ve neticesinde Amerika'nın batının ekonomik ve siyasal anlamda dünyada egemenliğinin artması, 1970'lerle başlayan çok uluslu şirketlerin ekonomideki etkilerinin artması, teknolojiyle birlikte iletişim ve ulaşımın gelişip yaygınlaşması buna bağlı olarak finans piyasalarının uluslar arası hale gelmesi bu dönemi önemli hale getirmiştir.

Bağımlı değişken;

$$Y2 = \text{ülke}_x - (\text{katsayı} * \text{ülke}_x (-1))$$

Bağımsız değişkenler;

$$X2 = WI_2 - (\text{katsayı} * WI_2 (-1))$$

$$X3 = (D * WI_2) - (\text{katsayı} * (D * (WI_2 (-1)))) \text{ şeklinde yeniden elde edilmiştir.}$$

Böylece; $Y2 = c + \beta_1 X2 + \beta_2 X3 + u$ şeklinde oluşan yeni model yeniden tahmin edilmiştir.

Model 3;

$$\text{ülke}_x = \alpha + \beta_1 \text{Grup}_{index} + \beta_2 D * \text{Grup}_{index}$$

ülke_x = ülkenin ekonomik küreselleşme endeksi değerleri

Grup_{index} = ülkenin içinde bulunduğu grubun toplam ekonomik küreselleşme endeksi değerleri

D = kukla değişken (1990 öncesi 0, sonrası 1 olarak kullanılmıştır).

Bağımlı değişken;

$$Y3 = \text{ülke}_x - (\text{katsayı} * \text{ülke}_x (-1))$$

Bağımsız değişkenler;

$$X4 = \text{Grup}_{index} - (\text{katsayı} * \text{Grup}_{index} (-1))$$

$X5 = (D * \text{Grup}_{index}) - (\text{katsayı} * (D * (\text{Grup}_{index} (-1))))$ şeklinde yeniden elde edilmiştir.

Böylece; $Y3 = c + \beta_1 X4 + \beta_2 X5 + u$ şeklinde oluşan yeni model yeniden tahmin edilmiştir.

Uygulamada kullanılan 9 grup içinde yapılan Model 4 ve Model 5 grubun yıllara göre büyüme trendi ve 124 ülke içerisinde aldıkları pay/katkı göstermektedir.

Model 4;

$$Grup_{logindex} = \alpha + \beta T + u$$

$Grup_{logindex}$ = ülkenin içinde bulunduğu grubun toplam logaritması alınmış ekonomik küreselleşme endeksi değerleri

T = zamana göre trend

Buna göre bağımlı değişken;

$$Y1 = Grup_{logindex} - (\text{katsayı} * Grup_{logindex} (-1))$$

Bağımsız değişken;

$X1 = T - (\text{katsayı} * T(-1))$ şeklinde yeniden elde edilmiştir. Buna göre $Y1 = \alpha + \beta X1 + v$ şeklinde oluşan yeni model yeniden tahmin edilmiştir.

Model 5;

$$Grup_{index} = \alpha + \beta_1 WI_2 + \beta_2 D * WI_2 + u$$

$Grup_{index}$ = uygulamada kullanılan her bir grup için toplam ekonomik küreselleşme endeksi (yatay toplam) değerleri.

WI_2 = dünya ekonomik endeksi değerleri (124 ülke için payına bakılacağından, her yılın endeks değeri 124 ile çarpılarak elde edilmiştir).

D = kukla değişken (1990 öncesi 0, sonrası 1 olarak kullanılmıştır).

Bağımlı değişken;

$$Y2 = Grup_{index} - (\text{katsayı} * Grup_{index} (-1))$$

Bağımsız değişkenler;

$$X2 = WI_2 - (\text{katsayı} * WI_2 (-1))$$

$X3 = (D * WI_2) - (\text{katsayı} * (D * (WI_2 (-1))))$ şeklinde yeniden elde edilmiştir. Buna göre $Y2 = \alpha + \beta X2 + \beta X3 + u$ şeklinde oluşan yeni model yeniden tahmin edilmiştir.

4.4. Yöntem

Bir zaman serisi analizi, ifade edilen bir değişkenin zaman içerisinde sıralanmış ölçümlerinin gösterilmesidir. Zaman serisi yapılma amacı ise zaman serisi içinde düzenli aralıklarla gözlemlenen verilerin istatistiksel olarak incelenmesini ve gelecek dönemlerde elde edilebilecek verilerin öngörüsünün yapılmasını içermektedir (Allen, 1964, ss.133-152).

Zaman serileri dört bileşenden oluşmaktadır (Newbold, 2000, ss.777-785);

1. Trend (Genel Eğilim) Bileşeni; zaman serilerinin uzun sürede gösterdiği düşme ve yükselme süreçlerinden oluşur. Zaman serileri uzun dönem açısından alçalma veya yükselme şeklinde bir eğilime sahiptir.
2. Mevsim Bileşeni; zaman serilerinde mevsimlere göre değişmeyi ifade eder, kullanılan verilerin bazı dönemleri diğer dönemlere göre farklılık gösterir.
3. Çevrimsel Bileşen; mevsimsel değişmelerle ilgili olmayan dönemsel değişmelerdir. Örneğin ekonomide kısa süreli genişleme veya daralma durumu bu bileşene örnektir.
4. Düzensiz Bileşen; Diğer unsurlar gibi belirli olmayan, hata terimi ile ifade edilebilecek değişmelerdir.

Öncelikle modeller en küçük kareler yöntemi ile tahmin edilmiştir. Ancak otokorelasyon sorunu olduğu için bu sorunu giderici işlem yapılarak model yeniden tahmin edilmiştir. Buna göre; Model 1 deki değişkenler; Y_1, X_1 , Model 2 ise; Y_2, X_2 ve X_3 Model 3 ise; Y_3, X_4, X_5 şeklinde düzenlenerek modeller yeniden tahmin edilmiştir. Grubun toplam ekonomik küreselleşme endeksi ile ilgili modellerde de Y_1, X_1 ve Y_2, X_2, X_3 şeklinde değişkenler düzenlenerek model yeniden tahmin edilmiştir. Tüm düzenlemeye rağmen otokorelasyon sorunu giderilemeyen model çalışmada kullanılmamıştır. Otokorelasyon sorunu giderilen anlamlı model ve değişkenler yorumlanarak sonuca ulaşılmıştır.

4.5. Değişkenlere Ait Temel İstatistiksel Bulgular

Bir zaman serisinde uzun dönemde ortaya çıkan artma veya azalmanın serinin trendi yani ana eğilimi olduğunu ifade edilmişti. Ülkeler için değişkenlerin istatistikleri aşağıda gösterilmiştir. Trendin ölçülmesindeki en önemli amaç uzun dönemli tahminlerin yapılmasıdır. Genel olarak tüm ülkeler için yapılan uygulamalarda kimi modeller ve değişkenleri otokorelasyon sorununun giderilmesine rağmen ortadan

kalkmaması ve modelin anlamsız çıkmasından dolayı yorumlanmamıştır. Tüm uyulamalar EK.2 de verilmiştir.

Buna göre G7 ülkeleri için uygulanan modeller neticesinde; Amerika, İngiltere, Kanada, Japonya, İtalya, Fransa ve Almanya için üç model teker teker uygulanmıştır. Burada örnek olarak Amerika gösterilmiştir. Diğer ülkeler ve gruplar için de aynı yöntem uygulanmıştır.

$$Country_{logAMERİKA} = \alpha + \beta T + u \quad (1)$$

$$Y1 = \log abd - (0.925032 * \log abd(-1))$$

$$X1 = t - (0.925032 * t(-1))$$

$$Y1 = \alpha + X1 + v$$

$$Country_{AMERİKA} = \alpha + \beta_1 WI_2 + \beta_2 D * WI_2 + u \quad (2)$$

$$Y2 = abd - (0.844092 * abd(-1))$$

$$X2 = dünya2 - (0.844092 * dünya2(-1))$$

$$X3 = (dum * dünya2) - (0.844092 * (dum * (dünnya2(-1))))$$

$$Y2 = \alpha + X2 + X3 + v$$

$$Country_{AMERİKA} = \alpha + \beta_1 Group_{index} + \beta_2 D * Group_{index} \quad (3)$$

$$Y3 = abd - (0.615102 * abd(-1))$$

$$X4 = g7top - (0.615102 * g7top(-1))$$

$$X5 = (dum * g7top) - (0.615102 * (dum * (g7top(-1))))$$

$$Y3 = \alpha + X4 + X5 + v$$

G7 ülkeleri için model 1 tümüyle istatistiksel olarak anlamsız çıkmıştır. Fransa ve İtalya için model 2 anlamlı çıkmıştır. Buna göre Fransa; 124 ülke içerisinde yıllık olarak ekonomik küreselleşmede 0,07 oranında pay almıştır. 1990 sonrasında bu değişim 0.01 olmuştur. İtalya'nın; yıllık baz da 0.06 oranında küreselleşmede payı artmıştır. 1990 sonrasında ise bu oran 0.02 şeklinde değişmiştir. Ülkelerin toplam G7 ülkeleri içerisinde yıllık olarak ekonomik küreselleşme endeksindeki artış; Amerika 0,51, Kanada 0,12, Fransa 0,15, İtalya 0,13 Japonya 0,12 İngiltere 0,14 ve Almanya 0,15 şeklinde gerçekleşmiştir. Buna göre bu ülkelerin tek tek olmak yerine G7

içerisinde olmaları kendilerine avantaj sağlamaktadır. Fransa İtalya ve İngiltere için 1990 sonrası grup içerisinde olması ekonomik küreselleşme bazında etki sağlamıştır. İngiltere için 1990 sonrası kukla değişkenin -0.01 şeklinde negatif etkisi olmuştur.

G7 ülkelerinin toplam olarak uygulamaya dahil edilmesi ile iki model elde edilmiştir. Bunlar;

$$Group_{G7ekonomikindex} = \alpha + \beta T + u \quad (4)$$

$$Y1 = \log g7top - (0.984972 * \log g7top(-1))$$

$$X1 = t - (0.984972 * t(-1))$$

$$Y1 = \alpha + X1 + v$$

$$Group_{G7ekonomikindex} = \alpha + \beta_1 WI_2 + \beta_2 D * WI_2 + u \quad (5)$$

$$Y2 = g7top - (0.889261 * g7top(-1))$$

$$X2 = dünya2 - (0.889261 * dünya2(-1))$$

$$X3 = (dum * dünya2) - (0.889261 * (dum * (dünnya2(-1))))$$

$$Y2 = \alpha + X2 + X3 + v$$

Yukarıdaki şekilde tahmin edildikten sonra katsayılar incelenmiştir. Toplam G7 ülkeleri için model 4 istatistiksel olarak anlamsız çıkmıştır. Modele dahil edilen toplam 124 ülke içerisinde G7 ülkelerinin ekonomik küreselleşme endeksindeki payı yıllar itibariyle 0.05 olarak gerçekleşmiştir.

D20 ülkeleri için model I-II ve III teker teker tahmin edilmiştir. Suudi Arabistan için üç model de istatistiksel olarak anlamsız çıkmıştır. Japonya, Hindistan, Çin, Brezilya, Güney Kore, Endonezya ve Meksika için birinci model anlamlıdır. Brezilya ve Fransa için büyüme trendi yüksek gerçekleşirken, Meksika, Güney Kore ve Japonya için 0.01 olmuştur. Hindistan 0.03, Çin 0.02 şeklindeki ekonomik küreselleşme endeksi büyüme göstermiştir. Uygulamada kullanılan 124 ülke içerisinde ülkelerin aldıkları paya bakarsak; Japonya, Çin, Avustralya'nın 0.09 oranında ekonomik küreselleşme endeksinden pay olarak küreselleştikleri, 1990 sonrası kukla değişkenli modelin sonucunda ise bu durumun 0.01 şeklinde değiştiği elde edilmiştir. Bu ülkelerin D20 içerisinde olmalarının bazılarında avantaj sağladığı uygulama sonucunda elde edilmiştir. Özellikle Arjantin, Endonezya, Türkiye, Meksika, Çin ve Brezilya gibi ülkelere avantaj sağladığı gözlemlenmiştir. Model 4 ve model 5'i D20 için uyguladığımızda model 4

istatistiksel olarak anlamsız çıkarken 124 ülke içerisinde toplam D20 'nin ekonomik küreselleşme endeksine baktığımızda yıllık olarak 0.13 pay aldığını bu oranın 1990 sonrası kukla değişken kullanılarak yapıldığında ise 0.01 şeklinde değiştiği görülmüştür.

Avrupa Birliği ülkelerine baktığımızda Lüksemburg dışında diğer ülkelerin uygulama modellerinin anlamlı çıktığı gözlemlenmiştir. Bulgaristan, Romanya, Malta, Polonya, Macaristan, İspanya ve Kıbrıs için ekonomik küreselleşme endeksindeki büyüme 0.01, 0.02 ve 0.03 şeklinde gerçekleşmiştir. Diğer ülkeler için model 1 anlamlı olsa da değişken anlamsız çıktığı için yorumlanamamıştır. Uygulamada kullanılan toplam 124 ülke içerisinde Avrupa Birliği ülkelerinin her birinin ekonomik küreselleşme endeksinden aldığı pay 0.01 ve 0.02 olarak değişirken, Macaristan, Hollanda, Danimarka, Finlandiya, Fransa gibi ülkelerde bu oranın 0.006, 0.007, 0.008 ve 0.009 şeklinde gerçekleştiği görülmektedir. Avrupa birliği toplamının yıllar itibariyle büyümesini ve 124 ülke içerisindeki payını gösteren model 4 ve model 5'e baktığımızda model 4'ün anlamlı olmadığını model 5'e göre ise; ekonomik küreselleşme endeksindeki yıllık payı 0.27 olarak artmaktadır.1990 sonrası bu oran 0.01 şeklinde değişmiştir.

OECD ülkelerinin uygulama sonucuna baktığımızda; tüm ülkeler için modellerin anlamlı olduğunu görmekteyiz. Ancak bazı modellerde model anlamlı olsa da değişken anlamsız olduğu için yorumlanamamıştır. Buna göre Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü içerisinde en yüksek ekonomik küreselleşme endeksi büyüme oranına sahip ülke Meksika'dır. Uygulamada kullanılan toplam 124 ülke içerisindeki bu ülkelerin paylarına baktığımızda Şili, Polonya ve İsrail'in en yüksek değere sahip olduğu görülürken modelde kullandığımız kukla değişkenin bir etkisinin olmadığı da görülmüştür. Her bir ülkenin Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü içerisindeki paylarını gösteren model 3'e baktığımızda İsveç ve Avusturya'nın en yüksek değere sahip iken diğer ülkelerin 0.03 değerine sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Yine bu modelde kullanılan ve 1990 sonrası seçilerek düzenlenen kukla değişkenin modeli etkilemediği ortaya çıkmıştır. Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü'nün toplamını gösteren model 4 ve model 5'e baktığımızda model 4'ün anlamsız çıktığı model 5'e göre ise bu grubun 124 ülke içerisinde aldığı pay 0.23 gibi bir değer çıkarken bu değer 1990 sonrası 0.03 şeklinde gerçekleşmiştir. Kukla değişkenin etkisi bu yönde olmuştur.

Avrupa Birliği dışında Avrupa ülkesi olan Arnavutluk, Karadağ, Moldova ve Sırbistan için yapılan uygulamada Moldova için model I anlamsız çıkmıştır. Arnavutluk 0.03, Karadağ 0.03 ve Sırbistan 0.15 şeklinde yıllar itibariyle ekonomik küreselleşme

endeksi bazında büyüme göstermiştir. Moldova için 124 ülke içerisindeki payını gösteren model 2 anlamlı çıkmış ve bu sonuca göre ekonomik küreselleşme endeksinden aldığı pay 0.01 şeklinde gerçekleşmiştir. 3. Modele göre ise; bu dört ülke içerisinde Arnavutluk'un aldığı pay 0.42 iken bunu 0.38 ile Karadağ 0.22 ile Sırbistan takip etmiştir. Grubu toplam olarak gösterdiğimiz model 4 ve model 5'e baktığımızda model 5 anlamsız çıkmıştır. Model 4'e göre yıllara itibariyle ekonomik küreselleşme endeksindeki büyümesi 0.02 olarak gerçekleşmiştir.

Latin Amerika ülkelerinin uygulama sonucuna baktığımızda; Arjantin, Bahama Adaları, El Salvador, Guyana ve Venezuela'nın sonucu istatistiksel olarak anlamsız çıktığı için yorumlanamamıştır. Yıllara göre büyüme trendini gösteren model I'e göre Haiti ve Honduras için 0.03 şeklinde gerçekleşirken diğer ülkeler için 0.01 şeklinde olmuştur. Bolivya, Brezilya ve Panama için 0.005, 0.008 şeklinde gerçekleşmiştir. Ülkelerin her birinin Latin Amerika toplamı içerisinde aldığı ekonomik küreselleşme endeksi payına baktığımızda birinci sırada 0.10 gibi bir sonuçla Dominik Cumhuriyetini görmekteyiz. Diğer ülkeler 0.01 ve 0.08 arasında seyretmektedir. Kukla değişkenin modele dahil edilmesi ile oluşan değişkenin katsayıları modelde genelde ülkeler için anlamsız gerçekleşirken bazıları için negatif etki yaratmıştır. Model 4 ve model 5'e göre uygulama sonucuna baktığımızda yıllık büyümeyi gösteren katsayının ve modelin anlamsız olduğu buna karşın toplam Latin Amerika ekonomik küreselleşme endeksinin 124 ülke içerisinde aldığı payın yıllık 0.25 oranında arttığı görülmektedir. Bu oran 1990 sonrası 0.01 şeklinde etkilenmiştir.

Ortadoğu ülkelerinin uygulama sonucuna baktığımızda Yemen ve Kuveyt için her üç model de istatistiksel olarak anlamsız çıkmıştır. Lübnan, Azerbaycan, Suriye, Ürdün ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin yıllar itibariyle ekonomik küreselleşme endeksindeki büyümesi 0.01 ve 0.03 arasında gerçekleşirken Katar ve Bahreyn'in 0.005 ve 0.006 olmuştur. Ortadoğu ülkeleri olarak grubun içerisinde her bir ülkenin ekonomik küreselleşme endeksi paylarına baktığımızda Azerbaycan 0.17, Lübnan 0.14, İsrail 0.13, Ürdün 0.11 olmak üzere en yüksek değere sahiptir. Türkiye, Bahreyn, Katar ve Sudi Arabistan'ın grup içerisinde 0.07, 0.06, 0.04 ve 0.03 değerlerine sahip olduğu sonucu çıkmıştır. Ortadoğu ülkelerinin toplamına baktığımızda büyüme trendinin çok küçük olduğu 0.009 çıkarken bu grubun 124 ülke içerisinde aldığı payın 0.10 olduğu sonucu çıkmıştır.

Doğu Asya ülkelerine baktığımızda; tüm ülkeler için modeller anlamlı çıkmıştır. Ekonomik küreselleşme endeksindeki büyüme oranlarına baktığımızda Bangladeş ve

Mynmar ilk sıralarda yer almaktadır. Model 2'ye göre ise 124 ülke içerisinde her bir ülkenin ekonomik küreselleşme endeksi payına baktığımızda Tayland'ın en yüksek değere sahip olduğu görülmüştür. Doğu Asya ülkeleri olarak grup içerisindeki ekonomik küreselleşme paylarına bakıldığında Japonya ve Tayland'ın en yüksek paya sahip olduğu kukla değişkenin Japonya dışında diğer ülkeleri etkilediği ortaya çıkmıştır. Doğu Asya ülkelerinin toplamına baktığımızda 0.01 ile yıllık ekonomik küreselleşme endeksi büyümesine sahip olduğu gözlemlenmiştir. 124 ülke içerisinde Doğu Asya grubunun payının 0.17 olduğu ve bu oranın 1990 sonrası 0.01 şeklinde etkilendiği ortaya çıkmıştır.

Son olarak Afrika ülkelerine baktığımızda Cezayir, Botswana, Etiyopya, Gabon için uygulama modelleri istatistiksel olarak anlamsız çıkmıştır. Ekonomik küreselleşme endeksindeki büyümeye baktığımızda en düşük büyüme oranı Zambiya ve Lesotho'da gerçekleşmiştir. Diğer ülkeler için genelde 0.01 şeklinde gerçekleşmiştir. Afrika ülkelerinin 124 ülke içerisinde aldığı ekonomik küreselleşme endeksi payına baktığımızda bu oranların genelde çok düşük olduğu gözlemlenmiştir. Her bir ülkenin Afrika ülkeleri olarak grubun içerisindeki ekonomik küreselleşme endeksi artış hızına baktığımızda Moritanya için bu oranın yüksek olduğu diğerleri için ise 0.01 ve 0.03 arasında gerçekleştiği görülmüştür. Model 4 ve model 5'e baktığımızda ise; Afrika'nın ekonomik küreselleşme endeksindeki toplam büyümesinin 0.01 olarak gerçekleştiği görülmüştür. Model 5 ise istatistiksel olarak anlamsız çıkmıştır.

Türkiye için ekonometrik uygulama sonuçlarına baktığımızda; öncelikle Türkiye modele dahil edilirken D20 ülkeleri, OECD ülkeleri ve Ortadoğu ülkeleri içinde dahil edilmiştir. Buna göre Tablo 27 Türkiye için uygulama sonuçlarını dahil olduğu gruba göre vermiştir.

Tablo 27

Türkiye için Uygulama Sonuçları

Ülke Grupları	Model 1	Model 2		Model 3	
	X1	X2	X3	X4	X5
D20 ÜLKELERİ	-	0.008	0.002	0.07	0.04
OECD ÜLKELERİ	-	0.008	0.002	0.03	-
ORTADOĞU ÜLKELERİ	-	0.008	0.002	0.07	0.01

Tablo 27'ye baktığımızda model 1 üç grup için de istatistiksel olarak anlamsız çıkmıştır. Uygulamada kullanılan 124 ülke içerisinde Türkiye'nin ekonomik

küreselleşmeye katkı/payını gösteren Model 2’de X2 her üç grup içinde %0 8 şeklinde gerçekleşmiştir. 1990 sonrası ise %0 2 şeklinde bir artış şeklinde gerçekleşmiştir. Türkiye’nin grup içerisindeki ekonomik küreselleşmeye katkısını gösteren Model 3’e göre ; 20 ülkeleri ve Ortadoğu ülkeleri içerisinde ekonomik küreselleşmeye katkı/payı %7 iken, OECD ülkeleri içerisinde katkı/payı %3 şeklinde gerçekleşmiştir. Bu katkı/payı 1990 sonrası D20 ülkeleri için %4 şeklinde artarken, bu oran Ortadoğu ülkeleri için %1 şeklinde gerçekleşmiştir. 1990 sonrası katkı/payı OECD için istatistiksel olarak anlamlı çıkmamıştır.

Tablo 28

Ülke Grupları için Uygulama Sonucu

ÜLKE GRUPLARI	MODEL 4	MODEL 5	
	X1	X2	X3
G7 ÜLKELERİ	anlamsız	0.05	0.004
D20 ÜLKELERİ	anlamsız	0.13	0.01
OECD	0.13	0.23	0.03
LATİN AMERİKA	0.01	0.25	0.01
ORTA DOĞU ÜLKELERİ	0.009	0.10	0.004
DOĞU ASYA ÜLKELERİ	0.01	0.17	0.01
AB ÜYESİ ÜLKELER	0.009	0.27	0.01
AFRİKA ÜLKELERİ	0.01	anlamsız	0.09
AVRUPA BİRLİĞİ DIŞINDAKİ AVRUPA ÜLKELERİ	0.02	anlamsız	anlamsız

Tablo 28 tüm ülke grupları için uygulama sonucunu vermektedir. Her bir ülke için uygulanan Model 1, Model 2 ve Model 3’ün sonuçları değerlendirildiğinde grup içerisinde yer alan bazı ülkeler için model ve katsayıları istatistiksel olarak anlamsız çıkmasına rağmen çoğunlukla gruptaki ülkeler için anlamlı çıkmıştır. Bununla beraber hipotezde de belirtildiği gibi uygulamada kullanılan grupların ekonomik küreselleşme trendini, büyümesini gösteren Model 4 G7 ve D20 için, model 5 Afrika ülkeleri ve Avrupa Birliği dışındaki ülkeler için istatistiksel olarak anlamsız çıkarken diğer gruplar için anlamlı çıkmıştır. Bu da gösteriyor ki ülkeler teker teker hareket etmesi halinde ekonomik küreselleşmeye katkısı çok zayıf (istatistiksel olarak modelin anlamsız çıktığından dolayı) olurken grup olarak ekonomik küreselleşmeye katkısı/payı pozitif yöndedir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç Ve Öneriler

Küreselleşme, dünyadaki ekonomilerin ve toplumların bütünleşme süreci olarak ifade edilmektedir. Dolayısıyla farklı kültürler, farklı coğrafyalar arasında bir bağ oluşturarak dünyanın küçülmesi anlamına da gelmektedir. Günümüz ekonomilerinde diğer ekonomilerle ilişkili olmayan bir ülke ekonomisi bulunmamaktadır. Mal ve hizmet, girişimci finansal araçlar ve teknolojinin hareketli olması ulusal ekonomiler diğer ekonomilerin etkisi göz önünde bulundurulmadan şekillenmemektedir. Böyle bir süreçte hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ekonomiler birbirlerine benzerlik göstermeye başlamaktadırlar. Dünya ticareti giderek serbestleşmeye, korumacılık anlayışı yerine serbest ticaret görüşü benimsenmeye başlamışlardır. Bu durum da ülkelerin dışa açıklık derecelerini artırmaktadır. Dışa açıklığın artması aynı zamanda bir ekonominin küresel ekonomik güçlerle bütünleşme derecesini belirtmektedir.

Küresel pazarların, özellikle bir bölgeselleşme hareketi olan Avrupa Birliği'nin, ekonomik güç olan Amerika ve Japonya'nın dünya ticaretindeki rolü ticaret pastasından aldığı dilimler yadsınmaz. Bu ülkeler günümüz dünyasında farklı bölgeselleşme hareketleri ile dünyanın ekonomik gidişatına yön vermektedirler. Küreselleşme kavramının ortaya çıkışı ve küreselleşmenin sonuçları, etkileri hususunda Held, McGrew, Goldbaltt ve Perraton'un ortaya koyduğu üç yaklaşım çerçevesinde görüş ayrılıkları yaşanmıştır. Ancak küreselleşmeyi savunanlar da, küreselleşmeyi eleştirenlerde kendi görüşlerinin haklılığını ortaya koymuş hatta küreselleşmenin yaratacağı sonuçlar konusunda görüş birliği oluşturmuşlardır. Stiglitz'e göre, küreselleşme ile ticaretin önündeki engeller kaldırılacak ve ulusal ekonomiler bütünleşecek sonucunda da özellikle fakirleri zenginleştirecektir. Bunun yanında Robertson'a göre küreselleşme, dünyanın bir bütün olarak bilinçlenmesi güçlenmesini ifade etmektedir. Giddens ve Tomlinson gibi sosyologlar; küreselleşmenin ekonomik tanımının kısıtlı kaldığını bunun yanında çok yönlü bir kavram olduğunu, ekonomiyle birlikte politika, kültür, teknoloji ve daha birçok alanda eşzamanlı olarak bütünleşmeyi ifade eden karmaşık bir süreç olduğunu da belirtmiştir.

Küresel pazarların gelişimine daha fazla bütünleşmesine yardımcı olacak tek unsur; ticaretin yani dışa açıklığın (toplam ticaret/GSYİH) arttırılmasıdır. Dışa açıklığın

arttırılması ticaretin önündeki gümrük vergileri, kotalar, görünür görünmez engellerin kaldırılması gerekmektedir. Ticaretin serbestleşmesi ile birlikte, serbest ticaretin ülkeye bir dizi yararı olacaktır. Ülkenin dışa açılmasıyla birlikte üretim sadece iç pazarlar için değil dış pazarlar için de yapılacaktır. Dolayısıyla üretim artışı ile birlikte optimum üretim ölçeğine yaklaşılabilecek ve ölçek ekonomileri oluşacaktır. Dış rekabetle birlikte maliyetlerin düşürülmesi, kalitenin arttırılması sonucunu doğuracak, AR-GE çalışmaları hız kazanacaktır. Bu durumda, Ricardo'nun karşılaştırmalı üstünlükler teorisine göre bir ülke karşı ülkeye göre hangi malları daha düşük maliyetle üretiyorsa o malların üretiminde uzmanlaşmalı ve bunları ihraç ederek pahalıya üretebildiklerini dış ülkeden ithal etmelidir. Önemli olan üretimde üstünlük derecesidir. Bir ülke, diğerine göre, hangi malların üretiminde daha yüksek oranda üstünlük sahibi ise o mallarda uzmanlaşmalıdır. Ancak mal çeşitliliği de dışa açıklığı gösteriyor. Günümüz ekonomilerinde sınırlı kalemlerde üretim yapılması olarak algılanmaması gerekir. Çünkü ürün kalemleri kısıtlandıkça ekonominin negatif talep şoklarından zarar görme derecesi artar. Ticarete konu olan mal çeşitlenmesinin öneminin vurgulanması da bu yüzdendir. Mal çeşitlenmesi farklı olduğunda piyasalarla entegre olmak daha kolay olacaktır. Örneğin Almanya; uzmanlık, yüksek ve özellikle teknoloji alanında. Ancak mal çeşitlemesi var; makine sanayi, otomobil sanayi, petro-kimya ve ilaç sanayi vs. Kaynakların optimum şekilde kullanılması, kaynak israfını önleyecek, iş bölümü ve uzmanlaşma neticesinde verimlilik ve rekabet artacaktır.

Küreselleşen dünyada coğrafi ve siyasi açıdan önemli bir yere sahip olan Türkiye küresel pazarlarda yer bulma konusunda özellikle 1980 sonrası faaliyetlerini hızlandırmıştır. 1980 yılı öncesi dışa kapalı ithal ikameci bir kalkınma stratejisi izleyen Türkiye, 1980'den sonra ihracata dönük ve daha liberal politikalar izlemeye başlamıştır. 1985 yılında GATT ile imzalanan anlaşma, 1996'da AB ile gümrük birliği anlaşması imzalamış, sonucunda gümrük tarifelerinde önemli indirimler gerçekleşmiştir. Ancak 1994 ve 2001 yıllarında önemli devalüasyonlar gerçekleşmiştir.

Dreher'e göre eleştirenlerin aksine küreselleşmenin büyümeyi desteklediği gösterilmiştir. Küreselleşme ile oluşturulan endekslerin, oldukça anlamlı sonuçlarla ifade edilen etkileri iktisadi açıdan anlamlıdır. Küreselleşme büyüme için gereklidir. Ortalama olarak küreselleşen ülkeler yüksek büyüme oranı gerçekleştirmişlerdir. Bu özellikle gerçekten ekonomik entegrasyona taraf olan ve gelişmiş ülkeler için tamamen doğru iken diğer ülkeler için uzun bir süreçtir. Küreselleşen ülkelerde ticaret ve sermaye hareketliliği önünde kısıtlama kalmamıştır. Sınırlar ötesi bilgi akışı ne olursa olsun bir

şekilde büyümeyi uyarmaktadır. Dış dünyadan izole edilmiş ülkeler için özellikle gelişmemiş ülkeler için küreselleşmenin büyümeyi engellediği yada geriletmediği düşüncesi geçerli olamamaktır çünkü bu tür ülkelerde gelir yok, kaynak kullanımı optimal değil, sermaye yok, ayrıca yetersiz kurumlar sayesinde büyüme dizginlenirken fakirliği uyarmaktadır. Dolayısıyla bunu küreselleşmeye bağlamak yanlış olmaktadır.

Günümüzde ekonomik küreselleşme anlamında üretim faaliyetleri ulus devlet temelini aksine, üretim faaliyetleri küresel çerçevede yerine getirilmektedir. Üretim farklı aşamalarda farklı coğrafyalarda gerçekleştirilmektedir. Bu süreçte en önemli birim çok uluslu şirketler olarak ortaya çıkmaktadır. Bu şirketler portföy yatırımları, doğrudan yabancı yatırım, uluslar arası mal ve hizmet ticareti, turizm gibi alanlarda faaliyet göstermektedirler. Günümüzdeki üretim sürecinde mal üretiminden ziyade hizmet üretimine ağırlık verilmiş olması üretim faktörlerinden nitelikli insan kaynağının önemini arttırmıştır.

Küreselleşmeye kuşkucu yaklaşanlara göre küreselleşmenin olumlu olabildiği kadar olumsuz yanları bulunmaktadır. Ancak tüm bu avantajların yanı sıra küreselleşmenin, özellikle ticaretin serbestleşmesinin, dışa açıklığın yarattığı dezavantajlar da bulunmaktadır. Ülkelerin uluslar arası piyasalara açılması ile gümrük vergilerinin olmaması yada düşürülmesi kotaların olmaması yeterince gelişmemiş yurt içi sanayilerin rekabete dayanamamaları yok olmasına neden olabilmektedir. Gümrüklerden elde edilen kazançlar azalabilmektedir.

Küreselleşmenin tüm dünya için olumlu sonuçlar doğurabilmesi için öncelikle uluslararası kurumların, uluslararası şirketlerin ve gelişmiş ülkelerin bölgeler arasındaki gelir dağılımındaki adaletsizliği azaltmak için özellikle küresel politikalara ağırlık vermesi gerekir. Şayet bu yönde çalışmalara ağırlık verilmez ise; güçlü daha güçlü zayıf daha da zayıflayacak dolayısıyla güçlünün zayıfı ezdiği bir ortam oluşacaktır. Dünya ekonomisinde pastadan en büyük dilimi alan her zaman güçlü ve büyük ekonomiler olmuştur. Özellikle bu gücü sağlayan günümüzde yaşanan teknolojik ilerlemedir. Teknolojinin gelişimi bilgiyi özellikle ekonomik güç kaynağı haline getirmiştir.

Günümüzde dünya ticaretinin büyük bir kısmını gerçekleştiren gelişmiş ülkeler artık sermaye yoğun üretimden bilgi yoğun üretime geçmiş ülkelerdir. Özellikle ekonomik küreselleşme bağlamında rekabet bu hususta gerçekleşmektedir. Dünya ekonomisi ile bütünleşmek küreselleşmek ya da dışa açık olmak tek başına yeterli değildir. Önemli olan dünya ekonomisinde çatıyı oluşturan gelişmiş ülkelerle birlikte küreselleşme sürecinde yer alabilmektir. Ve tabii ki önemli olan bu ülkelerle rekabet

edebilmektir. Dolayısıyla gelişmekte olan ülkeler ile gelişmiş ülkeler arasındaki farkın azalması hatta yok olması gerekmektedir ancak aynı şartlarda rekabet ve küreselleşme tam anlamıyla gerçekleşir. Bunun için gelişmekte olan ülkeler gelişmiş ülkelerle rekabet düzeyine ulaşacak şartları sağlamaları gerekmektedir.

Devletin ekonomideki rolünün ve payının sınırlanması hususunda eğilimlerin görüldüğü, piyasa ekonomisinin yayıldığı bir ortamda artık bireyler ön plana çıkmaktadır. Dolayısıyla uluslararası rekabet yarışında bireye yatırım yapmak, bilgi yoğun teknolojilere yönelik sanayi yatırımlarını arttırmak küresel dünyada rekabet düzeyine ulaştırır.

Gelişmekte olan ülkeler için küresel dünyada rekabet edebilmek sağlıklı bir ekonomiye sahip olmak ve kalkınma hızının artmasıyla gerçekleşmektedir. Küreselleşme, bölgeselleşme ve yerelleşme günümüzde dünya üzerinde var olan gelişmelerdir. Aslında küreselleşme dünya üzerinde Kuzey Amerika'da NAFTA bölgesi, Avrupa'da Avrupa Birliği bölgesini ortaya çıkarmıştır. Dolayısıyla bölgenin kültürü, teknolojisi, yaşam biçimi, eğitimi yavaş yavaş tüm dünyaya yayılmakta hatta empoze edilmektedir. Küreselleşme ve bölgeselleşme her ne kadar farklı kavramlar olarak ifade edilse de bölgeselleşme hareketleri küreselleşmeyi hızlandırmaktadır. Dolayısıyla bölgeselleşme hareketleri küreselleşmeyi hızlandırmaktadır. Avrupa kıtasında Avrupa Birliği, Amerika Kıtasında Kuzey Amerika Serbest Ticaret Antlaşması (NAFTA) ve Asya kıtasında Asya-Pasifik Ekonomik İşbirliği (APEC) gibi önemli bölgeselleşme hareketleri küreselleşen dünyada önemli noktalar oluşturmaktadır. Dolayısıyla ülkelerin bu bölgeselleşme hareketleri içerisinde yer alarak rekabet güçlerini artırma yönünde kurumlar oluşturması gerekmektedir.

Yapılan uygulama sonucu özellikle ülkelerin teker teker hareket etmesinden ziyade bir ekonomik ya da coğrafi bölgesel grup içerisinde hareket etmesi küresel bağlamda kendilerine avantaj sağlamaktadır. Uygulamada kullanılan KOF küreselleşme endeksi değerleri neticesinde özellikle ekonomik birlik ya da bölgesel birlik açısından güçlü olan ülkelerin bölgeselleşme hareketiyle daha çok küreselleşme sağlayarak ekonomik, siyasi ve kültürel alanda güçlü ve baskın hale geldiklerini göstermektedir. Dolayısıyla küreselleşmeyi hızlandıran gücün ilk kıvılcımı ekonomik ve bölgesel birleşme hareketleridir.

Yaptığımız çalışma küreselleşmeye ülke ve ülke gruplarının katkılarını ölçen örnek bir çalışmadır. Gelecekteki çalışmalarda ülke grupları arasında alt gruplar oluşturmak başta olmak üzere başka endeksler kullanılarak da yeni modeller

geliştirilebilir. Ayrıca ülkeler birden fazla grupta yer aldıklarında küreselleşmeye katkısının en yüksek olduğu grubun belirlenmesi de gelecekteki çalışmalarda geliştirilebilir.

KAYNAKÇA

- Acar, M., (2002). Küreselleşme: Tehdit mi, Fırsat mı?. Liberal Düşünce, yıl:7, sayı:25-26, Editör: Mustafa Erdoğan.
- Acemoglu, D.,Robinson, J., A., (2013). Why Nations Fail; TheOrigins of Power, ProsperityandPoverty. Profile Books, London.
- Adams, S., (2008). Globalization and Income Inequality: Implications for Intellectual Property Rights, Journal of Policy Modeling, Vol. 30, s.725-735.
- Adda, J., (2007), Ekonominin Küreselleşmesi, (Sevgi İnceci,Çev). İletişim Yayınları, İstanbul.
- Aktan, (2002). Yoksullukla mücadele stratejileri, Hak-İş Konfederasyonu Yayını. Ankara. s.25.
- Aktan, C., C., Şen., H., (1999). Globalleşme, Ekonomik Kriz ve Türkiye. Ankara: Tosyöv Yayınları.
- Albeni, M., Eroğlu, Ö., (2002). “Küreselleşme, Ekonomik Krizler ve Türkiye “Bilim Kitabevi, Isparta.
- Allen, R.,G.,D., (1964) Statics for Economists,Mc-Millan,UK.
- Baldwin, R.,&Kawai, M.,&Winaraja, G., (2013). The Future of the World Trading System:Asian Perspectives. Centre for Economic Policy Research, London. s.1-179.(<http://www.voxeu.org/content/future-world-trading-system-asian-perspectives>) (Erişim tarihi: 10.07.2014).
- Begg, D., Fischer, S., Dornbusch, R., (2010), (Vildan Serin,Çev.). İktisat, sekizinci baskı, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Bozkurt, V.,(2000), Küreselleşmenin insani yönü, Alfa Yayınları, İstanbul.
- Bryane, M., (2003). Theorising the Politics of Globalisation: A Critique of Held et al.'s "Transformationalism". Journal of Economic & Social Research;2003, Vol. 5, no. 2, s.3-17.
- Büyükbaykal, C., I., (2004). Türkiye’de Televizyon Alanında Küresel Yerel Birlikteliği: CNN Türk ve CNBC-e Örneği, 1. Baskı, İstanbul: İstanbul Üniversitesi.

- Camilleri, J.,A., (2002), Democratizing Global Governance, Gordonsville, edit: Esref Aksu, VA, USA:Palgrave Macmillan.
- Caselli, M., (2012), Trying to Measure Globalization Experiences, Critical Issues and Perspectives, Springer Brief in Political Science, Italy.
- Castells, M., (2005). “Enformasyon Çağı: Ekonomi, Toplum ve Kültür, Ağ Toplumunun Yükselişi”, çev: Ebru Kılıç, 1. Baskı, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Chussudovsky, M., (1999), Yoksulluğun Küreselleşmesi, (Çev. Neşenur Domaniç), Çiviyazıları Yayınevi, İstanbul.
- Cohn, T., H., (2000), Global Politic Economy: Theory and Practice, Addison Wesley: Longman.
- Devlet Planlama Teşkilatı (1995), “Küreselleşme, Bölgesel Entegrasyonlar ve Türkiye”, (Değerlendirme Raporu), Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Yayın No:DPT:2374-ÖİK:439, Ankara
- Diamond, J., (2013), Tüfek, Mikrop ve Çelik, Çeviri; Ülker İnce, Tübitak Yayınları-Popüler Bilim Kitapları.
- Dikici, M., (2004). İnsanlığa Dayatılan Küreselleşme, Ankara Ticaret Odası Yayını.
- Dikkaya, M., Deniz, F., (2006). Ekonomik küreselleşmenin yol açtığı problemler: teorik bir bakış. ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 2, Sayı 3, ss. 163-181.
- Dreher, A., (2005). Does Globalization Affect Growth? Evidence from new index of globalization. Research Paper Series. Thurgauer Wirtschaftsinstitut. http://www.twikreuzlingen.ch/uploads/tx_cal/media/TWI-RPS-006-Dreher-200504.pdf.(Erişim Tarihi: 26.12.2014).
- Economic Freedom of the World 2014, Annual Report.
- Friedman, T., (2003) Küreselleşmenin Geleceği, (Çev. Elif Özsayar), Boyner Yay. İstanbul.
- Giddens, A., (2000). Elimizden Kaçıp Giden Dünya-Küreselleşme Hayatımızı Nasıl

- Giddens, A., (1990), *The Consequences of Modernity*, Stanford: Polity Press.
- Grossman, G.M., Helpman, E., (1990) Comparative advantage and long-run growth. *American Economic Review* 80.
- Günsoy, B., (2006). *Küreselleşmenin Ölçülmesinde Sistemik Yaklaşımlar; Karşılaştırmalı Bir İnceleme*. Ankara: Kırılgaç Yayınevi.
- Gürcan, H.İ., (1998). İnternet, Küreselleşme ve Sanal Toplum, *Yeni Türkiye Dergisi*, sayı:20, yıl:4, cilt:20, s.1445-1448
- Held, D., McGrew A., (2008). *Küresel Dönüşümler Büyük Küreselleşme Tartışması*, Phoenix Yayınevi, çev: Ali Rıza Güngen, Ankara.
- Held, D., McGrew, A., Goldblatt, D., Perration, J., (2000). *Global Transformations; Politics, Economics and Culture*, UK, Polity Press.
- Hirst, P.,& Thompson, G., (1998). (Çev: Çağla Erdem, Elif Yücel), *Küreselleşme Sorgulanıyor*. Ankara: Dost Kitabevi.
- İyibozkurt, E., (2001). *Uluslararası İktisat*. Ezgi Kitabevi. Bursa.
- Karlık, R. (2009). *Uluslararası Ekonomi*. 9. Baskı. İstanbul: Beta.
- Kaymakçı, O., (2007). *Küreselleşme Üzerine Notlar*, 1. Basım, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Kazgan, G., (1997). *Küreselleşme ve yeni ekonomik düzen*. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
- Keyder, N., (1996). *Para, Teori ve Politika Uygulama.*, Bizim Büro, Ankara.
- Kirmanoglu, H., (2001). *Uluslararası kamusal mallar*. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Maliye Araştırma Merkezi Konferansları, 39. seri. s.9-28.
- Krugman, P. (1980). *Scale Economies, Product Differentiation, and the Pattern of Trade*. *American Economic Review*, 70/5.
- Kurtbağ, Ö., (2010). *Amerikan Yeni Sağ ve Dış Politikası*, USAK Yayınları, Ankara.
- Mahiroğulları, A., (2005). *Küreselleşmenin kültürel değerler üzerine etkisi*. Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi.sayı.50. (ErişimTarihi: 15.10.2014) (<http://www.journals.istanbul.edu.tr/iusskd/article/view/1023000290>).

- Milanoviç, B., (2003), "Two Faces of Globalization: Against Globalization as We Know It", World Development, Vol. 31, No:4, ss.667-683.
- Mishkin, F. S. (2007). Globalization and financial development BIS Review, 41/2007.
(<http://www.bis.org/review/r070502f.pdf>).Erişim Tarihi:20.02.2015).
- Newbold, P., (2000) İşletme ve İktisat için İstatistik. (Ümit Şenesen,Çev.). Literatür Yayıncılık, İstanbul.
- O'Rourke, K.,H., Williamson, J.,G., (2000). When Did Globalization Begin?, NBER Working Paper Series, 7632.(<http://www.nber.org/papers/w7632>).
- Obadan, M.,I., (2008). Economic Globalization, Markets and National Development: How Sensibly Do the Poor Countries (Nigerian Included) Stand?. Inaugural Lecture Series University of Benin. (http://www.uniben.edu/sites/default/files/inaugural_lectures/OBADAN.pdf). (Erişim Tarihi: 26.12.2014).
- Ohmae, K., (2001) Görünmeyen Kıta Yeni Ekonominin Dört Stratejik Emri. (Barış Gökçer Akbay, Çev.). Mavi Yapım, İstanbul.
- O'loughlin, J., Staeheli, L., Greenberg, E., (2004). "Economic Globalization, Political Changes And Social Outcomes" içinde Globalization And Its Outcomes, (Ed.J. O'loughlin, L. Staeheli And E. Greenberg), The Guilford Press, New York, 2004.
- Özdemir, S., (2004). Küreselleşme Sürecinde Refah Devleti, İstanbul Ticaret Odası Yayınları, İstanbul.
- Özkan, A., (2004). Küreselleşme ve Avrupa Birliği İle Bütünleşme Sürecinde Türkiye, 1.Baskı, İstanbul: Tasarım Yayınları.
- Öztürk, N., (2007). "Finansal Küreselleşme ve Küresel Sermaye Akımları", içinde Küreselleşme Üzerine Notlar, Ed. Oğuz Kaymakçı, Nobel Yayıncılık, Ankara.

- Polanyi, K., (2003). Büyük Dönüşüm; Çağımızın Siyasal ve Ekonomik Kökenleri, İletişim Yayınları, çev: Ayşe Buğra İstanbul.
- Porter, E., M., Miller, E., V., (1998). How information givesy you competitive advantage on competition. Ed.By. Michael Porter, HBS Press, USA.
- Rennen, W., Martens, P., (2003). The Globalisation Timeline, Integrated Assessment, Vol 4, No:3, s.137.
- Ritzer, G., (1983). The McDonaldization of Society. Journal of America Culture 6, No:1.
- Robertson, R. (2000), Globalization: Social Theory and Global Culture, SAGE Publication, London.
- Robertson, R. (1999). Küreselleşme, Toplum Kuramı ve Küresel Kültür, Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Rugman, A., (2004). Globallesmenin Sonu, (Sedat Eroğlu, Çev.). Mediacat Yayınları, İstanbul, s.308
- Sander, O., (2015), Siyasi Tarih-İlk Çağlardan 1918'e, İmge Kitapevi Yayını, İstanbul.
- Seyidoğlu, H., (2013). Uluslararası İktisat. Güzem Can yayınevi, İstanbul.
- Seyidoğlu, H., (2007), Uluslar arası İktisat Teorisi Politika ve Uygulama, 16. Baskı Güzem Can Yayınları, İstanbul.
- Seyidoğlu, H.,(2001),Uluslararası İktisat, Teori, Politika ve Uygulama, İstanbul: Güzem Yayınlan, 14. Baskı.
- Seyidoğlu, H., (1999), "Uluslararası İktisat Teori Politika ve Uygulama", Turhan Kitabevi, İstanbul.
- Steger, M. B. (2009), Globalization, Sterling Publishing, New York.
- Stiglitz, J., E., (2004). Küreselleşme Büyük Hayal Kırıklığı, Çev: Arzu Taşçıoğlu, Deniz Vural, Plan B Yayıncılık, Üçüncü Baskı İstanbul.
- Strange, S. (2008). Devletlerin Azalan Otoritesi. D. Held, & A. McGrew içinde, Küresel Dönüşümler (s. 155-163). Ankara: Phoenix.

- Şahin, M., Hamarat, B., (2002). G10- Avrupa Birliği ve OECD Ülkelerinin Sosyo-Ekonomik Benzerliklerinin Fuzzy Kümeleme Analizi ile Belirlenmesi, VI.ODTÜ Uluslararası Ekonomi Kongresi, ODTÜ, 11-14, Eylül 2002, Ankara, 1-19.
- Şener, O., (2007). Teori ve Uygulamada Kamu Ekonomisi. Beta. İstanbul.
- Toprak, M., (2001). Küreselleşme ve kriz: Dünya ve Türkiye Deneyimi. Ankara: Siyasal Kitapevi.
- Tupy, M. L. (2005), "Trade Liberalization and Poverty Reduction in Sub-Sahara Africa", Policy Analysis, No:557, <http://www.cato.org/pubs/pas/pa557.pdf>
- Tutal, N., (2006). Küreselleşme İletişim Kültürler arasılık, 1. Baskı, İstanbul: Kırmızı Yayınları, s.211
- Tümtekin, E.,Özgüç, N., (2005), Ekonomik Coğrafya Kalkınma ve Küreselleşme, Çantay Kitabevi, İstanbul
- Usiner, J.C., (1993). International Marketing: A Culturel Approach, Prentice-Hall International, Wiltshire.
- Uysal, D., 2003, " Küreselleşme ve Gelişmekte Olan Ülkeler", Küresel Sistemde Siyaset, Yönetim, Ekonomi. Ed. M.A. Çukurçayır, Çizgi Kitabevi, Konya.
- Waters, M. (1995). Globalization, London: Routledge.
- Yeldan, E., (2002). Neoliberal Küreselleşme İdeolojisinin Kalkınma Söylemi Üzerine Değerlendirmeler, Praksis Sosyal Bilimler Dergisi, 2002, Sayı 7, s.19 34 (<http://www.praksis.org/wp-content/uploads/2011/07/007-02.pdf>).
- Young, A., (1991). Learning by doing and the dynamics effects of international trade. Quarterly Journal of Economics 106.
- http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-94_en.htm (Erişim Tarihi: 12.08.2014).
- <http://www.haberler.com/trans-pasifik-ortakligi-anlasmasi-7755623-haberi/>
(Erişim Tarihi: 10.10.2014).
- http://www.tepav.org.tr/upload/files/13718283415.AB___ABD_Transatlantik_Ticaret_ve_Yatirim_Ortakligi__TTIP__ve_Turkiye.pdf (Erişim Tarihi: 10.10.2014).

<http://www.cfr.org/trade/why-transatlantic-trade-winds-blowing/p30066> (Erişim Tarihi: 10.10.2014).

http://www.nytimes.com/2015/05/12/business/unpacking-the-trans-pacific-partnership-trade-deal.html?_r=0 (Erişim Tarihi: 12.05.2015).

<ftp://ftp.iso.org.tr/Bim/WebIcinPDF/2014/subat/00%20SUBAT%202014%20DUSUK%20COZUNURLUKTE.pdf> (Erişim Tarihi: 05.02.2015).

http://useconomy.about.com/od/tradepolicy/p/NAFTA_History.htm,<http://content.time.com/time/nation/article/0,8599,1868997,00.html>. (Erişim Tarihi: 08.02.2015).

<http://www.efta.int/about-efta/european-free-trade-association>

(Erişim Tarihi:08.02.2015).

<http://www.apec.org/About-Us/About-APEC/History.aspx> (Erişim Tarihi: 08.02.2015).

<http://www.apec.org/About-Us/About-APEC/Mission-Statement.aspx>

(Erişim Tarihi: 08.02.2015).

<http://www.asean.org/asean/about-asean/history> (Erişim Tarihi:08.02.2015).

<http://www.uralakbulut.com.tr/wp-content/uploads/2009/11/SANAYİ-DEVRİMİ-DÜNYANIN-GİDİŐİNİ-DEĐİŐTİRDİ-HAZİRAN-2011.pdf>.(Erişim Tarihi:11.02.2011).

<http://usa.usembassy.de/etexts/turkish/ElectionsTurkish.pdf> (Erişim Tarihi: 21.03.2015).

http://reagan2020.us/speeches/First_Inaugural.asp (Erişim Tarihi: 07.11.2014).

http://reagan2020.us/speeches/Economic_Recovery_Program.asp. (Erişim Tarihi: 07.11.2014).

<http://2001-2009.state.gov/r/pa/ho/time/rd/17741.htm> (Erişim Tarihi: 07.11.2014).

<http://www.margaretthatcher.org/essential/biography.asp> (Erişim Tarihi: 07.11.2014).

http://news.bbc.co.uk/onthisday/hi/dates/stories/march/21/newsid_2546000/2546127.sm (Erişim Tarihi: 07.11.2014).

<http://www.margaretthatcher.org/speeches/displaydocument.asp?docid=107213>(Erişim Tarihi: 07.11.2014).

<http://content.bahcesehir.edu.tr/public/files/2.pdf> (Erişim Tarihi: 07.11.2014).

<https://www.foreignaffairs.com/articles/2007-07-01/renewing-american-leadership>(Erişim Tarihi: 07.11.2014).

<http://sam.gov.tr/wp-content/uploads/2012/01/PETRU-DUMITRIU.pdf>
(Erişim Tarihi: 25.11.2015).

http://www.unioldenburg.de/zef/cde/OMDE%20626/Readings%20OMDE%20626/held_global%20transformations_intro.doc (Erişim Tarihi: 25.11.2015)

<http://www.kultur.gov.tr/TR,24295/kultur.html>. (Erişim Tarihi: 20.06.2014).

http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/164/alakus.htm(Erişim tarihi: 18.06.2014).

<http://www.canaktan.org/yeni-trendler/globallesme/ekonomikglobal.htm>. (Erişim Tarihi: 19.10.2014).

<http://www.who.int/trade/glossary/story012/en/>. (Erişim Tarihi:19.10.2014).

http://www.mfa.gov.tr/guney-kore_ekonomisi.tr.mfa (Erişim Tarihi: 19.10.2014).

<http://www.mfa.gov.tr/kuzey-kore-ekonomisi.tr.mfa> (Erişim Tarihi: 19.10.2014).

<http://www.southkoreagovernment.com/index.htm> (Erişim Tarihi: 19.10.2014).

<http://www.korea-dpr.com> (Erişim Tarihi: 19.10.2014).

<http://www.buzzfeed.com/augustafalletta/watch-100-years-of-korean-beauty-in-1-minute#.vbXEYREqd> (Erişim Tarihi: 19.10.2014).

<http://www.canaktan.org/ekonomi/cok-uluslu/aktan-makale.pdf>. (Erişim Tarihi: 15.10.2014).

<http://www.who.int/trade/glossary/story043/en/>. (Erişim Tarihi:19.10.2014).

World Development Indicator (Erişim Tarihi:11.07.2016).

OECD (Erişim Tarihi:11.07.2016).

T.C.Merkez Bankası Resmi sitesi (Erişim Tarihi:11.07.2016).

http://globalization.kof.ethz.ch/media/filer_public/2016/03/03/method_2016.pdf (Erişim tarihi: 03.03.2016).

http://globalization.kof.ethz.ch/media/filer_public/2016/03/03/variables_2016.pdf

(Erişim tarihi: 03.03.2016).

<http://globalization.kof.ethz.ch/aggregation/> (Erişim tarihi: 03.03.2016).

TUIK, <http://globalization.kof.ethz.ch/>. (Erişim Tarihi:11.07.2016).

World Bank Data (Erişim Tarihi:11.07.2016).

IMF, (2009), Balance of Payments and International Investment Position Manual, Sixth Edition (BPM6) (Erişim Tarihi:11.07.2016).

Uluslararası Posta Birliği (Erişim Tarihi:11.07.2016).

EKLER

EK-1 G7 ÜLKELERİ İÇİN KOF EKONOMİK KÜRESELLEŞME ENDEKSİ

Yıl	Kanada	Fransa	İtalya	Japonya	İngiltere	Amerika	Almanya
1970	62,88	49,34	46,41	33,58	54,04	53,19	55,27
1971	62,80	49,34	46,41	33,58	53,80	53,19	55,16
1972	62,64	49,44	46,65	33,48	57,72	53,19	55,16
1973	63,92	49,68	46,91	33,61	59,52	53,96	55,66
1974	64,64	50,68	48,68	34,56	61,76	54,36	56,38
1975	63,98	50,29	46,65	34,32	61,52	54,09	56,50
1976	63,89	51,05	46,11	34,46	65,34	53,98	56,72
1977	64,89	51,29	47,01	34,63	68,48	54,79	56,88
1978	67,30	52,01	47,58	34,80	69,92	55,69	56,78
1979	68,97	53,56	48,31	35,58	73,26	56,52	57,26
1980	69,07	54,72	48,74	36,73	73,98	58,25	58,25
1981	70,17	58,05	50,98	40,29	74,60	58,96	61,04
1982	68,87	59,15	51,06	41,87	75,32	59,49	61,65
1983	68,61	59,03	50,35	42,19	76,43	59,38	61,86
1984	69,87	60,43	51,96	44,14	79,36	59,64	62,96
1985	69,86	60,88	54,05	45,31	80,29	60,60	65,79
1986	70,35	60,03	53,76	45,81	79,09	62,02	65,89
1987	70,69	60,10	53,13	46,97	79,53	62,69	66,07
1988	70,93	61,44	54,01	49,20	79,47	63,75	66,18
1989	70,86	64,78	56,85	52,09	80,61	65,33	68,08
1990	71,11	66,68	58,76	53,82	80,66	64,76	70,89
1991	70,55	70,05	61,16	54,09	80,59	65,15	72,55
1992	70,82	71,23	62,52	53,30	79,88	64,42	71,80
1993	72,50	73,36	66,73	52,51	81,51	65,32	72,55
1994	74,05	69,38	67,65	52,51	81,71	66,26	73,45
1995	76,03	71,48	69,42	52,35	81,84	68,37	74,06
1996	77,47	73,41	70,62	50,87	83,25	69,96	75,49
1997	80,12	76,50	74,01	52,52	84,73	71,83	78,84
1998	82,59	79,18	76,36	54,33	85,36	72,68	81,03
1999	84,16	80,52	77,02	55,02	87,35	74,14	81,43
2000	85,30	81,08	78,49	56,85	88,99	74,65	84,86
2001	82,46	78,08	75,87	55,58	87,00	71,82	82,67
2002	80,11	79,88	74,98	53,63	87,01	69,15	83,64
2003	80,28	79,78	73,85	58,23	87,68	70,27	84,19
2004	80,87	82,01	75,74	59,00	85,93	72,23	83,28
2005	78,76	80,37	74,79	60,58	86,43	71,79	82,40
2006	77,94	80,92	74,20	58,17	85,83	73,88	82,28
2007	79,11	82,09	75,70	58,29	85,59	75,26	82,93
2008	78,38	80,02	74,20	57,44	84,96	71,91	80,58
2009	77,18	78,57	73,18	57,83	85,47	68,77	78,65
2010	77,77	78,94	73,35	56,80	86,34	68,90	78,97
2011	76,42	77,80	72,55	54,74	85,72	69,11	78,48
2012	75,92	78,18	70,92	57,20	84,21	69,04	77,28
2013	75,86	75,85	70,21	60,82	81,65	68,91	74,64
2014	79,08	79,41	73,43	63,47	82,99	71,58	78,06

D20 ÜLKELERİ İÇİN KOF EKONOMİK KÜRESELLEŞME ENDEKSİ

Yıl	Amerika	İngiltere	Fransa	İtalya	Japonya	Kanada	Arjantin	Avustralya	Brezilya	Çin
1970	53,19	54,04	49,34	46,41	33,58	62,88	32,16	43,97	38,76	23,90
1971	53,19	53,80	49,34	46,41	33,58	62,80	32,27	43,97	38,76	23,90
1972	53,19	57,72	49,44	46,65	33,48	62,64	32,27	43,97	38,76	23,90
1973	53,96	59,52	49,68	46,91	33,61	63,92	32,27	44,65	38,86	23,90
1974	54,36	61,76	50,68	48,68	34,56	64,64	32,27	43,84	38,97	23,90
1975	54,09	61,52	50,29	46,65	34,32	63,98	32,16	43,55	38,86	23,90
1976	53,98	65,34	51,05	46,11	34,46	63,89	32,44	44,12	38,62	23,90
1977	54,79	68,48	51,29	47,01	34,63	64,89	33,64	43,96	39,16	23,90
1978	55,69	69,92	52,01	47,58	34,80	67,30	34,50	44,90	39,56	23,90
1979	56,52	73,26	53,56	48,31	35,58	68,97	35,87	45,15	40,50	23,90
1980	58,25	73,98	54,72	48,74	36,73	69,07	35,80	45,90	41,52	24,01
1981	58,96	74,60	58,05	50,98	40,29	70,17	39,14	47,18	42,06	26,82
1982	59,49	75,32	59,15	51,06	41,87	68,87	39,54	47,12	45,58	27,04
1983	59,38	76,43	59,03	50,35	42,19	68,61	38,59	50,00	44,77	27,31
1984	59,64	79,36	60,43	51,96	44,14	69,87	40,23	51,01	45,57	27,99
1985	60,60	80,29	60,88	54,05	45,31	69,86	39,92	52,77	44,92	29,17
1986	62,02	79,09	60,03	53,76	45,81	70,35	37,12	54,37	43,20	31,93
1987	62,69	79,53	60,10	53,13	46,97	70,69	36,98	57,29	42,13	33,31
1988	63,75	79,47	61,44	54,01	49,20	70,93	36,98	61,99	42,36	34,86
1989	65,33	80,61	64,78	56,85	52,09	70,86	43,34	62,59	40,62	35,39
1990	64,76	80,66	66,68	58,76	53,82	71,11	38,08	63,75	40,36	36,88
1991	65,15	80,59	70,05	61,16	54,09	70,55	41,57	64,36	41,82	37,94
1992	64,42	79,88	71,23	62,52	53,30	70,82	44,29	64,51	44,75	39,89
1993	65,32	81,51	73,36	66,73	52,51	72,50	50,12	65,69	47,12	41,40
1994	66,26	81,71	69,38	67,65	52,51	74,05	53,70	68,76	47,17	41,99
1995	68,37	81,84	71,48	69,42	52,35	76,03	59,61	70,09	47,47	44,44
1996	69,96	83,25	73,41	70,62	50,87	77,47	59,27	71,10	46,97	44,79
1997	71,83	84,73	76,50	74,01	52,52	80,12	59,83	71,21	47,23	44,03
1998	72,68	85,36	79,18	76,36	54,33	82,59	60,64	71,81	47,28	45,03
1999	74,14	87,35	80,52	77,02	55,02	84,16	61,38	73,66	49,44	46,73
2000	74,65	88,99	81,08	78,49	56,85	85,30	61,56	74,80	48,29	51,50
2001	71,82	87,00	78,08	75,87	55,58	82,46	55,25	74,56	55,20	51,08
2002	69,15	87,01	79,88	74,98	53,63	80,11	56,76	72,64	57,19	46,36
2003	70,27	87,68	79,78	73,85	58,23	80,28	53,88	73,95	54,24	46,93
2004	72,23	85,93	82,01	75,74	59,00	80,87	53,56	74,95	54,86	50,69
2005	71,79	86,43	80,37	74,79	60,58	78,76	47,73	75,16	55,59	54,76
2006	73,88	85,83	80,92	74,20	58,17	77,94	47,70	77,13	55,00	51,38
2007	75,26	85,59	82,09	75,70	58,29	79,11	46,66	78,01	55,74	52,85
2008	71,91	84,96	80,02	74,20	57,44	78,38	42,52	75,80	50,81	49,07
2009	68,77	85,47	78,57	73,18	57,83	77,18	40,84	76,97	51,60	49,45
2010	68,90	86,34	78,94	73,35	56,80	77,77	40,66	77,16	54,61	50,79
2011	69,11	85,72	77,80	72,55	54,74	76,42	36,94	77,77	52,68	48,76
2012	69,04	84,21	78,18	70,92	57,20	75,92	35,90	75,05	52,13	48,74
2013	68,91	81,65	75,85	70,21	60,82	75,86	35,70	73,21	50,40	50,65
2014	71,58	82,99	79,41	73,43	63,47	79,08	38,26	76,17	52,30	52,84

D20 ÜLKELERİ İÇİN KOF EKONOMİK KÜRESELLEŞME ENDEKSİ

Yıl	Endonezya	Güney Afrika	G.Kore	Hindistan	Meksika	Suudi Arabistan	Türkiye	Almanya
1970	26,19	56,20	29,60	18,07	34,25	59,47	22,68	55,27
1971	26,40	54,22	29,92	18,07	34,14	59,35	22,79	55,16
1972	26,61	54,94	30,13	18,07	34,25	53,21	22,79	55,16
1973	26,72	54,84	31,13	18,07	35,44	67,41	22,66	55,66
1974	29,70	55,73	31,53	18,07	35,04	59,22	22,89	56,38
1975	29,99	56,40	31,08	18,86	35,33	60,17	22,78	56,5
1976	30,24	56,95	30,55	18,97	36,10	59,88	22,26	56,72
1977	30,30	54,50	30,58	18,97	35,28	60,59	22,53	56,88
1978	30,09	55,16	30,08	18,57	35,41	61,35	22,83	56,78
1979	32,01	56,50	31,02	18,04	34,33	54,77	25,08	57,26
1980	33,55	57,50	35,36	17,52	37,64	59,19	28,75	58,25
1981	34,35	55,31	39,33	17,25	38,59	61,61	29,78	61,04
1982	33,58	55,31	39,30	17,53	44,09	62,77	30,97	61,65
1983	36,28	55,85	37,37	17,79	46,22	61,60	31,24	61,86
1984	36,91	56,73	37,62	17,93	46,26	62,79	31,93	62,96
1985	36,05	59,92	37,81	17,53	45,07	60,27	33,35	65,79
1986	34,69	59,33	39,43	17,44	49,42	58,15	34,05	65,89
1987	34,53	55,38	38,47	17,17	50,30	58,88	34,16	66,07
1988	35,82	51,89	38,74	17,81	52,85	58,92	37,60	66,18
1989	35,34	49,09	39,65	18,48	52,83	59,70	37,69	68,08
1990	35,51	51,67	40,22	18,62	53,77	59,02	35,51	70,89
1991	39,72	50,96	40,95	22,73	52,83	59,70	39,98	72,55
1992	39,87	51,11	41,92	23,24	52,02	59,70	43,32	71,8
1993	39,75	49,46	42,50	23,63	50,79	60,06	45,20	72,55
1994	40,08	51,53	44,26	23,60	51,47	59,40	53,82	73,45
1995	43,53	51,24	45,18	25,97	58,48	59,05	54,96	74,06
1996	45,14	53,61	47,64	25,59	59,96	59,63	56,70	75,49
1997	49,74	56,61	48,04	25,82	59,52	59,65	58,80	78,84
1998	62,98	60,65	56,53	27,09	61,39	59,39	56,44	81,03
1999	61,67	65,75	55,92	27,24	62,45	58,72	59,18	81,43
2000	63,04	69,65	55,65	29,11	64,33	59,09	59,49	84,86
2001	56,88	67,38	57,14	30,19	53,18	60,80	57,64	82,67
2002	48,89	67,37	54,31	31,91	53,03	60,16	55,01	83,64
2003	50,76	66,31	53,67	34,27	53,89	60,45	57,41	84,19
2004	58,07	63,31	58,40	34,98	54,19	59,06	59,88	83,28
2005	64,31	64,88	58,54	39,37	59,84	60,39	61,15	82,4
2006	65,57	66,38	60,07	39,52	57,36	62,73	58,15	82,28
2007	63,36	69,40	62,06	42,42	59,34	65,48	59,36	82,93
2008	59,33	67,70	61,34	42,35	57,77	66,71	54,54	80,58
2009	59,36	65,17	59,90	42,23	59,34	68,57	58,27	78,65
2010	57,94	65,45	59,73	42,13	61,19	67,51	55,73	78,97
2011	56,47	65,62	60,81	41,66	61,44	64,11	52,73	78,48
2012	57,88	66,41	60,66	43,05	63,31	56,66	55,26	77,28
2013	57,42	67,12	60,42	41,89	64,20	60,70	54,67	74,64
2014	64,02	68,91	63,14	44,36	65,95	63,35	58,61	78,06

AB ÜYESİ ÜLKELER İÇİN KOF KÜRESELLEŞME ENDEKSİ

YIL	Fransa	Almanya	İtalya	İngiltere	Avusturya	Belçika	Bulgaristan	Kıbrıs	Danimarka
1970	49,34	55,27	46,41	54,04	42,93	74,13	40,92	38,52	59,88
1971	49,34	55,16	46,41	53,80	42,96	73,89	40,92	38,52	59,67
1972	49,44	55,16	46,65	57,72	42,82	73,77	40,92	38,52	59,46
1973	49,68	55,66	46,91	59,52	43,36	74,86	40,92	38,52	61,07
1974	50,68	56,38	48,68	61,76	45,83	75,83	40,92	40,11	62,31
1975	50,29	56,50	46,65	61,52	46,07	74,62	40,92	41,95	61,78
1976	51,05	56,72	46,11	65,34	47,30	75,26	40,92	42,53	62,01
1977	51,29	56,88	47,01	68,48	47,98	75,14	40,92	40,22	63,11
1978	52,01	56,78	47,58	69,92	49,45	75,06	40,92	39,96	63,76
1979	53,56	57,26	48,31	73,26	50,72	75,91	40,92	41,00	65,50
1980	54,72	58,25	48,74	73,98	53,44	76,03	40,92	39,52	67,37
1981	58,05	61,04	50,98	74,60	56,67	78,12	40,29	40,78	69,64
1982	59,15	61,65	51,06	75,32	56,55	79,70	39,55	41,55	69,49
1983	59,03	61,86	50,35	76,43	54,86	81,32	39,81	42,25	68,88
1984	60,43	62,96	51,96	79,36	56,87	82,42	39,02	42,30	70,85
1985	60,88	65,79	54,05	80,29	59,65	84,64	40,40	41,66	71,92
1986	60,03	65,89	53,76	79,09	60,27	84,66	40,08	40,60	70,90
1987	60,10	66,07	53,13	79,53	60,53	84,37	40,08	40,66	70,61
1988	61,44	66,18	54,01	79,47	62,32	85,52	42,64	40,85	71,34
1989	64,78	68,08	56,85	80,61	66,69	87,29	44,75	41,75	73,98
1990	66,68	70,89	58,76	80,66	68,09	86,84	43,69	42,36	74,39
1991	70,05	72,55	61,16	80,59	69,88	87,36	41,75	42,69	78,18
1992	71,23	71,80	62,52	79,88	67,71	87,28	44,22	42,88	78,98
1993	73,36	72,55	66,73	81,51	68,97	87,72	43,58	42,99	80,63
1994	69,38	73,45	67,65	81,71	70,95	88,12	46,97	43,53	82,00
1995	71,48	74,06	69,42	81,84	74,58	88,20	50,36	51,17	82,74
1996	73,41	75,49	70,62	83,25	76,64	89,60	55,41	54,75	83,95
1997	76,50	78,84	74,01	84,73	80,13	91,75	56,58	60,51	85,52
1998	79,18	81,03	76,36	85,36	81,66	92,83	57,14	52,81	85,84
1999	80,52	81,43	77,02	87,35	84,34	94,08	63,01	67,31	86,54
2000	81,08	84,86	78,49	88,99	87,10	95,15	67,09	71,68	90,58
2001	78,08	82,67	75,87	87,00	86,45	93,88	58,48	64,70	88,85
2002	79,88	83,64	74,98	87,01	86,61	93,71	54,41	66,41	88,48
2003	79,78	84,19	73,85	87,68	87,03	93,18	59,27	71,21	88,08
2004	82,01	83,28	75,74	85,93	87,73	93,26	67,91	88,01	87,50
2005	80,37	82,40	74,79	86,43	86,65	91,62	63,93	88,55	87,41
2006	80,92	82,28	74,20	85,83	86,74	90,49	72,22	88,07	86,98
2007	82,09	82,93	75,70	85,59	87,95	90,82	80,24	89,57	88,45
2008	80,02	80,58	74,20	84,96	86,12	90,12	75,62	88,78	86,92
2009	78,57	78,65	73,18	85,47	85,35	90,08	72,89	88,62	84,25
2010	78,94	78,97	73,35	86,34	84,85	89,94	73,08	88,54	84,99
2011	77,80	78,48	72,55	85,72	84,70	89,08	73,24	87,56	84,47
2012	78,18	77,28	70,92	84,21	84,22	87,72	72,58	83,90	82,79
2013	75,85	74,64	70,21	81,65	81,01	86,05	76,49	84,27	82,61
2014	79,41	78,06	73,43	82,99	85,50	90,08	77,18	86,64	85,76

AB ÜYESİ ÜLKELER İÇİN KOF KÜRESELLEŞME ENDEKSİ

YIL	Finlandiya	Yunanistan	Macaristan	İrlanda	Lüksemburg	Malta	Hollanda	Polonya	Portekiz	Romanya	İsveç	İspanya
1970	42,62	43,65	47,22	69,72	91,87	59,97	65,87	37,89	48,80	30,46	40,81	33,65
1971	42,41	43,65	47,22	69,51	91,87	59,87	67,99	37,89	48,91	30,46	43,24	33,65
1972	42,41	43,75	47,22	69,19	91,77	59,60	67,19	37,89	49,22	30,46	43,25	33,76
1973	42,65	43,80	47,22	69,82	92,00	61,79	69,24	37,89	49,33	30,46	44,27	33,62
1974	43,39	44,38	47,22	71,77	92,24	62,80	71,97	37,89	50,07	30,46	45,76	33,97
1975	42,73	45,04	47,22	70,93	92,24	62,01	72,19	37,89	48,59	30,46	44,66	34,02
1976	43,81	45,71	47,22	73,25	92,27	61,75	73,36	37,89	48,54	30,46	45,84	35,77
1977	45,55	45,44	47,22	74,81	92,27	61,35	73,63	37,89	49,42	30,46	46,40	36,42
1978	47,58	45,08	47,22	77,98	92,41	62,59	74,49	37,89	51,66	30,46	47,50	38,61
1979	48,28	45,19	47,22	78,67	92,41	64,59	77,29	37,89	54,42	30,46	48,41	39,45
1980	48,95	46,69	47,22	78,60	92,41	62,05	79,82	37,89	55,66	30,46	49,49	43,18
1981	51,43	50,92	47,22	78,11	92,55	63,02	82,13	37,89	58,03	30,46	54,68	45,78
1982	51,81	51,47	47,48	78,55	92,93	60,97	82,27	38,03	59,79	30,46	58,52	46,56
1983	52,32	53,13	47,08	80,06	93,06	61,30	81,97	38,03	61,15	30,46	62,03	47,55
1984	54,99	55,02	47,74	81,48	93,45	61,80	83,48	38,03	63,94	30,46	63,48	48,72
1985	57,01	56,27	47,88	82,03	93,85	61,79	84,95	37,38	63,12	30,46	66,21	49,63
1986	56,30	57,45	47,61	81,81	93,89	62,21	83,24	37,79	61,07	30,46	67,03	50,9
1987	57,42	57,03	47,61	82,12	93,89	58,52	83,00	38,06	60,54	30,46	67,80	53,18
1988	57,47	56,58	48,14	83,10	93,89	60,67	83,82	38,87	60,89	29,52	68,89	54,58
1989	59,06	56,93	48,27	84,22	94,16	61,87	86,00	38,61	63,29	28,04	73,55	57,46
1990	60,80	53,77	48,01	84,16	94,16	61,69	85,93	39,18	62,96	27,77	75,59	60,13
1991	65,24	56,11	54,09	85,78	94,43	62,37	86,64	38,47	63,41	27,17	76,44	63,33
1992	69,47	57,85	54,68	86,86	94,83	62,62	86,28	41,73	63,34	31,54	75,35	63,97
1993	74,01	59,69	57,15	88,71	94,96	64,65	86,30	41,55	67,53	29,71	78,88	67,41
1994	75,74	60,77	60,91	90,51	94,98	64,57	86,48	41,00	69,91	30,13	79,77	68,68
1995	76,79	62,14	65,62	92,21	95,11	73,86	86,55	42,91	72,52	30,36	81,89	69,74
1996	78,09	64,45	69,77	93,69	95,81	76,06	88,80	43,45	75,13	34,22	82,45	71,86
1997	81,02	66,49	75,27	94,02	97,29	76,24	91,04	47,69	78,12	40,10	85,42	74,81
1998	83,36	68,25	79,03	95,96	97,59	78,01	92,38	53,19	80,03	44,68	85,94	76,71
1999	85,48	71,47	80,98	96,28	98,31	79,77	93,81	55,20	80,74	48,95	87,21	78,92
2000	88,83	75,27	82,81	97,25	98,23	80,46	95,06	60,49	84,14	55,32	88,74	81,47
2001	87,21	71,81	81,79	96,37	97,68	72,83	93,04	52,76	84,94	48,61	87,09	80,24
2002	86,28	70,25	79,82	95,38	97,42	79,03	92,31	56,58	81,71	50,22	86,37	79,57
2003	87,28	74,18	78,73	95,64	98,55	78,81	94,24	60,34	83,06	51,52	86,07	81,1
2004	86,97	75,14	89,71	95,71	99,00	92,34	94,12	72,90	84,03	59,68	87,44	80,62
2005	85,90	73,04	87,55	95,70	95,99	93,03	93,32	67,24	82,38	63,33	87,05	78,42
2006	85,34	73,53	88,81	93,54	93,57	92,16	92,53	70,09	84,06	60,58	86,51	78,73
2007	86,27	75,84	88,77	94,29	94,23	92,28	93,24	74,22	84,91	70,95	87,29	79,84
2008	84,81	75,09	87,31	93,14	93,77	92,74	92,10	70,14	83,52	67,62	86,34	77,81
2009	82,00	73,34	89,00	93,98	93,92	93,41	91,90	72,31	83,48	66,77	86,16	77,1
2010	83,37	72,94	88,99	94,93	94,45	93,84	92,80	72,66	84,19	65,80	86,47	77,76
2011	85,54	71,90	86,34	93,79	93,28	92,91	92,87	70,13	82,95	63,46	84,51	77,8
2012	85,25	69,33	86,12	92,50	92,13	91,66	92,25	72,10	82,10	65,93	83,12	75,92
2013	81,47	70,56	86,32	92,62	92,46	88,91	91,24	74,48	80,99	68,58	80,42	74,96
2014	84,20	72,13	88,75	94,65	94,06	91,74	93,06	77,06	82,71	71,94	85,48	77,5

**AVRUPA BİRLİĞİ DIŞINDA AVRUPA ÜLKELERİ İÇİN KOF
EKONOMİK KÜRESELLEŞME ENDEKSİ**

YIL	Arnavutluk	Moldova	Karadağ	Sırbistan
1970	20,69	44,02	54,19	43,66
1971	20,69	44,02	54,19	43,66
1972	20,69	44,02	54,19	43,66
1973	20,69	44,02	54,19	43,66
1974	20,69	44,02	54,19	43,66
1975	20,69	44,02	54,19	43,66
1976	20,69	44,02	54,19	43,66
1977	20,69	44,02	54,19	43,66
1978	20,69	44,02	54,19	43,66
1979	20,69	44,02	54,19	43,66
1980	20,69	44,02	54,19	43,66
1981	20,48	44,02	54,19	43,66
1982	20,37	44,02	54,19	43,66
1983	19,95	44,02	54,19	43,66
1984	19,74	44,02	54,19	43,66
1985	19,64	44,02	54,19	43,66
1986	19,32	44,02	54,19	43,66
1987	19,32	44,02	54,19	43,66
1988	19,64	44,02	54,19	43,66
1989	19,95	44,02	54,19	43,66
1990	19,98	44,02	54,19	43,66
1991	26,73	40,96	54,19	43,66
1992	37,92	42,23	54,19	43,66
1993	34,42	39,17	54,19	43,66
1994	31,90	43,98	54,19	43,66
1995	30,26	49,23	54,19	43,66
1996	27,31	55,71	54,19	45,03
1997	29,22	63,66	54,19	45,45
1998	29,72	66,21	54,19	47,03
1999	29,88	65,77	54,19	44,92
2000	29,02	70,30	54,19	47,15
2001	34,31	66,67	55,60	49,37
2002	37,54	64,70	55,18	49,55
2003	38,02	65,37	52,78	51,01
2004	42,40	62,93	55,60	52,67
2005	42,59	61,44	56,03	53,54
2006	47,29	65,82	64,45	55,65
2007	52,82	68,82	66,66	59,45
2008	58,50	66,91	70,97	60,14
2009	64,78	62,89	70,62	56,78
2010	65,92	62,33	80,62	58,10
2011	64,23	64,06	76,92	60,70
2012	63,07	61,16	77,00	64,56
2013	58,75	61,53	75,71	68,17
2014	66,99	61,96	81,79	69,64

OECD ÜLKELERİ İÇİN KOF EKONOMİK KÜRESELLEŞME ENDEKSİ

YIL	Amerika	Almanya	Avustralya	Avusturya	Belçika	Danimarka	Finlandiya	Fransa	Hollanda
1970	53,19	55,27	43,97	42,93	74,13	59,88	42,62	49,34	65,87
1971	53,19	55,16	43,97	42,96	73,89	59,67	42,41	49,34	67,99
1972	53,19	55,16	43,97	42,82	73,77	59,46	42,41	49,44	67,19
1973	53,96	55,66	44,65	43,36	74,86	61,07	42,65	49,68	69,24
1974	54,36	56,38	43,84	45,83	75,83	62,31	43,39	50,68	71,97
1975	54,09	56,50	43,55	46,07	74,62	61,78	42,73	50,29	72,19
1976	53,98	56,72	44,12	47,30	75,26	62,01	43,81	51,05	73,36
1977	54,79	56,88	43,96	47,98	75,14	63,11	45,55	51,29	73,63
1978	55,69	56,78	44,90	49,45	75,06	63,76	47,58	52,01	74,49
1979	56,52	57,26	45,15	50,72	75,91	65,50	48,28	53,56	77,29
1980	58,25	58,25	45,90	53,44	76,03	67,37	48,95	54,72	79,82
1981	58,96	61,04	47,18	56,67	78,12	69,64	51,43	58,05	82,13
1982	59,49	61,65	47,12	56,55	79,70	69,49	51,81	59,15	82,27
1983	59,38	61,86	50,00	54,86	81,32	68,88	52,32	59,03	81,97
1984	59,64	62,96	51,01	56,87	82,42	70,85	54,99	60,43	83,48
1985	60,60	65,79	52,77	59,65	84,64	71,92	57,01	60,88	84,95
1986	62,02	65,89	54,37	60,27	84,66	70,90	56,30	60,03	83,24
1987	62,69	66,07	57,29	60,53	84,37	70,61	57,42	60,10	83,00
1988	63,75	66,18	61,99	62,32	85,52	71,34	57,47	61,44	83,82
1989	65,33	68,08	62,59	66,69	87,29	73,98	59,06	64,78	86,00
1990	64,76	70,89	63,75	68,09	86,84	74,39	60,80	66,68	85,93
1991	65,15	72,55	64,36	69,88	87,36	78,18	65,24	70,05	86,64
1992	64,42	71,80	64,51	67,71	87,28	78,98	69,47	71,23	86,28
1993	65,32	72,55	65,69	68,97	87,72	80,63	74,01	73,36	86,30
1994	66,26	73,45	68,76	70,95	88,12	82,00	75,74	69,38	86,48
1995	68,37	74,06	70,09	74,58	88,20	82,74	76,79	71,48	86,55
1996	69,96	75,49	71,10	76,64	89,60	83,95	78,09	73,41	88,80
1997	71,83	78,84	71,21	80,13	91,75	85,52	81,02	76,50	91,04
1998	72,68	81,03	71,81	81,66	92,83	85,84	83,36	79,18	92,38
1999	74,14	81,43	73,66	84,34	94,08	86,54	85,48	80,52	93,81
2000	74,65	84,86	74,80	87,10	95,15	90,58	88,83	81,08	95,06
2001	71,82	82,67	74,56	86,45	93,88	88,85	87,21	78,08	93,04
2002	69,15	83,64	72,64	86,61	93,71	88,48	86,28	79,88	92,31
2003	70,27	84,19	73,95	87,03	93,18	88,08	87,28	79,78	94,24
2004	72,23	83,28	74,95	87,73	93,26	87,50	86,97	82,01	94,12
2005	71,79	82,40	75,16	86,65	91,62	87,41	85,90	80,37	93,32
2006	73,88	82,28	77,13	86,74	90,49	86,98	85,34	80,92	92,53
2007	75,26	82,93	78,01	87,95	90,82	88,45	86,27	82,09	93,24
2008	71,91	80,58	75,80	86,12	90,12	86,92	84,81	80,02	92,10
2009	68,77	78,65	76,97	85,35	90,08	84,25	82,00	78,57	91,90
2010	68,90	78,97	77,16	84,85	89,94	84,99	83,37	78,94	92,80
2011	69,11	78,48	77,77	84,70	89,08	84,47	85,54	77,80	92,87
2012	69,04	77,28	75,05	84,22	87,72	82,79	85,25	78,18	92,25
2013	68,91	74,64	73,21	81,01	86,05	82,61	81,47	75,85	91,24
2014	71,58	78,06	76,17	85,50	90,08	85,76	84,20	79,41	93,06

OECD ÜLKELERİ İÇİN KOF EKONOMİK KÜRESELLEŞME ENDEKSİ

YIL	İngiltere	İrlanda	İsveç	İtalya	Japonya	Kanada	Güney Kore	Lüksemburg	Macaristan
1970	54,04	69,72	40,81	46,41	33,58	62,88	29,60	91,87	47,22
1971	53,80	69,51	43,24	46,41	33,58	62,80	29,92	91,87	47,22
1972	57,72	69,19	43,25	46,65	33,48	62,64	30,13	91,77	47,22
1973	59,52	69,82	44,27	46,91	33,61	63,92	31,13	92,00	47,22
1974	61,76	71,77	45,76	48,68	34,56	64,64	31,53	92,24	47,22
1975	61,52	70,93	44,66	46,65	34,32	63,98	31,08	92,24	47,22
1976	65,34	73,25	45,84	46,11	34,46	63,89	30,55	92,27	47,22
1977	68,48	74,81	46,40	47,01	34,63	64,89	30,58	92,27	47,22
1978	69,92	77,98	47,50	47,58	34,80	67,30	30,08	92,41	47,22
1979	73,26	78,67	48,41	48,31	35,58	68,97	31,02	92,41	47,22
1980	73,98	78,60	49,49	48,74	36,73	69,07	35,36	92,41	47,22
1981	74,60	78,11	54,68	50,98	40,29	70,17	39,33	92,55	47,22
1982	75,32	78,55	58,52	51,06	41,87	68,87	39,30	92,93	47,48
1983	76,43	80,06	62,03	50,35	42,19	68,61	37,37	93,06	47,08
1984	79,36	81,48	63,48	51,96	44,14	69,87	37,62	93,45	47,74
1985	80,29	82,03	66,21	54,05	45,31	69,86	37,81	93,85	47,88
1986	79,09	81,81	67,03	53,76	45,81	70,35	39,43	93,89	47,61
1987	79,53	82,12	67,80	53,13	46,97	70,69	38,47	93,89	47,61
1988	79,47	83,10	68,89	54,01	49,20	70,93	38,74	93,89	48,14
1989	80,61	84,22	73,55	56,85	52,09	70,86	39,65	94,16	48,27
1990	80,66	84,16	75,59	58,76	53,82	71,11	40,22	94,16	48,01
1991	80,59	85,78	76,44	61,16	54,09	70,55	40,95	94,43	54,09
1992	79,88	86,86	75,35	62,52	53,30	70,82	41,92	94,83	54,68
1993	81,51	88,71	78,88	66,73	52,51	72,50	42,50	94,96	57,15
1994	81,71	90,51	79,77	67,65	52,51	74,05	44,26	94,98	60,91
1995	81,84	92,21	81,89	69,42	52,35	76,03	45,18	95,11	65,62
1996	83,25	93,69	82,45	70,62	50,87	77,47	47,64	95,81	69,77
1997	84,73	94,02	85,42	74,01	52,52	80,12	48,04	97,29	75,27
1998	85,36	95,96	85,94	76,36	54,33	82,59	56,53	97,59	79,03
1999	87,35	96,28	87,21	77,02	55,02	84,16	55,92	98,31	80,98
2000	88,99	97,25	88,74	78,49	56,85	85,30	55,65	98,23	82,81
2001	87,00	96,37	87,09	75,87	55,58	82,46	57,14	97,68	81,79
2002	87,01	95,38	86,37	74,98	53,63	80,11	54,31	97,42	79,82
2003	87,68	95,64	86,07	73,85	58,23	80,28	53,67	98,55	78,73
2004	85,93	95,71	87,44	75,74	59,00	80,87	58,40	99,00	89,71
2005	86,43	95,70	87,05	74,79	60,58	78,76	58,54	95,99	87,55
2006	85,83	93,54	86,51	74,20	58,17	77,94	60,07	93,57	88,81
2007	85,59	94,29	87,29	75,70	58,29	79,11	62,06	94,23	88,77
2008	84,96	93,14	86,34	74,20	57,44	78,38	61,34	93,77	87,31
2009	85,47	93,98	86,16	73,18	57,83	77,18	59,90	93,92	89,00
2010	86,34	94,93	86,47	73,35	56,80	77,77	59,73	94,45	88,99
2011	85,72	93,79	84,51	72,55	54,74	76,42	60,81	93,28	86,34
2012	84,21	92,50	83,12	70,92	57,20	75,92	60,66	92,13	86,12
2013	81,65	92,62	80,42	70,21	60,82	75,86	60,42	92,46	86,32
2014	82,99	94,65	85,48	73,43	63,47	79,08	63,14	94,06	88,75

OECD ÜLKELERİ İÇİN KOF EKONOMİK KÜRESELLEŞME ENDEKSİ

YIL	Meksika	Polonya	Portekiz	Türkiye	Yunanistan	İsrail	İsviçre	İzlanda	Norveç	Şili	Yeni Zelanda	İspanya
1970	34,25	37,89	48,80	22,68	43,65	47,41	61,80	40,13	54,57	36,62	53,18	33,65
1971	34,14	37,89	48,91	22,79	43,65	48,85	61,80	42,03	56,99	36,30	53,18	33,65
1972	34,25	37,89	49,22	22,79	43,75	48,24	61,80	41,20	56,90	36,41	53,39	33,76
1973	35,44	37,89	49,33	22,66	43,80	49,99	62,45	41,56	57,55	37,01	53,34	33,62
1974	35,04	37,89	50,07	22,89	44,38	49,78	63,25	41,71	58,41	39,94	53,00	33,97
1975	35,33	37,89	48,59	22,78	45,04	55,25	63,25	42,95	58,36	40,89	55,84	34,02
1976	36,10	37,89	48,54	22,26	45,71	56,18	66,94	42,55	59,51	40,19	57,64	35,77
1977	35,28	37,89	49,42	22,53	45,44	56,80	69,61	41,65	60,79	39,76	57,85	36,42
1978	35,41	37,89	51,66	22,83	45,08	60,87	71,49	42,13	62,32	42,56	58,15	38,61
1979	34,33	37,89	54,42	25,08	45,19	61,21	73,19	43,48	64,23	46,03	58,23	39,45
1980	37,64	37,89	55,66	28,75	46,69	61,41	73,96	44,09	64,69	51,47	58,67	43,18
1981	38,59	37,89	58,03	29,78	50,92	61,31	75,46	45,32	67,74	48,94	58,77	45,78
1982	44,09	38,03	59,79	30,97	51,47	60,53	74,90	47,80	68,57	51,16	59,46	46,56
1983	46,22	38,03	61,15	31,24	53,13	59,75	73,97	49,09	68,21	49,59	60,05	47,55
1984	46,26	38,03	63,94	31,93	55,02	61,46	74,90	50,36	69,42	48,91	63,76	48,72
1985	45,07	37,38	63,12	33,35	56,27	62,13	76,94	52,87	69,92	49,04	64,49	49,63
1986	49,42	37,79	61,07	34,05	57,45	60,20	76,95	51,69	70,85	49,95	64,06	50,90
1987	50,30	38,06	60,54	34,16	57,03	60,23	77,81	49,75	70,72	49,20	65,26	53,18
1988	52,85	38,87	60,89	37,60	56,58	58,28	78,26	51,37	72,39	50,28	66,80	54,58
1989	52,83	38,61	63,29	37,69	56,93	58,84	81,89	53,81	75,37	50,16	66,80	57,46
1990	53,77	39,18	62,96	35,51	53,77	57,57	81,65	54,30	76,29	49,81	68,16	60,13
1991	52,83	38,47	63,41	39,98	56,11	57,01	82,26	55,37	76,21	52,69	70,98	63,33
1992	52,02	41,73	63,34	43,32	57,85	57,09	81,61	56,08	74,10	52,74	72,14	63,97
1993	50,79	41,55	67,53	45,20	59,69	59,74	82,15	60,73	74,63	52,60	74,09	67,41
1994	51,47	41,00	69,91	53,82	60,77	60,42	82,97	65,52	76,43	55,98	76,21	68,68
1995	58,48	42,91	72,52	54,96	62,14	57,90	82,60	66,08	76,80	56,47	76,91	69,74
1996	59,96	43,45	75,13	56,70	64,45	61,83	84,27	67,67	78,51	60,75	78,06	71,86
1997	59,52	47,69	78,12	58,80	66,49	66,78	87,00	68,82	79,90	63,03	79,01	74,81
1998	61,39	53,19	80,03	56,44	68,25	70,25	89,43	69,79	81,30	63,77	81,05	76,71
1999	62,45	55,20	80,74	59,18	71,47	76,20	90,50	70,14	80,14	66,60	82,82	78,92
2000	64,33	60,49	84,14	59,49	75,27	79,85	92,68	74,14	82,68	69,45	84,59	81,47
2001	53,18	52,76	84,94	57,64	71,81	77,87	89,66	74,19	80,82	73,02	83,02	80,24
2002	53,03	56,58	81,71	55,01	70,25	79,35	89,00	70,77	77,67	74,92	82,91	79,57
2003	53,89	60,34	83,06	57,41	74,18	80,77	88,50	74,31	81,02	79,85	81,87	81,10
2004	54,19	72,90	84,03	59,88	75,14	78,97	82,64	77,20	77,13	82,55	83,10	80,62
2005	59,84	67,24	82,38	61,15	73,04	81,08	83,43	77,30	72,87	82,66	81,93	78,42
2006	57,36	70,09	84,06	58,15	73,53	80,53	81,70	79,91	75,92	83,22	83,60	78,73
2007	59,34	74,22	84,91	59,36	75,84	81,12	82,66	78,73	77,07	84,88	82,95	79,84
2008	57,77	70,14	83,52	54,54	75,09	78,00	81,79	77,10	75,08	84,93	83,33	77,81
2009	59,34	72,31	83,48	58,27	73,34	77,63	82,69	75,08	76,09	82,08	82,41	77,10
2010	61,19	72,66	84,19	55,73	72,94	77,55	80,94	74,93	74,59	82,05	82,17	77,76
2011	61,44	70,13	82,95	52,73	71,90	73,43	77,46	76,49	74,09	80,02	82,06	77,80
2012	63,31	72,10	82,10	55,26	69,33	73,15	78,52	75,62	76,74	77,65	80,61	75,92
2013	64,20	74,48	80,99	54,67	70,56	72,70	81,35	74,64	76,63	76,81	79,27	74,96
2014	65,95	77,06	82,71	58,61	72,13	76,48	82,76	76,02	73,39	80,18	80,97	77,50

DOĞU ASYA ÜLKELERİ İÇİN KOF EKONOMİK KÜRESELLEŞME ENDEKSİ

YIL	Çin	Güney Kore	Japonya	Hindistan	Endonezya	Mogolistan	Pakistan	Bangladeş	Vietnam
1970	23,90	29,60	33,58	18,07	26,19	39,19	19,33	9,33	21,74
1971	23,90	29,92	33,58	18,07	26,40	39,19	19,33	9,33	21,74
1972	23,90	30,13	33,48	18,07	26,61	39,19	19,64	9,33	21,74
1973	23,90	31,13	33,61	18,07	26,72	39,19	19,75	9,33	21,74
1974	23,90	31,53	34,56	18,07	29,70	39,19	19,41	9,22	21,74
1975	23,90	31,08	34,32	18,86	29,99	39,19	19,54	9,12	21,74
1976	23,90	30,55	34,46	18,97	30,24	39,19	19,99	9,43	21,74
1977	23,90	30,58	34,63	18,97	30,30	39,19	20,31	9,87	21,74
1978	23,90	30,08	34,80	18,57	30,09	39,19	19,78	9,57	21,74
1979	23,90	31,02	35,58	18,04	32,01	39,19	20,61	9,57	21,74
1980	24,01	35,36	36,73	17,52	33,55	39,19	20,81	9,54	21,74
1981	26,82	39,33	40,29	17,25	34,35	39,19	20,30	9,46	22,69
1982	27,04	39,30	41,87	17,53	33,58	39,68	21,45	10,65	23,01
1983	27,31	37,37	42,19	17,79	36,28	40,14	21,91	10,38	22,53
1984	27,99	37,62	44,14	17,93	36,91	42,41	22,07	10,13	22,21
1985	29,17	37,81	45,31	17,53	36,05	42,68	23,17	9,86	22,21
1986	31,93	39,43	45,81	17,44	34,69	39,81	23,56	9,99	22,21
1987	33,31	38,47	46,97	17,17	34,53	39,79	23,99	9,58	22,09
1988	34,86	38,74	49,20	17,81	35,82	40,53	23,28	9,44	21,97
1989	35,39	39,65	52,09	18,48	35,34	39,71	24,35	9,44	25,81
1990	36,88	40,22	53,82	18,62	35,51	38,72	25,49	9,03	30,95
1991	37,94	40,95	54,09	22,73	39,72	42,15	24,91	9,03	31,62
1992	39,89	41,92	53,30	23,24	39,87	41,09	25,93	9,00	33,49
1993	41,40	42,50	52,51	23,63	39,75	47,73	26,30	9,24	34,00
1994	41,99	44,26	52,51	23,60	40,08	46,82	28,02	9,00	36,94
1995	44,44	45,18	52,35	25,97	43,53	45,91	28,42	9,46	36,95
1996	44,79	47,64	50,87	25,59	45,14	45,40	29,76	12,30	39,74
1997	44,03	48,04	52,52	25,82	49,74	50,06	31,48	13,94	41,82
1998	45,03	56,53	54,33	27,09	62,98	53,12	32,48	15,11	43,00
1999	46,73	55,92	55,02	27,24	61,67	51,68	32,63	17,76	42,56
2000	51,50	55,65	56,85	29,11	63,04	53,64	33,82	19,43	44,65
2001	51,08	57,14	55,58	30,19	56,88	52,92	33,20	19,97	44,20
2002	46,36	54,31	53,63	31,91	48,89	54,64	40,11	21,77	44,45
2003	46,93	53,67	58,23	34,27	50,76	56,11	34,69	22,16	45,07
2004	50,69	58,40	59,00	34,98	58,07	56,12	35,93	26,06	47,71
2005	54,76	58,54	60,58	39,37	64,31	58,79	38,95	28,24	50,87
2006	51,38	60,07	58,17	39,52	65,57	57,28	39,79	30,30	52,82
2007	52,85	62,06	58,29	42,42	63,36	59,55	42,05	30,53	55,03
2008	49,07	61,34	57,44	42,35	59,33	60,83	40,10	28,97	56,12
2009	49,45	59,90	57,83	42,23	59,36	69,00	38,06	28,06	54,06
2010	50,79	59,73	56,80	42,13	57,94	71,74	37,98	30,08	56,96
2011	48,76	60,81	54,74	41,66	56,47	72,85	35,49	31,12	56,32
2012	48,74	60,66	57,20	43,05	57,88	75,79	37,91	33,33	60,06
2013	50,65	60,42	60,82	41,89	57,42	75,14	40,02	35,49	62,55
2014	52,84	63,14	63,47	44,36	64,02	75,31	39,57	33,62	62,64

**DOĞU ASYA ÜLKELERİ İÇİN KOF EKONOMİK KÜRESELLEŞME
ENDEKSİ**

YIL	Tayland	Malezya	Filipinler	Afganistan	Myanmar	Kamboçya	Nepal	Singapur
1970	22,06	59,26	29,17	15,23	15,72	35,22	10,10	80,03
1971	22,16	58,52	31,59	15,56	15,72	35,22	10,10	80,99
1972	22,37	57,89	31,50	16,23	15,72	35,34	10,10	81,47
1973	22,48	58,31	32,15	15,73	15,60	35,34	10,20	84,62
1974	22,32	60,21	33,22	15,73	15,72	35,34	10,10	86,38
1975	22,69	58,21	32,93	15,56	15,60	35,46	10,31	85,96
1976	23,30	59,64	32,51	15,73	15,60	35,46	10,52	86,20
1977	23,25	60,32	32,62	15,56	15,84	35,58	10,52	86,74
1978	24,75	61,15	32,99	15,40	15,84	35,70	10,52	86,87
1979	27,18	62,38	33,88	15,73	15,96	35,82	10,76	87,68
1980	27,66	62,64	35,62	14,79	15,96	35,82	10,97	88,88
1981	29,68	63,59	37,00	16,41	16,08	35,74	10,94	90,29
1982	30,28	64,82	39,05	16,95	15,96	35,71	10,83	90,42
1983	29,76	65,23	41,01	17,45	15,68	35,67	10,70	89,99
1984	30,04	64,28	42,51	18,17	15,72	35,63	10,97	89,05
1985	31,87	65,33	42,64	18,67	15,72	35,43	10,97	90,11
1986	32,12	65,55	42,97	19,55	15,60	35,39	11,08	92,39
1987	32,03	65,63	43,22	20,27	15,60	35,04	11,35	93,60
1988	32,51	65,94	42,35	20,98	15,60	34,96	11,86	93,47
1989	32,82	66,10	43,04	21,43	17,03	35,08	11,59	93,60
1990	33,86	65,97	42,55	22,14	20,20	35,32	11,63	94,55
1991	37,31	67,05	44,44	22,64	21,35	35,08	12,79	94,42
1992	37,81	66,90	44,12	23,35	22,44	39,33	13,55	94,28
1993	37,75	66,91	44,73	24,08	22,30	40,52	14,89	94,41
1994	39,58	67,39	45,58	24,84	23,21	46,06	15,56	94,56
1995	42,46	67,87	47,08	24,90	24,60	48,59	16,80	94,83
1996	45,16	69,46	47,93	25,62	24,66	51,85	20,04	94,72
1997	48,62	71,82	50,39	26,12	27,73	50,96	20,55	93,92
1998	57,14	75,26	51,96	27,05	32,81	54,79	20,36	94,49
1999	58,42	76,85	52,24	28,16	32,96	58,60	19,52	94,56
2000	65,53	78,16	54,35	28,44	32,94	61,61	20,06	94,06
2001	60,33	73,19	55,66	28,98	54,97	61,12	22,39	94,59
2002	58,49	73,22	56,05	30,64	55,67	62,27	22,42	94,21
2003	58,11	73,07	55,42	35,14	56,47	60,85	22,10	96,42
2004	62,29	76,00	61,86	36,79	55,31	61,47	21,35	96,79
2005	63,15	74,62	60,67	37,65	57,41	63,28	24,94	96,68
2006	65,34	75,97	58,98	38,65	62,77	62,92	24,20	96,94
2007	65,79	76,64	56,82	35,82	53,21	62,32	22,85	97,29
2008	64,74	73,31	52,18	40,55	51,19	63,29	21,54	96,93
2009	67,54	75,09	53,28	34,50	48,70	62,29	23,03	97,18
2010	68,38	79,32	52,55	33,11	48,31	64,32	24,85	97,19
2011	67,54	79,76	53,38	37,05	46,74	59,29	24,01	96,63
2012	71,71	79,86	54,54	36,86	51,58	65,60	23,78	96,09
2013	71,27	80,93	55,36	34,72	52,56	65,54	26,61	95,96
2014	71,20	77,93	53,89	35,45	56,58	65,90	24,72	97,77

LATİN AMERİKA İÇİN KOF EKONOMİK KÜRESELLEŞME ENDEKSİ

Yıl	Argjantin	Brezilya	Meksika	Bahamalar	Barbados	Bolivya	Kolombiya	Costa Rica	Dominik cumhuriyeti	Ekvador	El Salvador	Guatemala
1970	32,16	38,76	34,25	45,89	46,18	30,81	23,96	39,14	20,28	18,20	35,27	24,65
1971	32,27	38,76	34,14	45,89	46,18	30,39	23,18	38,87	20,18	18,51	35,48	26,58
1972	32,27	38,76	34,25	45,89	46,18	30,28	23,08	38,35	21,88	18,51	36,11	27,17
1973	32,27	38,86	35,44	45,89	46,18	31,55	23,05	37,38	23,47	19,04	36,85	28,45
1974	32,27	38,97	35,04	45,89	46,18	32,29	22,75	36,95	24,38	19,57	37,80	30,03
1975	32,16	38,86	35,33	45,89	46,18	31,86	23,85	34,15	23,70	19,04	37,70	30,20
1976	32,44	38,62	36,10	45,89	46,18	31,76	23,82	33,89	23,14	18,93	37,80	30,72
1977	33,64	39,16	35,28	45,72	46,18	33,00	22,75	33,81	21,30	19,60	37,88	30,93
1978	34,50	39,56	35,41	46,24	46,18	33,92	22,75	35,36	22,59	20,54	38,42	31,02
1979	35,87	40,50	34,33	45,21	46,18	35,42	22,41	35,63	24,40	21,96	40,19	30,68
1980	35,80	41,52	37,64	45,00	46,18	37,20	22,99	37,13	26,14	22,80	38,99	31,75
1981	39,14	42,06	38,59	44,66	46,49	37,62	24,29	46,96	25,11	22,10	38,55	31,43
1982	39,54	45,58	44,09	43,83	46,73	39,93	25,00	47,20	23,39	24,20	38,58	30,78
1983	38,59	44,77	46,22	43,17	47,54	39,33	25,32	45,23	23,43	24,78	39,16	30,09
1984	40,23	45,57	46,26	42,67	47,80	38,88	26,42	44,97	24,07	26,61	38,60	31,83
1985	39,92	44,92	45,07	41,54	47,28	38,17	28,14	44,70	29,23	25,89	37,31	30,50
1986	37,12	43,20	49,42	40,51	47,36	41,36	29,78	43,97	29,12	27,58	38,07	34,50
1987	36,98	42,13	50,30	39,35	45,61	39,34	30,99	44,96	30,58	28,85	36,47	35,74
1988	36,98	42,36	52,85	38,16	45,53	40,54	29,90	45,57	31,94	30,36	35,19	36,04
1989	43,34	40,62	52,83	40,45	45,17	41,64	32,36	47,48	31,51	31,23	34,95	36,70
1990	38,08	40,36	53,77	40,13	46,39	43,67	32,71	48,12	30,43	30,87	36,82	39,08
1991	41,57	41,82	52,83	39,68	46,38	46,07	35,73	49,65	23,80	32,25	38,03	38,07
1992	44,29	44,75	52,02	36,13	46,75	45,47	36,89	51,35	24,27	33,14	38,23	38,95
1993	50,12	47,12	50,79	38,52	47,98	47,72	38,12	53,20	28,22	34,32	39,83	39,20
1994	53,70	47,17	51,47	36,59	48,46	48,81	39,53	53,61	27,45	37,25	40,67	39,87
1995	59,61	47,47	58,48	37,48	49,44	50,23	42,46	50,52	27,54	46,51	41,98	41,55
1996	59,27	46,97	59,96	41,25	49,53	52,29	46,69	55,51	28,42	47,15	44,17	43,15
1997	59,83	47,23	59,52	38,37	49,10	53,43	49,20	58,65	30,21	46,94	48,64	43,78
1998	60,64	47,28	61,39	42,51	47,53	55,93	48,22	63,16	31,75	48,17	52,39	44,40
1999	61,38	49,44	62,45	45,43	48,07	58,91	49,95	70,40	36,67	54,16	55,89	45,66
2000	61,56	48,29	64,33	45,63	48,65	60,07	49,72	70,19	39,52	55,09	59,42	48,14
2001	55,25	55,20	53,18	42,61	48,93	56,53	49,62	66,64	46,52	53,33	58,97	49,69
2002	56,76	57,19	53,03	39,09	48,99	58,13	49,78	66,89	49,70	50,25	61,84	49,82
2003	53,88	54,24	53,89	38,03	50,29	58,69	54,04	69,52	52,88	49,98	63,25	49,64
2004	53,56	54,86	54,19	39,53	50,51	59,93	54,10	63,91	53,35	51,88	65,89	52,81
2005	47,73	55,59	59,84	42,13	61,14	60,93	52,69	66,01	52,94	52,00	64,50	57,47
2006	47,70	55,00	57,36	43,56	64,14	60,91	52,94	67,66	59,19	50,98	65,75	58,72
2007	46,66	55,74	59,34	45,08	65,91	57,95	52,35	69,05	59,90	50,10	66,93	59,97
2008	42,52	50,81	57,77	41,81	65,07	56,84	48,93	65,50	57,42	46,97	66,18	58,92
2009	40,84	51,60	59,34	39,07	65,81	55,95	49,64	66,21	55,56	40,64	63,93	58,49
2010	40,66	54,61	61,19	41,19	67,15	54,94	51,70	65,09	57,32	40,63	61,88	57,43
2011	36,94	52,68	61,44	42,99	70,51	53,50	57,63	64,53	58,01	42,07	60,14	58,62
2012	35,90	52,13	63,31	43,09	69,87	57,21	56,14	63,53	58,56	42,95	59,60	59,23
2013	35,70	50,40	64,20	43,90	70,53	58,39	57,85	64,58	61,95	42,60	60,69	59,01
2014	38,26	52,30	65,95	46,58	70,67	55,23	58,73	68,31	61,86	38,54	67,84	61,48

LATİN AMERİKA İÇİN KOF EKONOMİK KÜRESELLEŞME ENDEKSİ

Yıl	Guyana	Haiti	Honduras	Jamaika	Nikaragua	Panama	Paraguay	Peru	Şili	Trinidad ve Tobago	Uruguay	Venezuela
1970	41,72	15,03	19,02	46,57	29,95	64,18	32,45	25,57	36,62	51,92	45,15	45,22
1971	41,72	15,03	18,81	46,88	29,85	64,08	32,45	27,78	36,30	52,66	44,84	46,13
1972	41,86	15,03	18,49	46,88	31,01	64,08	32,45	27,90	36,41	52,03	45,36	43,34
1973	42,14	15,03	19,44	46,78	31,11	64,08	32,45	27,10	37,01	51,71	42,07	45,51
1974	42,85	15,03	20,26	47,62	31,64	65,24	32,45	28,67	39,94	52,45	43,39	45,24
1975	43,27	15,03	22,27	47,62	31,01	65,24	32,45	26,59	40,89	52,45	45,26	42,67
1976	43,41	15,03	24,03	49,02	29,92	64,92	31,92	26,61	40,19	54,56	45,16	41,06
1977	42,99	15,03	23,33	49,16	28,90	64,92	32,05	26,75	39,76	54,82	44,94	41,95
1978	42,07	15,03	24,22	54,22	28,16	64,74	33,53	29,01	42,56	52,33	45,51	43,05
1979	45,98	15,03	25,36	56,35	28,76	64,95	31,92	31,49	46,03	54,88	42,37	43,35
1980	47,29	15,03	23,84	58,54	26,98	65,19	33,26	31,57	51,47	55,38	42,69	44,15
1981	48,40	15,96	21,74	56,14	27,63	65,09	31,64	29,75	48,94	54,06	43,90	45,05
1982	48,06	16,70	22,07	52,36	24,97	64,59	31,25	30,14	51,16	48,69	47,74	46,17
1983	48,12	17,44	21,02	49,10	25,53	63,12	31,38	33,47	49,59	50,30	54,44	43,30
1984	47,06	18,73	22,43	58,10	25,52	62,73	33,82	33,97	48,91	51,66	55,04	46,86
1985	47,97	20,75	22,94	58,47	24,97	62,80	34,91	34,10	49,04	52,59	55,31	45,48
1986	50,43	20,75	24,03	55,78	24,77	62,74	34,92	33,27	49,95	54,20	52,92	44,35
1987	56,43	21,31	24,37	55,29	23,04	62,29	37,23	30,81	49,20	53,55	51,18	47,07
1988	58,15	21,69	26,08	54,46	30,57	61,49	36,02	34,84	50,28	55,29	51,36	46,72
1989	60,72	21,31	28,97	54,37	34,44	62,47	36,48	32,91	50,16	56,93	53,32	51,38
1990	62,73	21,12	32,78	55,93	32,46	63,00	37,19	33,89	49,81	55,82	52,78	51,77
1991	65,22	25,44	36,53	59,97	38,12	64,92	38,41	35,37	52,69	59,47	50,67	50,17
1992	70,63	26,58	37,66	63,75	37,82	64,74	42,07	37,96	52,74	62,01	49,59	50,18
1993	70,82	23,79	40,00	61,98	40,35	65,43	44,89	42,58	52,60	64,96	50,83	51,65
1994	71,57	20,60	45,17	65,55	39,12	65,96	46,20	47,38	55,98	68,09	52,87	54,62
1995	71,75	23,80	48,24	66,60	45,70	67,04	54,81	50,36	56,47	72,73	56,46	52,91
1996	72,53	21,92	50,70	64,28	48,31	68,98	51,38	51,36	60,75	71,37	56,85	56,52
1997	72,90	22,05	50,41	64,88	49,24	70,45	52,92	54,62	63,03	71,99	56,42	59,02
1998	72,86	21,69	50,19	65,51	47,79	70,97	54,01	54,41	63,77	70,60	57,25	56,58
1999	73,55	23,33	50,52	66,96	53,45	71,02	51,79	55,85	66,60	69,42	59,69	55,83
2000	74,04	24,46	54,30	68,65	56,84	71,93	52,59	57,67	69,45	70,68	61,90	57,47
2001	76,99	21,06	55,96	65,09	56,06	77,11	52,72	55,83	73,02	75,95	57,47	53,69
2002	76,64	30,88	56,86	65,45	56,74	74,93	51,65	55,73	74,92	73,28	55,38	52,21
2003	76,47	40,65	61,22	64,30	59,85	75,41	55,79	57,69	79,85	72,91	60,74	56,37
2004	73,08	40,35	62,62	69,84	57,12	77,34	58,29	61,03	82,55	70,53	63,39	58,39
2005	73,37	49,53	62,70	70,14	55,19	77,01	58,49	63,21	82,66	73,90	64,98	57,05
2006	71,43	49,96	67,85	73,83	58,76	78,42	58,41	66,97	83,22	77,18	66,12	55,08
2007	68,14	48,84	68,76	75,32	59,86	79,53	57,29	71,49	84,88	75,83	67,09	49,40
2008	69,31	48,53	67,36	74,31	58,43	79,35	55,55	74,27	84,93	76,40	67,26	43,18
2009	66,62	48,26	65,44	70,14	59,02	80,45	57,83	74,14	82,08	76,28	67,51	39,24
2010	64,96	48,35	64,23	66,52	60,91	81,45	57,24	75,69	82,05	74,42	67,62	38,93
2011	64,21	48,11	64,64	66,40	61,57	79,74	56,10	75,77	80,02	76,87	65,03	43,49
2012	61,61	50,39	64,71	65,28	61,42	80,06	59,51	73,41	77,65	77,50	64,01	43,28
2013	60,38	51,12	68,43	64,44	61,19	79,78	60,01	71,85	76,81	76,39	63,72	42,70
2014	62,73	51,59	72,90	62,83	59,82	78,25	59,42	75,05	80,18	75,94	64,51	40,09

ORTA DOĞU ÜLKELERİ İÇİN KOF EKONOMİK KÜRESELLEŞME ENDEKSİ

YIL	Türkiye	Suudi Arabistan	İsrail	Suriye	Kuveyt	Lübnan	Ürdün	Yemen	Birleşik Arap Emirlikleri	Katar	Bahreyn	Azerbaycan
1970	22,68	59,47	47,41	15,29	55,35	49,75	40,92	46,93	75,04	69,41	72,58	31,32
1971	22,79	59,35	48,85	15,41	55,45	49,75	40,92	46,93	75,04	69,41	72,58	31,32
1972	22,79	53,21	48,24	15,65	55,87	49,75	40,92	46,93	75,04	69,41	72,58	31,32
1973	22,66	67,41	49,99	16,61	56,27	49,75	41,06	46,93	75,04	69,41	72,58	31,32
1974	22,89	59,22	49,78	17,93	57,38	49,75	41,32	46,93	75,04	69,41	72,58	31,32
1975	22,78	60,17	55,25	17,57	57,77	49,75	41,59	46,93	75,04	69,41	72,58	31,32
1976	22,26	59,88	56,18	17,33	57,32	49,75	42,00	46,93	75,04	69,41	72,58	31,32
1977	22,53	60,59	56,80	18,05	58,57	49,75	42,21	46,93	75,04	69,41	72,58	31,32
1978	22,83	61,35	60,87	15,79	59,20	49,75	42,24	46,93	75,04	69,41	72,58	31,32
1979	25,08	54,77	61,21	16,99	58,58	49,75	43,76	46,93	75,04	69,41	72,58	31,32
1980	28,75	59,19	61,41	17,79	60,48	49,75	45,18	46,93	75,04	69,41	72,58	31,32
1981	29,78	61,61	61,31	17,38	61,10	49,91	46,68	46,93	74,72	69,41	72,17	31,32
1982	30,97	62,77	60,53	17,29	61,70	50,07	46,31	46,93	74,10	69,56	72,03	31,32
1983	31,24	61,60	59,75	17,38	62,23	50,07	45,70	46,93	72,99	69,88	71,53	31,32
1984	31,93	62,79	61,46	17,07	63,37	51,34	47,02	46,93	72,26	69,56	72,08	31,32
1985	33,35	60,27	62,13	18,28	61,67	52,45	47,71	46,93	70,08	69,88	73,31	31,32
1986	34,05	58,15	60,20	18,70	63,34	52,45	44,39	46,93	71,01	70,04	74,04	31,32
1987	34,16	58,88	60,23	26,48	61,87	53,09	45,46	46,93	71,01	70,04	74,00	31,32
1988	37,60	58,92	58,28	27,17	63,35	52,14	49,02	46,93	71,95	69,41	74,46	31,32
1989	37,69	59,70	58,84	32,90	64,25	52,93	51,22	46,93	71,95	69,41	75,02	31,32
1990	35,51	59,02	57,57	32,86	67,54	52,93	52,97	46,93	71,38	69,41	74,57	31,32
1991	39,98	59,70	57,01	34,68	72,44	50,86	56,04	51,61	71,75	70,04	75,99	31,75
1992	43,32	59,70	57,09	35,52	65,35	49,78	54,11	51,90	72,12	70,36	76,82	34,70
1993	45,20	60,06	59,74	34,48	63,93	48,94	54,54	55,64	73,06	71,47	76,56	34,49
1994	53,82	59,40	60,42	38,08	64,93	49,13	53,87	56,45	74,00	72,42	76,34	28,37
1995	54,96	59,05	57,90	37,29	64,85	49,05	54,87	58,01	74,37	73,98	76,91	31,14
1996	56,70	59,63	61,83	36,99	67,02	48,73	55,42	60,46	75,53	74,93	81,19	38,73
1997	58,80	59,65	66,78	37,67	68,29	52,46	57,54	60,27	75,87	76,00	82,69	43,65
1998	56,44	59,39	70,25	36,33	67,45	52,77	55,96	56,27	76,60	77,95	82,06	44,36
1999	59,18	58,72	76,20	38,25	64,64	54,74	57,53	57,11	76,17	76,91	85,03	44,17
2000	59,49	59,09	79,85	41,16	62,04	58,88	63,85	55,90	75,74	76,88	87,10	53,59
2001	57,64	60,80	77,87	36,95	60,65	60,81	63,28	55,62	74,83	77,83	86,77	53,58
2002	55,01	60,16	79,35	36,99	59,69	63,06	65,20	55,95	75,44	77,71	87,24	55,88
2003	57,41	60,45	80,77	36,03	58,96	68,13	66,74	55,66	77,87	77,95	87,09	57,72
2004	59,88	59,06	78,97	40,00	59,96	71,41	65,64	56,13	82,11	78,27	86,60	61,18
2005	61,15	60,39	81,08	40,71	62,87	71,84	70,30	55,26	82,16	78,64	87,78	64,20
2006	58,15	62,73	80,53	43,69	64,02	72,92	69,41	57,02	83,58	79,17	88,74	64,55
2007	59,36	65,48	81,12	43,31	67,86	72,77	70,64	57,56	85,83	79,90	89,05	65,54
2008	54,54	66,71	78,00	42,45	68,16	72,46	68,99	58,60	87,56	79,11	88,27	62,56
2009	58,27	68,57	77,63	46,17	68,36	70,40	65,80	55,07	88,24	80,42	87,55	58,97
2010	55,73	67,51	77,55	46,09	69,12	68,72	68,52	55,69	86,97	80,37	87,87	59,05
2011	52,73	64,11	73,43	54,59	65,94	65,54	68,11	52,99	86,90	80,97	87,89	60,71
2012	55,26	56,66	73,15	55,19	61,92	68,13	67,16	46,26	87,73	80,51	85,74	62,09
2013	54,67	60,70	72,70	55,88	59,46	70,68	67,06	46,35	86,83	76,87	85,68	61,37
2014	58,61	63,35	76,48	50,60	63,98	73,30	70,29	45,09	88,06	81,45	87,37	59,14

AFRİKA ÜLKELERİ İÇİN KOF EKONOMİK KÜRESELLEŞME ENDEKSİ

YIL	Cezayir	Benin	Botsvana	Burkina Faso	Burundi	Kamerun	Orta Afrika Cumhuriyeti	Cad	Demokratik Kongo Cumhuriyeti	Kongo cumhuriyeti	Fildişi Cumhuriyeti	Mısır
1970	33,87	17,43	52,37	33,68	17,15	20,81	22,05	18,05	16,12	40,53	29,36	23,49
1971	33,15	18,17	53,32	33,89	17,15	20,69	21,36	17,90	15,85	39,58	28,94	23,49
1972	33,27	17,64	53,63	33,99	17,36	20,21	20,13	17,62	15,44	38,89	29,04	23,49
1973	34,59	17,64	53,85	34,10	17,25	19,85	21,09	18,19	15,71	38,20	29,78	23,60
1974	36,63	17,96	54,16	34,31	17,49	20,45	21,91	19,03	16,26	42,45	31,26	26,13
1975	36,87	19,05	54,27	35,94	17,99	20,45	20,54	18,33	15,44	41,36	30,10	26,55
1976	36,27	18,10	67,31	34,79	17,15	20,69	19,17	18,61	15,99	41,91	29,82	26,58
1977	36,51	18,94	67,25	36,45	16,01	21,05	20,27	18,89	15,71	42,32	29,66	24,33
1978	34,57	18,80	67,25	33,58	15,80	22,46	19,47	18,71	15,16	41,77	30,34	26,88
1979	35,09	19,12	66,34	33,52	16,25	21,79	21,39	21,42	15,16	42,17	31,31	28,77
1980	34,90	19,28	67,28	33,87	16,46	24,80	20,32	18,99	15,99	44,96	32,29	28,78
1981	33,60	20,80	63,23	34,28	19,70	24,70	21,03	18,26	16,76	43,01	33,61	34,10
1982	31,33	23,84	63,48	34,55	20,12	27,21	23,73	17,41	16,70	43,52	34,38	33,10
1983	27,87	26,00	68,74	34,22	20,05	29,90	26,55	19,64	16,85	44,29	35,41	32,88
1984	26,36	27,55	69,75	34,60	20,57	31,42	26,64	20,82	20,94	42,07	35,97	32,06
1985	24,61	25,92	70,30	34,40	20,22	36,20	23,50	22,46	21,26	45,80	37,12	31,87
1986	22,46	23,04	69,61	33,81	20,59	27,08	20,99	24,70	20,22	45,63	34,54	31,29
1987	22,25	22,46	68,57	33,77	22,46	26,44	22,92	24,75	21,35	43,31	34,30	30,63
1988	24,87	23,03	67,46	33,94	22,51	27,50	21,53	22,88	20,85	44,16	33,77	31,87
1989	25,50	22,60	64,82	33,52	21,98	27,80	22,75	22,73	18,49	44,24	33,81	33,85
1990	24,96	22,91	63,48	32,79	21,65	28,55	21,14	23,40	19,54	42,59	33,32	35,64
1991	32,45	23,81	59,79	32,55	21,57	27,09	21,47	20,87	19,09	43,00	33,27	42,62
1992	32,26	25,31	57,19	32,93	22,95	30,99	22,04	21,60	19,09	40,69	33,43	45,00
1993	31,63	24,84	55,23	33,85	23,24	27,19	23,04	23,77	17,78	46,40	33,10	43,59
1994	32,72	27,12	56,74	38,28	21,33	26,99	28,55	26,67	20,85	55,27	36,47	44,73
1995	33,54	27,04	58,36	37,80	22,24	27,49	28,77	26,82	23,93	54,47	36,28	44,60
1996	34,64	29,43	61,12	37,63	24,98	32,00	28,45	25,22	28,99	55,69	35,84	41,64
1997	35,47	29,14	62,09	37,65	24,35	32,26	29,83	26,39	26,71	61,04	36,94	39,96
1998	34,26	30,42	61,82	37,28	21,12	28,91	28,78	25,74	31,44	62,63	35,89	39,73
1999	36,18	29,74	61,32	33,73	23,15	32,40	27,19	27,05	36,30	69,79	36,43	39,82
2000	39,72	30,72	61,66	33,74	26,26	31,05	27,79	28,31	38,81	71,88	38,00	39,59
2001	38,81	28,51	69,86	33,76	27,90	30,88	28,80	30,71	33,61	60,02	41,08	40,51
2002	42,14	28,22	73,24	33,39	28,76	35,13	27,99	44,61	32,46	60,97	42,19	40,40
2003	44,85	28,10	71,32	34,47	30,96	34,81	27,99	41,14	35,58	60,48	41,09	39,67
2004	48,12	33,13	73,00	33,56	30,62	41,60	27,90	44,10	31,85	61,12	41,76	42,10
2005	50,93	32,22	66,84	34,00	31,70	38,72	29,28	40,12	26,80	62,59	45,48	47,69
2006	53,76	34,29	68,13	33,59	29,61	36,11	36,03	41,57	24,34	68,96	46,63	48,03
2007	48,57	39,73	69,96	36,60	29,49	37,91	30,95	39,16	34,76	63,58	51,76	48,99
2008	47,34	36,31	68,61	34,81	28,13	36,61	31,77	35,86	35,56	63,90	49,68	47,30
2009	51,27	38,19	64,49	38,45	28,08	40,51	35,72	38,99	44,57	66,50	51,50	46,90
2010	44,20	38,84	67,04	39,35	25,20	39,00	36,98	39,50	52,15	68,66	49,32	50,61
2011	39,85	36,60	59,67	42,92	25,85	39,29	35,05	39,34	51,37	68,12	46,48	45,89
2012	41,52	38,69	56,78	44,80	25,01	38,97	33,37	38,78	44,79	68,15	48,52	43,85
2013	42,71	41,51	62,39	50,56	25,88	37,06	37,53	37,82	52,96	68,02	46,65	45,82
2014	47,02	48,36	63,80	53,26	28,45	41,18	38,77	39,32	44,97	68,52	48,03	46,50

AFRİKA ÜLKELERİ İÇİN KOF EKONOMİK KÜRESELLEŞME ENDEKSİ

YIL	Gine	Swaziland	Etiyopya	Gabon	Gambiya	Gana	Kenya	Lesotho	Libya	Madagaskar	Malavi	Monitanya
1970	33,02	53,19	29,15	36,53	51,11	20,29	26,60	36,84	32,24	12,10	42,89	41,13
1971	33,02	52,98	29,15	39,35	50,04	19,55	27,08	37,68	32,24	11,50	42,47	40,99
1972	33,02	53,09	29,15	40,48	50,52	19,55	25,88	39,60	32,24	11,26	42,68	45,22
1973	33,02	53,09	29,15	39,21	50,99	19,66	26,00	39,24	32,24	11,38	43,21	44,80
1974	33,02	53,51	29,15	38,08	51,47	19,87	28,16	40,32	32,24	11,50	43,32	46,21
1975	33,02	51,85	29,15	37,66	52,31	19,66	27,08	42,36	32,24	11,01	44,06	45,37
1976	33,02	50,26	29,15	37,09	52,07	19,64	28,00	43,10	32,24	10,50	43,53	48,75
1977	33,02	50,21	29,15	38,22	51,71	18,07	27,29	41,68	32,24	9,49	43,11	46,97
1978	33,02	52,65	29,15	38,64	52,79	17,16	27,41	40,08	32,24	10,12	43,00	43,21
1979	33,02	49,64	29,15	38,23	52,21	18,61	25,33	41,48	32,24	11,67	46,49	44,08
1980	33,02	52,43	29,15	37,88	49,60	19,57	25,49	40,39	32,24	12,04	46,38	44,67
1981	32,74	53,24	28,99	39,11	50,14	19,63	25,56	42,35	31,55	13,97	45,38	48,32
1982	32,74	52,07	29,30	40,14	56,95	20,04	24,55	47,84	30,63	14,15	44,22	49,55
1983	32,74	49,21	29,14	41,54	60,61	20,18	25,19	46,52	29,95	14,55	44,00	49,63
1984	33,02	49,39	29,13	40,63	48,06	20,78	26,52	47,75	30,18	17,54	45,60	48,45
1985	33,02	53,30	28,82	43,27	45,94	20,72	27,31	48,90	30,40	16,74	45,90	53,60
1986	33,72	54,68	29,27	41,45	48,46	20,63	25,73	48,19	30,63	17,31	44,89	53,45
1987	33,24	54,51	28,96	41,76	60,71	22,92	25,11	48,82	32,01	21,66	44,71	51,02
1988	32,87	53,33	29,27	40,55	56,68	22,64	25,46	49,54	31,55	22,27	45,30	50,88
1989	34,78	55,39	29,42	41,98	57,90	22,68	25,68	51,54	31,78	23,17	43,33	47,08
1990	34,41	51,97	29,27	40,54	57,01	20,77	27,85	50,61	31,78	21,68	42,32	46,20
1991	34,82	52,49	28,67	41,50	45,62	21,44	31,94	49,56	30,48	23,05	39,29	37,17
1992	32,06	52,34	29,30	42,41	44,72	22,55	33,83	50,50	27,19	21,51	40,89	34,29
1993	30,07	51,96	28,57	42,84	43,29	26,52	41,61	48,43	30,24	21,08	36,72	45,60
1994	28,39	53,51	28,29	45,35	41,68	28,96	40,95	52,17	26,87	24,51	43,71	42,45
1995	28,19	50,09	28,60	43,42	44,25	28,70	40,31	57,96	26,28	24,54	40,59	44,30
1996	28,43	48,94	28,44	40,05	42,86	33,09	35,63	59,41	25,32	24,21	35,48	42,97
1997	29,41	45,83	30,06	38,09	44,04	30,47	35,54	59,01	24,48	24,01	34,56	41,02
1998	31,37	52,89	32,26	38,75	46,44	34,09	33,80	60,80	23,17	23,41	38,68	38,70
1999	31,70	49,86	32,44	38,70	48,04	34,46	33,63	59,48	21,58	24,83	39,63	39,10
2000	33,39	50,23	32,60	39,48	50,04	39,43	34,72	61,01	30,62	24,88	39,12	42,91
2001	34,86	46,04	33,25	37,79	50,84	40,66	33,57	61,89	34,49	35,79	42,41	45,10
2002	31,37	53,90	32,85	36,48	55,88	43,21	36,10	62,94	48,03	38,89	41,06	45,86
2003	34,32	49,84	33,78	34,25	58,36	48,16	39,23	62,02	44,13	38,18	42,31	46,68
2004	30,04	48,88	34,10	37,47	57,15	53,53	38,18	61,28	44,38	47,22	43,03	52,71
2005	35,19	45,58	33,17	37,96	59,25	48,72	38,80	49,27	44,35	41,95	39,66	56,92
2006	36,17	50,65	29,47	40,86	58,77	45,83	36,52	47,00	48,60	44,73	39,53	56,92
2007	37,44	49,78	28,53	40,71	59,03	49,63	38,34	56,35	48,95	44,19	42,18	61,02
2008	33,31	50,80	27,86	42,21	55,22	44,10	38,25	56,50	50,77	44,33	41,98	65,01
2009	35,17	58,88	27,29	47,47	50,64	51,69	40,40	57,97	50,39	43,99	38,31	59,88
2010	33,49	57,18	26,60	48,88	51,34	51,54	40,71	56,01	51,13	44,02	42,41	61,31
2011	39,17	57,22	24,98	54,11	53,35	51,83	38,55	58,72	53,45	40,52	43,74	69,42
2012	40,67	58,42	25,68	57,89	53,97	54,45	36,59	59,22	56,04	44,41	39,46	64,68
2013	44,15	59,67	27,10	61,00	53,09	48,45	38,12	58,22	56,59	45,65	51,18	61,70
2014	44,25	60,72	26,90	59,40	55,03	58,39	39,75	58,15	67,16	47,82	47,71	68,89

AFRİKA ÜLKELERİ İÇİN KOF EKONOMİK KÜRESELLEŞME ENDEKSİ

YIL	Mauritius	Fas	Nijer	Nijerya	Ruanda	Senegal	Sejšeller	Sierra Leone	Sudan	Tanzanya	Togo	Tunus	Uganda	Zambiya
1970	32,74	23,40	25,55	17,51	9,77	21,29	67,40	29,85	11,72	27,24	36,49	42,64	16,01	45,63
1971	32,74	25,72	25,55	17,76	9,77	21,29	67,40	30,17	11,72	27,24	36,28	42,85	16,11	45,21
1972	32,74	25,95	26,07	17,63	9,67	21,92	67,40	29,43	11,72	27,24	35,33	43,06	15,37	45,10
1973	32,74	26,20	26,39	18,24	9,77	22,02	67,40	28,37	11,72	27,24	34,28	42,98	14,84	44,68
1974	32,74	27,79	26,60	18,97	10,30	24,24	67,40	28,69	11,88	27,24	37,02	44,67	14,84	45,63
1975	32,74	27,64	27,66	19,21	9,77	23,45	67,40	29,85	12,05	27,24	38,97	43,98	14,32	45,73
1976	32,74	27,54	30,54	19,34	10,30	22,49	67,40	28,80	11,55	27,24	38,26	44,01	14,42	44,68
1977	32,21	28,25	28,76	20,06	10,73	23,21	68,41	28,27	11,05	27,24	39,87	43,87	14,32	44,57
1978	32,24	28,61	32,09	17,14	11,53	22,49	67,45	29,83	10,88	27,24	43,39	44,10	15,06	43,52
1979	33,21	29,55	29,45	17,41	12,19	21,72	66,12	30,55	10,96	27,24	43,38	45,94	15,37	44,28
1980	35,50	28,86	33,73	21,42	12,01	22,52	64,78	29,42	12,73	27,24	44,95	46,09	16,22	45,21
1981	37,85	33,14	33,53	20,36	11,03	26,16	62,76	31,50	13,81	26,96	43,94	47,67	16,15	40,20
1982	37,92	32,97	33,53	19,96	11,48	25,66	63,89	27,72	16,38	26,96	48,33	47,22	15,71	41,95
1983	36,93	34,25	34,38	18,99	11,00	27,79	64,28	26,60	18,35	26,96	47,89	45,29	17,78	44,61
1984	38,55	36,48	36,60	21,81	10,60	28,87	65,03	26,78	14,27	27,10	48,98	45,69	15,31	45,09
1985	39,23	39,06	37,55	23,48	10,63	25,79	64,57	21,81	11,22	26,96	49,22	46,56	14,47	48,45
1986	39,00	35,28	34,36	22,97	11,13	23,11	62,69	20,80	9,77	27,94	46,60	45,80	15,27	50,54
1987	38,33	35,43	35,52	32,70	10,58	21,82	63,08	36,48	9,08	28,92	44,35	46,96	13,69	49,26
1988	39,64	34,86	35,10	31,15	10,74	22,70	64,50	21,47	9,38	28,50	43,97	48,22	13,82	47,25
1989	40,86	35,41	33,69	36,55	10,20	23,44	62,19	29,34	10,20	28,76	42,94	49,16	13,96	47,22
1990	40,74	34,18	33,91	35,27	9,59	22,81	61,54	38,73	10,85	29,57	40,54	48,44	15,29	49,04
1991	42,27	34,47	30,78	38,29	9,94	21,45	59,61	29,84	11,03	27,89	39,71	47,63	18,47	47,63
1992	44,02	34,88	33,57	38,61	9,84	21,36	57,11	31,05	11,40	31,14	37,87	46,65	20,41	51,94
1993	45,04	36,27	32,79	40,79	10,62	21,22	58,91	26,03	7,67	31,94	34,48	47,51	19,91	47,33
1994	44,81	35,25	36,92	40,18	16,81	27,23	58,75	34,28	8,95	31,34	42,71	48,90	20,48	46,17
1995	46,31	36,17	36,12	42,48	13,12	26,73	62,70	29,24	8,73	31,03	39,49	48,34	22,46	45,97
1996	46,91	34,35	35,12	45,14	16,56	26,92	66,85	27,97	10,12	29,14	42,48	48,86	23,52	52,31
1997	48,03	35,33	34,70	50,54	16,65	28,79	62,69	26,34	10,45	28,63	41,39	49,79	25,67	51,73
1998	49,38	34,41	34,79	50,92	16,49	30,29	63,21	34,57	13,70	28,28	41,70	50,87	28,54	54,06
1999	49,89	35,03	27,06	51,71	18,42	29,73	66,46	33,90	19,22	28,07	36,50	51,38	28,73	53,76
2000	49,37	34,08	28,63	54,08	21,27	33,15	71,71	37,53	29,56	29,19	39,90	54,70	30,81	56,48
2001	50,18	36,86	26,82	55,50	25,74	28,23	71,18	32,09	29,10	34,95	40,59	49,66	41,68	56,66
2002	44,21	40,48	27,76	48,20	27,26	36,21	75,54	33,77	30,21	34,32	41,04	52,68	39,95	59,24
2003	41,71	43,47	26,87	50,61	29,64	36,91	75,04	33,41	32,97	37,44	39,42	51,49	42,83	54,97
2004	37,13	39,81	27,39	44,60	32,26	38,77	73,21	41,25	35,34	39,62	41,76	53,16	49,25	59,28
2005	53,17	43,97	28,60	46,60	27,55	34,19	74,70	39,97	38,72	41,08	45,13	59,60	43,07	57,59
2006	64,25	44,94	34,10	52,00	26,82	39,56	76,69	37,79	42,70	38,82	48,28	57,32	44,08	60,10
2007	75,25	47,16	30,68	59,78	29,02	42,89	77,50	42,79	40,00	44,40	48,11	59,76	46,48	64,10
2008	72,84	47,01	32,79	56,66	29,30	44,37	79,45	37,67	41,91	42,19	45,50	59,77	48,02	60,73
2009	80,57	47,67	40,10	57,64	31,31	47,05	78,67	35,71	40,35	40,06	46,42	58,59	48,66	55,29
2010	86,73	50,24	42,78	50,18	41,34	46,11	69,55	38,68	38,67	41,86	49,41	60,38	46,47	61,01
2011	84,99	54,36	43,46	53,03	45,00	48,17	75,34	58,29	37,07	41,65	52,83	55,72	48,22	56,87
2012	85,20	58,55	46,44	52,43	44,62	52,45	77,20	56,56	33,37	39,64	56,63	56,58	48,78	53,10
2013	85,78	57,62	52,90	55,13	47,68	51,77	80,75	55,19	35,55	39,59	61,55	55,87	51,02	59,30
2014	88,01	57,19	52,55	49,03	49,36	53,63	81,22	55,76	27,16	42,97	62,58	60,22	50,03	64,53

KAYNAK: <https://www.kof.ethz.ch/en/forecasts-and-indicators/indicators/kof-globalisation-index.html>

G7 ÜLKELERİ

AMERİKA

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 06/23/18 Time: 20:20

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.305551	0.008590	35.56900	0.0000
X1	0.004816	0.003014	1.598131	0.1175
R-squared	0.057324	Mean dependent var		0.318491
Adjusted R-squared	0.034880	S.D. dependent var		0.019371
S.E. of regression	0.019031	Akaike info criterion		-5.041152
Sum squared resid	0.015211	Schwarz criterion		-4.960053
Log likelihood	112.9054	Hannan-Quinn criter.		-5.011077
F-statistic	2.554023	Durbin-Watson stat		1.250870
Prob(F-statistic)	0.117511			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 06/23/18 Time: 22:06

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	49.92169	12.05898	4.139794	0.0002
X2	0.005950	0.001114	5.342801	0.0000
X3	0.000764	0.000238	3.214587	0.0025
R-squared	0.887635	Mean dependent var		128.2857
Adjusted R-squared	0.882154	S.D. dependent var		13.99984
S.E. of regression	4.805967	Akaike info criterion		6.043340
Sum squared resid	946.9899	Schwarz criterion		6.164989
Log likelihood	-129.9535	Hannan-Quinn criter.		6.088453
F-statistic	161.9412	Durbin-Watson stat		0.237286
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 06/23/18 Time: 22:48

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	38.79105	7.797100	4.975062	0.0000
X4	0.514886	0.032873	15.66289	0.0000
X5	-0.013871	0.007690	-1.803785	0.0786
R-squared	0.942105	Mean dependent var		128.5147
Adjusted R-squared	0.939281	S.D. dependent var		13.99984
S.E. of regression	3.449721	Akaike info criterion		5.380210
Sum squared resid	487.9236	Schwarz criterion		5.501859
Log likelihood	-115.3646	Hannan-Quinn criter.		5.425323
F-statistic	333.5923	Durbin-Watson stat		1.323398
Prob(F-statistic)	0.000000			

ALMANYA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/23/18 Time: 23:08
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.083525	0.024310	3.435861	0.0013
X1	-0.019015	0.018956	-1.003103	0.3216
R-squared	0.023397	Mean dependent var		0.059317
Adjusted R-squared	0.000145	S.D. dependent var		0.019385
S.E. of regression	0.019384	Akaike info criterion		-5.004383
Sum squared resid	0.015781	Schwarz criterion		-4.923283
Log likelihood	112.0964	Hannan-Quinn criter.		-4.974307
F-statistic	1.006215	Durbin-Watson stat		1.658192
Prob(F-statistic)	0.321556			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/23/18 Time: 23:20
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	9.216683	3.285227	2.805494	0.0076
X2	-0.000175	0.000302	-0.578702	0.5660
X3	0.002894	0.001077	2.685421	0.0104
R-squared	0.319524	Mean dependent var		8.378169
Adjusted R-squared	0.286330	S.D. dependent var		1.675244
S.E. of regression	1.415229	Akaike info criterion		3.598206
Sum squared resid	82.11777	Schwarz criterion		3.719855
Log likelihood	-76.16052	Hannan-Quinn criter.		3.643319
F-statistic	9.625985	Durbin-Watson stat		1.582899
Prob(F-statistic)	0.000374			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/23/18 Time: 23:32
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.267244	1.328775	-0.201121	0.8416
X4	0.151622	0.016470	9.206116	0.0000
X5	0.003325	0.004139	0.803327	0.4264
R-squared	0.877972	Mean dependent var		13.81325
Adjusted R-squared	0.872020	S.D. dependent var		2.201309
S.E. of regression	0.787503	Akaike info criterion		2.425847
Sum squared resid	25.42659	Schwarz criterion		2.547496
Log likelihood	-50.36863	Hannan-Quinn criter.		2.470960
F-statistic	147.4949	Durbin-Watson stat		1.705342
Prob(F-statistic)	0.000000			

FRANSA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 00:14
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.199897	0.012764	15.66118	0.0000
X1	0.006113	0.005877	1.040122	0.3042
R-squared	0.025112	Mean dependent var		0.212636
Adjusted R-squared	0.001900	S.D. dependent var		0.023870
S.E. of regression	0.023847	Akaike info criterion		-4.589928
Sum squared resid	0.023885	Schwarz criterion		-4.508828
Log likelihood	102.9784	Hannan-Quinn criter.		-4.559852
F-statistic	1.081853	Durbin-Watson stat		1.840747
Prob(F-statistic)	0.304234			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 00:20
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.530932	4.297357	1.054353	0.2979
X2	0.007467	0.002766	2.699739	0.0100
X3	0.001714	0.000579	2.961520	0.0051
R-squared	0.770472	Mean dependent var		19.40728
Adjusted R-squared	0.759276	S.D. dependent var		3.447371
S.E. of regression	1.691406	Akaike info criterion		3.954743
Sum squared resid	117.2950	Schwarz criterion		4.076392
Log likelihood	-84.00435	Hannan-Quinn criter.		3.999857
F-statistic	68.81387	Durbin-Watson stat		1.655319
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 20:33
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-3.737294	2.060710	-1.813595	0.0771
X4	0.158802	0.011194	14.18572	0.0000
X5	0.006907	0.002699	2.558751	0.0143
R-squared	0.972320	Mean dependent var		30.83494
Adjusted R-squared	0.970970	S.D. dependent var		5.304891
S.E. of regression	0.903861	Akaike info criterion		2.701463
Sum squared resid	33.49553	Schwarz criterion		2.823112
Log likelihood	-56.43219	Hannan-Quinn criter.		2.746577
F-statistic	720.1079	Durbin-Watson stat		2.028428
Prob(F-statistic)	0.000000			

İNGİLTERE

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 20:43
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	7.172819	0.062835	114.1525	0.0000
X1	0.225008	0.021815	10.31459	0.0000
R-squared	0.716963	Mean dependent var		7.783331
Adjusted R-squared	0.710224	S.D. dependent var		0.259920
S.E. of regression	0.139917	Akaike info criterion		-1.051146
Sum squared resid	0.822224	Schwarz criterion		-0.970047
Log likelihood	25.12522	Hannan-Quinn criter.		-1.021071
F-statistic	106.3907	Durbin-Watson stat		0.058368
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 20:59
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	9.267418	2.796524	3.313906	0.0019
X2	-0.000211	0.000256	-0.821475	0.4161
X3	0.000775	0.001233	0.628663	0.5331
R-squared	0.016637	Mean dependent var		6.952855
Adjusted R-squared	-0.031332	S.D. dependent var		1.230388
S.E. of regression	1.249514	Akaike info criterion		3.349133
Sum squared resid	64.01270	Schwarz criterion		3.470782
Log likelihood	-70.68092	Hannan-Quinn criter.		3.394246
F-statistic	0.346828	Durbin-Watson stat		2.011416
Prob(F-statistic)	0.708981			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 21:35
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	3.402748	2.215526	1.535865	0.1323
X4	0.149116	0.020033	7.443340	0.0000
X5	-0.011880	0.004866	-2.441615	0.0190
R-squared	0.743235	Mean dependent var		21.31366
Adjusted R-squared	0.730709	S.D. dependent var		2.152790
S.E. of regression	1.117152	Akaike info criterion		3.125189
Sum squared resid	51.16919	Schwarz criterion		3.246838
Log likelihood	-65.75415	Hannan-Quinn criter.		3.170302
F-statistic	59.33939	Durbin-Watson stat		1.379864
Prob(F-statistic)	0.000000			

ITALYA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 21:39
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.127024	0.016350	7.769025	0.0000
X1	0.005586	0.009422	0.592884	0.5564
R-squared	0.008300	Mean dependent var		0.136470
Adjusted R-squared	-0.015312	S.D. dependent var		0.024186
S.E. of regression	0.024370	Akaike info criterion		-4.546539
Sum squared resid	0.024944	Schwarz criterion		-4.465440
Log likelihood	102.0239	Hannan-Quinn criter.		-4.516463
F-statistic	0.351511	Durbin-Watson stat		1.509649
Prob(F-statistic)	0.556438			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 21:43
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.635189	3.464851	1.337774	0.1883
X2	0.006042	0.002401	2.516787	0.0158
X3	0.002171	0.000503	4.316159	0.0001
R-squared	0.828170	Mean dependent var		16.59600
Adjusted R-squared	0.819788	S.D. dependent var		3.244723
S.E. of regression	1.377430	Akaike info criterion		3.544062
Sum squared resid	77.78983	Schwarz criterion		3.665711
Log likelihood	-74.96936	Hannan-Quinn criter.		3.589175
F-statistic	98.80395	Durbin-Watson stat		1.403108
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 21:47
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.240287	1.411597	-0.878641	0.3847
X4	0.134407	0.012496	10.75643	0.0000
X5	0.015091	0.003031	4.978372	0.0000
R-squared	0.958206	Mean dependent var		17.33278
Adjusted R-squared	0.956167	S.D. dependent var		3.370517
S.E. of regression	0.705665	Akaike info criterion		2.206393
Sum squared resid	20.41647	Schwarz criterion		2.328042
Log likelihood	-45.54065	Hannan-Quinn criter.		2.251506
F-statistic	469.9952	Durbin-Watson stat		1.828488
Prob(F-statistic)	0.000000			

JAPONYA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 21:49
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.281770	0.013164	21.40504	0.0000
X1	0.012688	0.004481	2.831845	0.0071
R-squared	0.160325	Mean dependent var		0.316842
Adjusted R-squared	0.140333	S.D. dependent var		0.031915
S.E. of regression	0.029591	Akaike info criterion		-4.158312
Sum squared resid	0.036776	Schwarz criterion		-4.077213
Log likelihood	93.48287	Hannan-Quinn criter.		-4.128237
F-statistic	8.019347	Durbin-Watson stat		1.439017
Prob(F-statistic)	0.007076			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 21:54
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.724887	2.991677	-0.242301	0.8098
X2	0.009213	0.004438	2.075882	0.0442
X3	0.000121	0.001017	0.119400	0.9055
R-squared	0.253687	Mean dependent var		6.290019
Adjusted R-squared	0.217282	S.D. dependent var		1.810608
S.E. of regression	1.601869	Akaike info criterion		3.845966
Sum squared resid	105.2054	Schwarz criterion		3.967615
Log likelihood	-81.61124	Hannan-Quinn criter.		3.891079
F-statistic	6.968378	Durbin-Watson stat		1.153555
Prob(F-statistic)	0.002482			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 22:17
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.794679	1.469940	-0.540620	0.5917
X4	0.127167	0.033660	3.777928	0.0005
X5	-0.001717	0.010530	-0.163063	0.8713
R-squared	0.367963	Mean dependent var		5.359703
Adjusted R-squared	0.337132	S.D. dependent var		1.721669
S.E. of regression	1.401726	Akaike info criterion		3.579032
Sum squared resid	80.55831	Schwarz criterion		3.700682
Log likelihood	-75.73871	Hannan-Quinn criter.		3.624146
F-statistic	11.93480	Durbin-Watson stat		1.517513
Prob(F-statistic)	0.000082			

KANADA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 22:19
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.309257	0.007785	39.72232	0.0000
X1	0.003193	0.002783	1.147497	0.2577
R-squared	0.030398	Mean dependent var		0.317688
Adjusted R-squared	0.007312	S.D. dependent var		0.017150
S.E. of regression	0.017087	Akaike info criterion		-5.256600
Sum squared resid	0.012263	Schwarz criterion		-5.175501
Log likelihood	117.6452	Hannan-Quinn criter.		-5.226525
F-statistic	1.316749	Durbin-Watson stat		1.168348
Prob(F-statistic)	0.257671			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 22:24
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.694686	2.100198	1.283063	0.2067
X2	0.007793	0.003392	2.297174	0.0268
X3	2.50E-05	0.000796	0.031390	0.9751
R-squared	0.266007	Mean dependent var		8.109884
Adjusted R-squared	0.230203	S.D. dependent var		1.359193
S.E. of regression	1.192530	Akaike info criterion		3.255777
Sum squared resid	58.30724	Schwarz criterion		3.377427
Log likelihood	-68.62710	Hannan-Quinn criter.		3.300891
F-statistic	7.429435	Durbin-Watson stat		1.066747
Prob(F-statistic)	0.001765			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 22:43
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.046046	1.158296	1.766428	0.0848
X4	0.126477	0.019078	6.629540	0.0000
X5	-0.003743	0.005145	-0.727488	0.4711
R-squared	0.677431	Mean dependent var		10.54782
Adjusted R-squared	0.661695	S.D. dependent var		1.438519
S.E. of regression	0.836700	Akaike info criterion		2.547043
Sum squared resid	28.70272	Schwarz criterion		2.668692
Log likelihood	-53.03494	Hannan-Quinn criter.		2.592156
F-statistic	43.05221	Durbin-Watson stat		1.099016
Prob(F-statistic)	0.000000			

G7 ÜLKELERİ TOPLAM

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 22:46
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.120586	0.015656	7.702165	0.0000
X1	-0.014550	0.011583	-1.256162	0.2160
R-squared	0.036210	Mean dependent var		0.101117
Adjusted R-squared	0.013262	S.D. dependent var		0.014760
S.E. of regression	0.014662	Akaike info criterion		-5.562728
Sum squared resid	0.009029	Schwarz criterion		-5.481628
Log likelihood	124.3800	Hannan-Quinn criter.		-5.532652
F-statistic	1.577943	Durbin-Watson stat		1.583000
Prob(F-statistic)	0.216000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 22:52
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	16.30322	12.24228	1.331714	0.1903
X2	0.051387	0.019001	2.704474	0.0099
X3	0.004005	0.004408	0.908498	0.3689
R-squared	0.456309	Mean dependent var		55.16885
Adjusted R-squared	0.429787	S.D. dependent var		8.950408
S.E. of regression	6.758670	Akaike info criterion		6.725275
Sum squared resid	1872.864	Schwarz criterion		6.846925
Log likelihood	-144.9561	Hannan-Quinn criter.		6.770389
F-statistic	17.20523	Durbin-Watson stat		1.309645
Prob(F-statistic)	0.000004			

D20 ÜLKELERİ

ALMANYA

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 06/26/18 Time: 20:52

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.083506	0.024304	3.435945	0.0013
X1	-0.018983	0.018949	-1.001766	0.3222
R-squared	0.023336	Mean dependent var		0.059336
Adjusted R-squared	0.000082	S.D. dependent var		0.019386
S.E. of regression	0.019385	Akaike info criterion		-5.004239
Sum squared resid	0.015783	Schwarz criterion		-4.923140
Log likelihood	112.0933	Hannan-Quinn criter.		-4.974163
F-statistic	1.003535	Durbin-Watson stat		1.659055
Prob(F-statistic)	0.322194			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 06/26/18 Time: 20:54

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.926742	2.498435	1.171430	0.2482
X2	0.006801	0.003839	1.771549	0.0839
X3	0.001085	0.000888	1.221751	0.2288
R-squared	0.362342	Mean dependent var		8.370661
Adjusted R-squared	0.331237	S.D. dependent var		1.675000
S.E. of regression	1.369781	Akaike info criterion		3.532924
Sum squared resid	76.92826	Schwarz criterion		3.654574
Log likelihood	-74.72434	Hannan-Quinn criter.		3.578038
F-statistic	11.64888	Durbin-Watson stat		1.536779
Prob(F-statistic)	0.000099			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 06/26/18 Time: 20:56

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.841032	1.219557	1.509590	0.1388
X4	0.055060	0.011687	4.711380	0.0000
X5	0.000388	0.003943	0.098507	0.9220
R-squared	0.617061	Mean dependent var		8.676012
Adjusted R-squared	0.598381	S.D. dependent var		1.698789
S.E. of regression	1.076581	Akaike info criterion		3.051203
Sum squared resid	47.52007	Schwarz criterion		3.172853
Log likelihood	-64.12647	Hannan-Quinn criter.		3.096317
F-statistic	33.03332	Durbin-Watson stat		1.750445
Prob(F-statistic)	0.000000			

AMERIKA

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 06/25/18 Time: 23:12

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.305551	0.008590	35.56900	0.0000
X1	0.004816	0.003014	1.598131	0.1175
R-squared	0.057324	Mean dependent var		0.318491
Adjusted R-squared	0.034880	S.D. dependent var		0.019371
S.E. of regression	0.019031	Akaike info criterion		-5.041152
Sum squared resid	0.015211	Schwarz criterion		-4.960053
Log likelihood	112.9054	Hannan-Quinn criter.		-5.011077
F-statistic	2.554023	Durbin-Watson stat		1.250870
Prob(F-statistic)	0.117511			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 06/25/18 Time: 23:14

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.056284	2.532593	-0.022224	0.9824
X2	0.010814	0.002851	3.793592	0.0005
X3	-0.000437	0.000619	-0.706290	0.4840
R-squared	0.476056	Mean dependent var		10.45161
Adjusted R-squared	0.450497	S.D. dependent var		1.566300
S.E. of regression	1.161074	Akaike info criterion		3.202314
Sum squared resid	55.27180	Schwarz criterion		3.323963
Log likelihood	-67.45091	Hannan-Quinn criter.		3.247427
F-statistic	18.62630	Durbin-Watson stat		1.219581
Prob(F-statistic)	0.000002			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 06/25/18 Time: 23:16

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.500825	1.389573	1.080062	0.2864
X4	0.061627	0.007584	8.126069	0.0000
X5	-0.005911	0.002231	-2.649664	0.0114
R-squared	0.798805	Mean dependent var		14.09248
Adjusted R-squared	0.788991	S.D. dependent var		1.815442
S.E. of regression	0.833936	Akaike info criterion		2.540427
Sum squared resid	28.51344	Schwarz criterion		2.662076
Log likelihood	-52.88939	Hannan-Quinn criter.		2.585540
F-statistic	81.39131	Durbin-Watson stat		1.704793
Prob(F-statistic)	0.000000			

ARJANTIN

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 19:17
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.165336	0.040099	4.123180	0.0002
X1	-0.028703	0.023266	-1.233719	0.2242
R-squared	0.034972	Mean dependent var		0.117108
Adjusted R-squared	0.011995	S.D. dependent var		0.059606
S.E. of regression	0.059248	Akaike info criterion		-2.769791
Sum squared resid	0.147432	Schwarz criterion		-2.688692
Log likelihood	62.93541	Hannan-Quinn criter.		-2.739716
F-statistic	1.522063	Durbin-Watson stat		1.997375
Prob(F-statistic)	0.224167			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 19:19
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.662904	6.049651	0.770772	0.4453
X2	0.001400	0.007244	0.193248	0.8477
X3	0.000829	0.001587	0.522574	0.6041
R-squared	0.038979	Mean dependent var		6.450397
Adjusted R-squared	-0.007900	S.D. dependent var		2.846325
S.E. of regression	2.857546	Akaike info criterion		5.003550
Sum squared resid	334.7884	Schwarz criterion		5.125199
Log likelihood	-107.0781	Hannan-Quinn criter.		5.048663
F-statistic	0.831475	Durbin-Watson stat		1.594811
Prob(F-statistic)	0.442615			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 19:21
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-2.930962	1.289755	-2.272494	0.0284
X4	0.105768	0.027448	3.853388	0.0004
X5	-0.023673	0.014380	-1.646207	0.1074
R-squared	0.294568	Mean dependent var		2.189246
Adjusted R-squared	0.260157	S.D. dependent var		2.699011
S.E. of regression	2.321531	Akaike info criterion		4.588077
Sum squared resid	220.9698	Schwarz criterion		4.709726
Log likelihood	-97.93770	Hannan-Quinn criter.		4.633191
F-statistic	8.560211	Durbin-Watson stat		1.972348
Prob(F-statistic)	0.000782			

AVUSTRALYA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 19:25
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.087046	0.020420	4.262888	0.0001
X1	0.001204	0.014198	0.084778	0.9328
R-squared	0.000171	Mean dependent var		0.088754
Adjusted R-squared	-0.023634	S.D. dependent var		0.021996
S.E. of regression	0.022254	Akaike info criterion		-4.728184
Sum squared resid	0.020800	Schwarz criterion		-4.647084
Log likelihood	106.0200	Hannan-Quinn criter.		-4.698108
F-statistic	0.007187	Durbin-Watson stat		1.495092
Prob(F-statistic)	0.932841			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 19:27
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.756250	3.813407	-0.198314	0.8438
X2	0.009967	0.003132	3.182320	0.0028
X3	0.001479	0.000660	2.238744	0.0307
R-squared	0.740546	Mean dependent var		14.11148
Adjusted R-squared	0.727890	S.D. dependent var		3.004351
S.E. of regression	1.567195	Akaike info criterion		3.802197
Sum squared resid	100.7001	Schwarz criterion		3.923847
Log likelihood	-80.64834	Hannan-Quinn criter.		3.847311
F-statistic	58.51218	Durbin-Watson stat		1.186053
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 21:02
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.574917	2.089100	0.275198	0.7845
X4	0.057918	0.012851	4.506808	0.0001
X5	0.004352	0.003847	1.131187	0.2645
R-squared	0.759048	Mean dependent var		12.28122
Adjusted R-squared	0.747294	S.D. dependent var		2.665004
S.E. of regression	1.339693	Akaike info criterion		3.488504
Sum squared resid	73.58587	Schwarz criterion		3.610153
Log likelihood	-73.74709	Hannan-Quinn criter.		3.533617
F-statistic	64.57924	Durbin-Watson stat		1.426717
Prob(F-statistic)	0.000000			

BREZILYA

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 06/26/18 Time: 19:34

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.865773	0.012563	68.91686	0.0000
X1	0.008492	0.001780	4.770158	0.0000
R-squared	0.351396	Mean dependent var		0.919885
Adjusted R-squared	0.335953	S.D. dependent var		0.043936
S.E. of regression	0.035803	Akaike info criterion		-3.777188
Sum squared resid	0.053838	Schwarz criterion		-3.696088
Log likelihood	85.09813	Hannan-Quinn criter.		-3.747112
F-statistic	22.75441	Durbin-Watson stat		1.794526
Prob(F-statistic)	0.000022			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 06/26/18 Time: 19:36

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.754508	4.422610	0.622824	0.5368
X2	0.006216	0.002066	3.008317	0.0045
X3	0.000341	0.000432	0.790525	0.4338
R-squared	0.617541	Mean dependent var		18.22349
Adjusted R-squared	0.598884	S.D. dependent var		2.690145
S.E. of regression	1.703768	Akaike info criterion		3.969308
Sum squared resid	119.0159	Schwarz criterion		4.090957
Log likelihood	-84.32477	Hannan-Quinn criter.		4.014421
F-statistic	33.10050	Durbin-Watson stat		1.801290
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 06/26/18 Time: 19:38

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	7.299372	3.466161	2.105895	0.0414
X4	0.024034	0.011910	2.018008	0.0502
X5	0.002641	0.003392	0.778551	0.4407
R-squared	0.531279	Mean dependent var		16.21582
Adjusted R-squared	0.508414	S.D. dependent var		2.507537
S.E. of regression	1.758114	Akaike info criterion		4.032107
Sum squared resid	126.7296	Schwarz criterion		4.153756
Log likelihood	-85.70634	Hannan-Quinn criter.		4.077220
F-statistic	23.23601	Durbin-Watson stat		1.722821
Prob(F-statistic)	0.000000			

ÇİN

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 23:56
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.288573	0.017067	16.90870	0.0000
X1	0.021318	0.005119	4.164266	0.0002
R-squared	0.292228	Mean dependent var		0.354939
Adjusted R-squared	0.275376	S.D. dependent var		0.047575
S.E. of regression	0.040498	Akaike info criterion		-3.530749
Sum squared resid	0.068883	Schwarz criterion		-3.449649
Log likelihood	79.67647	Hannan-Quinn criter.		-3.500673
F-statistic	17.34112	Durbin-Watson stat		1.705330
Prob(F-statistic)	0.000152			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/25/18 Time: 00:00
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-11.47974	4.208325	-2.727863	0.0093
X2	0.009902	0.001780	5.561195	0.0000
X3	0.001247	0.000372	3.347977	0.0018
R-squared	0.897860	Mean dependent var		16.88793
Adjusted R-squared	0.892877	S.D. dependent var		4.945328
S.E. of regression	1.618588	Akaike info criterion		3.866732
Sum squared resid	107.4129	Schwarz criterion		3.988381
Log likelihood	-82.06809	Hannan-Quinn criter.		3.911845
F-statistic	180.2040	Durbin-Watson stat		1.408112
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/25/18 Time: 00:04
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-8.543186	2.708080	-3.154702	0.0030
X4	0.059897	0.008438	7.098215	0.0000
X5	0.002855	0.002398	1.190507	0.2407
R-squared	0.912883	Mean dependent var		15.06608
Adjusted R-squared	0.908633	S.D. dependent var		4.455027
S.E. of regression	1.346619	Akaike info criterion		3.498818
Sum squared resid	74.34874	Schwarz criterion		3.620467
Log likelihood	-73.97399	Hannan-Quinn criter.		3.543931
F-statistic	214.8148	Durbin-Watson stat		1.614776
Prob(F-statistic)	0.000000			

ENDONEZYA

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/22/18 Time: 20:48

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.745679	0.021760	34.26877	0.0000
X1	0.021166	0.003193	6.628833	0.0000
R-squared	0.511295	Mean dependent var		0.876081
Adjusted R-squared	0.499659	S.D. dependent var		0.087215
S.E. of regression	0.061691	Akaike info criterion		-2.688960
Sum squared resid	0.159844	Schwarz criterion		-2.607860
Log likelihood	61.15711	Hannan-Quinn criter.		-2.658884
F-statistic	43.94143	Durbin-Watson stat		1.357033
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 06/26/18 Time: 19:43

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-20.24803	7.724636	-2.621228	0.0122
X2	0.015530	0.003654	4.249567	0.0001
X3	0.000600	0.000764	0.785241	0.4368
R-squared	0.740612	Mean dependent var		17.54683
Adjusted R-squared	0.727958	S.D. dependent var		5.707389
S.E. of regression	2.976837	Akaike info criterion		5.085346
Sum squared resid	363.3239	Schwarz criterion		5.206995
Log likelihood	-108.8776	Hannan-Quinn criter.		5.130459
F-statistic	58.53205	Durbin-Watson stat		1.364982
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 06/26/18 Time: 19:46

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-13.53449	4.511395	-3.000067	0.0046
X4	0.100764	0.020639	4.882300	0.0000
X5	-0.003951	0.005964	-0.662589	0.5113
R-squared	0.704244	Mean dependent var		12.00089
Adjusted R-squared	0.689817	S.D. dependent var		4.486772
S.E. of regression	2.498865	Akaike info criterion		4.735297
Sum squared resid	256.0174	Schwarz criterion		4.856946
Log likelihood	-101.1765	Hannan-Quinn criter.		4.780410
F-statistic	48.81398	Durbin-Watson stat		1.475206
Prob(F-statistic)	0.000000			

FRANSA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 20:03
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.199897	0.012764	15.66118	0.0000
X1	0.006113	0.005877	1.040122	0.3042
R-squared	0.025112	Mean dependent var		0.212636
Adjusted R-squared	0.001900	S.D. dependent var		0.023870
S.E. of regression	0.023847	Akaike info criterion		-4.589928
Sum squared resid	0.023885	Schwarz criterion		-4.508828
Log likelihood	102.9784	Hannan-Quinn criter.		-4.559852
F-statistic	1.081853	Durbin-Watson stat		1.840747
Prob(F-statistic)	0.304234			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 20:05
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.530958	4.297358	1.054359	0.2979
X2	0.007467	0.002766	2.699732	0.0100
X3	0.001714	0.000579	2.961524	0.0051
R-squared	0.770472	Mean dependent var		19.40728
Adjusted R-squared	0.759276	S.D. dependent var		3.447371
S.E. of regression	1.691407	Akaike info criterion		3.954744
Sum squared resid	117.2951	Schwarz criterion		4.076394
Log likelihood	-84.00437	Hannan-Quinn criter.		3.999858
F-statistic	68.81377	Durbin-Watson stat		1.655321
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 20:08
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.875658	2.479367	0.756507	0.4537
X4	0.062929	0.006237	10.08986	0.0000
X5	0.002714	0.001769	1.533755	0.1328
R-squared	0.956334	Mean dependent var		32.55148
Adjusted R-squared	0.954204	S.D. dependent var		5.593729
S.E. of regression	1.197060	Akaike info criterion		3.263359
Sum squared resid	58.75101	Schwarz criterion		3.385009
Log likelihood	-68.79391	Hannan-Quinn criter.		3.308473
F-statistic	448.9721	Durbin-Watson stat		1.799629
Prob(F-statistic)	0.000000			

GÜNEY AFRİKA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 20:10
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.442681	0.013984	31.65541	0.0000
X1	0.008622	0.003604	2.392437	0.0213
R-squared	0.119935	Mean dependent var		0.473666
Adjusted R-squared	0.098981	S.D. dependent var		0.036866
S.E. of regression	0.034994	Akaike info criterion		-3.822915
Sum squared resid	0.051431	Schwarz criterion		-3.741816
Log likelihood	86.10414	Hannan-Quinn criter.		-3.792840
F-statistic	5.723754	Durbin-Watson stat		1.296688
Prob(F-statistic)	0.021288			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 20:12
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.074161	5.066966	0.211993	0.8332
X2	0.008909	0.003662	2.432725	0.0194
X3	-7.63E-05	0.000768	-0.099287	0.9214
R-squared	0.372763	Mean dependent var		14.84716
Adjusted R-squared	0.342166	S.D. dependent var		2.500618
S.E. of regression	2.028175	Akaike info criterion		4.317896
Sum squared resid	168.6533	Schwarz criterion		4.439545
Log likelihood	-91.99372	Hannan-Quinn criter.		4.363010
F-statistic	12.18303	Durbin-Watson stat		1.213839
Prob(F-statistic)	0.000070			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 20:14
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	5.461845	2.757350	1.980831	0.0543
X4	0.020230	0.020230	1.000023	0.3232
X5	0.006620	0.006280	1.054155	0.2980
R-squared	0.256998	Mean dependent var		9.409651
Adjusted R-squared	0.220754	S.D. dependent var		2.245692
S.E. of regression	1.982383	Akaike info criterion		4.272223
Sum squared resid	161.1236	Schwarz criterion		4.393872
Log likelihood	-90.98890	Hannan-Quinn criter.		4.317336
F-statistic	7.090765	Durbin-Watson stat		1.237780
Prob(F-statistic)	0.002266			

GÜNEY KORE

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 06/24/18 Time: 23:25

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.850655	0.013508	62.97580	0.0000
X1	0.019314	0.001804	10.70868	0.0000
R-squared	0.731930	Mean dependent var		0.981021
Adjusted R-squared	0.725548	S.D. dependent var		0.074105
S.E. of regression	0.038822	Akaike info criterion		-3.615250
Sum squared resid	0.063301	Schwarz criterion		-3.534150
Log likelihood	81.53550	Hannan-Quinn criter.		-3.585174
F-statistic	114.6758	Durbin-Watson stat		1.587723
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 06/24/18 Time: 23:28

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-29.03591	3.996451	-7.265423	0.0000
X2	0.015628	0.001273	12.27262	0.0000
X3	0.000143	0.000267	0.535703	0.5951
R-squared	0.950208	Mean dependent var		26.48275
Adjusted R-squared	0.947780	S.D. dependent var		6.741818
S.E. of regression	1.540627	Akaike info criterion		3.768002
Sum squared resid	97.31476	Schwarz criterion		3.889651
Log likelihood	-79.89604	Hannan-Quinn criter.		3.813115
F-statistic	391.2159	Durbin-Watson stat		1.895305
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 06/24/18 Time: 23:35

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-2.507807	2.127714	-1.178639	0.2453
X4	0.057656	0.012970	4.445154	0.0001
X5	-0.000235	0.000196	-1.195925	0.2386
R-squared	0.682320	Mean dependent var		9.092364
Adjusted R-squared	0.666823	S.D. dependent var		2.787146
S.E. of regression	1.608782	Akaike info criterion		3.854577
Sum squared resid	106.1153	Schwarz criterion		3.976227
Log likelihood	-81.80070	Hannan-Quinn criter.		3.899691
F-statistic	44.03030	Durbin-Watson stat		2.242063
Prob(F-statistic)	0.000000			

HINDĪSTAN

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/21/18 Time: 22:20

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.210795	0.017275	12.20200	0.0000
X1	0.033747	0.005258	6.418209	0.0000
R-squared	0.495152	Mean dependent var		0.314422
Adjusted R-squared	0.483132	S.D. dependent var		0.056695
S.E. of regression	0.040760	Akaike info criterion		-3.517857
Sum squared resid	0.069777	Schwarz criterion		-3.436758
Log likelihood	79.39286	Hannan-Quinn criter.		-3.487782
F-statistic	41.19341	Durbin-Watson stat		2.052292
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 06/26/18 Time: 20:18

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.832440	1.714719	1.068653	0.2915
X2	-0.000576	0.003404	-0.169166	0.8665
X3	0.003719	0.000862	4.314860	0.0001
R-squared	0.500348	Mean dependent var		2.792030
Adjusted R-squared	0.475975	S.D. dependent var		1.578532
S.E. of regression	1.142693	Akaike info criterion		3.170398
Sum squared resid	53.53562	Schwarz criterion		3.292048
Log likelihood	-66.74876	Hannan-Quinn criter.		3.215512
F-statistic	20.52857	Durbin-Watson stat		2.264951
Prob(F-statistic)	0.000001			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 06/26/18 Time: 20:19

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.725943	0.248752	2.918341	0.0057
X4	-0.025835	0.016723	-1.544910	0.1301
X5	0.052041	0.015447	3.368957	0.0017
R-squared	0.287197	Mean dependent var		0.819690
Adjusted R-squared	0.252426	S.D. dependent var		1.227652
S.E. of regression	1.061457	Akaike info criterion		3.022908
Sum squared resid	46.19434	Schwarz criterion		3.144558
Log likelihood	-63.50398	Hannan-Quinn criter.		3.068022
F-statistic	8.259702	Durbin-Watson stat		2.096713
Prob(F-statistic)	0.000968			

İNGİLTERE

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 20:22
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.349409	0.007560	46.21889	0.0000
X1	-0.003140	0.002625	-1.196471	0.2382
R-squared	0.032961	Mean dependent var		0.340889
Adjusted R-squared	0.009936	S.D. dependent var		0.016918
S.E. of regression	0.016834	Akaike info criterion		-5.286475
Sum squared resid	0.011902	Schwarz criterion		-5.205376
Log likelihood	118.3025	Hannan-Quinn criter.		-5.256400
F-statistic	1.431543	Durbin-Watson stat		2.142068
Prob(F-statistic)	0.238223			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 20:24
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.817830	1.787063	2.695949	0.0101
X2	0.004553	0.003713	1.226306	0.2271
X3	-0.000967	0.000959	-1.008093	0.3193
R-squared	0.035817	Mean dependent var		6.952855
Adjusted R-squared	-0.011217	S.D. dependent var		1.230388
S.E. of regression	1.237269	Akaike info criterion		3.329436
Sum squared resid	62.76418	Schwarz criterion		3.451085
Log likelihood	-70.24758	Hannan-Quinn criter.		3.374549
F-statistic	0.761518	Durbin-Watson stat		2.012228
Prob(F-statistic)	0.473448			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 20:26
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	7.043346	1.746145	4.033654	0.0002
X4	0.040834	0.012029	3.394531	0.0015
X5	-0.004228	0.003680	-1.148925	0.2572
R-squared	0.364877	Mean dependent var		13.60974
Adjusted R-squared	0.333895	S.D. dependent var		1.473392
S.E. of regression	1.202512	Akaike info criterion		3.272449
Sum squared resid	59.28745	Schwarz criterion		3.394098
Log likelihood	-68.99387	Hannan-Quinn criter.		3.317562
F-statistic	11.77720	Durbin-Watson stat		1.809466
Prob(F-statistic)	0.000091			

ITALYA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 20:29
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.127024	0.016350	7.769025	0.0000
X1	0.005586	0.009422	0.592884	0.5564
R-squared	0.008300	Mean dependent var		0.136470
Adjusted R-squared	-0.015312	S.D. dependent var		0.024186
S.E. of regression	0.024370	Akaike info criterion		-4.546539
Sum squared resid	0.024944	Schwarz criterion		-4.465440
Log likelihood	102.0239	Hannan-Quinn criter.		-4.516463
F-statistic	0.351511	Durbin-Watson stat		1.509649
Prob(F-statistic)	0.556438			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 20:30
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.635195	3.464851	1.337776	0.1883
X2	0.006042	0.002401	2.516786	0.0158
X3	0.002171	0.000503	4.316160	0.0001
R-squared	0.828170	Mean dependent var		16.59600
Adjusted R-squared	0.819788	S.D. dependent var		3.244723
S.E. of regression	1.377430	Akaike info criterion		3.544062
Sum squared resid	77.78986	Schwarz criterion		3.665711
Log likelihood	-74.96937	Hannan-Quinn criter.		3.589176
F-statistic	98.80390	Durbin-Watson stat		1.403110
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 20:32
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.017559	1.730364	0.588061	0.5597
X4	0.056920	0.006271	9.076169	0.0000
X5	-0.000535	0.000196	-2.736726	0.0091
R-squared	0.940479	Mean dependent var		20.61430
Adjusted R-squared	0.937576	S.D. dependent var		3.944026
S.E. of regression	0.985410	Akaike info criterion		2.874229
Sum squared resid	39.81238	Schwarz criterion		2.995878
Log likelihood	-60.23304	Hannan-Quinn criter.		2.919342
F-statistic	323.9164	Durbin-Watson stat		1.701403
Prob(F-statistic)	0.000000			

JAPONYA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 20:34
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.281770	0.013164	21.40504	0.0000
X1	0.012688	0.004481	2.831845	0.0071
R-squared	0.160325	Mean dependent var		0.316842
Adjusted R-squared	0.140333	S.D. dependent var		0.031915
S.E. of regression	0.029591	Akaike info criterion		-4.158312
Sum squared resid	0.036776	Schwarz criterion		-4.077213
Log likelihood	93.48287	Hannan-Quinn criter.		-4.128237
F-statistic	8.019347	Durbin-Watson stat		1.439017
Prob(F-statistic)	0.007076			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 20:36
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.724883	2.991676	-0.242300	0.8098
X2	0.009213	0.004438	2.075882	0.0442
X3	0.000121	0.001017	0.119402	0.9055
R-squared	0.253687	Mean dependent var		6.290019
Adjusted R-squared	0.217282	S.D. dependent var		1.810608
S.E. of regression	1.601869	Akaike info criterion		3.845966
Sum squared resid	105.2054	Schwarz criterion		3.967615
Log likelihood	-81.61125	Hannan-Quinn criter.		3.891079
F-statistic	6.968375	Durbin-Watson stat		1.153556
Prob(F-statistic)	0.002482			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 20:38
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.541805	1.436175	-0.377255	0.7079
X4	0.059179	0.015412	3.839800	0.0004
X5	-0.005008	0.005449	-0.918992	0.3635
R-squared	0.391800	Mean dependent var		5.639401
Adjusted R-squared	0.362132	S.D. dependent var		1.746915
S.E. of regression	1.395202	Akaike info criterion		3.569702
Sum squared resid	79.81016	Schwarz criterion		3.691351
Log likelihood	-75.53344	Hannan-Quinn criter.		3.614815
F-statistic	13.20604	Durbin-Watson stat		1.466790
Prob(F-statistic)	0.000037			

KANADA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 20:40
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.309257	0.007785	39.72232	0.0000
X1	0.003193	0.002783	1.147497	0.2577
R-squared	0.030398	Mean dependent var		0.317688
Adjusted R-squared	0.007312	S.D. dependent var		0.017150
S.E. of regression	0.017087	Akaike info criterion		-5.256600
Sum squared resid	0.012263	Schwarz criterion		-5.175501
Log likelihood	117.6452	Hannan-Quinn criter.		-5.226525
F-statistic	1.316749	Durbin-Watson stat		1.168348
Prob(F-statistic)	0.257671			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 20:41
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.694693	2.100197	1.283066	0.2067
X2	0.007793	0.003392	2.297171	0.0268
X3	2.50E-05	0.000796	0.031393	0.9751
R-squared	0.266007	Mean dependent var		8.109884
Adjusted R-squared	0.230203	S.D. dependent var		1.359193
S.E. of regression	1.192530	Akaike info criterion		3.255778
Sum squared resid	58.30726	Schwarz criterion		3.377427
Log likelihood	-68.62711	Hannan-Quinn criter.		3.300891
F-statistic	7.429425	Durbin-Watson stat		1.066748
Prob(F-statistic)	0.001765			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/26/18 Time: 20:43
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	3.313933	1.187667	2.790289	0.0080
X4	0.051492	0.009748	5.282148	0.0000
X5	-0.003727	0.003120	-1.194572	0.2391
R-squared	0.601104	Mean dependent var		10.40529
Adjusted R-squared	0.581645	S.D. dependent var		1.433127
S.E. of regression	0.926952	Akaike info criterion		2.751915
Sum squared resid	35.22880	Schwarz criterion		2.873564
Log likelihood	-57.54213	Hannan-Quinn criter.		2.797029
F-statistic	30.89181	Durbin-Watson stat		1.312459
Prob(F-statistic)	0.000000			

MEKSİKA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 23:46
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.583854	0.018125	32.21241	0.0000
X1	0.014305	0.003541	4.040339	0.0002
R-squared	0.279889	Mean dependent var		0.650791
Adjusted R-squared	0.262743	S.D. dependent var		0.056796
S.E. of regression	0.048767	Akaike info criterion		-3.159139
Sum squared resid	0.099885	Schwarz criterion		-3.078040
Log likelihood	71.50106	Hannan-Quinn criter.		-3.129064
F-statistic	16.32434	Durbin-Watson stat		1.945906
Prob(F-statistic)	0.000222			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 23:49
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.602150	6.316933	-0.095323	0.9245
X2	0.008542	0.005824	1.466712	0.1501
X3	0.000706	0.001237	0.570680	0.5713
R-squared	0.278758	Mean dependent var		10.32444
Adjusted R-squared	0.243576	S.D. dependent var		3.082544
S.E. of regression	2.680971	Akaike info criterion		4.875981
Sum squared resid	294.6918	Schwarz criterion		4.997630
Log likelihood	-104.2716	Hannan-Quinn criter.		4.921095
F-statistic	7.923198	Durbin-Watson stat		1.836473
Prob(F-statistic)	0.001232			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 23:53
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-6.209901	3.236061	-1.918969	0.0620
X4	0.087978	0.018618	4.725352	0.0000
X5	-0.001444	0.000932	-1.549052	0.1291
R-squared	0.517210	Mean dependent var		10.66553
Adjusted R-squared	0.493659	S.D. dependent var		3.119615
S.E. of regression	2.219844	Akaike info criterion		4.498497
Sum squared resid	202.0359	Schwarz criterion		4.620146
Log likelihood	-95.96693	Hannan-Quinn criter.		4.543610
F-statistic	21.96153	Durbin-Watson stat		1.997127
Prob(F-statistic)	0.000000			

SUDÍARABÍSTAN

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 06/26/18 Time: 20:46

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	3.118845	0.014621	213.3082	0.0000
X1	0.001376	0.000708	1.944562	0.0585
R-squared	0.082595	Mean dependent var		3.143931
Adjusted R-squared	0.060752	S.D. dependent var		0.047100
S.E. of regression	0.045647	Akaike info criterion		-3.291383
Sum squared resid	0.087512	Schwarz criterion		-3.210284
Log likelihood	74.41043	Hannan-Quinn criter.		-3.261308
F-statistic	3.781320	Durbin-Watson stat		2.035383
Prob(F-statistic)	0.058545			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 06/26/18 Time: 20:48

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	32.99223	7.110650	4.639833	0.0000
X2	0.003211	0.001677	1.915299	0.0624
X3	-0.000379	0.000354	-1.072837	0.2896
R-squared	0.119676	Mean dependent var		47.21345
Adjusted R-squared	0.076734	S.D. dependent var		2.875286
S.E. of regression	2.762768	Akaike info criterion		4.936090
Sum squared resid	312.9484	Schwarz criterion		5.057739
Log likelihood	-105.5940	Hannan-Quinn criter.		4.981203
F-statistic	2.786889	Durbin-Watson stat		2.013476
Prob(F-statistic)	0.073311			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 06/26/18 Time: 20:50

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	34.47786	5.959475	5.785386	0.0000
X4	0.013253	0.010206	1.298523	0.2014
X5	-0.002207	0.002901	-0.760636	0.4512
R-squared	0.069990	Mean dependent var		42.74457
Adjusted R-squared	0.024624	S.D. dependent var		2.852881
S.E. of regression	2.817538	Akaike info criterion		4.975350
Sum squared resid	325.4793	Schwarz criterion		5.096999
Log likelihood	-106.4577	Hannan-Quinn criter.		5.020463
F-statistic	1.542776	Durbin-Watson stat		2.052742
Prob(F-statistic)	0.225941			

TÜRKİYE

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 23:14
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.180586	0.026955	6.699641	0.0000
X1	0.016599	0.011738	1.414195	0.1647
R-squared	0.045453	Mean dependent var		0.217024
Adjusted R-squared	0.022726	S.D. dependent var		0.053123
S.E. of regression	0.052516	Akaike info criterion		-3.011015
Sum squared resid	0.115832	Schwarz criterion		-2.929915
Log likelihood	68.24232	Hannan-Quinn criter.		-2.980939
F-statistic	1.999948	Durbin-Watson stat		1.822062
Prob(F-statistic)	0.164675			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 23:18
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-4.729153	6.308693	-0.749625	0.4578
X2	0.008086	0.003569	2.265809	0.0288
X3	0.002432	0.000746	3.262156	0.0022
R-squared	0.766708	Mean dependent var		14.31226
Adjusted R-squared	0.755328	S.D. dependent var		4.958299
S.E. of regression	2.452587	Akaike info criterion		4.697910
Sum squared resid	246.6225	Schwarz criterion		4.819559
Log likelihood	-100.3540	Hannan-Quinn criter.		4.743023
F-statistic	67.37289	Durbin-Watson stat		1.832603
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 23:23
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-15.36942	3.829323	-4.013613	0.0002
X4	0.076138	0.010262	7.419200	0.0000
X5	0.004000	0.002912	1.373890	0.1769
R-squared	0.924903	Mean dependent var		19.66024
Adjusted R-squared	0.921240	S.D. dependent var		6.634037
S.E. of regression	1.861795	Akaike info criterion		4.146706
Sum squared resid	142.1176	Schwarz criterion		4.268355
Log likelihood	-88.22752	Hannan-Quinn criter.		4.191819
F-statistic	252.4797	Durbin-Watson stat		1.977206
Prob(F-statistic)	0.000000			

D20 ÜLKELERİ TOPLAM

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 23:38
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.221807	0.010756	20.62232	0.0000
X1	0.005290	0.006079	0.870193	0.3891
R-squared	0.017710	Mean dependent var		0.230915
Adjusted R-squared	-0.005678	S.D. dependent var		0.016378
S.E. of regression	0.016425	Akaike info criterion		-5.335693
Sum squared resid	0.011330	Schwarz criterion		-5.254593
Log likelihood	119.3852	Hannan-Quinn criter.		-5.305617
F-statistic	0.757236	Durbin-Watson stat		1.311284
Prob(F-statistic)	0.389141			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/24/18 Time: 23:42
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	21.52716	38.10973	0.564873	0.5752
X2	0.135062	0.032795	4.118385	0.0002
X3	0.017630	0.006934	2.542611	0.0149
R-squared	0.808808	Mean dependent var		211.8528
Adjusted R-squared	0.799482	S.D. dependent var		35.39686
S.E. of regression	15.85044	Akaike info criterion		8.430018
Sum squared resid	10300.70	Schwarz criterion		8.551667
Log likelihood	-182.4604	Hannan-Quinn criter.		8.475131
F-statistic	86.72232	Durbin-Watson stat		1.300466
Prob(F-statistic)	0.000000			

AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİ

ALMANYA

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 06/29/18 Time: 22:12

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.107611	0.016201	6.642286	0.0000
X1	-0.006016	0.010751	-0.559613	0.5787
R-squared	0.007401	Mean dependent var		0.098694
Adjusted R-squared	-0.016232	S.D. dependent var		0.019249
S.E. of regression	0.019405	Akaike info criterion		-5.002184
Sum squared resid	0.015815	Schwarz criterion		-4.921084
Log likelihood	112.0480	Hannan-Quinn criter.		-4.972108
F-statistic	0.313167	Durbin-Watson stat		1.639842
Prob(F-statistic)	0.578716			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 06/29/18 Time: 22:16

Sample (adjusted): 1971 2013

Included observations: 43 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.605105	2.198885	0.729963	0.4697
X2	0.008984	0.003334	2.694241	0.0103
X3	0.000386	0.000863	0.447428	0.6570
R-squared	0.341857	Mean dependent var		8.298933
Adjusted R-squared	0.308950	S.D. dependent var		1.609482
S.E. of regression	1.337953	Akaike info criterion		3.487373
Sum squared resid	71.60471	Schwarz criterion		3.610247
Log likelihood	-71.97851	Hannan-Quinn criter.		3.532685
F-statistic	10.38855	Durbin-Watson stat		1.196654
Prob(F-statistic)	0.000232			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 06/29/18 Time: 22:19

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.857625	0.746382	1.149044	0.2572
X4	0.040700	0.008858	4.594484	0.0000
X5	-0.003426	0.004117	-0.832133	0.4102
R-squared	0.491312	Mean dependent var		4.852219
Adjusted R-squared	0.466498	S.D. dependent var		1.474424
S.E. of regression	1.076938	Akaike info criterion		3.051866
Sum squared resid	47.55158	Schwarz criterion		3.173515
Log likelihood	-64.14105	Hannan-Quinn criter.		3.096980
F-statistic	19.79974	Durbin-Watson stat		1.831954
Prob(F-statistic)	0.000001			

AVUSTURYA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/29/18 Time: 22:29
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.149499	0.016028	9.327053	0.0000
X1	0.000744	0.009038	0.082349	0.9348
R-squared	0.000161	Mean dependent var		0.150783
Adjusted R-squared	-0.023644	S.D. dependent var		0.024264
S.E. of regression	0.024549	Akaike info criterion		-4.531876
Sum squared resid	0.025312	Schwarz criterion		-4.450776
Log likelihood	101.7013	Hannan-Quinn criter.		-4.501800
F-statistic	0.006781	Durbin-Watson stat		1.634662
Prob(F-statistic)	0.934761			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/29/18 Time: 22:31
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-3.557396	3.717219	-0.957005	0.3442
X2	0.014034	0.003798	3.695308	0.0006
X3	0.001270	0.000815	1.558929	0.1267
R-squared	0.707810	Mean dependent var		12.70990
Adjusted R-squared	0.693557	S.D. dependent var		2.954730
S.E. of regression	1.635659	Akaike info criterion		3.887715
Sum squared resid	109.6906	Schwarz criterion		4.009364
Log likelihood	-82.52973	Hannan-Quinn criter.		3.932828
F-statistic	49.65982	Durbin-Watson stat		1.556002
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/29/18 Time: 22:36
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.477877	1.715457	-0.861506	0.3940
X4	0.054804	0.008720	6.284841	0.0000
X5	-3.33E-05	0.002860	-0.011646	0.9908
R-squared	0.805994	Mean dependent var		11.55927
Adjusted R-squared	0.796531	S.D. dependent var		2.734800
S.E. of regression	1.233602	Akaike info criterion		3.323500
Sum squared resid	62.39277	Schwarz criterion		3.445150
Log likelihood	-70.11701	Hannan-Quinn criter.		3.368614
F-statistic	85.16699	Durbin-Watson stat		1.591386
Prob(F-statistic)	0.000000			

BELÇİKA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/29/18 Time: 22:43
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.160583	0.008395	19.12919	0.0000
X1	-0.001216	0.004577	-0.265569	0.7919
R-squared	0.001676	Mean dependent var		0.158419
Adjusted R-squared	-0.022093	S.D. dependent var		0.013227
S.E. of regression	0.013372	Akaike info criterion		-5.746891
Sum squared resid	0.007510	Schwarz criterion		-5.665792
Log likelihood	128.4316	Hannan-Quinn criter.		-5.716815
F-statistic	0.070527	Durbin-Watson stat		1.463879
Prob(F-statistic)	0.791870			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/29/18 Time: 22:44
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	6.005615	2.025676	2.964745	0.0050
X2	0.004526	0.003380	1.338854	0.1880
X3	6.81E-05	0.000802	0.084950	0.9327
R-squared	0.114744	Mean dependent var		9.071552
Adjusted R-squared	0.071561	S.D. dependent var		1.222320
S.E. of regression	1.177773	Akaike info criterion		3.230875
Sum squared resid	56.87317	Schwarz criterion		3.352524
Log likelihood	-68.07924	Hannan-Quinn criter.		3.275988
F-statistic	2.657147	Durbin-Watson stat		1.302180
Prob(F-statistic)	0.082207			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/29/18 Time: 22:46
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.486866	0.463934	3.204908	0.0026
X4	0.043890	0.006467	6.787293	0.0000
X5	-0.011471	0.003296	-3.480115	0.0012
R-squared	0.564456	Mean dependent var		4.743837
Adjusted R-squared	0.543210	S.D. dependent var		1.141585
S.E. of regression	0.771554	Akaike info criterion		2.384927
Sum squared resid	24.40715	Schwarz criterion		2.506576
Log likelihood	-49.46840	Hannan-Quinn criter.		2.430040
F-statistic	26.56756	Durbin-Watson stat		1.438658
Prob(F-statistic)	0.000000			

BULGARIÏSTAN

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 06/30/18 Time: 21:53

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.605592	0.018750	32.29773	0.0000
X1	0.021033	0.003420	6.149360	0.0000
R-squared	0.473781	Mean dependent var		0.710683
Adjusted R-squared	0.461252	S.D. dependent var		0.069718
S.E. of regression	0.051173	Akaike info criterion		-3.062825
Sum squared resid	0.109984	Schwarz criterion		-2.981725
Log likelihood	69.38215	Hannan-Quinn criter.		-3.032749
F-statistic	37.81463	Durbin-Watson stat		1.786884
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 06/30/18 Time: 21:55

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-19.84480	6.974354	-2.845396	0.0069
X2	0.023724	0.005768	4.113065	0.0002
X3	-0.000416	0.001217	-0.341511	0.7345
R-squared	0.600624	Mean dependent var		12.01573
Adjusted R-squared	0.581142	S.D. dependent var		4.436239
S.E. of regression	2.871100	Akaike info criterion		5.013014
Sum squared resid	337.9719	Schwarz criterion		5.134663
Log likelihood	-107.2863	Hannan-Quinn criter.		5.058127
F-statistic	30.83003	Durbin-Watson stat		2.000099
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 06/30/18 Time: 21:57

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-7.664744	2.814500	-2.723306	0.0095
X4	0.083938	0.019317	4.345290	0.0001
X5	-0.004221	0.006914	-0.610463	0.5449
R-squared	0.550453	Mean dependent var		6.689454
Adjusted R-squared	0.528524	S.D. dependent var		3.676083
S.E. of regression	2.524151	Akaike info criterion		4.755432
Sum squared resid	261.2248	Schwarz criterion		4.877082
Log likelihood	-101.6195	Hannan-Quinn criter.		4.800546
F-statistic	25.10144	Durbin-Watson stat		1.813792
Prob(F-statistic)	0.000000			

DANIMARKA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/30/18 Time: 22:02
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.144729	0.011824	12.24006	0.0000
X1	-0.001340	0.006781	-0.197563	0.8443
R-squared	0.000928	Mean dependent var		0.142454
Adjusted R-squared	-0.022859	S.D. dependent var		0.017535
S.E. of regression	0.017735	Akaike info criterion		-5.182192
Sum squared resid	0.013210	Schwarz criterion		-5.101093
Log likelihood	116.0082	Hannan-Quinn criter.		-5.152117
F-statistic	0.039031	Durbin-Watson stat		1.744910
Prob(F-statistic)	0.844340			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/30/18 Time: 22:04
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	6.308122	3.088974	2.042142	0.0476
X2	0.006289	0.002981	2.110040	0.0410
X3	0.001319	0.000636	2.075068	0.0443
R-squared	0.610851	Mean dependent var		14.56442
Adjusted R-squared	0.591868	S.D. dependent var		2.083325
S.E. of regression	1.330937	Akaike info criterion		3.475389
Sum squared resid	72.62710	Schwarz criterion		3.597038
Log likelihood	-73.45856	Hannan-Quinn criter.		3.520503
F-statistic	32.17904	Durbin-Watson stat		1.619118
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/30/18 Time: 22:08
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-3199.918	676.6703	-4.728917	0.0000
X4	-3.717967	3.958587	-0.939216	0.3531
X5	-8.961411	1.345561	-6.659981	0.0000
R-squared	0.840458	Mean dependent var		-5158.326
Adjusted R-squared	0.832676	S.D. dependent var		1311.462
S.E. of regression	536.4576	Akaike info criterion		15.47360
Sum squared resid	11799255	Schwarz criterion		15.59525
Log likelihood	-337.4192	Hannan-Quinn criter.		15.51871
F-statistic	107.9929	Durbin-Watson stat		0.844365
Prob(F-statistic)	0.000000			

FİNLANDIYA

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 06/30/18 Time: 22:18

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.222074	0.124421	-1.784867	0.0815
X1	0.240343	0.130993	1.834775	0.0736
R-squared	0.074205	Mean dependent var		0.006106
Adjusted R-squared	0.052162	S.D. dependent var		0.025489
S.E. of regression	0.024815	Akaike info criterion		-4.510352
Sum squared resid	0.025863	Schwarz criterion		-4.429253
Log likelihood	101.2277	Hannan-Quinn criter.		-4.480276
F-statistic	3.366400	Durbin-Watson stat		1.324823
Prob(F-statistic)	0.073628			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 06/30/18 Time: 22:22

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.175890	3.891517	0.302168	0.7641
X2	0.008517	0.002989	2.849396	0.0068
X3	0.003144	0.000628	5.003027	0.0000
R-squared	0.860400	Mean dependent var		16.45403
Adjusted R-squared	0.853590	S.D. dependent var		4.117690
S.E. of regression	1.575574	Akaike info criterion		3.812862
Sum squared resid	101.7798	Schwarz criterion		3.934512
Log likelihood	-80.88297	Hannan-Quinn criter.		3.857976
F-statistic	126.3481	Durbin-Watson stat		1.306847
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 06/30/18 Time: 22:40

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.676520	2.231524	1.199413	0.2373
X4	0.032793	0.008336	3.933856	0.0003
X5	0.009815	0.002600	3.775610	0.0005
R-squared	0.882135	Mean dependent var		15.32758
Adjusted R-squared	0.876386	S.D. dependent var		3.854745
S.E. of regression	1.355283	Akaike info criterion		3.511643
Sum squared resid	75.30843	Schwarz criterion		3.633292
Log likelihood	-74.25615	Hannan-Quinn criter.		3.556757
F-statistic	153.4282	Durbin-Watson stat		1.314961
Prob(F-statistic)	0.000000			

FRANSA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/30/18 Time: 22:43
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.199897	0.012764	15.66118	0.0000
X1	0.006113	0.005877	1.040122	0.3042
R-squared	0.025112	Mean dependent var		0.212636
Adjusted R-squared	0.001900	S.D. dependent var		0.023870
S.E. of regression	0.023847	Akaike info criterion		-4.589928
Sum squared resid	0.023885	Schwarz criterion		-4.508828
Log likelihood	102.9784	Hannan-Quinn criter.		-4.559852
F-statistic	1.081853	Durbin-Watson stat		1.840747
Prob(F-statistic)	0.304234			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/30/18 Time: 22:45
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.530958	4.297358	1.054359	0.2979
X2	0.007467	0.002766	2.699732	0.0100
X3	0.001714	0.000579	2.961524	0.0051
R-squared	0.770472	Mean dependent var		19.40728
Adjusted R-squared	0.759276	S.D. dependent var		3.447371
S.E. of regression	1.691407	Akaike info criterion		3.954744
Sum squared resid	117.2951	Schwarz criterion		4.076394
Log likelihood	-84.00437	Hannan-Quinn criter.		3.999858
F-statistic	68.81377	Durbin-Watson stat		1.655321
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/30/18 Time: 22:48
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.638835	1.806930	0.353547	0.7255
X4	0.044610	0.007619	5.855318	0.0000
X5	-8.78E-05	0.002414	-0.036378	0.9712
R-squared	0.805145	Mean dependent var		13.41438
Adjusted R-squared	0.795640	S.D. dependent var		2.573893
S.E. of regression	1.163560	Akaike info criterion		3.206592
Sum squared resid	55.50876	Schwarz criterion		3.328241
Log likelihood	-67.54502	Hannan-Quinn criter.		3.251705
F-statistic	84.70632	Durbin-Watson stat		1.619351
Prob(F-statistic)	0.000000			

HOLLANDA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/30/18 Time: 22:52
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.413568	0.005866	70.50625	0.0000
X1	0.002386	0.001770	1.347995	0.1849
R-squared	0.041470	Mean dependent var		0.420954
Adjusted R-squared	0.018648	S.D. dependent var		0.014019
S.E. of regression	0.013887	Akaike info criterion		-5.671305
Sum squared resid	0.008100	Schwarz criterion		-5.590205
Log likelihood	126.7687	Hannan-Quinn criter.		-5.641229
F-statistic	1.817092	Durbin-Watson stat		1.785686
Prob(F-statistic)	0.184886			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/30/18 Time: 22:54
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	3.937418	1.926659	2.043650	0.0474
X2	0.008598	0.003074	2.796916	0.0078
X3	-0.000571	0.000719	-0.793793	0.4319
R-squared	0.249510	Mean dependent var		9.728593
Adjusted R-squared	0.212900	S.D. dependent var		1.222340
S.E. of regression	1.084443	Akaike info criterion		3.065756
Sum squared resid	48.21670	Schwarz criterion		3.187406
Log likelihood	-64.44664	Hannan-Quinn criter.		3.110870
F-statistic	6.815469	Durbin-Watson stat		1.634916
Prob(F-statistic)	0.002783			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/22/18 Time: 01:04
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.540535	1.003191	4.526094	0.0001
X4	0.038536	0.006157	6.259084	0.0000
X5	-0.005841	0.002123	-2.751784	0.0088
R-squared	0.610238	Mean dependent var		11.40720
Adjusted R-squared	0.591225	S.D. dependent var		1.289207
S.E. of regression	0.824261	Akaike info criterion		2.517087
Sum squared resid	27.85565	Schwarz criterion		2.638736
Log likelihood	-52.37591	Hannan-Quinn criter.		2.562200
F-statistic	32.09621	Durbin-Watson stat		2.089851
Prob(F-statistic)	0.000000			

İNGİLTERE

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 22:53
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.349409	0.007560	46.21889	0.0000
X1	-0.003140	0.002625	-1.196471	0.2382
R-squared	0.032961	Mean dependent var		0.340889
Adjusted R-squared	0.009936	S.D. dependent var		0.016918
S.E. of regression	0.016834	Akaike info criterion		-5.286475
Sum squared resid	0.011902	Schwarz criterion		-5.205376
Log likelihood	118.3025	Hannan-Quinn criter.		-5.256400
F-statistic	1.431543	Durbin-Watson stat		2.142068
Prob(F-statistic)	0.238223			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 22:55
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.817830	1.787063	2.695949	0.0101
X2	0.004553	0.003713	1.226306	0.2271
X3	-0.000967	0.000959	-1.008093	0.3193
R-squared	0.035817	Mean dependent var		6.952855
Adjusted R-squared	-0.011217	S.D. dependent var		1.230388
S.E. of regression	1.237269	Akaike info criterion		3.329436
Sum squared resid	62.76418	Schwarz criterion		3.451085
Log likelihood	-70.24758	Hannan-Quinn criter.		3.374549
F-statistic	0.761518	Durbin-Watson stat		2.012228
Prob(F-statistic)	0.473448			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 22:58
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.979182	1.209118	4.118029	0.0002
X4	0.027812	0.008714	3.191617	0.0027
X5	-0.006042	0.003176	-1.902152	0.0642
R-squared	0.227259	Mean dependent var		9.010899
Adjusted R-squared	0.189564	S.D. dependent var		1.253503
S.E. of regression	1.128456	Akaike info criterion		3.145325
Sum squared resid	52.20997	Schwarz criterion		3.266974
Log likelihood	-66.19714	Hannan-Quinn criter.		3.190438
F-statistic	6.028937	Durbin-Watson stat		2.060477
Prob(F-statistic)	0.005066			

IRLANDA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 23:02
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.137683	0.009083	15.15882	0.0000
X1	-0.002988	0.005419	-0.551455	0.5842
R-squared	0.007188	Mean dependent var		0.132791
Adjusted R-squared	-0.016450	S.D. dependent var		0.012819
S.E. of regression	0.012924	Akaike info criterion		-5.815026
Sum squared resid	0.007016	Schwarz criterion		-5.733927
Log likelihood	129.9306	Hannan-Quinn criter.		-5.784951
F-statistic	0.304103	Durbin-Watson stat		1.651922
Prob(F-statistic)	0.584244			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 23:07
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	8.622636	2.185986	3.944506	0.0003
X2	0.002731	0.002937	0.930005	0.3578
X3	0.001437	0.000657	2.186532	0.0345
R-squared	0.411741	Mean dependent var		11.63689
Adjusted R-squared	0.383045	S.D. dependent var		1.400302
S.E. of regression	1.099888	Akaike info criterion		3.094040
Sum squared resid	49.59988	Schwarz criterion		3.215689
Log likelihood	-65.06887	Hannan-Quinn criter.		3.139153
F-statistic	14.34858	Durbin-Watson stat		1.474030
Prob(F-statistic)	0.000019			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 23:09
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	7.134416	1.173928	6.077387	0.0000
X4	0.020482	0.007233	2.831862	0.0071
X5	0.002095	0.002497	0.839100	0.4063
R-squared	0.535436	Mean dependent var		11.42524
Adjusted R-squared	0.512775	S.D. dependent var		1.385909
S.E. of regression	0.967386	Akaike info criterion		2.837307
Sum squared resid	38.36923	Schwarz criterion		2.958956
Log likelihood	-59.42075	Hannan-Quinn criter.		2.882420
F-statistic	23.62743	Durbin-Watson stat		1.673741
Prob(F-statistic)	0.000000			

ISPANYA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 23:21
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.096528	0.008429	-11.45248	0.0000
X1	0.062833	0.013907	4.518129	0.0001
R-squared	0.327069	Mean dependent var		-0.061945
Adjusted R-squared	0.311046	S.D. dependent var		0.028200
S.E. of regression	0.023407	Akaike info criterion		-4.627193
Sum squared resid	0.023011	Schwarz criterion		-4.546094
Log likelihood	103.7983	Hannan-Quinn criter.		-4.597118
F-statistic	20.41349	Durbin-Watson stat		1.392174
Prob(F-statistic)	0.000050			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 23:22
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.870694	3.116512	0.600253	0.5516
X2	0.006540	0.003942	1.659234	0.1047
X3	0.002979	0.000872	3.417949	0.0014
R-squared	0.660103	Mean dependent var		9.288363
Adjusted R-squared	0.643523	S.D. dependent var		2.537651
S.E. of regression	1.515122	Akaike info criterion		3.734616
Sum squared resid	94.11944	Schwarz criterion		3.856265
Log likelihood	-79.16154	Hannan-Quinn criter.		3.779729
F-statistic	39.81241	Durbin-Watson stat		1.043609
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 23:24
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.071422	1.035976	1.034215	0.3071
X4	0.033256	0.009204	3.613167	0.0008
X5	0.005571	0.003673	1.516812	0.1370
R-squared	0.625871	Mean dependent var		6.122181
Adjusted R-squared	0.607620	S.D. dependent var		1.845272
S.E. of regression	1.155882	Akaike info criterion		3.193351
Sum squared resid	54.77861	Schwarz criterion		3.315000
Log likelihood	-67.25372	Hannan-Quinn criter.		3.238464
F-statistic	34.29389	Durbin-Watson stat		1.255164
Prob(F-statistic)	0.000000			

İSVEÇ

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 23:43
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.140696	0.030642	4.591557	0.0000
X1	-0.054870	0.023668	-2.318308	0.0254
R-squared	0.113448	Mean dependent var		0.070207
Adjusted R-squared	0.092340	S.D. dependent var		0.026475
S.E. of regression	0.025223	Akaike info criterion		-4.477736
Sum squared resid	0.026720	Schwarz criterion		-4.396636
Log likelihood	100.5102	Hannan-Quinn criter.		-4.447660
F-statistic	5.374551	Durbin-Watson stat		1.652330
Prob(F-statistic)	0.025374			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 23:46
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.004333	2.772599	0.362235	0.7190
X2	0.010374	0.005177	2.003913	0.0517
X3	0.000448	0.001278	0.350263	0.7279
R-squared	0.238042	Mean dependent var		7.391047
Adjusted R-squared	0.200873	S.D. dependent var		1.966208
S.E. of regression	1.757670	Akaike info criterion		4.031602
Sum squared resid	126.6656	Schwarz criterion		4.153251
Log likelihood	-85.69524	Hannan-Quinn criter.		4.076715
F-statistic	6.404354	Durbin-Watson stat		1.298840
Prob(F-statistic)	0.003798			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 23:47
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.068107	0.877356	0.077627	0.9385
X4	0.058316	0.010717	5.441337	0.0000
X5	-0.011340	0.005063	-2.239823	0.0306
R-squared	0.488174	Mean dependent var		5.222132
Adjusted R-squared	0.463206	S.D. dependent var		1.772647
S.E. of regression	1.298751	Akaike info criterion		3.426429
Sum squared resid	69.15692	Schwarz criterion		3.548078
Log likelihood	-72.38144	Hannan-Quinn criter.		3.471543
F-statistic	19.55264	Durbin-Watson stat		1.539686
Prob(F-statistic)	0.000001			

ITALYA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 23:51
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.127024	0.016350	7.769025	0.0000
X1	0.005586	0.009422	0.592884	0.5564
R-squared	0.008300	Mean dependent var		0.136470
Adjusted R-squared	-0.015312	S.D. dependent var		0.024186
S.E. of regression	0.024370	Akaike info criterion		-4.546539
Sum squared resid	0.024944	Schwarz criterion		-4.465440
Log likelihood	102.0239	Hannan-Quinn criter.		-4.516463
F-statistic	0.351511	Durbin-Watson stat		1.509649
Prob(F-statistic)	0.556438			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 23:52
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.635195	3.464851	1.337776	0.1883
X2	0.006042	0.002401	2.516786	0.0158
X3	0.002171	0.000503	4.316160	0.0001
R-squared	0.828170	Mean dependent var		16.59600
Adjusted R-squared	0.819788	S.D. dependent var		3.244723
S.E. of regression	1.377430	Akaike info criterion		3.544062
Sum squared resid	77.78986	Schwarz criterion		3.665711
Log likelihood	-74.96937	Hannan-Quinn criter.		3.589176
F-statistic	98.80390	Durbin-Watson stat		1.403110
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 23:54
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.884315	1.556173	1.210865	0.2329
X4	0.034257	0.006321	5.419469	0.0000
X5	0.003826	0.001992	1.920554	0.0618
R-squared	0.866210	Mean dependent var		12.81106
Adjusted R-squared	0.859683	S.D. dependent var		2.624434
S.E. of regression	0.983084	Akaike info criterion		2.869501
Sum squared resid	39.62460	Schwarz criterion		2.991151
Log likelihood	-60.12903	Hannan-Quinn criter.		2.914615
F-statistic	132.7247	Durbin-Watson stat		1.175409
Prob(F-statistic)	0.000000			

KIBRIS

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 23:58
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.463258	0.024155	19.17882	0.0000
X1	0.026487	0.005360	4.941502	0.0000
R-squared	0.367645	Mean dependent var		0.572984
Adjusted R-squared	0.352589	S.D. dependent var		0.078375
S.E. of regression	0.063062	Akaike info criterion		-2.645020
Sum squared resid	0.167024	Schwarz criterion		-2.563921
Log likelihood	60.19045	Hannan-Quinn criter.		-2.614945
F-statistic	24.41844	Durbin-Watson stat		2.074141
Prob(F-statistic)	0.000013			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 23:59
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-22.24340	9.835834	-2.261466	0.0291
X2	0.024481	0.007614	3.215014	0.0025
X3	0.000823	0.001601	0.513752	0.6102
R-squared	0.587873	Mean dependent var		14.00212
Adjusted R-squared	0.567769	S.D. dependent var		6.067061
S.E. of regression	3.988744	Akaike info criterion		5.670576
Sum squared resid	652.3133	Schwarz criterion		5.792225
Log likelihood	-121.7527	Hannan-Quinn criter.		5.715689
F-statistic	29.24195	Durbin-Watson stat		2.025711
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/02/18 Time: 00:01
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-9.427316	3.476917	-2.711401	0.0097
X4	0.096089	0.024154	3.978242	0.0003
X5	-0.000205	0.008683	-0.023661	0.9812
R-squared	0.562250	Mean dependent var		7.327505
Adjusted R-squared	0.540896	S.D. dependent var		4.647292
S.E. of regression	3.148874	Akaike info criterion		5.197713
Sum squared resid	406.5318	Schwarz criterion		5.319363
Log likelihood	-111.3497	Hannan-Quinn criter.		5.242827
F-statistic	26.33038	Durbin-Watson stat		2.040710
Prob(F-statistic)	0.000000			

LÜKSEMBURG

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 23:13
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.401015	0.003512	114.1956	0.0000
X1	-3.82E-05	0.001103	-0.034662	0.9725
R-squared	0.000029	Mean dependent var		0.400901
Adjusted R-squared	-0.023780	S.D. dependent var		0.008085
S.E. of regression	0.008181	Akaike info criterion		-6.729689
Sum squared resid	0.002811	Schwarz criterion		-6.648589
Log likelihood	150.0532	Hannan-Quinn criter.		-6.699613
F-statistic	0.001201	Durbin-Watson stat		1.320827
Prob(F-statistic)	0.972513			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 23:15
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	14.26937	1.670013	8.544467	0.0000
X2	-0.000778	0.002006	-0.387836	0.7001
X3	0.000393	0.000440	0.892859	0.3771
R-squared	0.029726	Mean dependent var		13.76805
Adjusted R-squared	-0.017604	S.D. dependent var		0.783290
S.E. of regression	0.790155	Akaike info criterion		2.432571
Sum squared resid	25.59814	Schwarz criterion		2.554220
Log likelihood	-50.51656	Hannan-Quinn criter.		2.477684
F-statistic	0.628051	Durbin-Watson stat		1.300889
Prob(F-statistic)	0.538686			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 23:17
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	7.533185	0.728993	10.33369	0.0000
X4	0.018717	0.005170	3.620323	0.0008
X5	-0.003822	0.001873	-2.040615	0.0478
R-squared	0.284543	Mean dependent var		10.31653
Adjusted R-squared	0.249642	S.D. dependent var		0.775116
S.E. of regression	0.671430	Akaike info criterion		2.106933
Sum squared resid	18.48356	Schwarz criterion		2.228582
Log likelihood	-43.35252	Hannan-Quinn criter.		2.152046
F-statistic	8.152996	Durbin-Watson stat		1.159369
Prob(F-statistic)	0.001045			

MACARISTAN

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 00:52
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.281287	0.014849	18.94273	0.0000
X1	0.023462	0.004944	4.745237	0.0000
R-squared	0.349012	Mean dependent var		0.347492
Adjusted R-squared	0.333512	S.D. dependent var		0.041306
S.E. of regression	0.033721	Akaike info criterion		-3.896983
Sum squared resid	0.047759	Schwarz criterion		-3.815883
Log likelihood	87.73362	Hannan-Quinn criter.		-3.866907
F-statistic	22.51727	Durbin-Watson stat		1.623327
Prob(F-statistic)	0.000024			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 22:35
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.286654	5.073974	-0.253579	0.8011
X2	0.009588	0.004646	2.063615	0.0454
X3	0.003695	0.000987	3.744902	0.0006
R-squared	0.757757	Mean dependent var		13.24751
Adjusted R-squared	0.745940	S.D. dependent var		4.263285
S.E. of regression	2.148881	Akaike info criterion		4.433518
Sum squared resid	189.3253	Schwarz criterion		4.555167
Log likelihood	-94.53739	Hannan-Quinn criter.		4.478631
F-statistic	64.12573	Durbin-Watson stat		2.336607
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 22:38
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.620270	1.620573	-0.382747	0.7039
X4	0.040593	0.012448	3.261057	0.0022
X5	0.014716	0.004654	3.161814	0.0029
R-squared	0.741147	Mean dependent var		7.290532
Adjusted R-squared	0.728520	S.D. dependent var		3.061334
S.E. of regression	1.595070	Akaike info criterion		3.837459
Sum squared resid	104.3142	Schwarz criterion		3.959108
Log likelihood	-81.42409	Hannan-Quinn criter.		3.882572
F-statistic	58.69547	Durbin-Watson stat		2.547031
Prob(F-statistic)	0.000000			

MALTA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 00:40
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.664314	0.014610	45.46952	0.0000
X1	0.013452	0.002780	4.838006	0.0000
R-squared	0.357860	Mean dependent var		0.728851
Adjusted R-squared	0.342571	S.D. dependent var		0.048752
S.E. of regression	0.039529	Akaike info criterion		-3.579155
Sum squared resid	0.065628	Schwarz criterion		-3.498055
Log likelihood	80.74141	Hannan-Quinn criter.		-3.549079
F-statistic	23.40631	Durbin-Watson stat		2.172040
Prob(F-statistic)	0.000018			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 00:42
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-3.757683	7.502764	-0.500840	0.6192
X2	0.013737	0.005411	2.538700	0.0150
X3	0.000980	0.001135	0.863569	0.3928
R-squared	0.544212	Mean dependent var		18.57599
Adjusted R-squared	0.521979	S.D. dependent var		4.342012
S.E. of regression	3.002028	Akaike info criterion		5.102199
Sum squared resid	369.4990	Schwarz criterion		5.223848
Log likelihood	-109.2484	Hannan-Quinn criter.		5.147313
F-statistic	24.47706	Durbin-Watson stat		2.170726
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 00:45
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-3.064623	3.024785	-1.013170	0.3169
X4	0.066410	0.018419	3.605574	0.0008
X5	-0.001479	0.006335	-0.233425	0.8166
R-squared	0.513918	Mean dependent var		9.955963
Adjusted R-squared	0.490207	S.D. dependent var		3.460206
S.E. of regression	2.470580	Akaike info criterion		4.712529
Sum squared resid	250.2545	Schwarz criterion		4.834179
Log likelihood	-100.6756	Hannan-Quinn criter.		4.757643
F-statistic	21.67396	Durbin-Watson stat		2.023620
Prob(F-statistic)	0.000000			

POLONYA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 00:22
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.414271	0.018953	21.85769	0.0000
X1	0.024919	0.004492	5.548092	0.0000
R-squared	0.422929	Mean dependent var		0.511243
Adjusted R-squared	0.409189	S.D. dependent var		0.063252
S.E. of regression	0.048618	Akaike info criterion		-3.165236
Sum squared resid	0.099278	Schwarz criterion		-3.084137
Log likelihood	71.63520	Hannan-Quinn criter.		-3.135161
F-statistic	30.78132	Durbin-Watson stat		2.350582
Prob(F-statistic)	0.000002			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 00:24
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-13.38784	6.948418	-1.926746	0.0610
X2	0.018929	0.006362	2.975457	0.0049
X3	0.000714	0.001351	0.528681	0.5999
R-squared	0.539367	Mean dependent var		10.35440
Adjusted R-squared	0.516898	S.D. dependent var		4.233541
S.E. of regression	2.942547	Akaike info criterion		5.062174
Sum squared resid	355.0018	Schwarz criterion		5.183823
Log likelihood	-108.3678	Hannan-Quinn criter.		5.107287
F-statistic	24.00402	Durbin-Watson stat		2.276757
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 00:27
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-4.607271	1.770051	-2.602903	0.0128
X4	0.072545	0.018032	4.023105	0.0002
X5	0.004735	0.007709	0.614254	0.5424
R-squared	0.568505	Mean dependent var		4.470114
Adjusted R-squared	0.547457	S.D. dependent var		3.313317
S.E. of regression	2.228912	Akaike info criterion		4.506651
Sum squared resid	203.6901	Schwarz criterion		4.628300
Log likelihood	-96.14632	Hannan-Quinn criter.		4.551764
F-statistic	27.00929	Durbin-Watson stat		2.186637
Prob(F-statistic)	0.000000			

PORTEKİZ

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 00:00
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.184670	0.013045	14.15600	0.0000
X1	0.008074	0.006235	1.294831	0.2025
R-squared	0.038386	Mean dependent var		0.200919
Adjusted R-squared	0.015491	S.D. dependent var		0.023823
S.E. of regression	0.023637	Akaike info criterion		-4.607595
Sum squared resid	0.023466	Schwarz criterion		-4.526495
Log likelihood	103.3671	Hannan-Quinn criter.		-4.577519
F-statistic	1.676588	Durbin-Watson stat		1.316858
Prob(F-statistic)	0.202452			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 00:02
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-2.940695	2.814526	-1.044828	0.3022
X2	0.014000	0.003350	4.178563	0.0001
X3	0.000862	0.000733	1.175708	0.2465
R-squared	0.696832	Mean dependent var		10.74503
Adjusted R-squared	0.682044	S.D. dependent var		2.350762
S.E. of regression	1.325539	Akaike info criterion		3.467261
Sum squared resid	72.03916	Schwarz criterion		3.588910
Log likelihood	-73.27974	Hannan-Quinn criter.		3.512374
F-statistic	47.11936	Durbin-Watson stat		1.566223
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/01/18 Time: 00:05
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.440061	2.340400	-0.615305	0.5418
X4	0.050732	0.006209	8.170815	0.0000
X5	6.44E-06	0.001888	0.003411	0.9973
R-squared	0.912840	Mean dependent var		21.68699
Adjusted R-squared	0.908589	S.D. dependent var		4.205417
S.E. of regression	1.271480	Akaike info criterion		3.383986
Sum squared resid	66.28307	Schwarz criterion		3.505635
Log likelihood	-71.44768	Hannan-Quinn criter.		3.429099
F-statistic	214.7002	Durbin-Watson stat		1.699890
Prob(F-statistic)	0.000000			

ROMANYA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/30/18 Time: 23:46
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.232095	0.025780	9.002778	0.0000
X1	0.035273	0.008197	4.303076	0.0001
R-squared	0.305974	Mean dependent var		0.336040
Adjusted R-squared	0.289450	S.D. dependent var		0.070876
S.E. of regression	0.059744	Akaike info criterion		-2.753103
Sum squared resid	0.149913	Schwarz criterion		-2.672003
Log likelihood	62.56826	Hannan-Quinn criter.		-2.723027
F-statistic	18.51646	Durbin-Watson stat		1.916208
Prob(F-statistic)	0.000099			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/30/18 Time: 23:47
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-13.57115	6.018457	-2.254922	0.0295
X2	0.020997	0.007077	2.966933	0.0050
X3	0.001044	0.001546	0.675172	0.5034
R-squared	0.519263	Mean dependent var		7.063059
Adjusted R-squared	0.495813	S.D. dependent var		3.967507
S.E. of regression	2.817174	Akaike info criterion		4.975092
Sum squared resid	325.3952	Schwarz criterion		5.096741
Log likelihood	-106.4520	Hannan-Quinn criter.		5.020205
F-statistic	22.14289	Durbin-Watson stat		2.046475
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/30/18 Time: 23:53
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-4.527142	1.435164	-3.154443	0.0030
X4	0.065730	0.013842	4.748510	0.0000
X5	-5.69E-07	3.25E-07	-1.748462	0.0879
R-squared	0.540520	Mean dependent var		3.786778
Adjusted R-squared	0.518106	S.D. dependent var		3.330007
S.E. of regression	2.311644	Akaike info criterion		4.579541
Sum squared resid	219.0916	Schwarz criterion		4.701190
Log likelihood	-97.74990	Hannan-Quinn criter.		4.624655
F-statistic	24.11561	Durbin-Watson stat		2.228540
Prob(F-statistic)	0.000000			

YUNANĪSTAN

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 06/30/18 Time: 23:02
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.320507	0.012003	26.70167	0.0000
X1	0.010884	0.003909	2.784041	0.0080
R-squared	0.155794	Mean dependent var		0.351864
Adjusted R-squared	0.135694	S.D. dependent var		0.029611
S.E. of regression	0.027529	Akaike info criterion		-4.302756
Sum squared resid	0.031830	Schwarz criterion		-4.221657
Log likelihood	96.66064	Hannan-Quinn criter.		-4.272681
F-statistic	7.750883	Durbin-Watson stat		1.560953
Prob(F-statistic)	0.008015			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 06/30/18 Time: 23:04
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-4.484392	4.077081	-1.099903	0.2778
X2	0.012619	0.003051	4.136516	0.0002
X3	0.000514	0.000641	0.801619	0.4274
R-squared	0.715900	Mean dependent var		14.93100
Adjusted R-squared	0.702041	S.D. dependent var		3.008520
S.E. of regression	1.642219	Akaike info criterion		3.895719
Sum squared resid	110.5722	Schwarz criterion		4.017369
Log likelihood	-82.70583	Hannan-Quinn criter.		3.940833
F-statistic	51.65763	Durbin-Watson stat		1.646634
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 06/30/18 Time: 23:08
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-3.705619	1.771404	-2.091911	0.0427
X4	0.052416	0.005001	10.48049	0.0000
X5	0.000447	0.000239	1.873994	0.0681
R-squared	0.897480	Mean dependent var		17.73956
Adjusted R-squared	0.892479	S.D. dependent var		3.460503
S.E. of regression	1.134714	Akaike info criterion		3.156385
Sum squared resid	52.79062	Schwarz criterion		3.278034
Log likelihood	-66.44046	Hannan-Quinn criter.		3.201498
F-statistic	179.4604	Durbin-Watson stat		1.980676
Prob(F-statistic)	0.000000			

AVRUPA BİRLİĞİ TOPLAM

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 06/30/18 Time: 22:57

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.357682	0.008617	41.50760	0.0000
X1	0.009758	0.003855	2.530905	0.0152
R-squared	0.132330	Mean dependent var		0.378568
Adjusted R-squared	0.111671	S.D. dependent var		0.017464
S.E. of regression	0.016460	Akaike info criterion		-5.331374
Sum squared resid	0.011379	Schwarz criterion		-5.250274
Log likelihood	119.2902	Hannan-Quinn criter.		-5.301298
F-statistic	6.405480	Durbin-Watson stat		1.660547
Prob(F-statistic)	0.015211			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 06/30/18 Time: 22:58

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-130.2212	58.70336	-2.218292	0.0321
X2	0.275656	0.025085	10.98873	0.0000
X3	0.016979	0.005247	3.236166	0.0024
R-squared	0.957817	Mean dependent var		622.9388
Adjusted R-squared	0.955759	S.D. dependent var		107.3538
S.E. of regression	22.58025	Akaike info criterion		9.137774
Sum squared resid	20904.58	Schwarz criterion		9.259424
Log likelihood	-198.0310	Hannan-Quinn criter.		9.182888
F-statistic	465.4771	Durbin-Watson stat		1.760617
Prob(F-statistic)	0.000000			

AVRUPA BİRLİĞİ DIŞINDAKİ AVRUPA ÜLKELERİ

ARNAVUTLUK

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/02/18 Time: 21:18

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.314276	0.032079	9.796939	0.0000
X1	0.039946	0.007422	5.382340	0.0000
R-squared	0.408197	Mean dependent var		0.473317
Adjusted R-squared	0.394107	S.D. dependent var		0.106418
S.E. of regression	0.082835	Akaike info criterion		-2.099539
Sum squared resid	0.288190	Schwarz criterion		-2.018439
Log likelihood	48.18985	Hannan-Quinn criter.		-2.069463
F-statistic	28.96959	Durbin-Watson stat		1.403314
Prob(F-statistic)	0.000003			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/02/18 Time: 21:20

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	9.550668	4.331845	2.204758	0.0331
X2	-0.017163	0.009393	-1.827173	0.0750
X3	0.008919	0.002477	3.600979	0.0008
R-squared	0.260878	Mean dependent var		3.504922
Adjusted R-squared	0.224823	S.D. dependent var		3.534012
S.E. of regression	3.111490	Akaike info criterion		5.173827
Sum squared resid	396.9363	Schwarz criterion		5.295476
Log likelihood	-110.8242	Hannan-Quinn criter.		5.218940
F-statistic	7.235605	Durbin-Watson stat		1.547460
Prob(F-statistic)	0.002036			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/02/18 Time: 21:23

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-3.748992	2.079211	-1.803084	0.0787
X4	0.421953	0.100669	4.191505	0.0001
X5	0.078293	0.048375	1.618474	0.1132
R-squared	0.789006	Mean dependent var		9.431573
Adjusted R-squared	0.778714	S.D. dependent var		5.415195
S.E. of regression	2.547365	Akaike info criterion		4.773742
Sum squared resid	266.0519	Schwarz criterion		4.895392
Log likelihood	-102.0223	Hannan-Quinn criter.		4.818856
F-statistic	76.65927	Durbin-Watson stat		1.343721
Prob(F-statistic)	0.000000			

KARADAĞ

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/02/18 Time: 21:28
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.081560	0.021639	3.769226	0.0005
X1	0.034158	0.012169	2.806988	0.0076
R-squared	0.157965	Mean dependent var		0.140648
Adjusted R-squared	0.137917	S.D. dependent var		0.035809
S.E. of regression	0.033248	Akaike info criterion		-3.925259
Sum squared resid	0.046428	Schwarz criterion		-3.844160
Log likelihood	88.35570	Hannan-Quinn criter.		-3.895184
F-statistic	7.879184	Durbin-Watson stat		2.320086
Prob(F-statistic)	0.007551			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/02/18 Time: 21:29
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.746979	1.949718	1.408911	0.1664
X2	-0.002326	0.007629	-0.304893	0.7620
X3	0.004658	0.002918	1.596316	0.1181
R-squared	0.075410	Mean dependent var		2.892601
Adjusted R-squared	0.030308	S.D. dependent var		2.465387
S.E. of regression	2.427739	Akaike info criterion		4.677544
Sum squared resid	241.6506	Schwarz criterion		4.799193
Log likelihood	-99.90596	Hannan-Quinn criter.		4.722657
F-statistic	1.671998	Durbin-Watson stat		2.138414
Prob(F-statistic)	0.200426			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/02/18 Time: 21:31
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.719236	1.491755	-1.152492	0.2558
X4	0.383955	0.044078	8.710814	0.0000
X5	-0.067821	0.018403	-3.685329	0.0007
R-squared	0.778430	Mean dependent var		12.99994
Adjusted R-squared	0.767622	S.D. dependent var		3.145388
S.E. of regression	1.516253	Akaike info criterion		3.736107
Sum squared resid	94.25993	Schwarz criterion		3.857757
Log likelihood	-79.19436	Hannan-Quinn criter.		3.781221
F-statistic	72.02168	Durbin-Watson stat		2.414614
Prob(F-statistic)	0.000000			

MOLDOVA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/02/18 Time: 21:35
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.339998	0.019409	17.51777	0.0000
X1	0.013432	0.005769	2.328436	0.0248
R-squared	0.114328	Mean dependent var		0.382177
Adjusted R-squared	0.093240	S.D. dependent var		0.048538
S.E. of regression	0.046220	Akaike info criterion		-3.266422
Sum squared resid	0.089724	Schwarz criterion		-3.185323
Log likelihood	73.86129	Hannan-Quinn criter.		-3.236347
F-statistic	5.421615	Durbin-Watson stat		1.287496
Prob(F-statistic)	0.024777			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/02/18 Time: 21:37
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-6.344196	4.345391	-1.459983	0.1519
X2	0.016193	0.005937	2.727534	0.0093
X3	0.000186	0.001334	0.139205	0.8900
R-squared	0.382683	Mean dependent var		7.032923
Adjusted R-squared	0.352570	S.D. dependent var		2.744743
S.E. of regression	2.208504	Akaike info criterion		4.488253
Sum squared resid	199.9770	Schwarz criterion		4.609903
Log likelihood	-95.74158	Hannan-Quinn criter.		4.533367
F-statistic	12.70822	Durbin-Watson stat		1.411213
Prob(F-statistic)	0.000051			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/02/18 Time: 21:39
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.561456	1.537136	1.666383	0.1033
X4	0.085713	0.118596	0.722733	0.4739
X5	0.052093	0.066855	0.779191	0.4403
R-squared	0.224051	Mean dependent var		4.840359
Adjusted R-squared	0.186200	S.D. dependent var		2.611732
S.E. of regression	2.356066	Akaike info criterion		4.617610
Sum squared resid	227.5930	Schwarz criterion		4.739259
Log likelihood	-98.58742	Hannan-Quinn criter.		4.662724
F-statistic	5.919255	Durbin-Watson stat		1.199375
Prob(F-statistic)	0.005515			

SIRBISTAN

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/02/18 Time: 21:42
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.145437	0.047914	-3.035392	0.0041
X1	0.157897	0.042092	3.751281	0.0005
R-squared	0.250965	Mean dependent var		0.033894
Adjusted R-squared	0.233130	S.D. dependent var		0.024426
S.E. of regression	0.021390	Akaike info criterion		-4.807425
Sum squared resid	0.019216	Schwarz criterion		-4.726325
Log likelihood	107.7633	Hannan-Quinn criter.		-4.777349
F-statistic	14.07211	Durbin-Watson stat		1.936380
Prob(F-statistic)	0.000533			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/02/18 Time: 21:44
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.034665	0.248857	0.139298	0.8899
X2	0.008926	0.006664	1.339539	0.1878
X3	-0.007435	0.006728	-1.104989	0.2756
R-squared	0.042456	Mean dependent var		-0.138504
Adjusted R-squared	-0.004254	S.D. dependent var		1.307241
S.E. of regression	1.310018	Akaike info criterion		3.443705
Sum squared resid	70.36203	Schwarz criterion		3.565354
Log likelihood	-72.76151	Hannan-Quinn criter.		3.488818
F-statistic	0.908929	Durbin-Watson stat		1.479707
Prob(F-statistic)	0.410921			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/02/18 Time: 21:45
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.265830	1.412992	1.603570	0.1165
X4	0.225620	0.027895	8.088305	0.0000
X5	-0.016252	0.010735	-1.513956	0.1377
R-squared	0.822828	Mean dependent var		15.86951
Adjusted R-squared	0.814186	S.D. dependent var		3.022934
S.E. of regression	1.303072	Akaike info criterion		3.433072
Sum squared resid	69.61786	Schwarz criterion		3.554722
Log likelihood	-72.52759	Hannan-Quinn criter.		3.478186
F-statistic	95.20681	Durbin-Watson stat		1.405820
Prob(F-statistic)	0.000000			

AB DIŞINDAKİ AVRUPA ÜLKELERİ TOPLAM

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/02/18 Time: 21:48

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.249407	0.011213	22.24202	0.0000
X1	0.026432	0.004690	5.635484	0.0000
R-squared	0.430575	Mean dependent var		0.309650
Adjusted R-squared	0.417018	S.D. dependent var		0.029417
S.E. of regression	0.022461	Akaike info criterion		-4.709721
Sum squared resid	0.021188	Schwarz criterion		-4.628622
Log likelihood	105.6139	Hannan-Quinn criter.		-4.679646
F-statistic	31.75868	Durbin-Watson stat		2.014526
Prob(F-statistic)	0.000001			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/02/18 Time: 21:50

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	49612.57	8331.861	5.954560	0.0000
X2	-104.8399	38.13152	-2.749429	0.0088
X3	85.65047	16.38563	5.227169	0.0000
R-squared	0.402868	Mean dependent var		36574.91
Adjusted R-squared	0.373739	S.D. dependent var		15220.78
S.E. of regression	12045.21	Akaike info criterion		21.69647
Sum squared resid	5.95E+09	Schwarz criterion		21.81812
Log likelihood	-474.3223	Hannan-Quinn criter.		21.74158
F-statistic	13.83075	Durbin-Watson stat		0.247719
Prob(F-statistic)	0.000026			

AVRUPA BİRLİĞİ DIŞINDAKİ AVRUPA ÜLKELERİ

ARNAVUTLUK

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/02/18 Time: 21:18

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.314276	0.032079	9.796939	0.0000
X1	0.039946	0.007422	5.382340	0.0000
R-squared	0.408197	Mean dependent var		0.473317
Adjusted R-squared	0.394107	S.D. dependent var		0.106418
S.E. of regression	0.082835	Akaike info criterion		-2.099539
Sum squared resid	0.288190	Schwarz criterion		-2.018439
Log likelihood	48.18985	Hannan-Quinn criter.		-2.069463
F-statistic	28.96959	Durbin-Watson stat		1.403314
Prob(F-statistic)	0.000003			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/02/18 Time: 21:20

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	9.550668	4.331845	2.204758	0.0331
X2	-0.017163	0.009393	-1.827173	0.0750
X3	0.008919	0.002477	3.600979	0.0008
R-squared	0.260878	Mean dependent var		3.504922
Adjusted R-squared	0.224823	S.D. dependent var		3.534012
S.E. of regression	3.111490	Akaike info criterion		5.173827
Sum squared resid	396.9363	Schwarz criterion		5.295476
Log likelihood	-110.8242	Hannan-Quinn criter.		5.218940
F-statistic	7.235605	Durbin-Watson stat		1.547460
Prob(F-statistic)	0.002036			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/02/18 Time: 21:23

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-3.748992	2.079211	-1.803084	0.0787
X4	0.421953	0.100669	4.191505	0.0001
X5	0.078293	0.048375	1.618474	0.1132
R-squared	0.789006	Mean dependent var		9.431573
Adjusted R-squared	0.778714	S.D. dependent var		5.415195
S.E. of regression	2.547365	Akaike info criterion		4.773742
Sum squared resid	266.0519	Schwarz criterion		4.895392
Log likelihood	-102.0223	Hannan-Quinn criter.		4.818856
F-statistic	76.65927	Durbin-Watson stat		1.343721
Prob(F-statistic)	0.000000			

KARADAĞ

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/02/18 Time: 21:28

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.081560	0.021639	3.769226	0.0005
X1	0.034158	0.012169	2.806988	0.0076
R-squared	0.157965	Mean dependent var		0.140648
Adjusted R-squared	0.137917	S.D. dependent var		0.035809
S.E. of regression	0.033248	Akaike info criterion		-3.925259
Sum squared resid	0.046428	Schwarz criterion		-3.844160
Log likelihood	88.35570	Hannan-Quinn criter.		-3.895184
F-statistic	7.879184	Durbin-Watson stat		2.320086
Prob(F-statistic)	0.007551			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/02/18 Time: 21:29

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.746979	1.949718	1.408911	0.1664
X2	-0.002326	0.007629	-0.304893	0.7620
X3	0.004658	0.002918	1.596316	0.1181
R-squared	0.075410	Mean dependent var		2.892601
Adjusted R-squared	0.030308	S.D. dependent var		2.465387
S.E. of regression	2.427739	Akaike info criterion		4.677544
Sum squared resid	241.6506	Schwarz criterion		4.799193
Log likelihood	-99.90596	Hannan-Quinn criter.		4.722657
F-statistic	1.671998	Durbin-Watson stat		2.138414
Prob(F-statistic)	0.200426			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/02/18 Time: 21:31

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.719236	1.491755	-1.152492	0.2558
X4	0.383955	0.044078	8.710814	0.0000
X5	-0.067821	0.018403	-3.685329	0.0007
R-squared	0.778430	Mean dependent var		12.99994
Adjusted R-squared	0.767622	S.D. dependent var		3.145388
S.E. of regression	1.516253	Akaike info criterion		3.736107
Sum squared resid	94.25993	Schwarz criterion		3.857757
Log likelihood	-79.19436	Hannan-Quinn criter.		3.781221
F-statistic	72.02168	Durbin-Watson stat		2.414614
Prob(F-statistic)	0.000000			

MOLDOVA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/02/18 Time: 21:35
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.339998	0.019409	17.51777	0.0000
X1	0.013432	0.005769	2.328436	0.0248
R-squared	0.114328	Mean dependent var		0.382177
Adjusted R-squared	0.093240	S.D. dependent var		0.048538
S.E. of regression	0.046220	Akaike info criterion		-3.266422
Sum squared resid	0.089724	Schwarz criterion		-3.185323
Log likelihood	73.86129	Hannan-Quinn criter.		-3.236347
F-statistic	5.421615	Durbin-Watson stat		1.287496
Prob(F-statistic)	0.024777			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/02/18 Time: 21:37
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-6.344196	4.345391	-1.459983	0.1519
X2	0.016193	0.005937	2.727534	0.0093
X3	0.000186	0.001334	0.139205	0.8900
R-squared	0.382683	Mean dependent var		7.032923
Adjusted R-squared	0.352570	S.D. dependent var		2.744743
S.E. of regression	2.208504	Akaike info criterion		4.488253
Sum squared resid	199.9770	Schwarz criterion		4.609903
Log likelihood	-95.74158	Hannan-Quinn criter.		4.533367
F-statistic	12.70822	Durbin-Watson stat		1.411213
Prob(F-statistic)	0.000051			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/02/18 Time: 21:39
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.561456	1.537136	1.666383	0.1033
X4	0.085713	0.118596	0.722733	0.4739
X5	0.052093	0.066855	0.779191	0.4403
R-squared	0.224051	Mean dependent var		4.840359
Adjusted R-squared	0.186200	S.D. dependent var		2.611732
S.E. of regression	2.356066	Akaike info criterion		4.617610
Sum squared resid	227.5930	Schwarz criterion		4.739259
Log likelihood	-98.58742	Hannan-Quinn criter.		4.662724
F-statistic	5.919255	Durbin-Watson stat		1.199375
Prob(F-statistic)	0.005515			

SIRBISTAN

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/02/18 Time: 21:42
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.145437	0.047914	-3.035392	0.0041
X1	0.157897	0.042092	3.751281	0.0005
R-squared	0.250965	Mean dependent var		0.033894
Adjusted R-squared	0.233130	S.D. dependent var		0.024426
S.E. of regression	0.021390	Akaike info criterion		-4.807425
Sum squared resid	0.019216	Schwarz criterion		-4.726325
Log likelihood	107.7633	Hannan-Quinn criter.		-4.777349
F-statistic	14.07211	Durbin-Watson stat		1.936380
Prob(F-statistic)	0.000533			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/02/18 Time: 21:44
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.034665	0.248857	0.139298	0.8899
X2	0.008926	0.006664	1.339539	0.1878
X3	-0.007435	0.006728	-1.104989	0.2756
R-squared	0.042456	Mean dependent var		-0.138504
Adjusted R-squared	-0.004254	S.D. dependent var		1.307241
S.E. of regression	1.310018	Akaike info criterion		3.443705
Sum squared resid	70.36203	Schwarz criterion		3.565354
Log likelihood	-72.76151	Hannan-Quinn criter.		3.488818
F-statistic	0.908929	Durbin-Watson stat		1.479707
Prob(F-statistic)	0.410921			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/02/18 Time: 21:45
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.265830	1.412992	1.603570	0.1165
X4	0.225620	0.027895	8.088305	0.0000
X5	-0.016252	0.010735	-1.513956	0.1377
R-squared	0.822828	Mean dependent var		15.86951
Adjusted R-squared	0.814186	S.D. dependent var		3.022934
S.E. of regression	1.303072	Akaike info criterion		3.433072
Sum squared resid	69.61786	Schwarz criterion		3.554722
Log likelihood	-72.52759	Hannan-Quinn criter.		3.478186
F-statistic	95.20681	Durbin-Watson stat		1.405820
Prob(F-statistic)	0.000000			

AB DIŞINDAKİ AVRUPA ÜLKELERİ TOPLAM

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/02/18 Time: 21:48

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.249407	0.011213	22.24202	0.0000
X1	0.026432	0.004690	5.635484	0.0000
R-squared	0.430575	Mean dependent var		0.309650
Adjusted R-squared	0.417018	S.D. dependent var		0.029417
S.E. of regression	0.022461	Akaike info criterion		-4.709721
Sum squared resid	0.021188	Schwarz criterion		-4.628622
Log likelihood	105.6139	Hannan-Quinn criter.		-4.679646
F-statistic	31.75868	Durbin-Watson stat		2.014526
Prob(F-statistic)	0.000001			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/02/18 Time: 21:50

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	49612.57	8331.861	5.954560	0.0000
X2	-104.8399	38.13152	-2.749429	0.0088
X3	85.65047	16.38563	5.227169	0.0000
R-squared	0.402868	Mean dependent var		36574.91
Adjusted R-squared	0.373739	S.D. dependent var		15220.78
S.E. of regression	12045.21	Akaike info criterion		21.69647
Sum squared resid	5.95E+09	Schwarz criterion		21.81812
Log likelihood	-474.3223	Hannan-Quinn criter.		21.74158
F-statistic	13.83075	Durbin-Watson stat		0.247719
Prob(F-statistic)	0.000026			

DOĞU ASYA ÜLKELERİ**AFGANİSTAN**

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 20:24
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.535686	0.017473	30.65842	0.0000
X1	0.024910	0.002773	8.984071	0.0000
R-squared	0.657739	Mean dependent var		0.677994
Adjusted R-squared	0.649590	S.D. dependent var		0.082640
S.E. of regression	0.048919	Akaike info criterion		-3.152899
Sum squared resid	0.100510	Schwarz criterion		-3.071800
Log likelihood	71.36379	Hannan-Quinn criter.		-3.122824
F-statistic	80.71353	Durbin-Watson stat		2.113949
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 20:26
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-16.00925	4.123097	-3.882822	0.0004
X2	0.009839	0.001717	5.729011	0.0000
X3	0.000357	0.000359	0.994548	0.3258
R-squared	0.837044	Mean dependent var		11.15811
Adjusted R-squared	0.829095	S.D. dependent var		3.835536
S.E. of regression	1.585634	Akaike info criterion		3.825592
Sum squared resid	103.0837	Schwarz criterion		3.947241
Log likelihood	-81.16303	Hannan-Quinn criter.		3.870706
F-statistic	105.3011	Durbin-Watson stat		2.159783
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 20:27
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-3.236620	2.161185	-1.497614	0.1419
X4	0.043219	0.007492	5.768883	0.0000
X5	0.001204	0.003041	0.395756	0.6943
R-squared	0.885356	Mean dependent var		13.58645
Adjusted R-squared	0.879764	S.D. dependent var		4.582336
S.E. of regression	1.588931	Akaike info criterion		3.829746
Sum squared resid	103.5128	Schwarz criterion		3.951396
Log likelihood	-81.25442	Hannan-Quinn criter.		3.874860
F-statistic	158.3143	Durbin-Watson stat		2.008372
Prob(F-statistic)	0.000000			

BANGLADEŞ

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/11/18 Time: 20:29

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.044649	0.030760	1.451501	0.1541
X1	0.059094	0.012762	4.630359	0.0000
R-squared	0.337959	Mean dependent var		0.180359
Adjusted R-squared	0.322197	S.D. dependent var		0.075239
S.E. of regression	0.061943	Akaike info criterion		-2.680799
Sum squared resid	0.161154	Schwarz criterion		-2.599700
Log likelihood	60.97759	Hannan-Quinn criter.		-2.650724
F-statistic	21.44022	Durbin-Watson stat		1.276842
Prob(F-statistic)	0.000035			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/11/18 Time: 20:31

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-3.210236	2.083555	-1.540750	0.1311
X2	0.006842	0.003406	2.008995	0.0512
X3	0.001715	0.000802	2.137383	0.0386
R-squared	0.506830	Mean dependent var		2.199116
Adjusted R-squared	0.482773	S.D. dependent var		1.659208
S.E. of regression	1.193277	Akaike info criterion		3.257030
Sum squared resid	58.38030	Schwarz criterion		3.378679
Log likelihood	-68.65465	Hannan-Quinn criter.		3.302143
F-statistic	21.06784	Durbin-Watson stat		1.426777
Prob(F-statistic)	0.000001			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/11/18 Time: 20:35

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-6.505899	1.460404	-4.454862	0.0001
X4	0.075125	0.013230	5.678281	0.0000
X5	-0.009673	0.005549	-1.743142	0.0888
R-squared	0.779298	Mean dependent var		3.662224
Adjusted R-squared	0.768532	S.D. dependent var		2.314806
S.E. of regression	1.113680	Akaike info criterion		3.118962
Sum squared resid	50.85157	Schwarz criterion		3.240611
Log likelihood	-65.61717	Hannan-Quinn criter.		3.164076
F-statistic	72.38531	Durbin-Watson stat		1.542171
Prob(F-statistic)	0.000000			

ÇİN

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 20:36
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.288573	0.017067	16.90870	0.0000
X1	0.021318	0.005119	4.164266	0.0002
R-squared	0.292228	Mean dependent var		0.354939
Adjusted R-squared	0.275376	S.D. dependent var		0.047575
S.E. of regression	0.040498	Akaike info criterion		-3.530749
Sum squared resid	0.068883	Schwarz criterion		-3.449649
Log likelihood	79.67647	Hannan-Quinn criter.		-3.500673
F-statistic	17.34112	Durbin-Watson stat		1.705330
Prob(F-statistic)	0.000152			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 20:38
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-11.47974	4.208325	-2.727863	0.0093
X2	0.009902	0.001780	5.561195	0.0000
X3	0.001247	0.000372	3.347977	0.0018
R-squared	0.897860	Mean dependent var		16.88793
Adjusted R-squared	0.892877	S.D. dependent var		4.945328
S.E. of regression	1.618588	Akaike info criterion		3.866732
Sum squared resid	107.4129	Schwarz criterion		3.988381
Log likelihood	-82.06809	Hannan-Quinn criter.		3.911845
F-statistic	180.2040	Durbin-Watson stat		1.408112
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 20:40
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.252311	2.170791	0.576892	0.5672
X4	0.044031	0.013747	3.203040	0.0026
X5	0.007111	0.005650	1.258553	0.2153
R-squared	0.806511	Mean dependent var		11.53242
Adjusted R-squared	0.797073	S.D. dependent var		3.538200
S.E. of regression	1.593869	Akaike info criterion		3.835951
Sum squared resid	104.1571	Schwarz criterion		3.957601
Log likelihood	-81.39093	Hannan-Quinn criter.		3.881065
F-statistic	85.44933	Durbin-Watson stat		1.534963
Prob(F-statistic)	0.000000			

ENDONEZYA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 22:08
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.745679	0.021760	34.26877	0.0000
X1	0.021166	0.003193	6.628833	0.0000
R-squared	0.511295	Mean dependent var		0.876081
Adjusted R-squared	0.499659	S.D. dependent var		0.087215
S.E. of regression	0.061691	Akaike info criterion		-2.688960
Sum squared resid	0.159844	Schwarz criterion		-2.607860
Log likelihood	61.15711	Hannan-Quinn criter.		-2.658884
F-statistic	43.94143	Durbin-Watson stat		1.357033
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 20:46
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-20.24803	7.724636	-2.621228	0.0122
X2	0.015530	0.003654	4.249567	0.0001
X3	0.000600	0.000764	0.785241	0.4368
R-squared	0.740612	Mean dependent var		17.54683
Adjusted R-squared	0.727958	S.D. dependent var		5.707389
S.E. of regression	2.976837	Akaike info criterion		5.085346
Sum squared resid	363.3239	Schwarz criterion		5.206995
Log likelihood	-108.8776	Hannan-Quinn criter.		5.130459
F-statistic	58.53205	Durbin-Watson stat		1.364982
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 20:48
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-5.005201	3.506083	-1.427576	0.1610
X4	0.089545	0.020682	4.329665	0.0001
X5	-0.005686	0.008479	-0.670584	0.5062
R-squared	0.745958	Mean dependent var		14.35144
Adjusted R-squared	0.733565	S.D. dependent var		4.973895
S.E. of regression	2.567390	Akaike info criterion		4.789403
Sum squared resid	270.2512	Schwarz criterion		4.911052
Log likelihood	-102.3669	Hannan-Quinn criter.		4.834517
F-statistic	60.19522	Durbin-Watson stat		1.249640
Prob(F-statistic)	0.000000			

FILIPINLER

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 20:49
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.306108	0.013709	22.32950	0.0000
X1	0.007437	0.004496	1.654250	0.1055
R-squared	0.061170	Mean dependent var		0.327396
Adjusted R-squared	0.038817	S.D. dependent var		0.031972
S.E. of regression	0.031345	Akaike info criterion		-4.043136
Sum squared resid	0.041265	Schwarz criterion		-3.962037
Log likelihood	90.94899	Hannan-Quinn criter.		-4.013060
F-statistic	2.736542	Durbin-Watson stat		1.653268
Prob(F-statistic)	0.105532			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 20:50
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.812431	3.623916	-0.224186	0.8237
X2	0.007848	0.003346	2.345126	0.0239
X3	0.000658	0.000711	0.925297	0.3602
R-squared	0.498676	Mean dependent var		9.216932
Adjusted R-squared	0.474221	S.D. dependent var		2.122180
S.E. of regression	1.538806	Akaike info criterion		3.765636
Sum squared resid	97.08485	Schwarz criterion		3.887286
Log likelihood	-79.84400	Hannan-Quinn criter.		3.810750
F-statistic	20.39170	Durbin-Watson stat		1.751511
Prob(F-statistic)	0.000001			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 20:52
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.314005	1.539068	0.204023	0.8393
X4	0.068364	0.022523	3.035267	0.0042
X5	-0.012436	0.010030	-1.239839	0.2221
R-squared	0.411181	Mean dependent var		5.903413
Adjusted R-squared	0.382458	S.D. dependent var		1.739232
S.E. of regression	1.366755	Akaike info criterion		3.528502
Sum squared resid	76.58883	Schwarz criterion		3.650152
Log likelihood	-74.62705	Hannan-Quinn criter.		3.573616
F-statistic	14.31544	Durbin-Watson stat		1.993721
Prob(F-statistic)	0.000019			

GÜNEY KORE

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 20:59
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.850655	0.013508	62.97580	0.0000
X1	0.019314	0.001804	10.70868	0.0000
R-squared	0.731930	Mean dependent var		0.981021
Adjusted R-squared	0.725548	S.D. dependent var		0.074105
S.E. of regression	0.038822	Akaike info criterion		-3.615250
Sum squared resid	0.063301	Schwarz criterion		-3.534150
Log likelihood	81.53550	Hannan-Quinn criter.		-3.585174
F-statistic	114.6758	Durbin-Watson stat		1.587723
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:00
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-29.03591	3.996451	-7.265423	0.0000
X2	0.015628	0.001273	12.27262	0.0000
X3	0.000143	0.000267	0.535703	0.5951
R-squared	0.950208	Mean dependent var		26.48275
Adjusted R-squared	0.947780	S.D. dependent var		6.741818
S.E. of regression	1.540627	Akaike info criterion		3.768002
Sum squared resid	97.31476	Schwarz criterion		3.889651
Log likelihood	-79.89604	Hannan-Quinn criter.		3.813115
F-statistic	391.2159	Durbin-Watson stat		1.895305
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:01
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.290971	1.936485	-0.666657	0.5087
X4	0.070786	0.008834	8.012584	0.0000
X5	-0.002168	0.003599	-0.602337	0.5503
R-squared	0.920967	Mean dependent var		18.88823
Adjusted R-squared	0.917112	S.D. dependent var		4.916249
S.E. of regression	1.415404	Akaike info criterion		3.598454
Sum squared resid	82.13816	Schwarz criterion		3.720103
Log likelihood	-76.16598	Hannan-Quinn criter.		3.643567
F-statistic	238.8851	Durbin-Watson stat		1.886998
Prob(F-statistic)	0.000000			

HINDĪSTAN

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:03
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.210795	0.017275	12.20200	0.0000
X1	0.033747	0.005258	6.418209	0.0000
R-squared	0.495152	Mean dependent var		0.314422
Adjusted R-squared	0.483132	S.D. dependent var		0.056695
S.E. of regression	0.040760	Akaike info criterion		-3.517857
Sum squared resid	0.069777	Schwarz criterion		-3.436758
Log likelihood	79.39286	Hannan-Quinn criter.		-3.487782
F-statistic	41.19341	Durbin-Watson stat		2.052292
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:04
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.832440	1.714719	1.068653	0.2915
X2	-0.000576	0.003404	-0.169166	0.8665
X3	0.003719	0.000862	4.314860	0.0001
R-squared	0.500348	Mean dependent var		2.792030
Adjusted R-squared	0.475975	S.D. dependent var		1.578532
S.E. of regression	1.142693	Akaike info criterion		3.170398
Sum squared resid	53.53562	Schwarz criterion		3.292048
Log likelihood	-66.74876	Hannan-Quinn criter.		3.215512
F-statistic	20.52857	Durbin-Watson stat		2.264951
Prob(F-statistic)	0.000001			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:08
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.866853	1.182614	0.732997	0.4677
X4	0.016860	0.019036	0.885660	0.3810
X5	0.018211	0.008633	2.109425	0.0411
R-squared	0.610297	Mean dependent var		3.361594
Adjusted R-squared	0.591288	S.D. dependent var		1.722374
S.E. of regression	1.101124	Akaike info criterion		3.096287
Sum squared resid	49.71148	Schwarz criterion		3.217936
Log likelihood	-65.11831	Hannan-Quinn criter.		3.141400
F-statistic	32.10423	Durbin-Watson stat		2.072183
Prob(F-statistic)	0.000000			

JAPONYA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:09
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.281770	0.013164	21.40504	0.0000
X1	0.012688	0.004481	2.831845	0.0071
R-squared	0.160325	Mean dependent var		0.316842
Adjusted R-squared	0.140333	S.D. dependent var		0.031915
S.E. of regression	0.029591	Akaike info criterion		-4.158312
Sum squared resid	0.036776	Schwarz criterion		-4.077213
Log likelihood	93.48287	Hannan-Quinn criter.		-4.128237
F-statistic	8.019347	Durbin-Watson stat		1.439017
Prob(F-statistic)	0.007076			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:11
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.724883	2.991676	-0.242300	0.8098
X2	0.009213	0.004438	2.075882	0.0442
X3	0.000121	0.001017	0.119402	0.9055
R-squared	0.253687	Mean dependent var		6.290019
Adjusted R-squared	0.217282	S.D. dependent var		1.810608
S.E. of regression	1.601869	Akaike info criterion		3.845966
Sum squared resid	105.2054	Schwarz criterion		3.967615
Log likelihood	-81.61125	Hannan-Quinn criter.		3.891079
F-statistic	6.968375	Durbin-Watson stat		1.153556
Prob(F-statistic)	0.002482			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/22/18 Time: 02:03
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.295161	1.368358	-0.946507	0.3494
X4	0.104708	0.023328	4.488455	0.0001
X5	-0.029727	0.010709	-2.775865	0.0083
R-squared	0.453372	Mean dependent var		5.520185
Adjusted R-squared	0.426707	S.D. dependent var		1.735991
S.E. of regression	1.314424	Akaike info criterion		3.450421
Sum squared resid	70.83617	Schwarz criterion		3.572070
Log likelihood	-72.90926	Hannan-Quinn criter.		3.495534
F-statistic	17.00267	Durbin-Watson stat		1.733602
Prob(F-statistic)	0.000004			

KAMBOÇYA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:14
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.271840	0.015968	17.02427	0.0000
X1	0.023188	0.005119	4.529712	0.0000
R-squared	0.328197	Mean dependent var		0.339644
Adjusted R-squared	0.312201	S.D. dependent var		0.044462
S.E. of regression	0.036874	Akaike info criterion		-3.718234
Sum squared resid	0.057107	Schwarz criterion		-3.637135
Log likelihood	83.80115	Hannan-Quinn criter.		-3.688159
F-statistic	20.51829	Durbin-Watson stat		1.960745
Prob(F-statistic)	0.000048			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:15
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.339484	4.013324	0.084589	0.9330
X2	0.005872	0.004087	1.436597	0.1584
X3	0.002875	0.000876	3.280759	0.0021
R-squared	0.661552	Mean dependent var		8.753154
Adjusted R-squared	0.645042	S.D. dependent var		2.960378
S.E. of regression	1.763745	Akaike info criterion		4.038501
Sum squared resid	127.5426	Schwarz criterion		4.160151
Log likelihood	-85.84703	Hannan-Quinn criter.		4.083615
F-statistic	40.07052	Durbin-Watson stat		2.664051
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:16
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.019865	2.035251	0.992440	0.3268
X4	0.042385	0.020190	2.099318	0.0420
X5	0.013949	0.008536	1.634154	0.1099
R-squared	0.738938	Mean dependent var		9.052368
Adjusted R-squared	0.726204	S.D. dependent var		3.021247
S.E. of regression	1.580885	Akaike info criterion		3.819592
Sum squared resid	102.4670	Schwarz criterion		3.941241
Log likelihood	-81.03103	Hannan-Quinn criter.		3.864706
F-statistic	58.02551	Durbin-Watson stat		2.422955
Prob(F-statistic)	0.000000			

MALEZYA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:20
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.751396	0.006724	260.4613	0.0000
X1	0.007574	0.000557	13.58596	0.0000
R-squared	0.814634	Mean dependent var		1.832719
Adjusted R-squared	0.810220	S.D. dependent var		0.046648
S.E. of regression	0.020322	Akaike info criterion		-4.909876
Sum squared resid	0.017345	Schwarz criterion		-4.828777
Log likelihood	110.0173	Hannan-Quinn criter.		-4.879801
F-statistic	184.5783	Durbin-Watson stat		1.703033
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:22
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.534260	3.759438	1.206100	0.2347
X2	0.009525	0.001566	6.081584	0.0000
X3	4.76E-06	0.000328	0.014533	0.9885
R-squared	0.812779	Mean dependent var		30.26290
Adjusted R-squared	0.803646	S.D. dependent var		3.262747
S.E. of regression	1.445782	Akaike info criterion		3.640924
Sum squared resid	85.70171	Schwarz criterion		3.762573
Log likelihood	-77.10032	Hannan-Quinn criter.		3.686037
F-statistic	88.99634	Durbin-Watson stat		1.723885
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:23
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	12.89483	1.938695	6.651296	0.0000
X4	0.044306	0.010691	4.144423	0.0002
X5	-0.002743	0.004374	-0.627069	0.5341
R-squared	0.729814	Mean dependent var		23.14235
Adjusted R-squared	0.716635	S.D. dependent var		2.662801
S.E. of regression	1.417465	Akaike info criterion		3.601363
Sum squared resid	82.37744	Schwarz criterion		3.723012
Log likelihood	-76.22998	Hannan-Quinn criter.		3.646476
F-statistic	55.37376	Durbin-Watson stat		1.790428
Prob(F-statistic)	0.000000			

MOĞOLİSTAN

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/11/18 Time: 21:25

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.445188	0.014932	29.81463	0.0000
X1	0.021358	0.003429	6.229047	0.0000
R-squared	0.480205	Mean dependent var		0.530831
Adjusted R-squared	0.467829	S.D. dependent var		0.052961
S.E. of regression	0.038635	Akaike info criterion		-3.624905
Sum squared resid	0.062693	Schwarz criterion		-3.543806
Log likelihood	81.74791	Hannan-Quinn criter.		-3.594830
F-statistic	38.80103	Durbin-Watson stat		2.302338
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/11/18 Time: 21:26

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	5.439778	2.988332	1.820339	0.0760
X2	-0.004826	0.006378	-0.756644	0.4536
X3	0.005318	0.001669	3.186014	0.0028
R-squared	0.278871	Mean dependent var		4.614761
Adjusted R-squared	0.243694	S.D. dependent var		2.434771
S.E. of regression	2.117419	Akaike info criterion		4.404019
Sum squared resid	183.8220	Schwarz criterion		4.525668
Log likelihood	-93.88842	Hannan-Quinn criter.		4.449132
F-statistic	7.927659	Durbin-Watson stat		2.075221
Prob(F-statistic)	0.001228			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/11/18 Time: 21:28

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.622622	2.384678	1.099781	0.2778
X4	0.030568	0.034708	0.880723	0.3836
X5	0.017323	0.015441	1.121880	0.2684
R-squared	0.421058	Mean dependent var		6.595048
Adjusted R-squared	0.392817	S.D. dependent var		2.710789
S.E. of regression	2.112299	Akaike info criterion		4.399177
Sum squared resid	182.9341	Schwarz criterion		4.520827
Log likelihood	-93.78190	Hannan-Quinn criter.		4.444291
F-statistic	14.90944	Durbin-Watson stat		1.770306
Prob(F-statistic)	0.000014			

MYANMAR

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/11/18 Time: 21:29

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.255803	0.035426	7.220862	0.0000
X1	0.044901	0.008750	5.131534	0.0000
R-squared	0.385360	Mean dependent var		0.423793
Adjusted R-squared	0.370725	S.D. dependent var		0.113200
S.E. of regression	0.089798	Akaike info criterion		-1.938116
Sum squared resid	0.338676	Schwarz criterion		-1.857016
Log likelihood	44.63855	Hannan-Quinn criter.		-1.908040
F-statistic	26.33264	Durbin-Watson stat		1.858592
Prob(F-statistic)	0.000007			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/11/18 Time: 21:31

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-15.39906	9.439236	-1.631388	0.1105
X2	0.015100	0.007537	2.003415	0.0518
X3	0.001936	0.001587	1.219697	0.2295
R-squared	0.505540	Mean dependent var		7.508743
Adjusted R-squared	0.481420	S.D. dependent var		5.351424
S.E. of regression	3.853695	Akaike info criterion		5.601688
Sum squared resid	608.8895	Schwarz criterion		5.723337
Log likelihood	-120.2371	Hannan-Quinn criter.		5.646801
F-statistic	20.95936	Durbin-Watson stat		1.923334
Prob(F-statistic)	0.000001			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/11/18 Time: 21:33

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-10.29529	4.939037	-2.084473	0.0434
X4	0.094353	0.031910	2.956853	0.0051
X5	0.000329	0.013125	0.025034	0.9801
R-squared	0.655933	Mean dependent var		9.230683
Adjusted R-squared	0.639149	S.D. dependent var		6.042813
S.E. of regression	3.629971	Akaike info criterion		5.482072
Sum squared resid	540.2442	Schwarz criterion		5.603722
Log likelihood	-117.6056	Hannan-Quinn criter.		5.527186
F-statistic	39.08137	Durbin-Watson stat		1.924448
Prob(F-statistic)	0.000000			

NEPAL

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:34
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.291460	0.019926	14.62684	0.0000
X1	0.028069	0.004318	6.501092	0.0000
R-squared	0.501568	Mean dependent var		0.410415
Adjusted R-squared	0.489700	S.D. dependent var		0.073264
S.E. of regression	0.052337	Akaike info criterion		-3.017852
Sum squared resid	0.115043	Schwarz criterion		-2.936753
Log likelihood	68.39275	Hannan-Quinn criter.		-2.987777
F-statistic	42.26420	Durbin-Watson stat		1.775916
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:35
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-6.451428	2.754442	-2.342191	0.0241
X2	0.005163	0.001369	3.770090	0.0005
X3	0.000671	0.000286	2.346571	0.0239
R-squared	0.803717	Mean dependent var		6.160183
Adjusted R-squared	0.794142	S.D. dependent var		2.343370
S.E. of regression	1.063223	Akaike info criterion		3.026233
Sum squared resid	46.34817	Schwarz criterion		3.147882
Log likelihood	-63.57712	Hannan-Quinn criter.		3.071346
F-statistic	83.94107	Durbin-Watson stat		1.948011
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:37
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.912331	1.293405	-1.478525	0.1469
X4	0.026747	0.004727	5.658844	0.0000
X5	0.002729	0.001920	1.421650	0.1627
R-squared	0.910014	Mean dependent var		8.450687
Adjusted R-squared	0.905625	S.D. dependent var		3.090841
S.E. of regression	0.949524	Akaike info criterion		2.800035
Sum squared resid	36.96546	Schwarz criterion		2.921684
Log likelihood	-58.60077	Hannan-Quinn criter.		2.845148
F-statistic	207.3136	Durbin-Watson stat		1.875643
Prob(F-statistic)	0.000000			

PAKISTAN

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:39
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.909388	0.015403	59.04138	0.0000
X1	0.020490	0.001675	12.23541	0.0000
R-squared	0.780914	Mean dependent var		1.078226
Adjusted R-squared	0.775697	S.D. dependent var		0.095838
S.E. of regression	0.045390	Akaike info criterion		-3.302676
Sum squared resid	0.086529	Schwarz criterion		-3.221577
Log likelihood	74.65888	Hannan-Quinn criter.		-3.272601
F-statistic	149.7053	Durbin-Watson stat		2.346162
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:40
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-22.87126	3.668671	-6.234208	0.0000
X2	0.009861	0.000959	10.28192	0.0000
X3	0.000204	0.000202	1.010043	0.3184
R-squared	0.936137	Mean dependent var		20.14281
Adjusted R-squared	0.933022	S.D. dependent var		5.491384
S.E. of regression	1.421174	Akaike info criterion		3.606590
Sum squared resid	82.80915	Schwarz criterion		3.728239
Log likelihood	-76.34497	Hannan-Quinn criter.		3.651703
F-statistic	300.5019	Durbin-Watson stat		2.161489
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:41
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.668469	1.722358	-0.968712	0.3384
X4	0.042876	0.003619	11.84788	0.0000
X5	0.000502	0.001466	0.342755	0.7335
R-squared	0.966669	Mean dependent var		25.49575
Adjusted R-squared	0.965043	S.D. dependent var		6.885068
S.E. of regression	1.287291	Akaike info criterion		3.408703
Sum squared resid	67.94180	Schwarz criterion		3.530352
Log likelihood	-71.99146	Hannan-Quinn criter.		3.453816
F-statistic	594.5377	Durbin-Watson stat		1.964938
Prob(F-statistic)	0.000000			

SINGAPUR

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:43
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.778010	0.003144	247.4239	0.0000
X1	0.002300	0.000585	3.934513	0.0003
R-squared	0.269316	Mean dependent var		0.789295
Adjusted R-squared	0.251919	S.D. dependent var		0.009884
S.E. of regression	0.008549	Akaike info criterion		-6.641702
Sum squared resid	0.003069	Schwarz criterion		-6.560602
Log likelihood	148.1174	Hannan-Quinn criter.		-6.611626
F-statistic	15.48040	Durbin-Watson stat		1.662857
Prob(F-statistic)	0.000307			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:45
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	12.11792	1.758973	6.889199	0.0000
X2	0.002776	0.001947	1.425618	0.1615
X3	0.000127	0.000422	0.301036	0.7649
R-squared	0.202290	Mean dependent var		15.00941
Adjusted R-squared	0.163377	S.D. dependent var		0.875009
S.E. of regression	0.800345	Akaike info criterion		2.458199
Sum squared resid	26.26266	Schwarz criterion		2.579849
Log likelihood	-51.08039	Hannan-Quinn criter.		2.503313
F-statistic	5.198550	Durbin-Watson stat		1.516396
Prob(F-statistic)	0.009724			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:46
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	13.40254	1.000527	13.39548	0.0000
X4	0.016755	0.010936	1.532122	0.1332
X5	-0.001783	0.004670	-0.381871	0.7045
R-squared	0.222595	Mean dependent var		15.32304
Adjusted R-squared	0.184673	S.D. dependent var		0.882183
S.E. of regression	0.796571	Akaike info criterion		2.448745
Sum squared resid	26.01554	Schwarz criterion		2.570394
Log likelihood	-50.87239	Hannan-Quinn criter.		2.493858
F-statistic	5.869794	Durbin-Watson stat		1.612803
Prob(F-statistic)	0.005731			

TAYLAND

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:50
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.456471	0.015712	29.05271	0.0000
X1	0.031320	0.003204	9.775569	0.0000
R-squared	0.694683	Mean dependent var		0.597123
Adjusted R-squared	0.687413	S.D. dependent var		0.074889
S.E. of regression	0.041870	Akaike info criterion		-3.464112
Sum squared resid	0.073630	Schwarz criterion		-3.383012
Log likelihood	78.21046	Hannan-Quinn criter.		-3.434036
F-statistic	95.56174	Durbin-Watson stat		1.677306
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:51
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-30.81323	5.247036	-5.872501	0.0000
X2	0.021474	0.002791	7.695259	0.0000
X3	0.000866	0.000583	1.485806	0.1450
R-squared	0.903621	Mean dependent var		15.70904
Adjusted R-squared	0.898920	S.D. dependent var		6.390616
S.E. of regression	2.031776	Akaike info criterion		4.321444
Sum squared resid	169.2527	Schwarz criterion		4.443093
Log likelihood	-92.07176	Hannan-Quinn criter.		4.366557
F-statistic	192.2023	Durbin-Watson stat		2.050513
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 22:21
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-10.32322	1.997379	-5.168382	0.0000
X4	0.104959	0.010414	10.07882	0.0000
X5	-0.001263	0.004254	-0.296887	0.7681
R-squared	0.953237	Mean dependent var		16.23187
Adjusted R-squared	0.950956	S.D. dependent var		6.590125
S.E. of regression	1.459437	Akaike info criterion		3.659725
Sum squared resid	87.32821	Schwarz criterion		3.781374
Log likelihood	-77.51394	Hannan-Quinn criter.		3.704838
F-statistic	417.8843	Durbin-Watson stat		1.808262
Prob(F-statistic)	0.000000			

VIETNAM

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:53
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.321695	0.015860	20.28325	0.0000
X1	0.034623	0.003894	8.892014	0.0000
R-squared	0.653087	Mean dependent var		0.451981
Adjusted R-squared	0.644827	S.D. dependent var		0.067579
S.E. of regression	0.040275	Akaike info criterion		-3.541796
Sum squared resid	0.068126	Schwarz criterion		-3.460697
Log likelihood	79.91951	Hannan-Quinn criter.		-3.511720
F-statistic	79.06791	Durbin-Watson stat		1.482069
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:55
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.992628	1.271504	0.780673	0.4395
X2	0.001055	0.004185	0.252180	0.8022
X3	0.006094	0.001415	4.307075	0.0001
R-squared	0.458805	Mean dependent var		2.618294
Adjusted R-squared	0.432406	S.D. dependent var		1.780800
S.E. of regression	1.341634	Akaike info criterion		3.491400
Sum squared resid	73.79930	Schwarz criterion		3.613050
Log likelihood	-73.81081	Hannan-Quinn criter.		3.536514
F-statistic	17.37917	Durbin-Watson stat		1.941193
Prob(F-statistic)	0.000003			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/11/18 Time: 21:56
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.738433	1.219770	0.605387	0.5483
X4	0.027102	0.023919	1.133075	0.2638
X5	0.026679	0.011354	2.349816	0.0237
R-squared	0.658121	Mean dependent var		3.949448
Adjusted R-squared	0.641444	S.D. dependent var		2.127244
S.E. of regression	1.273784	Akaike info criterion		3.387607
Sum squared resid	66.52357	Schwarz criterion		3.509257
Log likelihood	-71.52736	Hannan-Quinn criter.		3.432721
F-statistic	39.46274	Durbin-Watson stat		1.850984
Prob(F-statistic)	0.000000			

DOĞU ASYA TOPLAM

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/11/18 Time: 21:57

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.572456	0.006656	85.99992	0.0000
X1	0.019875	0.001980	10.04000	0.0000
R-squared	0.705886	Mean dependent var		0.634834
Adjusted R-squared	0.698883	S.D. dependent var		0.028881
S.E. of regression	0.015848	Akaike info criterion		-5.407139
Sum squared resid	0.010549	Schwarz criterion		-5.326039
Log likelihood	120.9570	Hannan-Quinn criter.		-5.377063
F-statistic	100.8015	Durbin-Watson stat		1.301859
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/11/18 Time: 21:58

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-94.98499	31.13408	-3.050837	0.0040
X2	0.174778	0.024728	7.068140	0.0000
X3	0.016926	0.005206	3.251483	0.0023
R-squared	0.913468	Mean dependent var		166.8310
Adjusted R-squared	0.909246	S.D. dependent var		42.14294
S.E. of regression	12.69570	Akaike info criterion		7.986150
Sum squared resid	6608.414	Schwarz criterion		8.107799
Log likelihood	-172.6953	Hannan-Quinn criter.		8.031263
F-statistic	216.4053	Durbin-Watson stat		1.685225
Prob(F-statistic)	0.000000			

LATİN AMERİKA ÜLKELERİ

ARJANTİN

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/13/18 Time: 22:49
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.165336	0.040099	4.123180	0.0002
X1	-0.028703	0.023266	-1.233719	0.2242
R-squared	0.034972	Mean dependent var		0.117108
Adjusted R-squared	0.011995	S.D. dependent var		0.059606
S.E. of regression	0.059248	Akaike info criterion		-2.769791
Sum squared resid	0.147432	Schwarz criterion		-2.688692
Log likelihood	62.93541	Hannan-Quinn criter.		-2.739716
F-statistic	1.522063	Durbin-Watson stat		1.997375
Prob(F-statistic)	0.224167			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/13/18 Time: 22:51
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.662904	6.049651	0.770772	0.4453
X2	0.001400	0.007244	0.193248	0.8477
X3	0.000829	0.001587	0.522574	0.6041
R-squared	0.038979	Mean dependent var		6.450397
Adjusted R-squared	-0.007900	S.D. dependent var		2.846325
S.E. of regression	2.857546	Akaike info criterion		5.003550
Sum squared resid	334.7884	Schwarz criterion		5.125199
Log likelihood	-107.0781	Hannan-Quinn criter.		5.048663
F-statistic	0.831475	Durbin-Watson stat		1.594811
Prob(F-statistic)	0.442615			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/13/18 Time: 22:53
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-2.474628	3.776758	-0.655226	0.5160
X4	0.060538	0.029705	2.038003	0.0480
X5	-0.014863	0.011117	-1.336882	0.1886
R-squared	0.131750	Mean dependent var		5.777431
Adjusted R-squared	0.089397	S.D. dependent var		2.802057
S.E. of regression	2.673878	Akaike info criterion		4.870683
Sum squared resid	293.1345	Schwarz criterion		4.992332
Log likelihood	-104.1550	Hannan-Quinn criter.		4.915796
F-statistic	3.110721	Durbin-Watson stat		1.393695
Prob(F-statistic)	0.055235			

BAHAMALAR

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/13/18 Time: 22:38

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.746493	0.016075	46.43782	0.0000
X1	0.000456	0.002653	0.171974	0.8643
R-squared	0.000704	Mean dependent var		0.749003
Adjusted R-squared	-0.023089	S.D. dependent var		0.044196
S.E. of regression	0.044704	Akaike info criterion		-3.333137
Sum squared resid	0.083933	Schwarz criterion		-3.252037
Log likelihood	75.32901	Hannan-Quinn criter.		-3.303061
F-statistic	0.029575	Durbin-Watson stat		1.760247
Prob(F-statistic)	0.864284			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/13/18 Time: 22:40

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.448551	4.420989	0.553847	0.5827
X2	0.005709	0.003427	1.665874	0.1034
X3	-0.001077	0.000721	-1.494153	0.1428
R-squared	0.063497	Mean dependent var		9.760297
Adjusted R-squared	0.017814	S.D. dependent var		1.809532
S.E. of regression	1.793342	Akaike info criterion		4.071785
Sum squared resid	131.8590	Schwarz criterion		4.193434
Log likelihood	-86.57926	Hannan-Quinn criter.		4.116898
F-statistic	1.389956	Durbin-Watson stat		1.661005
Prob(F-statistic)	0.260576			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/13/18 Time: 22:48

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.534337	3.074777	1.474688	0.1479
X4	0.024993	0.013670	1.828318	0.0748
X5	-0.008289	0.004853	-1.708060	0.0952
R-squared	0.075430	Mean dependent var		10.12094
Adjusted R-squared	0.030329	S.D. dependent var		1.811493
S.E. of regression	1.783811	Akaike info criterion		4.061127
Sum squared resid	130.4612	Schwarz criterion		4.182776
Log likelihood	-86.34480	Hannan-Quinn criter.		4.106241
F-statistic	1.672478	Durbin-Watson stat		1.579948
Prob(F-statistic)	0.200337			

BARBADOS

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/13/18 Time: 22:16

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.202454	0.014967	13.52701	0.0000
X1	0.020461	0.005964	3.430491	0.0014
R-squared	0.218870	Mean dependent var		0.251245
Adjusted R-squared	0.200272	S.D. dependent var		0.034570
S.E. of regression	0.030915	Akaike info criterion		-4.070730
Sum squared resid	0.040142	Schwarz criterion		-3.989631
Log likelihood	91.55607	Hannan-Quinn criter.		-4.040655
F-statistic	11.76827	Durbin-Watson stat		1.709379
Prob(F-statistic)	0.001364			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/13/18 Time: 22:22

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.333942	2.274964	0.586357	0.5609
X2	0.004253	0.005441	0.781521	0.4390
X3	0.002682	0.001509	1.777830	0.0828
R-squared	0.223555	Mean dependent var		4.092786
Adjusted R-squared	0.185680	S.D. dependent var		1.974785
S.E. of regression	1.782040	Akaike info criterion		4.059140
Sum squared resid	130.2023	Schwarz criterion		4.180790
Log likelihood	-86.30109	Hannan-Quinn criter.		4.104254
F-statistic	5.902393	Durbin-Watson stat		1.545233
Prob(F-statistic)	0.005588			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/13/18 Time: 22:29

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.221998	1.699229	1.307651	0.1983
X4	0.013983	0.022938	0.609606	0.5455
X5	0.010637	0.009880	1.076642	0.2879
R-squared	0.226411	Mean dependent var		4.249172
Adjusted R-squared	0.188675	S.D. dependent var		1.985527
S.E. of regression	1.788435	Akaike info criterion		4.066305
Sum squared resid	131.1385	Schwarz criterion		4.187954
Log likelihood	-86.45871	Hannan-Quinn criter.		4.111418
F-statistic	5.999857	Durbin-Watson stat		1.436343
Prob(F-statistic)	0.005182			

BOLÍVYA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/13/18 Time: 21:10
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.182175	0.018078	10.07718	0.0000
X1	0.006045	0.008369	0.722308	0.4741
R-squared	0.012270	Mean dependent var		0.194709
Adjusted R-squared	-0.011248	S.D. dependent var		0.033443
S.E. of regression	0.033630	Akaike info criterion		-3.902388
Sum squared resid	0.047502	Schwarz criterion		-3.821288
Log likelihood	87.85253	Hannan-Quinn criter.		-3.872312
F-statistic	0.521729	Durbin-Watson stat		1.915878
Prob(F-statistic)	0.474108			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/13/18 Time: 22:12
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.921242	4.116263	0.466744	0.6432
X2	0.005545	0.002562	2.164478	0.0363
X3	0.001750	0.000536	3.266553	0.0022
R-squared	0.757257	Mean dependent var		13.87688
Adjusted R-squared	0.745416	S.D. dependent var		3.198760
S.E. of regression	1.613978	Akaike info criterion		3.861027
Sum squared resid	106.8019	Schwarz criterion		3.982676
Log likelihood	-81.94259	Hannan-Quinn criter.		3.906140
F-statistic	63.95135	Durbin-Watson stat		1.833060
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/13/18 Time: 22:14
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.320811	2.419224	0.959320	0.3430
X4	0.027859	0.013165	2.116075	0.0405
X5	0.003974	0.004727	0.840858	0.4053
R-squared	0.638294	Mean dependent var		9.457050
Adjusted R-squared	0.620650	S.D. dependent var		2.380277
S.E. of regression	1.466047	Akaike info criterion		3.668762
Sum squared resid	88.12101	Schwarz criterion		3.790411
Log likelihood	-77.71277	Hannan-Quinn criter.		3.713875
F-statistic	36.17582	Durbin-Watson stat		1.923586
Prob(F-statistic)	0.000000			

BREZILYA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/13/18 Time: 20:59
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.865773	0.012563	68.91686	0.0000
X1	0.008492	0.001780	4.770158	0.0000
R-squared	0.351396	Mean dependent var		0.919885
Adjusted R-squared	0.335953	S.D. dependent var		0.043936
S.E. of regression	0.035803	Akaike info criterion		-3.777188
Sum squared resid	0.053838	Schwarz criterion		-3.696088
Log likelihood	85.09813	Hannan-Quinn criter.		-3.747112
F-statistic	22.75441	Durbin-Watson stat		1.794526
Prob(F-statistic)	0.000022			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/13/18 Time: 21:00
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.754508	4.422610	0.622824	0.5368
X2	0.006216	0.002066	3.008317	0.0045
X3	0.000341	0.000432	0.790525	0.4338
R-squared	0.617541	Mean dependent var		18.22349
Adjusted R-squared	0.598884	S.D. dependent var		2.690145
S.E. of regression	1.703768	Akaike info criterion		3.969308
Sum squared resid	119.0159	Schwarz criterion		4.090957
Log likelihood	-84.32477	Hannan-Quinn criter.		4.014421
F-statistic	33.10050	Durbin-Watson stat		1.801290
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/13/18 Time: 21:02
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	8.728429	3.060505	2.851957	0.0068
X4	0.023102	0.007604	3.038050	0.0041
X5	-0.000247	0.002673	-0.092418	0.9268
R-squared	0.662153	Mean dependent var		20.44335
Adjusted R-squared	0.645672	S.D. dependent var		2.905410
S.E. of regression	1.729458	Akaike info criterion		3.999239
Sum squared resid	122.6320	Schwarz criterion		4.120888
Log likelihood	-84.98326	Hannan-Quinn criter.		4.044352
F-statistic	40.17829	Durbin-Watson stat		1.733843
Prob(F-statistic)	0.000000			

KOSTARIKA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/13/18 Time: 20:38
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.665118	0.018388	36.17191	0.0000
X1	0.018187	0.003160	5.755387	0.0000
R-squared	0.440928	Mean dependent var		0.761345
Adjusted R-squared	0.427617	S.D. dependent var		0.067096
S.E. of regression	0.050762	Akaike info criterion		-3.078948
Sum squared resid	0.108225	Schwarz criterion		-2.997849
Log likelihood	69.73686	Hannan-Quinn criter.		-3.048872
F-statistic	33.12448	Durbin-Watson stat		1.573474
Prob(F-statistic)	0.000001			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/13/18 Time: 20:56
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-10.18871	6.501455	-1.567143	0.1248
X2	0.012766	0.003363	3.795572	0.0005
X3	0.001001	0.000703	1.425041	0.1617
R-squared	0.749818	Mean dependent var		18.89607
Adjusted R-squared	0.737614	S.D. dependent var		4.907728
S.E. of regression	2.513915	Akaike info criterion		4.747305
Sum squared resid	259.1104	Schwarz criterion		4.868955
Log likelihood	-101.4407	Hannan-Quinn criter.		4.792419
F-statistic	61.44047	Durbin-Watson stat		1.718429
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/13/18 Time: 20:58
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-2.183206	4.232174	-0.515859	0.6087
X4	0.052324	0.014949	3.500075	0.0011
X5	-0.000606	0.005272	-0.115024	0.9090
R-squared	0.722057	Mean dependent var		16.49146
Adjusted R-squared	0.708499	S.D. dependent var		4.443586
S.E. of regression	2.399128	Akaike info criterion		4.653834
Sum squared resid	235.9884	Schwarz criterion		4.775483
Log likelihood	-99.38434	Hannan-Quinn criter.		4.698947
F-statistic	53.25623	Durbin-Watson stat		1.642557
Prob(F-statistic)	0.000000			

DOMINIK

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/13/18 Time: 20:35
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.375671	0.027517	13.65223	0.0000
X1	0.029702	0.006288	4.723914	0.0000
R-squared	0.346968	Mean dependent var		0.495334
Adjusted R-squared	0.331420	S.D. dependent var		0.087191
S.E. of regression	0.071293	Akaike info criterion		-2.399646
Sum squared resid	0.213474	Schwarz criterion		-2.318546
Log likelihood	54.79220	Hannan-Quinn criter.		-2.369570
F-statistic	22.31537	Durbin-Watson stat		1.509179
Prob(F-statistic)	0.000026			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/13/18 Time: 20:36
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-22.59494	5.012605	-4.507623	0.0001
X2	0.027596	0.005048	5.466740	0.0000
X3	-0.001498	0.001081	-1.385895	0.1733
R-squared	0.638165	Mean dependent var		7.124861
Adjusted R-squared	0.620515	S.D. dependent var		3.560763
S.E. of regression	2.193515	Akaike info criterion		4.474634
Sum squared resid	197.2718	Schwarz criterion		4.596283
Log likelihood	-95.44194	Hannan-Quinn criter.		4.519747
F-statistic	36.15567	Durbin-Watson stat		1.679342
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/13/18 Time: 20:37
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-18.94087	4.466094	-4.241036	0.0001
X4	0.102055	0.017457	5.846160	0.0000
X5	-0.017116	0.006170	-2.773876	0.0083
R-squared	0.715962	Mean dependent var		10.57639
Adjusted R-squared	0.702107	S.D. dependent var		4.672844
S.E. of regression	2.550419	Akaike info criterion		4.776138
Sum squared resid	266.6900	Schwarz criterion		4.897787
Log likelihood	-102.0750	Hannan-Quinn criter.		4.821252
F-statistic	51.67354	Durbin-Watson stat		1.522062
Prob(F-statistic)	0.000000			

EKVADOR

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/13/18 Time: 20:31
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.135063	0.046418	-2.909709	0.0058
X1	0.151220	0.060469	2.500788	0.0164
R-squared	0.129605	Mean dependent var		-0.020879
Adjusted R-squared	0.108881	S.D. dependent var		0.058731
S.E. of regression	0.055442	Akaike info criterion		-2.902580
Sum squared resid	0.129099	Schwarz criterion		-2.821481
Log likelihood	65.85676	Hannan-Quinn criter.		-2.872504
F-statistic	6.253942	Durbin-Watson stat		1.501937
Prob(F-statistic)	0.016379			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/13/18 Time: 20:32
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-3.987834	3.845488	-1.037016	0.3058
X2	0.011316	0.006194	1.827109	0.0750
X3	0.000704	0.001453	0.484802	0.6304
R-squared	0.251486	Mean dependent var		4.183326
Adjusted R-squared	0.214973	S.D. dependent var		2.459375
S.E. of regression	2.179049	Akaike info criterion		4.461400
Sum squared resid	194.6784	Schwarz criterion		4.583049
Log likelihood	-95.15080	Hannan-Quinn criter.		4.506514
F-statistic	6.887600	Durbin-Watson stat		1.324609
Prob(F-statistic)	0.002637			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/13/18 Time: 20:34
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-4.338116	1.409087	-3.078671	0.0037
X4	0.104423	0.024176	4.319207	0.0001
X5	-0.025135	0.011479	-2.189608	0.0343
R-squared	0.401149	Mean dependent var		2.379715
Adjusted R-squared	0.371937	S.D. dependent var		2.309161
S.E. of regression	1.830021	Akaike info criterion		4.112277
Sum squared resid	137.3080	Schwarz criterion		4.233927
Log likelihood	-87.47010	Hannan-Quinn criter.		4.157391
F-statistic	13.73221	Durbin-Watson stat		1.538386
Prob(F-statistic)	0.000027			

EL SALVADOR

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/13/18 Time: 20:06
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.181197	0.017340	10.44971	0.0000
X1	0.023239	0.007203	3.226178	0.0024
R-squared	0.198599	Mean dependent var		0.234503
Adjusted R-squared	0.179518	S.D. dependent var		0.038517
S.E. of regression	0.034889	Akaike info criterion		-3.828904
Sum squared resid	0.051124	Schwarz criterion		-3.747804
Log likelihood	86.23589	Hannan-Quinn criter.		-3.798828
F-statistic	10.40822	Durbin-Watson stat		0.976607
Prob(F-statistic)	0.002433			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/13/18 Time: 20:07
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.037222	3.265294	0.317650	0.7524
X2	0.004926	0.004679	1.052840	0.2986
X3	0.003153	0.001063	2.967184	0.0050
R-squared	0.526177	Mean dependent var		6.402109
Adjusted R-squared	0.503064	S.D. dependent var		2.424915
S.E. of regression	1.709413	Akaike info criterion		3.975923
Sum squared resid	119.8058	Schwarz criterion		4.097572
Log likelihood	-84.47030	Hannan-Quinn criter.		4.021036
F-statistic	22.76511	Durbin-Watson stat		1.127489
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/13/18 Time: 20:09
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.030458	2.885421	0.010556	0.9916
X4	0.038754	0.015711	2.466751	0.0179
X5	0.004544	0.005641	0.805565	0.4251
R-squared	0.684101	Mean dependent var		9.800319
Adjusted R-squared	0.668691	S.D. dependent var		3.038288
S.E. of regression	1.748823	Akaike info criterion		4.021509
Sum squared resid	125.3936	Schwarz criterion		4.143158
Log likelihood	-85.47319	Hannan-Quinn criter.		4.066622
F-statistic	44.39406	Durbin-Watson stat		0.986928
Prob(F-statistic)	0.000000			

GUATEMALA

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/13/18 Time: 19:46

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.714858	0.010942	65.33453	0.0000
X1	0.019900	0.001659	11.99214	0.0000
R-squared	0.773964	Mean dependent var		0.833617
Adjusted R-squared	0.768582	S.D. dependent var		0.064153
S.E. of regression	0.030861	Akaike info criterion		-4.074249
Sum squared resid	0.040001	Schwarz criterion		-3.993149
Log likelihood	91.63347	Hannan-Quinn criter.		-4.044173
F-statistic	143.8113	Durbin-Watson stat		1.850063
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/13/18 Time: 19:47

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-3.010817	2.683724	-1.121880	0.2684
X2	0.009716	0.003243	2.995796	0.0046
X3	0.001383	0.000711	1.943770	0.0588
R-squared	0.654151	Mean dependent var		6.791459
Adjusted R-squared	0.637280	S.D. dependent var		2.114685
S.E. of regression	1.273595	Akaike info criterion		3.387310
Sum squared resid	66.50378	Schwarz criterion		3.508959
Log likelihood	-71.52082	Hannan-Quinn criter.		3.432423
F-statistic	38.77445	Durbin-Watson stat		1.765375
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/13/18 Time: 20:05

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.427603	2.183623	-0.653777	0.5169
X4	0.043422	0.012063	3.599583	0.0009
X5	0.000503	0.004336	0.115981	0.9082
R-squared	0.738886	Mean dependent var		8.664274
Adjusted R-squared	0.726149	S.D. dependent var		2.539610
S.E. of regression	1.328998	Akaike info criterion		3.472474
Sum squared resid	72.41567	Schwarz criterion		3.594123
Log likelihood	-73.39442	Hannan-Quinn criter.		3.517587
F-statistic	58.00979	Durbin-Watson stat		1.646156
Prob(F-statistic)	0.000000			

GUYANA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 18:40
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.169716	0.066194	-2.563911	0.0140
X1	0.178775	0.074507	2.399451	0.0209
R-squared	0.120554	Mean dependent var		-0.011303
Adjusted R-squared	0.099615	S.D. dependent var		0.033480
S.E. of regression	0.031768	Akaike info criterion		-4.016310
Sum squared resid	0.042387	Schwarz criterion		-3.935211
Log likelihood	90.35882	Hannan-Quinn criter.		-3.986234
F-statistic	5.757363	Durbin-Watson stat		1.441506
Prob(F-statistic)	0.020934			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 18:42
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	12.83887	4.794630	2.677760	0.0106
X2	-0.004334	0.005092	-0.851094	0.3997
X3	0.003229	0.001097	2.943869	0.0053
R-squared	0.317415	Mean dependent var		10.35578
Adjusted R-squared	0.284118	S.D. dependent var		2.532730
S.E. of regression	2.142938	Akaike info criterion		4.427979
Sum squared resid	188.2796	Schwarz criterion		4.549628
Log likelihood	-94.41554	Hannan-Quinn criter.		4.473092
F-statistic	9.532876	Durbin-Watson stat		1.056521
Prob(F-statistic)	0.000398			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 18:53
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	7.974774	3.181035	2.506975	0.0162
X4	-0.000276	0.022338	-0.012363	0.9902
X5	0.011100	0.008223	1.349802	0.1845
R-squared	0.245559	Mean dependent var		9.259947
Adjusted R-squared	0.208757	S.D. dependent var		2.386321
S.E. of regression	2.122676	Akaike info criterion		4.408978
Sum squared resid	184.7359	Schwarz criterion		4.530628
Log likelihood	-93.99752	Hannan-Quinn criter.		4.454092
F-statistic	6.672443	Durbin-Watson stat		1.057520
Prob(F-statistic)	0.003100			

HAÏTI

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 18:54
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.440028	0.032591	13.50146	0.0000
X1	0.036133	0.005636	6.411195	0.0000
R-squared	0.494606	Mean dependent var		0.630067
Adjusted R-squared	0.482572	S.D. dependent var		0.124935
S.E. of regression	0.089869	Akaike info criterion		-1.936540
Sum squared resid	0.339210	Schwarz criterion		-1.855441
Log likelihood	44.60388	Hannan-Quinn criter.		-1.906464
F-statistic	41.10342	Durbin-Watson stat		1.843943
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 18:55
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-3.490777	6.477686	-0.538893	0.5929
X2	0.007285	0.007391	0.985645	0.3301
X3	0.002073	0.001607	1.289569	0.2044
R-squared	0.294559	Mean dependent var		4.920067
Adjusted R-squared	0.260148	S.D. dependent var		3.474526
S.E. of regression	2.988602	Akaike info criterion		5.093234
Sum squared resid	366.2014	Schwarz criterion		5.214884
Log likelihood	-109.0512	Hannan-Quinn criter.		5.138348
F-statistic	8.559856	Durbin-Watson stat		1.524074
Prob(F-statistic)	0.000782			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 19:45
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-5.495983	3.651195	-1.505256	0.1399
X4	0.065314	0.030632	2.132202	0.0390
X5	-0.004076	0.011593	-0.351571	0.7270
R-squared	0.345208	Mean dependent var		4.068915
Adjusted R-squared	0.313267	S.D. dependent var		3.240520
S.E. of regression	2.685397	Akaike info criterion		4.879280
Sum squared resid	295.6657	Schwarz criterion		5.000930
Log likelihood	-104.3442	Hannan-Quinn criter.		4.924394
F-statistic	10.80767	Durbin-Watson stat		1.498527
Prob(F-statistic)	0.000170			

HONDURAS

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/14/18 Time: 19:45

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.210257	0.021405	9.822806	0.0000
X1	0.036592	0.007303	5.010215	0.0000
R-squared	0.374090	Mean dependent var		0.311170
Adjusted R-squared	0.359187	S.D. dependent var		0.060038
S.E. of regression	0.048061	Akaike info criterion		-3.188309
Sum squared resid	0.097013	Schwarz criterion		-3.107210
Log likelihood	72.14281	Hannan-Quinn criter.		-3.158234
F-statistic	25.10226	Durbin-Watson stat		1.128606
Prob(F-statistic)	0.000010			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/14/18 Time: 19:47

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-8.273291	4.370749	-1.892877	0.0654
X2	0.011117	0.003565	3.118559	0.0033
X3	0.003583	0.000751	4.768434	0.0000
R-squared	0.858446	Mean dependent var		10.06277
Adjusted R-squared	0.851540	S.D. dependent var		4.654022
S.E. of regression	1.793216	Akaike info criterion		4.071644
Sum squared resid	131.8405	Schwarz criterion		4.193293
Log likelihood	-86.57617	Hannan-Quinn criter.		4.116758
F-statistic	124.3206	Durbin-Watson stat		1.379363
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/14/18 Time: 19:48

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.031752	1.901488	-0.542602	0.5903
X4	0.037444	0.018260	2.050682	0.0467
X5	0.016858	0.007106	2.372330	0.0225
R-squared	0.728942	Mean dependent var		5.475664
Adjusted R-squared	0.715720	S.D. dependent var		2.867845
S.E. of regression	1.529075	Akaike info criterion		3.752949
Sum squared resid	95.86089	Schwarz criterion		3.874598
Log likelihood	-79.56488	Hannan-Quinn criter.		3.798063
F-statistic	55.12967	Durbin-Watson stat		1.414615
Prob(F-statistic)	0.000000			

JAMAİKA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 19:58
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.860570	0.015584	55.22052	0.0000
X1	0.007444	0.002372	3.138272	0.0031
R-squared	0.189952	Mean dependent var		0.904841
Adjusted R-squared	0.170665	S.D. dependent var		0.048241
S.E. of regression	0.043932	Akaike info criterion		-3.367976
Sum squared resid	0.081059	Schwarz criterion		-3.286877
Log likelihood	76.09548	Hannan-Quinn criter.		-3.337901
F-statistic	9.848750	Durbin-Watson stat		1.659198
Prob(F-statistic)	0.003105			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 19:59
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	8.450653	6.232293	1.355946	0.1825
X2	0.004826	0.003546	1.360915	0.1810
X3	0.001150	0.000741	1.552284	0.1283
R-squared	0.476537	Mean dependent var		19.38233
Adjusted R-squared	0.451002	S.D. dependent var		3.271406
S.E. of regression	2.423928	Akaike info criterion		4.674402
Sum squared resid	240.8926	Schwarz criterion		4.796051
Log likelihood	-99.83685	Hannan-Quinn criter.		4.719516
F-statistic	18.66227	Durbin-Watson stat		1.690493
Prob(F-statistic)	0.000002			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 20:07
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	9.645247	4.227595	2.281497	0.0278
X4	0.020884	0.015975	1.307277	0.1984
X5	0.003021	0.005642	0.535421	0.5953
R-squared	0.427088	Mean dependent var		17.33807
Adjusted R-squared	0.399141	S.D. dependent var		3.105512
S.E. of regression	2.407241	Akaike info criterion		4.660586
Sum squared resid	237.5872	Schwarz criterion		4.782235
Log likelihood	-99.53288	Hannan-Quinn criter.		4.705699
F-statistic	15.28209	Durbin-Watson stat		1.700839
Prob(F-statistic)	0.000011			

KOLOMBİYA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 20:21
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.347468	0.015191	22.87371	0.0000
X1	0.028390	0.003769	7.532102	0.0000
R-squared	0.574608	Mean dependent var		0.453227
Adjusted R-squared	0.564480	S.D. dependent var		0.058269
S.E. of regression	0.038454	Akaike info criterion		-3.634325
Sum squared resid	0.062105	Schwarz criterion		-3.553225
Log likelihood	81.95514	Hannan-Quinn criter.		-3.604249
F-statistic	56.73255	Durbin-Watson stat		1.630139
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 20:24
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-13.04415	4.493877	-2.902650	0.0059
X2	0.011098	0.002197	5.052300	0.0000
X3	0.001631	0.000459	3.552545	0.0010
R-squared	0.890173	Mean dependent var		14.79601
Adjusted R-squared	0.884816	S.D. dependent var		5.107942
S.E. of regression	1.733573	Akaike info criterion		4.003992
Sum squared resid	123.2162	Schwarz criterion		4.125641
Log likelihood	-85.08782	Hannan-Quinn criter.		4.049105
F-statistic	166.1578	Durbin-Watson stat		1.600467
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 20:26
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-4.320767	2.591054	-1.667571	0.1030
X4	0.045232	0.010151	4.455848	0.0001
X5	0.003453	0.003588	0.962276	0.3416
R-squared	0.866035	Mean dependent var		11.09231
Adjusted R-squared	0.859500	S.D. dependent var		3.948348
S.E. of regression	1.479974	Akaike info criterion		3.687672
Sum squared resid	89.80320	Schwarz criterion		3.809321
Log likelihood	-78.12878	Hannan-Quinn criter.		3.732785
F-statistic	132.5246	Durbin-Watson stat		1.571554
Prob(F-statistic)	0.000000			

MEKSİKA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 20:28
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.583854	0.018125	32.21241	0.0000
X1	0.014305	0.003541	4.040339	0.0002
R-squared	0.279889	Mean dependent var		0.650791
Adjusted R-squared	0.262743	S.D. dependent var		0.056796
S.E. of regression	0.048767	Akaike info criterion		-3.159139
Sum squared resid	0.099885	Schwarz criterion		-3.078040
Log likelihood	71.50106	Hannan-Quinn criter.		-3.129064
F-statistic	16.32434	Durbin-Watson stat		1.945906
Prob(F-statistic)	0.000222			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 20:32
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.602150	6.316933	-0.095323	0.9245
X2	0.008542	0.005824	1.466712	0.1501
X3	0.000706	0.001237	0.570680	0.5713
R-squared	0.278758	Mean dependent var		10.32444
Adjusted R-squared	0.243576	S.D. dependent var		3.082544
S.E. of regression	2.680971	Akaike info criterion		4.875981
Sum squared resid	294.6918	Schwarz criterion		4.997630
Log likelihood	-104.2716	Hannan-Quinn criter.		4.921095
F-statistic	7.923198	Durbin-Watson stat		1.836473
Prob(F-statistic)	0.001232			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 20:36
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-3.816695	3.667639	-1.040641	0.3041
X4	0.074187	0.025168	2.947684	0.0053
X5	-0.014044	0.009239	-1.520137	0.1362
R-squared	0.328343	Mean dependent var		8.264761
Adjusted R-squared	0.295579	S.D. dependent var		2.884691
S.E. of regression	2.421115	Akaike info criterion		4.672079
Sum squared resid	240.3337	Schwarz criterion		4.793729
Log likelihood	-99.78574	Hannan-Quinn criter.		4.717193
F-statistic	10.02154	Durbin-Watson stat		1.998262
Prob(F-statistic)	0.000286			

NIKARAGUA

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/14/18 Time: 21:39

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.352252	0.026451	13.31698	0.0000
X1	0.027004	0.006664	4.052249	0.0002
R-squared	0.281077	Mean dependent var		0.451404
Adjusted R-squared	0.263960	S.D. dependent var		0.077691
S.E. of regression	0.066654	Akaike info criterion		-2.534225
Sum squared resid	0.186594	Schwarz criterion		-2.453125
Log likelihood	57.75294	Hannan-Quinn criter.		-2.504149
F-statistic	16.42072	Durbin-Watson stat		2.090078
Prob(F-statistic)	0.000214			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/14/18 Time: 21:40

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-6.878534	5.916874	-1.162528	0.2517
X2	0.009661	0.003862	2.501852	0.0164
X3	0.002204	0.000808	2.727836	0.0093
R-squared	0.740604	Mean dependent var		12.08828
Adjusted R-squared	0.727951	S.D. dependent var		4.472580
S.E. of regression	2.332823	Akaike info criterion		4.597781
Sum squared resid	223.1246	Schwarz criterion		4.719431
Log likelihood	-98.15119	Hannan-Quinn criter.		4.642895
F-statistic	58.52987	Durbin-Watson stat		2.206536
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/14/18 Time: 21:42

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-5.387284	3.438558	-1.566728	0.1249
X4	0.055637	0.015950	3.488271	0.0012
X5	0.001527	0.005673	0.269090	0.7892
R-squared	0.752840	Mean dependent var		10.15047
Adjusted R-squared	0.740783	S.D. dependent var		3.945949
S.E. of regression	2.009014	Akaike info criterion		4.298912
Sum squared resid	165.4817	Schwarz criterion		4.420561
Log likelihood	-91.57606	Hannan-Quinn criter.		4.344025
F-statistic	62.44216	Durbin-Watson stat		1.891070
Prob(F-statistic)	0.000000			

PANAMA

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/14/18 Time: 21:43

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.338412	0.006936	48.79164	0.0000
X1	0.008192	0.002242	3.653952	0.0007
R-squared	0.241211	Mean dependent var		0.362182
Adjusted R-squared	0.223145	S.D. dependent var		0.018107
S.E. of regression	0.015960	Akaike info criterion		-5.393119
Sum squared resid	0.010698	Schwarz criterion		-5.312020
Log likelihood	120.6486	Hannan-Quinn criter.		-5.363044
F-statistic	13.35137	Durbin-Watson stat		1.988878
Prob(F-statistic)	0.000711			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/14/18 Time: 21:44

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	5.548937	2.122142	2.614781	0.0124
X2	0.003381	0.002900	1.166089	0.2503
X3	0.001547	0.000651	2.374470	0.0223
R-squared	0.470050	Mean dependent var		9.100675
Adjusted R-squared	0.444199	S.D. dependent var		1.446842
S.E. of regression	1.078650	Akaike info criterion		3.055044
Sum squared resid	47.70292	Schwarz criterion		3.176693
Log likelihood	-64.21096	Hannan-Quinn criter.		3.100157
F-statistic	18.18292	Durbin-Watson stat		2.337985
Prob(F-statistic)	0.000002			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/14/18 Time: 21:59

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	10.65445	1.852971	5.749927	0.0000
X4	0.000500	0.011428	0.043747	0.9653
X5	0.009275	0.004146	2.237054	0.0308
R-squared	0.503888	Mean dependent var		12.02524
Adjusted R-squared	0.479687	S.D. dependent var		1.621932
S.E. of regression	1.169943	Akaike info criterion		3.217533
Sum squared resid	56.11944	Schwarz criterion		3.339183
Log likelihood	-67.78573	Hannan-Quinn criter.		3.262647
F-statistic	20.82130	Durbin-Watson stat		2.062261
Prob(F-statistic)	0.000001			

PARAGUAY

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/14/18 Time: 22:00

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.516656	0.015518	33.29372	0.0000
X1	0.019476	0.003122	6.237382	0.0000
R-squared	0.480872	Mean dependent var		0.605242
Adjusted R-squared	0.468512	S.D. dependent var		0.056897
S.E. of regression	0.041480	Akaike info criterion		-3.482840
Sum squared resid	0.072263	Schwarz criterion		-3.401741
Log likelihood	78.62249	Hannan-Quinn criter.		-3.452765
F-statistic	38.90493	Durbin-Watson stat		2.132386
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/14/18 Time: 22:01

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-5.500907	4.478341	-1.228336	0.2263
X2	0.008650	0.002097	4.125652	0.0002
X3	0.001569	0.000438	3.580840	0.0009
R-squared	0.866935	Mean dependent var		17.59790
Adjusted R-squared	0.860444	S.D. dependent var		4.618469
S.E. of regression	1.725334	Akaike info criterion		3.994464
Sum squared resid	122.0478	Schwarz criterion		4.116113
Log likelihood	-84.87821	Hannan-Quinn criter.		4.039577
F-statistic	133.5595	Durbin-Watson stat		2.037666
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/14/18 Time: 22:06

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.160373	2.900840	0.400013	0.6912
X4	0.033649	0.006467	5.202942	0.0000
X5	0.004501	0.002273	1.980422	0.0544
R-squared	0.918533	Mean dependent var		21.99209
Adjusted R-squared	0.914559	S.D. dependent var		5.625732
S.E. of regression	1.644418	Akaike info criterion		3.898396
Sum squared resid	110.8685	Schwarz criterion		4.020045
Log likelihood	-82.76471	Hannan-Quinn criter.		3.943509
F-statistic	231.1357	Durbin-Watson stat		2.083595
Prob(F-statistic)	0.000000			

PERU

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 22:58
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.533012	0.017511	30.43922	0.0000
X1	0.028857	0.003259	8.854560	0.0000
R-squared	0.651172	Mean dependent var		0.674447
Adjusted R-squared	0.642867	S.D. dependent var		0.079646
S.E. of regression	0.047597	Akaike info criterion		-3.207719
Sum squared resid	0.095149	Schwarz criterion		-3.126620
Log likelihood	72.56982	Hannan-Quinn criter.		-3.177644
F-statistic	78.40324	Durbin-Watson stat		1.673188
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 22:09
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-3.101399	3.676263	-0.843628	0.4038
X2	0.009721	0.004807	2.022341	0.0497
X3	0.003690	0.001070	3.449552	0.0013
R-squared	0.686195	Mean dependent var		7.173652
Adjusted R-squared	0.670887	S.D. dependent var		3.173862
S.E. of regression	1.820792	Akaike info criterion		4.102167
Sum squared resid	135.9267	Schwarz criterion		4.223816
Log likelihood	-87.24767	Hannan-Quinn criter.		4.147280
F-statistic	44.82716	Durbin-Watson stat		1.608096
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 22:10
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.213976	2.611772	0.081928	0.9351
X4	0.032003	0.020585	1.554634	0.1277
X5	0.015188	0.007707	1.970739	0.0555
R-squared	0.667743	Mean dependent var		7.043919
Adjusted R-squared	0.651535	S.D. dependent var		3.136167
S.E. of regression	1.851308	Akaike info criterion		4.135408
Sum squared resid	140.5210	Schwarz criterion		4.257057
Log likelihood	-87.97898	Hannan-Quinn criter.		4.180522
F-statistic	41.19919	Durbin-Watson stat		1.441517
Prob(F-statistic)	0.000000			

ŞİLi

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 22:11
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.398655	0.014151	28.17141	0.0000
X1	0.017867	0.003785	4.720196	0.0000
R-squared	0.346611	Mean dependent var		0.460637
Adjusted R-squared	0.331054	S.D. dependent var		0.042778
S.E. of regression	0.034988	Akaike info criterion		-3.823244
Sum squared resid	0.051414	Schwarz criterion		-3.742145
Log likelihood	86.11137	Hannan-Quinn criter.		-3.793169
F-statistic	22.28025	Durbin-Watson stat		1.622330
Prob(F-statistic)	0.000026			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 22:12
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-28.25593	5.387018	-5.245189	0.0000
X2	0.021961	0.002596	8.458898	0.0000
X3	4.62E-05	0.000542	0.085235	0.9325
R-squared	0.894066	Mean dependent var		23.05565
Adjusted R-squared	0.888899	S.D. dependent var		6.231684
S.E. of regression	2.077135	Akaike info criterion		4.365602
Sum squared resid	176.8941	Schwarz criterion		4.487252
Log likelihood	-93.04325	Hannan-Quinn criter.		4.410716
F-statistic	173.0173	Durbin-Watson stat		1.723742
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 22:13
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-11.39457	3.321714	-3.430327	0.0014
X4	0.084761	0.010228	8.287059	0.0000
X5	-0.007496	0.003599	-2.082480	0.0436
R-squared	0.901548	Mean dependent var		21.52099
Adjusted R-squared	0.896745	S.D. dependent var		5.833401
S.E. of regression	1.874463	Akaike info criterion		4.160268
Sum squared resid	144.0581	Schwarz criterion		4.281917
Log likelihood	-88.52589	Hannan-Quinn criter.		4.205381
F-statistic	187.7228	Durbin-Watson stat		1.541066
Prob(F-statistic)	0.000000			

TRINIDAD VE TOBAGO

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/14/18 Time: 22:20

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.629009	0.012301	51.13663	0.0000
X1	0.011873	0.002402	4.942952	0.0000
R-squared	0.367782	Mean dependent var		0.684583
Adjusted R-squared	0.352729	S.D. dependent var		0.041139
S.E. of regression	0.033098	Akaike info criterion		-3.934317
Sum squared resid	0.046009	Schwarz criterion		-3.853218
Log likelihood	88.55498	Hannan-Quinn criter.		-3.904242
F-statistic	24.43277	Durbin-Watson stat		1.839528
Prob(F-statistic)	0.000013			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/14/18 Time: 22:22

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	7.035024	4.974829	1.414124	0.1649
X2	0.006970	0.001940	3.591995	0.0009
X3	0.001607	0.000406	3.954947	0.0003
R-squared	0.863105	Mean dependent var		29.99361
Adjusted R-squared	0.856427	S.D. dependent var		5.048698
S.E. of regression	1.913001	Akaike info criterion		4.200970
Sum squared resid	150.0425	Schwarz criterion		4.322619
Log likelihood	-89.42134	Hannan-Quinn criter.		4.246083
F-statistic	129.2500	Durbin-Watson stat		1.898644
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/14/18 Time: 22:24

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	15.20783	3.294330	4.616366	0.0000
X4	0.024809	0.007181	3.454649	0.0013
X5	0.006205	0.002524	2.458571	0.0183
R-squared	0.883581	Mean dependent var		32.02045
Adjusted R-squared	0.877902	S.D. dependent var		5.348639
S.E. of regression	1.868952	Akaike info criterion		4.154378
Sum squared resid	143.2122	Schwarz criterion		4.276028
Log likelihood	-88.39632	Hannan-Quinn criter.		4.199492
F-statistic	155.5877	Durbin-Watson stat		1.819404
Prob(F-statistic)	0.000000			

URUGUAY

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/14/18 Time: 22:32

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.120949	0.013136	85.33577	0.0000
X1	0.010972	0.001517	7.230499	0.0000
R-squared	0.554519	Mean dependent var		1.206181
Adjusted R-squared	0.543912	S.D. dependent var		0.056932
S.E. of regression	0.038448	Akaike info criterion		-3.634616
Sum squared resid	0.062087	Schwarz criterion		-3.553516
Log likelihood	81.96155	Hannan-Quinn criter.		-3.604540
F-statistic	52.28012	Durbin-Watson stat		1.318472
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/14/18 Time: 22:34

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-9.195532	5.046736	-1.822075	0.0757
X2	0.013344	0.002521	5.293359	0.0000
X3	-0.000536	0.000527	-1.017105	0.3151
R-squared	0.692422	Mean dependent var		20.10198
Adjusted R-squared	0.677418	S.D. dependent var		3.430528
S.E. of regression	1.948414	Akaike info criterion		4.237654
Sum squared resid	155.6490	Schwarz criterion		4.359304
Log likelihood	-90.22840	Hannan-Quinn criter.		4.282768
F-statistic	46.14967	Durbin-Watson stat		1.351863
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/14/18 Time: 22:35

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.097237	3.268605	-0.335690	0.7388
X4	0.055607	0.010624	5.234186	0.0000
X5	-0.008714	0.003741	-2.329117	0.0249
R-squared	0.689205	Mean dependent var		18.38701
Adjusted R-squared	0.674044	S.D. dependent var		3.234434
S.E. of regression	1.846621	Akaike info criterion		4.130339
Sum squared resid	139.8104	Schwarz criterion		4.251988
Log likelihood	-87.86745	Hannan-Quinn criter.		4.175452
F-statistic	45.45981	Durbin-Watson stat		1.357739
Prob(F-statistic)	0.000000			

VENEZUELLA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 22:36
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.282107	0.024638	11.44984	0.0000
X1	-0.007896	0.009182	-0.859865	0.3947
R-squared	0.017299	Mean dependent var		0.262061
Adjusted R-squared	-0.006098	S.D. dependent var		0.052736
S.E. of regression	0.052897	Akaike info criterion		-2.996549
Sum squared resid	0.117520	Schwarz criterion		-2.915450
Log likelihood	67.92408	Hannan-Quinn criter.		-2.966474
F-statistic	0.739368	Durbin-Watson stat		1.622100
Prob(F-statistic)	0.394745			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 22:38
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.621230	5.691871	0.284832	0.7772
X2	0.006432	0.006314	1.018813	0.3143
X3	-0.000943	0.001368	-0.689317	0.4945
R-squared	0.027366	Mean dependent var		7.540032
Adjusted R-squared	-0.020079	S.D. dependent var		2.566544
S.E. of regression	2.592183	Akaike info criterion		4.808624
Sum squared resid	275.4959	Schwarz criterion		4.930273
Log likelihood	-102.7897	Hannan-Quinn criter.		4.853737
F-statistic	0.576792	Durbin-Watson stat		1.349540
Prob(F-statistic)	0.566189			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/14/18 Time: 22:41
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.523821	3.639124	-0.418733	0.6776
X4	0.059478	0.026222	2.268246	0.0286
X5	-0.018859	0.009687	-1.946882	0.0584
R-squared	0.115134	Mean dependent var		6.815137
Adjusted R-squared	0.071970	S.D. dependent var		2.552671
S.E. of regression	2.459098	Akaike info criterion		4.703212
Sum squared resid	247.9337	Schwarz criterion		4.824862
Log likelihood	-100.4707	Hannan-Quinn criter.		4.748326
F-statistic	2.667352	Durbin-Watson stat		1.431212
Prob(F-statistic)	0.081468			

LATİN AMERİKA TOPLAM

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/14/18 Time: 22:43

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.303567	0.008131	37.33588	0.0000
X1	0.014899	0.003850	3.869341	0.0004
R-squared	0.262793	Mean dependent var		0.333812
Adjusted R-squared	0.245241	S.D. dependent var		0.017091
S.E. of regression	0.014848	Akaike info criterion		-5.537555
Sum squared resid	0.009259	Schwarz criterion		-5.456455
Log likelihood	123.8262	Hannan-Quinn criter.		-5.507479
F-statistic	14.97180	Durbin-Watson stat		1.061227
Prob(F-statistic)	0.000374			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/14/18 Time: 22:44

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-190.1906	37.96851	-5.009167	0.0000
X2	0.255508	0.017479	14.61795	0.0000
X3	0.019020	0.003654	5.205984	0.0000
R-squared	0.977641	Mean dependent var		462.6429
Adjusted R-squared	0.976550	S.D. dependent var		95.48404
S.E. of regression	14.62187	Akaike info criterion		8.268660
Sum squared resid	8765.765	Schwarz criterion		8.390309
Log likelihood	-178.9105	Hannan-Quinn criter.		8.313774
F-statistic	896.3410	Durbin-Watson stat		2.055716
Prob(F-statistic)	0.000000			

ORTA DOĞU ÜLKELERİ

AZARBEYCAN

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/08/18 Time: 21:46

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.337503	0.024072	14.02039	0.0000
X1	0.024659	0.006375	3.868235	0.0004
R-squared	0.262682	Mean dependent var		0.423864
Adjusted R-squared	0.245127	S.D. dependent var		0.068730
S.E. of regression	0.059715	Akaike info criterion		-2.754089
Sum squared resid	0.149765	Schwarz criterion		-2.672990
Log likelihood	62.58997	Hannan-Quinn criter.		-2.724014
F-statistic	14.96324	Durbin-Watson stat		1.567653
Prob(F-statistic)	0.000375			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/08/18 Time: 21:48

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-9.705993	5.091243	-1.906409	0.0636
X2	0.015773	0.005425	2.907317	0.0059
X3	0.000935	0.001169	0.799905	0.4284
R-squared	0.543167	Mean dependent var		7.502449
Adjusted R-squared	0.520882	S.D. dependent var		3.291904
S.E. of regression	2.278600	Akaike info criterion		4.550746
Sum squared resid	212.8728	Schwarz criterion		4.672395
Log likelihood	-97.11641	Hannan-Quinn criter.		4.595859
F-statistic	24.37417	Durbin-Watson stat		1.600441
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/08/18 Time: 21:50

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-25.38175	5.502421	-4.612832	0.0000
X4	0.173025	0.026718	6.475977	0.0000
X5	-0.006582	0.006242	-1.054449	0.2979
R-squared	0.799553	Mean dependent var		14.46480
Adjusted R-squared	0.789775	S.D. dependent var		5.040237
S.E. of regression	2.310963	Akaike info criterion		4.578952
Sum squared resid	218.9625	Schwarz criterion		4.700601
Log likelihood	-97.73693	Hannan-Quinn criter.		4.624065
F-statistic	81.77148	Durbin-Watson stat		1.486304
Prob(F-statistic)	0.000000			

BAHREYN

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 21:51
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.441113	0.005136	85.88874	0.0000
X1	0.006641	0.001417	4.685275	0.0000
R-squared	0.343255	Mean dependent var		0.463479
Adjusted R-squared	0.327619	S.D. dependent var		0.015323
S.E. of regression	0.012565	Akaike info criterion		-5.871419
Sum squared resid	0.006631	Schwarz criterion		-5.790320
Log likelihood	131.1712	Hannan-Quinn criter.		-5.841344
F-statistic	21.95180	Durbin-Watson stat		1.518113
Prob(F-statistic)	0.000029			

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 21:53
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.424019	0.030345	13.97337	0.0000
X2	2.13E-05	2.24E-05	0.951778	0.3468
X3	7.49E-06	4.69E-06	1.596439	0.1181
R-squared	0.396785	Mean dependent var		0.463479
Adjusted R-squared	0.367360	S.D. dependent var		0.015323
S.E. of regression	0.012188	Akaike info criterion		-5.910987
Sum squared resid	0.006090	Schwarz criterion		-5.789337
Log likelihood	133.0417	Hannan-Quinn criter.		-5.865873
F-statistic	13.48458	Durbin-Watson stat		1.833701
Prob(F-statistic)	0.000032			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 21:54
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	6.665281	1.552409	4.293508	0.0001
X4	0.067230	0.011596	5.797669	0.0000
X5	0.002272	0.002843	0.798954	0.4289
R-squared	0.824760	Mean dependent var		17.22425
Adjusted R-squared	0.816211	S.D. dependent var		1.737400
S.E. of regression	0.744834	Akaike info criterion		2.314434
Sum squared resid	22.74586	Schwarz criterion		2.436083
Log likelihood	-47.91755	Hannan-Quinn criter.		2.359547
F-statistic	96.48220	Durbin-Watson stat		1.786063
Prob(F-statistic)	0.000000			

BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 21:56
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.184284	0.006988	26.37081	0.0000
X1	0.011272	0.003263	3.454694	0.0013
R-squared	0.221284	Mean dependent var		0.207471
Adjusted R-squared	0.202743	S.D. dependent var		0.014460
S.E. of regression	0.012911	Akaike info criterion		-5.817009
Sum squared resid	0.007002	Schwarz criterion		-5.735909
Log likelihood	129.9742	Hannan-Quinn criter.		-5.786933
F-statistic	11.93491	Durbin-Watson stat		1.407097
Prob(F-statistic)	0.001272			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 21:57
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	5.388234	1.248274	4.316547	0.0001
X2	-0.002217	0.003216	-0.689360	0.4945
X3	0.002816	0.000930	3.028895	0.0042
R-squared	0.243084	Mean dependent var		5.172188
Adjusted R-squared	0.206161	S.D. dependent var		1.174172
S.E. of regression	1.046160	Akaike info criterion		2.993875
Sum squared resid	44.87245	Schwarz criterion		3.115524
Log likelihood	-62.86525	Hannan-Quinn criter.		3.038988
F-statistic	6.583574	Durbin-Watson stat		1.377799
Prob(F-statistic)	0.003315			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:01
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	5.906247	1.391610	4.244183	0.0001
X4	0.023830	0.020912	1.139551	0.2611
X5	0.010883	0.006308	1.725295	0.0920
R-squared	0.343351	Mean dependent var		8.276432
Adjusted R-squared	0.311319	S.D. dependent var		1.278983
S.E. of regression	1.061387	Akaike info criterion		3.022775
Sum squared resid	46.18820	Schwarz criterion		3.144425
Log likelihood	-63.50106	Hannan-Quinn criter.		3.067889
F-statistic	10.71912	Durbin-Watson stat		1.332478
Prob(F-statistic)	0.000180			

ISRAÏL

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:03
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.432378	0.013854	31.21074	0.0000
X1	0.007225	0.003770	1.916616	0.0621
R-squared	0.080428	Mean dependent var		0.457039
Adjusted R-squared	0.058533	S.D. dependent var		0.035099
S.E. of regression	0.034057	Akaike info criterion		-3.877200
Sum squared resid	0.048714	Schwarz criterion		-3.796100
Log likelihood	87.29839	Hannan-Quinn criter.		-3.847124
F-statistic	3.673419	Durbin-Watson stat		1.608463
Prob(F-statistic)	0.062108			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:04
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.831935	5.135816	-0.356698	0.7231
X2	0.012165	0.004455	2.730720	0.0093
X3	5.82E-05	0.000942	0.061760	0.9511
R-squared	0.439582	Mean dependent var		13.95775
Adjusted R-squared	0.412245	S.D. dependent var		2.792290
S.E. of regression	2.140714	Akaike info criterion		4.425902
Sum squared resid	187.8890	Schwarz criterion		4.547552
Log likelihood	-94.36985	Hannan-Quinn criter.		4.471016
F-statistic	16.07985	Durbin-Watson stat		1.662312
Prob(F-statistic)	0.000007			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:07
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-4.406866	3.602912	-1.223140	0.2283
X4	0.133001	0.030991	4.291651	0.0001
X5	-0.008369	0.007802	-1.072652	0.2897
R-squared	0.541429	Mean dependent var		12.68817
Adjusted R-squared	0.519060	S.D. dependent var		2.673000
S.E. of regression	1.853721	Akaike info criterion		4.138013
Sum squared resid	140.8875	Schwarz criterion		4.259662
Log likelihood	-88.03629	Hannan-Quinn criter.		4.183126
F-statistic	24.20412	Durbin-Watson stat		1.250715
Prob(F-statistic)	0.000000			

KATAR

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:09
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.798945	0.004666	171.2433	0.0000
X1	0.005009	0.000799	6.266990	0.0000
R-squared	0.483237	Mean dependent var		0.825529
Adjusted R-squared	0.470933	S.D. dependent var		0.017718
S.E. of regression	0.012887	Akaike info criterion		-5.820756
Sum squared resid	0.006975	Schwarz criterion		-5.739656
Log likelihood	130.0566	Hannan-Quinn criter.		-5.790680
F-statistic	39.27517	Durbin-Watson stat		2.073529
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:10
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	13.70260	2.507509	5.464627	0.0000
X2	0.004772	0.001419	3.362398	0.0017
X3	0.000396	0.000296	1.337249	0.1885
R-squared	0.705630	Mean dependent var		23.66456
Adjusted R-squared	0.691270	S.D. dependent var		1.754496
S.E. of regression	0.974859	Akaike info criterion		2.852698
Sum squared resid	38.96434	Schwarz criterion		2.974347
Log likelihood	-59.75935	Hannan-Quinn criter.		2.897811
F-statistic	49.14014	Durbin-Watson stat		2.092418
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:12
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	18.86199	2.341632	8.055062	0.0000
X4	0.047841	0.008047	5.945287	0.0000
X5	0.000719	0.001849	0.388746	0.6995
R-squared	0.843050	Mean dependent var		34.93083
Adjusted R-squared	0.835394	S.D. dependent var		2.327865
S.E. of regression	0.944454	Akaike info criterion		2.789326
Sum squared resid	36.57172	Schwarz criterion		2.910976
Log likelihood	-58.36518	Hannan-Quinn criter.		2.834440
F-statistic	110.1148	Durbin-Watson stat		1.996719
Prob(F-statistic)	0.000000			

KUYEYT

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:18
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.886476	0.011445	77.45735	0.0000
X1	0.001757	0.001768	0.994024	0.3259
R-squared	0.022985	Mean dependent var		0.896779
Adjusted R-squared	-0.000277	S.D. dependent var		0.032182
S.E. of regression	0.032186	Akaike info criterion		-3.990180
Sum squared resid	0.043509	Schwarz criterion		-3.909080
Log likelihood	89.78396	Hannan-Quinn criter.		-3.960104
F-statistic	0.988084	Durbin-Watson stat		1.549927
Prob(F-statistic)	0.325904			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:19
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	16.91319	5.237555	3.229214	0.0024
X2	-0.001977	0.004023	-0.491259	0.6259
X3	0.000786	0.000846	0.929547	0.3580
R-squared	0.031214	Mean dependent var		14.73017
Adjusted R-squared	-0.016044	S.D. dependent var		2.103804
S.E. of regression	2.120614	Akaike info criterion		4.407035
Sum squared resid	184.3772	Schwarz criterion		4.528684
Log likelihood	-93.95476	Hannan-Quinn criter.		4.452148
F-statistic	0.660495	Durbin-Watson stat		1.527985
Prob(F-statistic)	0.522005			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:21
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	7.573547	4.449509	1.702109	0.0963
X4	0.047312	0.030106	1.571517	0.1237
X5	-0.005526	0.007272	-0.759898	0.4517
R-squared	0.097062	Mean dependent var		15.01679
Adjusted R-squared	0.053016	S.D. dependent var		2.105909
S.E. of regression	2.049325	Akaike info criterion		4.338644
Sum squared resid	172.1891	Schwarz criterion		4.460294
Log likelihood	-92.45017	Hannan-Quinn criter.		4.383758
F-statistic	2.203668	Durbin-Watson stat		1.503397
Prob(F-statistic)	0.123306			

LÜBNAN

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:22
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.232377	0.012362	18.79697	0.0000
X1	0.016726	0.004716	3.546564	0.0010
R-squared	0.230461	Mean dependent var		0.273923
Adjusted R-squared	0.212138	S.D. dependent var		0.029517
S.E. of regression	0.026200	Akaike info criterion		-4.401739
Sum squared resid	0.028830	Schwarz criterion		-4.320640
Log likelihood	98.83827	Hannan-Quinn criter.		-4.371664
F-statistic	12.57812	Durbin-Watson stat		1.112769
Prob(F-statistic)	0.000975			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:23
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-5.592218	3.448467	-1.621653	0.1125
X2	0.015499	0.004031	3.845425	0.0004
X3	-0.000524	0.000880	-0.595967	0.5545
R-squared	0.491399	Mean dependent var		8.969423
Adjusted R-squared	0.466590	S.D. dependent var		2.203632
S.E. of regression	1.609422	Akaike info criterion		3.855373
Sum squared resid	106.1997	Schwarz criterion		3.977022
Log likelihood	-81.81820	Hannan-Quinn criter.		3.900486
F-statistic	19.80668	Durbin-Watson stat		0.971581
Prob(F-statistic)	0.000001			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:24
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-13.39400	4.122906	-3.248679	0.0023
X4	0.148952	0.020716	7.190335	0.0000
X5	-0.013752	0.004852	-2.834414	0.0071
R-squared	0.747869	Mean dependent var		18.61587
Adjusted R-squared	0.735569	S.D. dependent var		3.389838
S.E. of regression	1.743150	Akaike info criterion		4.015011
Sum squared resid	124.5814	Schwarz criterion		4.136660
Log likelihood	-85.33023	Hannan-Quinn criter.		4.060124
F-statistic	60.80679	Durbin-Watson stat		1.366041
Prob(F-statistic)	0.000000			

SUDÍ ARABÍSTAN

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/08/18 Time: 22:29

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	3.118845	0.014621	213.3082	0.0000
X1	0.001376	0.000708	1.944562	0.0585
R-squared	0.082595	Mean dependent var		3.143931
Adjusted R-squared	0.060752	S.D. dependent var		0.047100
S.E. of regression	0.045647	Akaike info criterion		-3.291383
Sum squared resid	0.087512	Schwarz criterion		-3.210284
Log likelihood	74.41043	Hannan-Quinn criter.		-3.261308
F-statistic	3.781320	Durbin-Watson stat		2.035383
Prob(F-statistic)	0.058545			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/08/18 Time: 22:32

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	32.99223	7.110650	4.639833	0.0000
X2	0.003211	0.001677	1.915299	0.0624
X3	-0.000379	0.000354	-1.072837	0.2896
R-squared	0.119676	Mean dependent var		47.21345
Adjusted R-squared	0.076734	S.D. dependent var		2.875286
S.E. of regression	2.762768	Akaike info criterion		4.936090
Sum squared resid	312.9484	Schwarz criterion		5.057739
Log likelihood	-105.5940	Hannan-Quinn criter.		4.981203
F-statistic	2.786889	Durbin-Watson stat		2.013476
Prob(F-statistic)	0.073311			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/08/18 Time: 22:33

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	29.24499	6.572638	4.449505	0.0001
X4	0.038580	0.013299	2.900913	0.0060
X5	-0.005930	0.003031	-1.956543	0.0572
R-squared	0.209763	Mean dependent var		48.94142
Adjusted R-squared	0.171215	S.D. dependent var		2.888507
S.E. of regression	2.629628	Akaike info criterion		4.837308
Sum squared resid	283.5127	Schwarz criterion		4.958957
Log likelihood	-103.4208	Hannan-Quinn criter.		4.882422
F-statistic	5.441586	Durbin-Watson stat		1.998984
Prob(F-statistic)	0.008017			

SURIYE

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:25
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.445706	0.028305	15.74679	0.0000
X1	0.030851	0.005364	5.751551	0.0000
R-squared	0.440599	Mean dependent var		0.594317
Adjusted R-squared	0.427280	S.D. dependent var		0.101283
S.E. of regression	0.076649	Akaike info criterion		-2.254768
Sum squared resid	0.246754	Schwarz criterion		-2.173668
Log likelihood	51.60489	Hannan-Quinn criter.		-2.224692
F-statistic	33.08034	Durbin-Watson stat		2.035640
Prob(F-statistic)	0.000001			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:26
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-11.09769	6.605199	-1.680144	0.1005
X2	0.011455	0.004506	2.542219	0.0149
X3	0.001138	0.000944	1.206279	0.2346
R-squared	0.593815	Mean dependent var		8.920195
Adjusted R-squared	0.574001	S.D. dependent var		4.013860
S.E. of regression	2.619791	Akaike info criterion		4.829812
Sum squared resid	281.3954	Schwarz criterion		4.951461
Log likelihood	-103.2559	Hannan-Quinn criter.		4.874925
F-statistic	29.96959	Durbin-Watson stat		1.750890
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:27
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-4.754133	5.786897	-0.821534	0.4161
X4	0.068229	0.039768	1.715645	0.0938
X5	0.013088	0.009627	1.359574	0.1814
R-squared	0.508000	Mean dependent var		8.006202
Adjusted R-squared	0.484000	S.D. dependent var		3.732690
S.E. of regression	2.681309	Akaike info criterion		4.876233
Sum squared resid	294.7661	Schwarz criterion		4.997883
Log likelihood	-104.2771	Hannan-Quinn criter.		4.921347
F-statistic	21.16664	Durbin-Watson stat		1.598828
Prob(F-statistic)	0.000000			

TÜRKİYE

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:34
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.180586	0.026955	6.699641	0.0000
X1	0.016599	0.011738	1.414195	0.1647
R-squared	0.045453	Mean dependent var		0.217024
Adjusted R-squared	0.022726	S.D. dependent var		0.053123
S.E. of regression	0.052516	Akaike info criterion		-3.011015
Sum squared resid	0.115832	Schwarz criterion		-2.929915
Log likelihood	68.24232	Hannan-Quinn criter.		-2.980939
F-statistic	1.999948	Durbin-Watson stat		1.822062
Prob(F-statistic)	0.164675			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:36
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-4.729153	6.308693	-0.749625	0.4578
X2	0.008086	0.003569	2.265809	0.0288
X3	0.002432	0.000746	3.262156	0.0022
R-squared	0.766708	Mean dependent var		14.31226
Adjusted R-squared	0.755328	S.D. dependent var		4.958299
S.E. of regression	2.452587	Akaike info criterion		4.697910
Sum squared resid	246.6225	Schwarz criterion		4.819559
Log likelihood	-100.3540	Hannan-Quinn criter.		4.743023
F-statistic	67.37289	Durbin-Watson stat		1.832603
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:37
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-3.342821	4.967496	-0.672939	0.5048
X4	0.070762	0.032123	2.202864	0.0333
X5	0.019105	0.007713	2.477084	0.0175
R-squared	0.710856	Mean dependent var		11.32484
Adjusted R-squared	0.696752	S.D. dependent var		4.086582
S.E. of regression	2.250398	Akaike info criterion		4.525837
Sum squared resid	207.6359	Schwarz criterion		4.647486
Log likelihood	-96.56842	Hannan-Quinn criter.		4.570951
F-statistic	50.39904	Durbin-Watson stat		1.716409
Prob(F-statistic)	0.000000			

ÜRDÜN

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:38
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.114860	0.010304	108.1950	0.0000
X1	0.014606	0.001170	12.48202	0.0000
R-squared	0.787665	Mean dependent var		1.230223
Adjusted R-squared	0.782609	S.D. dependent var		0.064813
S.E. of regression	0.030219	Akaike info criterion		-4.116277
Sum squared resid	0.038355	Schwarz criterion		-4.035178
Log likelihood	92.55810	Hannan-Quinn criter.		-4.086202
F-statistic	155.8007	Durbin-Watson stat		1.870414
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:39
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-13.29125	4.059562	-3.274060	0.0022
X2	0.012570	0.001343	9.356963	0.0000
X3	0.000492	0.000282	1.744493	0.0886
R-squared	0.933526	Mean dependent var		30.49148
Adjusted R-squared	0.930284	S.D. dependent var		5.922774
S.E. of regression	1.563838	Akaike info criterion		3.797909
Sum squared resid	100.2692	Schwarz criterion		3.919559
Log likelihood	-80.55401	Hannan-Quinn criter.		3.843023
F-statistic	287.8935	Durbin-Watson stat		1.812073
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/08/18 Time: 22:41
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-9.522011	3.390558	-2.808390	0.0076
X4	0.111886	0.013832	8.089031	0.0000
X5	0.001533	0.003199	0.479267	0.6343
R-squared	0.906551	Mean dependent var		22.13030
Adjusted R-squared	0.901993	S.D. dependent var		4.432788
S.E. of regression	1.387735	Akaike info criterion		3.558969
Sum squared resid	78.95818	Schwarz criterion		3.680619
Log likelihood	-75.29733	Hannan-Quinn criter.		3.604083
F-statistic	198.8710	Durbin-Watson stat		1.907697
Prob(F-statistic)	0.000000			

YEMEN

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/08/18 Time: 22:42

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.115098	0.053306	2.159209	0.0366
X1	-0.067298	0.044180	-1.523261	0.1352
R-squared	0.052354	Mean dependent var		0.034260
Adjusted R-squared	0.029790	S.D. dependent var		0.033784
S.E. of regression	0.033277	Akaike info criterion		-3.923532
Sum squared resid	0.046508	Schwarz criterion		-3.842432
Log likelihood	88.31770	Hannan-Quinn criter.		-3.893456
F-statistic	2.320324	Durbin-Watson stat		1.830672
Prob(F-statistic)	0.135188			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/08/18 Time: 22:43

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	14.84052	3.892874	3.812227	0.0005
X2	-0.007325	0.004099	-1.786742	0.0814
X3	0.002293	0.000882	2.599328	0.0129
R-squared	0.154343	Mean dependent var		8.537907
Adjusted R-squared	0.113091	S.D. dependent var		1.840971
S.E. of regression	1.733750	Akaike info criterion		4.004196
Sum squared resid	123.2414	Schwarz criterion		4.125845
Log likelihood	-85.09232	Hannan-Quinn criter.		4.049310
F-statistic	3.741500	Durbin-Watson stat		1.665091
Prob(F-statistic)	0.032172			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/08/18 Time: 22:46

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	5.754499	3.020844	1.904931	0.0638
X4	0.013289	0.031981	0.415532	0.6799
X5	0.006320	0.008481	0.745162	0.4604
R-squared	0.100847	Mean dependent var		7.633187
Adjusted R-squared	0.056986	S.D. dependent var		1.816894
S.E. of regression	1.764366	Akaike info criterion		4.039206
Sum squared resid	127.6325	Schwarz criterion		4.160855
Log likelihood	-85.86253	Hannan-Quinn criter.		4.084319
F-statistic	2.299231	Durbin-Watson stat		1.535414
Prob(F-statistic)	0.113133			

ORTA DOĞU ÜLKELERİ TOPLAM

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/08/18 Time: 22:48

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.717497	0.005240	136.9276	0.0000
X1	0.009533	0.001363	6.992905	0.0000
R-squared	0.537957	Mean dependent var		0.751450
Adjusted R-squared	0.526956	S.D. dependent var		0.019007
S.E. of regression	0.013073	Akaike info criterion		-5.792180
Sum squared resid	0.007178	Schwarz criterion		-5.711080
Log likelihood	129.4280	Hannan-Quinn criter.		-5.762104
F-statistic	48.90072	Durbin-Watson stat		1.872292
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/08/18 Time: 22:49

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	14.87391	22.73951	0.654100	0.5167
X2	0.105067	0.010708	9.811861	0.0000
X3	0.004333	0.002238	1.935979	0.0598
R-squared	0.939501	Mean dependent var		272.1687
Adjusted R-squared	0.936550	S.D. dependent var		34.78453
S.E. of regression	8.761999	Akaike info criterion		7.244471
Sum squared resid	3147.678	Schwarz criterion		7.366121
Log likelihood	-156.3784	Hannan-Quinn criter.		7.289585
F-statistic	318.3475	Durbin-Watson stat		2.069334
Prob(F-statistic)	0.000000			

AFRİKA ÜLKELERİ

CEZAYİR

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/18/18 Time: 21:05

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.267421	0.030409	8.794295	0.0000
X1	0.018148	0.009540	1.902402	0.0640
R-squared	0.079334	Mean dependent var		0.321583
Adjusted R-squared	0.057413	S.D. dependent var		0.072994
S.E. of regression	0.070868	Akaike info criterion		-2.411610
Sum squared resid	0.210935	Schwarz criterion		-2.330511
Log likelihood	55.05543	Hannan-Quinn criter.		-2.381535
F-statistic	3.619134	Durbin-Watson stat		1.607081
Prob(F-statistic)	0.063990			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/18/18 Time: 21:07

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	10.81124	4.888895	2.211388	0.0326
X2	-0.009997	0.006739	-1.483338	0.1456
X3	0.004309	0.001517	2.840429	0.0070
R-squared	0.201843	Mean dependent var		4.832531
Adjusted R-squared	0.162909	S.D. dependent var		2.730601
S.E. of regression	2.498300	Akaike info criterion		4.734844
Sum squared resid	255.9017	Schwarz criterion		4.856494
Log likelihood	-101.1666	Hannan-Quinn criter.		4.779958
F-statistic	5.184173	Durbin-Watson stat		1.709075
Prob(F-statistic)	0.009836			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/18/18 Time: 21:45

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.632484	2.387824	1.940044	0.0593
X4	-0.005101	0.014174	-0.359878	0.7208
X5	0.011631	0.005676	2.048987	0.0469
R-squared	0.203309	Mean dependent var		5.134928
Adjusted R-squared	0.164446	S.D. dependent var		2.748213
S.E. of regression	2.512104	Akaike info criterion		4.745864
Sum squared resid	258.7373	Schwarz criterion		4.867514
Log likelihood	-101.4090	Hannan-Quinn criter.		4.790978
F-statistic	5.231433	Durbin-Watson stat		1.757554
Prob(F-statistic)	0.009472			

BENIN

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/18/18 Time: 22:21
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.868942	0.020171	43.07868	0.0000
X1	0.021531	0.002244	9.594264	0.0000
R-squared	0.686684	Mean dependent var		1.042429
Adjusted R-squared	0.679224	S.D. dependent var		0.104688
S.E. of regression	0.059292	Akaike info criterion		-2.768283
Sum squared resid	0.147655	Schwarz criterion		-2.687183
Log likelihood	62.90223	Hannan-Quinn criter.		-2.738207
F-statistic	92.04990	Durbin-Watson stat		1.670074
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/18/18 Time: 22:32
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.840399	4.248103	-0.433229	0.6671
X2	0.006292	0.005443	1.155882	0.2544
X3	0.001229	0.001207	1.018254	0.3145
R-squared	0.258623	Mean dependent var		4.323791
Adjusted R-squared	0.222458	S.D. dependent var		2.359038
S.E. of regression	2.080161	Akaike info criterion		4.368514
Sum squared resid	177.4098	Schwarz criterion		4.490163
Log likelihood	-93.10730	Hannan-Quinn criter.		4.413627
F-statistic	7.151234	Durbin-Watson stat		1.600163
Prob(F-statistic)	0.002167			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/18/18 Time: 22:34
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-4.837563	2.010783	-2.405811	0.0207
X4	0.030498	0.005517	5.528390	0.0000
X5	0.000216	0.001870	0.115690	0.9085
R-squared	0.734037	Mean dependent var		8.595620
Adjusted R-squared	0.721063	S.D. dependent var		3.106164
S.E. of regression	1.640503	Akaike info criterion		3.893629
Sum squared resid	110.3413	Schwarz criterion		4.015278
Log likelihood	-82.65984	Hannan-Quinn criter.		3.938743
F-statistic	56.57845	Durbin-Watson stat		1.498244
Prob(F-statistic)	0.000000			

BOTSVANA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/18/18 Time: 22:35
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.870635	0.018444	47.20456	0.0000
X1	-0.000155	0.002936	-0.052924	0.9580
R-squared	0.000067	Mean dependent var		0.869750
Adjusted R-squared	-0.023741	S.D. dependent var		0.051009
S.E. of regression	0.051611	Akaike info criterion		-3.045785
Sum squared resid	0.111874	Schwarz criterion		-2.964686
Log likelihood	69.00728	Hannan-Quinn criter.		-3.015710
F-statistic	0.002801	Durbin-Watson stat		1.768850
Prob(F-statistic)	0.958043			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/18/18 Time: 22:37
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.535982	8.360204	0.542568	0.5904
X2	0.009428	0.004231	2.228140	0.0314
X3	-0.001850	0.000884	-2.092565	0.0426
R-squared	0.109200	Mean dependent var		22.95313
Adjusted R-squared	0.065746	S.D. dependent var		3.341113
S.E. of regression	3.229413	Akaike info criterion		5.248224
Sum squared resid	427.5935	Schwarz criterion		5.369873
Log likelihood	-112.4609	Hannan-Quinn criter.		5.293338
F-statistic	2.513011	Durbin-Watson stat		1.695002
Prob(F-statistic)	0.093433			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/18/18 Time: 22:38
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	9.027763	3.697580	2.441532	0.0190
X4	0.021252	0.013000	1.634776	0.1098
X5	-0.006788	0.004588	-1.479538	0.1466
R-squared	0.061878	Mean dependent var		14.86052
Adjusted R-squared	0.016116	S.D. dependent var		3.226435
S.E. of regression	3.200331	Akaike info criterion		5.230132
Sum squared resid	419.9270	Schwarz criterion		5.351781
Log likelihood	-112.0629	Hannan-Quinn criter.		5.275245
F-statistic	1.352163	Durbin-Watson stat		1.808844
Prob(F-statistic)	0.269972			

BURKINA FASO

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/19/18 Time: 21:49

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.111140	0.060613	1.833595	0.0738
X1	-0.149630	0.071643	-2.088546	0.0428
R-squared	0.094086	Mean dependent var		-0.014742
Adjusted R-squared	0.072517	S.D. dependent var		0.044201
S.E. of regression	0.042568	Akaike info criterion		-3.431026
Sum squared resid	0.076106	Schwarz criterion		-3.349926
Log likelihood	77.48257	Hannan-Quinn criter.		-3.400950
F-statistic	4.362025	Durbin-Watson stat		2.204695
Prob(F-statistic)	0.042849			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/19/18 Time: 21:50

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-3.737537	1.606391	-2.326667	0.0250
X2	-0.001949	0.003972	-0.490671	0.6263
X3	-0.000871	0.001379	-0.631648	0.5311
R-squared	0.054285	Mean dependent var		-2.573359
Adjusted R-squared	0.008153	S.D. dependent var		1.643947
S.E. of regression	1.637232	Akaike info criterion		3.889637
Sum squared resid	109.9016	Schwarz criterion		4.011286
Log likelihood	-82.57201	Hannan-Quinn criter.		3.934750
F-statistic	1.176727	Durbin-Watson stat		2.310828
Prob(F-statistic)	0.318481			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/19/18 Time: 21:51

Sample (adjusted): 1971 2013

Included observations: 43 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	6.321814	1.704582	3.708717	0.0006
X4	-0.002434	0.000647	-3.761817	0.0005
X5	0.019497	0.009563	2.038720	0.0481
R-squared	0.264777	Mean dependent var		-0.086008
Adjusted R-squared	0.228016	S.D. dependent var		1.711588
S.E. of regression	1.503846	Akaike info criterion		3.721143
Sum squared resid	90.46211	Schwarz criterion		3.844017
Log likelihood	-77.00457	Hannan-Quinn criter.		3.766455
F-statistic	7.202635	Durbin-Watson stat		2.144606
Prob(F-statistic)	0.002130			

BURUNDI

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/19/18 Time: 21:53

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.666875	0.020272	32.89682	0.0000
X1	0.013999	0.002854	4.904571	0.0000
R-squared	0.364164	Mean dependent var		0.756635
Adjusted R-squared	0.349026	S.D. dependent var		0.071673
S.E. of regression	0.057828	Akaike info criterion		-2.818289
Sum squared resid	0.140452	Schwarz criterion		-2.737190
Log likelihood	64.00237	Hannan-Quinn criter.		-2.788214
F-statistic	24.05482	Durbin-Watson stat		1.619678
Prob(F-statistic)	0.000015			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/19/18 Time: 21:54

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-2.582083	3.531809	-0.731094	0.4689
X2	0.004990	0.002058	2.424479	0.0198
X3	0.000171	0.000430	0.398570	0.6923
R-squared	0.467469	Mean dependent var		7.245882
Adjusted R-squared	0.441492	S.D. dependent var		1.841538
S.E. of regression	1.376244	Akaike info criterion		3.542339
Sum squared resid	77.65595	Schwarz criterion		3.663989
Log likelihood	-74.93146	Hannan-Quinn criter.		3.587453
F-statistic	17.99540	Durbin-Watson stat		1.575791
Prob(F-statistic)	0.000002			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/19/18 Time: 21:57

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.748188	1.584790	1.734102	0.0904
X4	0.005949	0.005745	1.035535	0.3065
X5	0.002596	0.002039	1.272882	0.2102
R-squared	0.297932	Mean dependent var		5.294103
Adjusted R-squared	0.263685	S.D. dependent var		1.612437
S.E. of regression	1.383612	Akaike info criterion		3.553019
Sum squared resid	78.48971	Schwarz criterion		3.674668
Log likelihood	-75.16641	Hannan-Quinn criter.		3.598132
F-statistic	8.699461	Durbin-Watson stat		1.652031
Prob(F-statistic)	0.000709			

KAMERUN

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/19/18 Time: 21:58
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.397363	0.025054	55.77427	0.0000
X1	0.016230	0.001938	8.373774	0.0000
R-squared	0.625402	Mean dependent var		1.583858
Adjusted R-squared	0.616483	S.D. dependent var		0.122915
S.E. of regression	0.076120	Akaike info criterion		-2.268631
Sum squared resid	0.243357	Schwarz criterion		-2.187531
Log likelihood	51.90987	Hannan-Quinn criter.		-2.238555
F-statistic	70.12009	Durbin-Watson stat		2.087699
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/19/18 Time: 21:59
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-21.37469	6.367879	-3.356641	0.0017
X2	0.010725	0.001837	5.838386	0.0000
X3	-0.000517	0.000386	-1.337218	0.1885
R-squared	0.720451	Mean dependent var		19.23926
Adjusted R-squared	0.706814	S.D. dependent var		4.543862
S.E. of regression	2.460348	Akaike info criterion		4.704229
Sum squared resid	248.1858	Schwarz criterion		4.825878
Log likelihood	-100.4930	Hannan-Quinn criter.		4.749342
F-statistic	52.83234	Durbin-Watson stat		1.932155
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/19/18 Time: 22:01
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.491108	3.111928	-0.157815	0.8754
X4	0.021451	0.005968	3.594445	0.0009
X5	0.000574	0.001942	0.295680	0.7690
R-squared	0.563940	Mean dependent var		13.08547
Adjusted R-squared	0.542669	S.D. dependent var		3.548779
S.E. of regression	2.399907	Akaike info criterion		4.654483
Sum squared resid	236.1417	Schwarz criterion		4.776132
Log likelihood	-99.39863	Hannan-Quinn criter.		4.699596
F-statistic	26.51188	Durbin-Watson stat		2.058579
Prob(F-statistic)	0.000000			

ORTA AFRİKA CUMHURİYETİ

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/19/18 Time: 22:02

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.168477	0.023270	50.21332	0.0000
X1	0.015685	0.002047	7.663263	0.0000
R-squared	0.583026	Mean dependent var		1.327421
Adjusted R-squared	0.573098	S.D. dependent var		0.107112
S.E. of regression	0.069984	Akaike info criterion		-2.436698
Sum squared resid	0.205709	Schwarz criterion		-2.355599
Log likelihood	55.60736	Hannan-Quinn criter.		-2.406623
F-statistic	58.72560	Durbin-Watson stat		1.864235
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/19/18 Time: 22:03

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-7.974485	5.399411	-1.476918	0.1473
X2	0.007708	0.002543	3.031646	0.0042
X3	-3.37E-05	0.000531	-0.063501	0.9497
R-squared	0.506801	Mean dependent var		10.38538
Adjusted R-squared	0.482743	S.D. dependent var		2.892780
S.E. of regression	2.080504	Akaike info criterion		4.368844
Sum squared resid	177.4684	Schwarz criterion		4.490493
Log likelihood	-93.11456	Hannan-Quinn criter.		4.413957
F-statistic	21.06541	Durbin-Watson stat		1.842953
Prob(F-statistic)	0.000001			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/19/18 Time: 22:16

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.747933	2.418033	-0.309315	0.7586
X4	0.018866	0.003681	5.125150	0.0000
X5	0.000787	0.001176	0.668938	0.5073
R-squared	0.738810	Mean dependent var		14.37619
Adjusted R-squared	0.726069	S.D. dependent var		3.481670
S.E. of regression	1.822252	Akaike info criterion		4.103769
Sum squared resid	136.1446	Schwarz criterion		4.225418
Log likelihood	-87.28291	Hannan-Quinn criter.		4.148882
F-statistic	57.98687	Durbin-Watson stat		1.874609
Prob(F-statistic)	0.000000			

CAD

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/19/18 Time: 22:18
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.763186	0.027046	28.21756	0.0000
X1	0.022965	0.003315	6.927182	0.0000
R-squared	0.533260	Mean dependent var		0.931601
Adjusted R-squared	0.522147	S.D. dependent var		0.113712
S.E. of regression	0.078605	Akaike info criterion		-2.204361
Sum squared resid	0.259511	Schwarz criterion		-2.123262
Log likelihood	50.49595	Hannan-Quinn criter.		-2.174286
F-statistic	47.98585	Durbin-Watson stat		1.902080
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/19/18 Time: 22:19
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-18.75661	6.845573	-2.739961	0.0091
X2	0.012043	0.003054	3.943535	0.0003
X3	-9.76E-05	0.000639	-0.152876	0.8792
R-squared	0.628172	Mean dependent var		11.45666
Adjusted R-squared	0.610034	S.D. dependent var		4.218989
S.E. of regression	2.634644	Akaike info criterion		4.841120
Sum squared resid	284.5954	Schwarz criterion		4.962769
Log likelihood	-103.5046	Hannan-Quinn criter.		4.886233
F-statistic	34.63295	Durbin-Watson stat		1.925464
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/19/18 Time: 22:20
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-2.703993	2.938921	-0.920063	0.3629
X4	0.024049	0.008274	2.906360	0.0059
X5	0.002534	0.002816	0.899814	0.3735
R-squared	0.543998	Mean dependent var		8.267624
Adjusted R-squared	0.521754	S.D. dependent var		3.485583
S.E. of regression	2.410466	Akaike info criterion		4.663263
Sum squared resid	238.2242	Schwarz criterion		4.784912
Log likelihood	-99.59179	Hannan-Quinn criter.		4.708377
F-statistic	24.45598	Durbin-Watson stat		1.952613
Prob(F-statistic)	0.000000			

DEMOKRATİK KONGO CUMHURİYETİ

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/19/18 Time: 22:27

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.733793	0.036124	20.31323	0.0000
X1	0.030508	0.004197	7.269295	0.0000
R-squared	0.557161	Mean dependent var		0.969478
Adjusted R-squared	0.546617	S.D. dependent var		0.156927
S.E. of regression	0.105665	Akaike info criterion		-1.612700
Sum squared resid	0.468932	Schwarz criterion		-1.531601
Log likelihood	37.47941	Hannan-Quinn criter.		-1.582625
F-statistic	52.84265	Durbin-Watson stat		1.790250
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/19/18 Time: 22:30

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-14.00923	9.323541	-1.502565	0.1406
X2	0.012624	0.006312	2.000222	0.0521
X3	0.000506	0.001322	0.383008	0.7037
R-squared	0.376716	Mean dependent var		7.459564
Adjusted R-squared	0.346312	S.D. dependent var		4.568787
S.E. of regression	3.693908	Akaike info criterion		5.516993
Sum squared resid	559.4433	Schwarz criterion		5.638643
Log likelihood	-118.3739	Hannan-Quinn criter.		5.562107
F-statistic	12.39032	Durbin-Watson stat		1.726527
Prob(F-statistic)	0.000062			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/19/18 Time: 22:31

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-8.111970	4.261155	-1.903702	0.0640
X4	0.033486	0.010295	3.252601	0.0023
X5	0.002548	0.003433	0.742252	0.4622
R-squared	0.570863	Mean dependent var		9.311835
Adjusted R-squared	0.549929	S.D. dependent var		5.062060
S.E. of regression	3.396000	Akaike info criterion		5.348820
Sum squared resid	472.8454	Schwarz criterion		5.470469
Log likelihood	-114.6740	Hannan-Quinn criter.		5.393933
F-statistic	27.27027	Durbin-Watson stat		1.632305
Prob(F-statistic)	0.000000			

KONGO CUMHURİYETİ

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/19/18 Time: 22:33
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.952507	0.019410	49.07336	0.0000
X1	0.015685	0.002492	6.294309	0.0000
R-squared	0.485410	Mean dependent var		1.062481
Adjusted R-squared	0.473158	S.D. dependent var		0.077262
S.E. of regression	0.056079	Akaike info criterion		-2.879704
Sum squared resid	0.132086	Schwarz criterion		-2.798604
Log likelihood	65.35349	Hannan-Quinn criter.		-2.849628
F-statistic	39.61833	Durbin-Watson stat		1.896534
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/19/18 Time: 22:35
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-11.84434	7.833181	-1.512073	0.1382
X2	0.013231	0.003629	3.646365	0.0007
X3	0.000515	0.000758	0.678806	0.5011
R-squared	0.678463	Mean dependent var		21.04900
Adjusted R-squared	0.662778	S.D. dependent var		5.195439
S.E. of regression	3.017033	Akaike info criterion		5.112171
Sum squared resid	373.2020	Schwarz criterion		5.233820
Log likelihood	-109.4678	Hannan-Quinn criter.		5.157284
F-statistic	43.25625	Durbin-Watson stat		2.024864
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/19/18 Time: 22:36
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	7.370572	3.844360	1.917243	0.0622
X4	0.015843	0.009902	1.599928	0.1173
X5	0.007945	0.003329	2.386869	0.0217
R-squared	0.562644	Mean dependent var		17.11182
Adjusted R-squared	0.541310	S.D. dependent var		4.575077
S.E. of regression	3.098548	Akaike info criterion		5.165491
Sum squared resid	393.6411	Schwarz criterion		5.287140
Log likelihood	-110.6408	Hannan-Quinn criter.		5.210604
F-statistic	26.37257	Durbin-Watson stat		1.878983
Prob(F-statistic)	0.000000			

FİL DİŞİ CUMHURİYETİ

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 19:23
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.623396	0.013454	46.33531	0.0000
X1	0.013115	0.002328	5.633487	0.0000
R-squared	0.430402	Mean dependent var		0.692332
Adjusted R-squared	0.416840	S.D. dependent var		0.048575
S.E. of regression	0.037095	Akaike info criterion		-3.706302
Sum squared resid	0.057792	Schwarz criterion		-3.625202
Log likelihood	83.53864	Hannan-Quinn criter.		-3.676226
F-statistic	31.73618	Durbin-Watson stat		1.943831
Prob(F-statistic)	0.000001			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 19:26
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-11.56408	3.822279	-3.025440	0.0043
X2	0.012394	0.002145	5.777082	0.0000
X3	-0.000715	0.000448	-1.596044	0.1182
R-squared	0.690408	Mean dependent var		12.37698
Adjusted R-squared	0.675306	S.D. dependent var		2.606300
S.E. of regression	1.485120	Akaike info criterion		3.694614
Sum squared resid	90.42884	Schwarz criterion		3.816264
Log likelihood	-78.28152	Hannan-Quinn criter.		3.739728
F-statistic	45.71616	Durbin-Watson stat		1.939148
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 19:27
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.871216	1.705547	0.510813	0.6122
X4	0.024076	0.004730	5.089656	0.0000
X5	4.55E-06	0.001606	0.002832	0.9978
R-squared	0.693214	Mean dependent var		11.31817
Adjusted R-squared	0.678249	S.D. dependent var		2.458507
S.E. of regression	1.394542	Akaike info criterion		3.568755
Sum squared resid	79.73459	Schwarz criterion		3.690404
Log likelihood	-75.51260	Hannan-Quinn criter.		3.613868
F-statistic	46.32183	Durbin-Watson stat		2.000123
Prob(F-statistic)	0.000000			

MISIR

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 19:38
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.651254	0.020072	32.44551	0.0000
X1	0.014603	0.003311	4.409883	0.0001
R-squared	0.316485	Mean dependent var		0.731615
Adjusted R-squared	0.300211	S.D. dependent var		0.066731
S.E. of regression	0.055823	Akaike info criterion		-2.888868
Sum squared resid	0.130881	Schwarz criterion		-2.807768
Log likelihood	65.55509	Hannan-Quinn criter.		-2.858792
F-statistic	19.44707	Durbin-Watson stat		1.686991
Prob(F-statistic)	0.000070			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 19:45
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.553899	5.334600	0.853653	0.3983
X2	0.002859	0.003039	0.940847	0.3523
X3	0.001626	0.000635	2.561756	0.0142
R-squared	0.571257	Mean dependent var		12.17004
Adjusted R-squared	0.550343	S.D. dependent var		3.094351
S.E. of regression	2.074963	Akaike info criterion		4.363510
Sum squared resid	176.5243	Schwarz criterion		4.485159
Log likelihood	-92.99721	Hannan-Quinn criter.		4.408623
F-statistic	27.31421	Durbin-Watson stat		1.597903
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 19:50
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	10.15231	2.622834	3.870742	0.0004
X4	-0.000327	0.006445	-0.050679	0.9598
X5	0.008776	0.002153	4.075455	0.0002
R-squared	0.586798	Mean dependent var		12.71404
Adjusted R-squared	0.566642	S.D. dependent var		3.184441
S.E. of regression	2.096316	Akaike info criterion		4.383986
Sum squared resid	180.1762	Schwarz criterion		4.505635
Log likelihood	-93.44769	Hannan-Quinn criter.		4.429100
F-statistic	29.11253	Durbin-Watson stat		1.583012
Prob(F-statistic)	0.000000			

ETIYOPYA

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 19:52

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.284430	0.012742	22.32169	0.0000
X1	-0.003718	0.004222	-0.880651	0.3835
R-squared	0.018131	Mean dependent var		0.273890
Adjusted R-squared	-0.005247	S.D. dependent var		0.028926
S.E. of regression	0.029002	Akaike info criterion		-4.198534
Sum squared resid	0.035326	Schwarz criterion		-4.117434
Log likelihood	94.36774	Hannan-Quinn criter.		-4.168458
F-statistic	0.775546	Durbin-Watson stat		1.316948
Prob(F-statistic)	0.383519			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 19:53

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.929615	1.314027	1.468474	0.1496
X2	0.001049	0.002629	0.399062	0.6919
X3	-0.000267	0.000668	-0.399380	0.6917
R-squared	0.004410	Mean dependent var		2.425421
Adjusted R-squared	-0.044155	S.D. dependent var		0.862495
S.E. of regression	0.881331	Akaike info criterion		2.650979
Sum squared resid	31.84652	Schwarz criterion		2.772629
Log likelihood	-55.32154	Hannan-Quinn criter.		2.696093
F-statistic	0.090807	Durbin-Watson stat		1.254279
Prob(F-statistic)	0.913377			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 19:54

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.456767	0.767158	5.809451	0.0000
X4	-0.007042	0.005227	-1.347137	0.1853
X5	0.001752	0.002187	0.801199	0.4276
R-squared	0.050279	Mean dependent var		3.371608
Adjusted R-squared	0.003952	S.D. dependent var		0.865678
S.E. of regression	0.863966	Akaike info criterion		2.611180
Sum squared resid	30.60394	Schwarz criterion		2.732829
Log likelihood	-54.44596	Hannan-Quinn criter.		2.656293
F-statistic	1.085297	Durbin-Watson stat		1.268631
Prob(F-statistic)	0.347308			

GABON

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 20:38
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.095788	0.027859	3.438270	0.0013
X1	0.025709	0.015083	1.704502	0.0957
R-squared	0.064699	Mean dependent var		0.141863
Adjusted R-squared	0.042430	S.D. dependent var		0.045710
S.E. of regression	0.044730	Akaike info criterion		-3.331958
Sum squared resid	0.084032	Schwarz criterion		-3.250858
Log likelihood	75.30307	Hannan-Quinn criter.		-3.301882
F-statistic	2.905326	Durbin-Watson stat		1.629084
Prob(F-statistic)	0.095676			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 20:40
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.346698	0.328316	1.055990	0.2972
X2	0.007478	0.010513	0.711278	0.4809
X3	-0.014125	0.011345	-1.245041	0.2202
R-squared	0.051896	Mean dependent var		0.350754
Adjusted R-squared	0.005647	S.D. dependent var		1.965346
S.E. of regression	1.959789	Akaike info criterion		4.249297
Sum squared resid	157.4717	Schwarz criterion		4.370946
Log likelihood	-90.48453	Hannan-Quinn criter.		4.294410
F-statistic	1.122093	Durbin-Watson stat		1.471031
Prob(F-statistic)	0.335390			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 20:41
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.120864	1.194663	0.101170	0.9199
X4	0.031032	0.014518	2.137521	0.0386
X5	-0.005024	0.007583	-0.662518	0.5113
R-squared	0.173937	Mean dependent var		3.122024
Adjusted R-squared	0.133641	S.D. dependent var		2.041009
S.E. of regression	1.899738	Akaike info criterion		4.187055
Sum squared resid	147.9692	Schwarz criterion		4.308704
Log likelihood	-89.11521	Hannan-Quinn criter.		4.232168
F-statistic	4.316513	Durbin-Watson stat		1.172683
Prob(F-statistic)	0.019896			

GAMBIYA

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 20:42

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.060749	0.023817	44.53707	0.0000
X1	0.001631	0.003013	0.541528	0.5910
R-squared	0.006934	Mean dependent var		1.072354
Adjusted R-squared	-0.016711	S.D. dependent var		0.068377
S.E. of regression	0.068946	Akaike info criterion		-2.466601
Sum squared resid	0.199648	Schwarz criterion		-2.385502
Log likelihood	56.26522	Hannan-Quinn criter.		-2.436525
F-statistic	0.293253	Durbin-Watson stat		1.652589
Prob(F-statistic)	0.591005			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 20:45

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-6.465864	8.573586	-0.754161	0.4551
X2	0.011915	0.003054	3.902204	0.0003
X3	-0.002380	0.000640	-3.718334	0.0006
R-squared	0.274551	Mean dependent var		26.55470
Adjusted R-squared	0.239163	S.D. dependent var		3.782264
S.E. of regression	3.299116	Akaike info criterion		5.290932
Sum squared resid	446.2508	Schwarz criterion		5.412581
Log likelihood	-113.4005	Hannan-Quinn criter.		5.336046
F-statistic	7.758370	Durbin-Watson stat		1.726964
Prob(F-statistic)	0.001388			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 20:47

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	8.687142	4.341948	2.000747	0.0521
X4	0.027434	0.007810	3.512634	0.0011
X5	-0.007778	0.002527	-3.077880	0.0037
R-squared	0.231805	Mean dependent var		23.60607
Adjusted R-squared	0.194332	S.D. dependent var		3.703570
S.E. of regression	3.324287	Akaike info criterion		5.306134
Sum squared resid	453.0863	Schwarz criterion		5.427783
Log likelihood	-113.7349	Hannan-Quinn criter.		5.351247
F-statistic	6.185935	Durbin-Watson stat		1.689889
Prob(F-statistic)	0.004489			

GANA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 20:48
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.300619	0.093171	46.15815	0.0000
X1	0.291788	0.015230	19.15914	0.0000
R-squared	0.897329	Mean dependent var		5.920670
Adjusted R-squared	0.894884	S.D. dependent var		0.800512
S.E. of regression	0.259539	Akaike info criterion		0.184566
Sum squared resid	2.829131	Schwarz criterion		0.265666
Log likelihood	-2.060454	Hannan-Quinn criter.		0.214642
F-statistic	367.0726	Durbin-Watson stat		0.124861
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 20:56
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-22.70955	7.823540	-2.902720	0.0059
X2	0.017288	0.004712	3.669176	0.0007
X3	0.000449	0.000985	0.455699	0.6510
R-squared	0.651996	Mean dependent var		10.06802
Adjusted R-squared	0.635020	S.D. dependent var		5.060939
S.E. of regression	3.057495	Akaike info criterion		5.138815
Sum squared resid	383.2793	Schwarz criterion		5.260464
Log likelihood	-110.0539	Hannan-Quinn criter.		5.183928
F-statistic	38.40730	Durbin-Watson stat		2.147815
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 20:57
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-14.07013	3.239357	-4.343496	0.0001
X4	0.041039	0.005769	7.113688	0.0000
X5	0.003793	0.001865	2.033920	0.0485
R-squared	0.873691	Mean dependent var		15.00442
Adjusted R-squared	0.867529	S.D. dependent var		6.806918
S.E. of regression	2.477480	Akaike info criterion		4.718107
Sum squared resid	251.6542	Schwarz criterion		4.839756
Log likelihood	-100.7984	Hannan-Quinn criter.		4.763220
F-statistic	141.8002	Durbin-Watson stat		2.178977
Prob(F-statistic)	0.000000			

G1NE

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 21:02
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.597875	0.020376	29.34159	0.0000
X1	0.006904	0.003701	1.865649	0.0691
R-squared	0.076530	Mean dependent var		0.632517
Adjusted R-squared	0.054543	S.D. dependent var		0.057243
S.E. of regression	0.055660	Akaike info criterion		-2.894732
Sum squared resid	0.130116	Schwarz criterion		-2.813633
Log likelihood	65.68411	Hannan-Quinn criter.		-2.864657
F-statistic	3.480648	Durbin-Watson stat		2.368818
Prob(F-statistic)	0.069085			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 21:03
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-4.573959	4.473729	-1.022404	0.3126
X2	0.009932	0.003935	2.523824	0.0156
X3	-0.001403	0.000833	-1.683828	0.0998
R-squared	0.153817	Mean dependent var		7.000072
Adjusted R-squared	0.112540	S.D. dependent var		1.987230
S.E. of regression	1.872073	Akaike info criterion		4.157715
Sum squared resid	143.6909	Schwarz criterion		4.279365
Log likelihood	-88.46974	Hannan-Quinn criter.		4.202829
F-statistic	3.726439	Durbin-Watson stat		2.294450
Prob(F-statistic)	0.032585			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 21:04
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	3.459903	2.320050	1.491305	0.1435
X4	0.019976	0.004611	4.332434	0.0001
X5	-0.003882	0.001505	-2.578458	0.0136
R-squared	0.360378	Mean dependent var		13.98632
Adjusted R-squared	0.329177	S.D. dependent var		2.194079
S.E. of regression	1.797034	Akaike info criterion		4.075898
Sum squared resid	132.4026	Schwarz criterion		4.197548
Log likelihood	-86.66976	Hannan-Quinn criter.		4.121012
F-statistic	11.55018	Durbin-Watson stat		2.188446
Prob(F-statistic)	0.000105			

KENYA

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 21:12

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.571907	0.020600	27.76281	0.0000
X1	0.012930	0.003678	3.515755	0.0011
R-squared	0.227381	Mean dependent var		0.637859
Adjusted R-squared	0.208985	S.D. dependent var		0.063481
S.E. of regression	0.056459	Akaike info criterion		-2.866212
Sum squared resid	0.133880	Schwarz criterion		-2.785113
Log likelihood	65.05667	Hannan-Quinn criter.		-2.836136
F-statistic	12.36054	Durbin-Watson stat		1.595329
Prob(F-statistic)	0.001066			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 21:13

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	14.02427	4.474483	3.134277	0.0032
X2	-0.000927	0.001816	-0.510556	0.6124
X3	0.001870	0.000380	4.922337	0.0000
R-squared	0.700782	Mean dependent var		14.64569
Adjusted R-squared	0.686186	S.D. dependent var		3.071423
S.E. of regression	1.720584	Akaike info criterion		3.988951
Sum squared resid	121.3768	Schwarz criterion		4.110600
Log likelihood	-84.75691	Hannan-Quinn criter.		4.034064
F-statistic	48.01192	Durbin-Watson stat		1.723052
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 21:15

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	14.85245	2.246771	6.610577	0.0000
X4	-0.003488	0.003780	-0.922854	0.3615
X5	0.007807	0.001216	6.418663	0.0000
R-squared	0.736023	Mean dependent var		15.88008
Adjusted R-squared	0.723146	S.D. dependent var		3.246929
S.E. of regression	1.708433	Akaike info criterion		3.974776
Sum squared resid	119.6685	Schwarz criterion		4.096426
Log likelihood	-84.44508	Hannan-Quinn criter.		4.019890
F-statistic	57.15834	Durbin-Watson stat		1.727656
Prob(F-statistic)	0.000000			

LESOTHO

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 21:21
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.964247	0.018468	52.21043	0.0000
X1	0.008916	0.002434	3.662555	0.0007
R-squared	0.242073	Mean dependent var		1.025184
Adjusted R-squared	0.224027	S.D. dependent var		0.060363
S.E. of regression	0.053173	Akaike info criterion		-2.986129
Sum squared resid	0.118751	Schwarz criterion		-2.905030
Log likelihood	67.69484	Hannan-Quinn criter.		-2.956054
F-statistic	13.41431	Durbin-Watson stat		1.731076
Prob(F-statistic)	0.000694			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 21:22
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	5.437023	7.172317	0.758057	0.4528
X2	0.005045	0.004250	1.187154	0.2420
X3	0.000763	0.000888	0.859528	0.3950
R-squared	0.308837	Mean dependent var		15.89774
Adjusted R-squared	0.275122	S.D. dependent var		3.287334
S.E. of regression	2.798829	Akaike info criterion		4.962025
Sum squared resid	321.1712	Schwarz criterion		5.083675
Log likelihood	-106.1646	Hannan-Quinn criter.		5.007139
F-statistic	9.160148	Durbin-Watson stat		1.618354
Prob(F-statistic)	0.000515			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 21:23
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	10.68320	3.400389	3.141758	0.0031
X4	0.007098	0.009654	0.735216	0.4664
X5	0.004799	0.003289	1.459107	0.1522
R-squared	0.281115	Mean dependent var		14.98839
Adjusted R-squared	0.246048	S.D. dependent var		3.217597
S.E. of regression	2.793853	Akaike info criterion		4.958466
Sum squared resid	320.0302	Schwarz criterion		5.080116
Log likelihood	-106.0863	Hannan-Quinn criter.		5.003580
F-statistic	8.016397	Durbin-Watson stat		1.538968
Prob(F-statistic)	0.001152			

LIBYA

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 21:24

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.151864	0.040725	3.729043	0.0006
X1	0.038988	0.015612	2.497262	0.0165
R-squared	0.129287	Mean dependent var		0.248265
Adjusted R-squared	0.108556	S.D. dependent var		0.091157
S.E. of regression	0.086067	Akaike info criterion		-2.022988
Sum squared resid	0.311117	Schwarz criterion		-1.941889
Log likelihood	46.50575	Hannan-Quinn criter.		-1.992913
F-statistic	6.236319	Durbin-Watson stat		1.889448
Prob(F-statistic)	0.016521			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 21:59

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.177524	5.433712	0.400743	0.6907
X2	0.001245	0.010148	0.122647	0.9030
X3	0.002964	0.002506	1.182713	0.2437
R-squared	0.089235	Mean dependent var		4.012383
Adjusted R-squared	0.044808	S.D. dependent var		3.525333
S.E. of regression	3.445447	Akaike info criterion		5.377730
Sum squared resid	486.7152	Schwarz criterion		5.499380
Log likelihood	-115.3101	Hannan-Quinn criter.		5.422844
F-statistic	2.008562	Durbin-Watson stat		1.566378
Prob(F-statistic)	0.147172			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 22:00

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-13.80156	3.511434	-3.930462	0.0003
X4	0.062088	0.009542	6.506719	0.0000
X5	-0.008028	0.003231	-2.484928	0.0171
R-squared	0.647500	Mean dependent var		11.41797
Adjusted R-squared	0.630304	S.D. dependent var		4.702676
S.E. of regression	2.859349	Akaike info criterion		5.004811
Sum squared resid	335.2109	Schwarz criterion		5.126460
Log likelihood	-107.1058	Hannan-Quinn criter.		5.049924
F-statistic	37.65597	Durbin-Watson stat		1.972333
Prob(F-statistic)	0.000000			

MADAGASKAR

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:02
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.608956	0.029592	20.57824	0.0000
X1	0.041062	0.003572	11.49523	0.0000
R-squared	0.758815	Mean dependent var		0.914599
Adjusted R-squared	0.753073	S.D. dependent var		0.173401
S.E. of regression	0.086166	Akaike info criterion		-2.020696
Sum squared resid	0.311832	Schwarz criterion		-1.939596
Log likelihood	46.45530	Hannan-Quinn criter.		-1.990620
F-statistic	132.1404	Durbin-Watson stat		1.971285
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:03
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-29.54889	7.076345	-4.175728	0.0002
X2	0.019099	0.003912	4.881837	0.0000
X3	-0.000276	0.000817	-0.337153	0.7377
R-squared	0.705939	Mean dependent var		8.941468
Adjusted R-squared	0.691595	S.D. dependent var		4.945793
S.E. of regression	2.746610	Akaike info criterion		4.924358
Sum squared resid	309.2985	Schwarz criterion		5.046007
Log likelihood	-105.3359	Hannan-Quinn criter.		4.969471
F-statistic	49.21343	Durbin-Watson stat		2.128001
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:04
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-11.53400	3.185671	-3.620587	0.0008
X4	0.037740	0.007092	5.321313	0.0000
X5	0.003448	0.002343	1.471730	0.1487
R-squared	0.792775	Mean dependent var		9.933975
Adjusted R-squared	0.782666	S.D. dependent var		5.375926
S.E. of regression	2.506207	Akaike info criterion		4.741164
Sum squared resid	257.5240	Schwarz criterion		4.862813
Log likelihood	-101.3056	Hannan-Quinn criter.		4.786277
F-statistic	78.42617	Durbin-Watson stat		2.186444
Prob(F-statistic)	0.000000			

MALAVI

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/21/18 Time: 00:25
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.763362	0.021237	83.03104	0.0000
X1	-0.000938	0.001639	-0.572212	0.5702
R-squared	0.007736	Mean dependent var		1.752560
Adjusted R-squared	-0.015890	S.D. dependent var		0.064030
S.E. of regression	0.064537	Akaike info criterion		-2.598771
Sum squared resid	0.174930	Schwarz criterion		-2.517672
Log likelihood	59.17296	Hannan-Quinn criter.		-2.568695
F-statistic	0.327426	Durbin-Watson stat		2.125162
Prob(F-statistic)	0.570229			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:06
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	17.44629	6.388346	2.730955	0.0093
X2	0.004131	0.001459	2.831343	0.0072
X3	-0.001220	0.000308	-3.961804	0.0003
R-squared	0.304954	Mean dependent var		34.11240
Adjusted R-squared	0.271049	S.D. dependent var		2.909965
S.E. of regression	2.484488	Akaike info criterion		4.723756
Sum squared resid	253.0799	Schwarz criterion		4.845405
Log likelihood	-100.9226	Hannan-Quinn criter.		4.768870
F-statistic	8.994441	Durbin-Watson stat		1.909932
Prob(F-statistic)	0.000577			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:07
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	25.06788	3.164190	7.922371	0.0000
X4	0.013730	0.002848	4.820275	0.0000
X5	-0.005164	0.000886	-5.829201	0.0000
R-squared	0.453491	Mean dependent var		38.82404
Adjusted R-squared	0.426832	S.D. dependent var		3.058563
S.E. of regression	2.315572	Akaike info criterion		4.582936
Sum squared resid	219.8368	Schwarz criterion		4.704586
Log likelihood	-97.82460	Hannan-Quinn criter.		4.628050
F-statistic	17.01083	Durbin-Watson stat		1.952604
Prob(F-statistic)	0.000004			

MORITANYA

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 22:08

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.558193	0.029454	18.95136	0.0000
X1	0.010314	0.006079	1.696677	0.0972
R-squared	0.064144	Mean dependent var		0.603981
Adjusted R-squared	0.041862	S.D. dependent var		0.079964
S.E. of regression	0.078273	Akaike info criterion		-2.212848
Sum squared resid	0.257318	Schwarz criterion		-2.131748
Log likelihood	50.68265	Hannan-Quinn criter.		-2.182772
F-statistic	2.878712	Durbin-Watson stat		1.966766
Prob(F-statistic)	0.097158			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 22:10

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-25.27091	9.291385	-2.719822	0.0095
X2	0.022316	0.005040	4.427706	0.0001
X3	-0.003228	0.001053	-3.065386	0.0038
R-squared	0.360315	Mean dependent var		16.86416
Adjusted R-squared	0.329111	S.D. dependent var		4.397617
S.E. of regression	3.601991	Akaike info criterion		5.466597
Sum squared resid	531.9479	Schwarz criterion		5.588246
Log likelihood	-117.2651	Hannan-Quinn criter.		5.511710
F-statistic	11.54704	Durbin-Watson stat		1.802964
Prob(F-statistic)	0.000105			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 22:11

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-13.42947	4.414705	-3.041986	0.0041
X4	0.052584	0.004641	11.33043	0.0000
X5	-0.009874	0.001452	-6.798871	0.0000
R-squared	0.791760	Mean dependent var		38.77149
Adjusted R-squared	0.781602	S.D. dependent var		6.956452
S.E. of regression	3.250964	Akaike info criterion		5.261526
Sum squared resid	433.3195	Schwarz criterion		5.383176
Log likelihood	-112.7536	Hannan-Quinn criter.		5.306640
F-statistic	77.94409	Durbin-Watson stat		1.944254
Prob(F-statistic)	0.000000			

MAURITIUS

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 22:12

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.459228	0.027214	16.87476	0.0000
X1	0.028446	0.005798	4.906230	0.0000
R-squared	0.364321	Mean dependent var		0.581738
Adjusted R-squared	0.349186	S.D. dependent var		0.088970
S.E. of regression	0.071775	Akaike info criterion		-2.386185
Sum squared resid	0.216366	Schwarz criterion		-2.305086
Log likelihood	54.49608	Hannan-Quinn criter.		-2.356110
F-statistic	24.07110	Durbin-Watson stat		1.491665
Prob(F-statistic)	0.000014			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 22:13

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.604353	3.774240	-0.425080	0.6730
X2	0.011856	0.011931	0.993743	0.3262
X3	0.004778	0.003924	1.217733	0.2303
R-squared	0.148773	Mean dependent var		3.635809
Adjusted R-squared	0.107250	S.D. dependent var		4.055664
S.E. of regression	3.832013	Akaike info criterion		5.590403
Sum squared resid	602.0572	Schwarz criterion		5.712053
Log likelihood	-119.9889	Hannan-Quinn criter.		5.635517
F-statistic	3.582887	Durbin-Watson stat		1.311102
Prob(F-statistic)	0.036807			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 22:14

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-4.265830	4.224923	-1.009682	0.3186
X4	0.048163	0.018706	2.574729	0.0137
X5	0.004523	0.006927	0.652963	0.5174
R-squared	0.456622	Mean dependent var		9.836883
Adjusted R-squared	0.430116	S.D. dependent var		5.213084
S.E. of regression	3.935393	Akaike info criterion		5.643645
Sum squared resid	634.9801	Schwarz criterion		5.765294
Log likelihood	-121.1602	Hannan-Quinn criter.		5.688758
F-statistic	17.22695	Durbin-Watson stat		1.464814
Prob(F-statistic)	0.000004			

FAS

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:15
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.554195	0.017437	31.78235	0.0000
X1	0.016258	0.003278	4.959325	0.0000
R-squared	0.369321	Mean dependent var		0.633111
Adjusted R-squared	0.354305	S.D. dependent var		0.058862
S.E. of regression	0.047299	Akaike info criterion		-3.220285
Sum squared resid	0.093960	Schwarz criterion		-3.139185
Log likelihood	72.84626	Hannan-Quinn criter.		-3.190209
F-statistic	24.59490	Durbin-Watson stat		2.089561
Prob(F-statistic)	0.000012			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:16
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-0.472768	3.057979	-0.154601	0.8779
X2	0.007303	0.005819	1.254868	0.2166
X3	0.000551	0.001448	0.380393	0.7056
R-squared	0.126267	Mean dependent var		4.023077
Adjusted R-squared	0.083646	S.D. dependent var		2.056447
S.E. of regression	1.968562	Akaike info criterion		4.258230
Sum squared resid	158.8847	Schwarz criterion		4.379879
Log likelihood	-90.68106	Hannan-Quinn criter.		4.303343
F-statistic	2.962558	Durbin-Watson stat		1.766873
Prob(F-statistic)	0.062843			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:17
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-3.475018	2.387959	-1.455225	0.1532
X4	0.034747	0.005965	5.824635	0.0000
X5	-0.001648	0.001997	-0.824970	0.4142
R-squared	0.697826	Mean dependent var		12.71500
Adjusted R-squared	0.683086	S.D. dependent var		3.400134
S.E. of regression	1.914109	Akaike info criterion		4.202127
Sum squared resid	150.2163	Schwarz criterion		4.323777
Log likelihood	-89.44680	Hannan-Quinn criter.		4.247241
F-statistic	47.34180	Durbin-Watson stat		2.204759
Prob(F-statistic)	0.000000			

NIJER

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:30
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.359147	0.032070	11.19881	0.0000
X1	0.012674	0.008495	1.491949	0.1432
R-squared	0.050330	Mean dependent var		0.403523
Adjusted R-squared	0.027719	S.D. dependent var		0.080673
S.E. of regression	0.079547	Akaike info criterion		-2.180558
Sum squared resid	0.265762	Schwarz criterion		-2.099459
Log likelihood	49.97229	Hannan-Quinn criter.		-2.150483
F-statistic	2.225912	Durbin-Watson stat		2.296421
Prob(F-statistic)	0.143186			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:32
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	5.724407	3.650960	1.567918	0.1246
X2	-0.007024	0.008464	-0.829841	0.4114
X3	0.002166	0.002308	0.938322	0.3536
R-squared	0.022150	Mean dependent var		2.971167
Adjusted R-squared	-0.025550	S.D. dependent var		2.746267
S.E. of regression	2.781130	Akaike info criterion		4.949338
Sum squared resid	317.1220	Schwarz criterion		5.070987
Log likelihood	-105.8854	Hannan-Quinn criter.		4.994451
F-statistic	0.464351	Durbin-Watson stat		2.136803
Prob(F-statistic)	0.631808			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:34
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-2.854297	2.289896	-1.246475	0.2197
X4	0.045014	0.014805	3.040428	0.0041
X5	-0.009360	0.006088	-1.537419	0.1319
R-squared	0.236083	Mean dependent var		4.662946
Adjusted R-squared	0.198819	S.D. dependent var		2.805231
S.E. of regression	2.510927	Akaike info criterion		4.744927
Sum squared resid	258.4949	Schwarz criterion		4.866576
Log likelihood	-101.3884	Hannan-Quinn criter.		4.790040
F-statistic	6.335382	Durbin-Watson stat		2.093321
Prob(F-statistic)	0.004004			

NIJERYA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:35
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.419294	0.034902	12.01345	0.0000
X1	0.027764	0.007422	3.740628	0.0006
R-squared	0.249897	Mean dependent var		0.539076
Adjusted R-squared	0.232037	S.D. dependent var		0.105087
S.E. of regression	0.092092	Akaike info criterion		-1.887673
Sum squared resid	0.356198	Schwarz criterion		-1.806573
Log likelihood	43.52880	Hannan-Quinn criter.		-1.857597
F-statistic	13.99230	Durbin-Watson stat		2.247067
Prob(F-statistic)	0.000550			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:36
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-23.86612	8.321626	-2.867963	0.0065
X2	0.012119	0.002784	4.352391	0.0001
X3	0.001780	0.000584	3.047796	0.0040
R-squared	0.858858	Mean dependent var		20.58506
Adjusted R-squared	0.851973	S.D. dependent var		8.330404
S.E. of regression	3.205068	Akaike info criterion		5.233090
Sum squared resid	421.1709	Schwarz criterion		5.354739
Log likelihood	-112.1280	Hannan-Quinn criter.		5.278203
F-statistic	124.7433	Durbin-Watson stat		1.752151
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:39
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	7.674193	4.834285	1.587452	0.1201
X4	0.005244	0.008654	0.606009	0.5478
X5	0.014707	0.002799	5.254223	0.0000
R-squared	0.744358	Mean dependent var		17.36619
Adjusted R-squared	0.731888	S.D. dependent var		7.144386
S.E. of regression	3.699329	Akaike info criterion		5.519926
Sum squared resid	561.0865	Schwarz criterion		5.641575
Log likelihood	-118.4384	Hannan-Quinn criter.		5.565039
F-statistic	59.69040	Durbin-Watson stat		1.673075
Prob(F-statistic)	0.000000			

RUANDA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:41
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.169193	0.042330	3.996986	0.0003
X1	0.052704	0.010774	4.891791	0.0000
R-squared	0.362957	Mean dependent var		0.360841
Adjusted R-squared	0.347789	S.D. dependent var		0.131665
S.E. of regression	0.106332	Akaike info criterion		-1.600106
Sum squared resid	0.474876	Schwarz criterion		-1.519006
Log likelihood	37.20232	Hannan-Quinn criter.		-1.570030
F-statistic	23.92961	Durbin-Watson stat		2.353182
Prob(F-statistic)	0.000015			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:44
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.630487	2.549477	1.031775	0.3082
X2	-0.005707	0.007380	-0.773339	0.4438
X3	0.006366	0.002290	2.779493	0.0082
R-squared	0.195392	Mean dependent var		1.924938
Adjusted R-squared	0.156143	S.D. dependent var		2.592385
S.E. of regression	2.381409	Akaike info criterion		4.639008
Sum squared resid	232.5154	Schwarz criterion		4.760657
Log likelihood	-99.05817	Hannan-Quinn criter.		4.684121
F-statistic	4.978248	Durbin-Watson stat		1.817250
Prob(F-statistic)	0.011601			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:45
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-12.31281	2.458456	-5.008351	0.0000
X4	0.046890	0.007797	6.013718	0.0000
X5	0.000240	0.002703	0.088916	0.9296
R-squared	0.762861	Mean dependent var		5.604682
Adjusted R-squared	0.751293	S.D. dependent var		4.153557
S.E. of regression	2.071399	Akaike info criterion		4.360072
Sum squared resid	175.9185	Schwarz criterion		4.481721
Log likelihood	-92.92158	Hannan-Quinn criter.		4.405185
F-statistic	65.94724	Durbin-Watson stat		1.820586
Prob(F-statistic)	0.000000			

SENEGAL

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 22:49

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.441561	0.029795	14.81988	0.0000
X1	0.025205	0.005921	4.257232	0.0001
R-squared	0.301444	Mean dependent var		0.557588
Adjusted R-squared	0.284812	S.D. dependent var		0.094438
S.E. of regression	0.079865	Akaike info criterion		-2.172565
Sum squared resid	0.267895	Schwarz criterion		-2.091466
Log likelihood	49.79644	Hannan-Quinn criter.		-2.142490
F-statistic	18.12403	Durbin-Watson stat		2.314929
Prob(F-statistic)	0.000114			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 22:50

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-4.362950	5.853293	-0.745384	0.4603
X2	0.009016	0.006420	1.404284	0.1678
X3	0.001024	0.001388	0.737329	0.4651
R-squared	0.276733	Mean dependent var		5.499315
Adjusted R-squared	0.241452	S.D. dependent var		3.045420
S.E. of regression	2.652398	Akaike info criterion		4.854552
Sum squared resid	288.4439	Schwarz criterion		4.976201
Log likelihood	-103.8001	Hannan-Quinn criter.		4.899665
F-statistic	7.843632	Durbin-Watson stat		2.162727
Prob(F-statistic)	0.001305			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 22:52

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-17.27322	2.524389	-6.842534	0.0000
X4	0.045650	0.003912	11.66902	0.0000
X5	-0.002685	0.001251	-2.145771	0.0379
R-squared	0.895288	Mean dependent var		16.45898
Adjusted R-squared	0.890180	S.D. dependent var		5.749265
S.E. of regression	1.905257	Akaike info criterion		4.192857
Sum squared resid	148.8302	Schwarz criterion		4.314506
Log likelihood	-89.24285	Hannan-Quinn criter.		4.237970
F-statistic	175.2745	Durbin-Watson stat		1.998516
Prob(F-statistic)	0.000000			

SEYŞELLER

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:53
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.497799	0.014119	35.25661	0.0000
X1	0.008179	0.003429	2.384923	0.0217
R-squared	0.119273	Mean dependent var		0.528891
Adjusted R-squared	0.098303	S.D. dependent var		0.037876
S.E. of regression	0.035967	Akaike info criterion		-3.768068
Sum squared resid	0.054331	Schwarz criterion		-3.686969
Log likelihood	84.89751	Hannan-Quinn criter.		-3.737993
F-statistic	5.687858	Durbin-Watson stat		2.033703
Prob(F-statistic)	0.021673			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:54
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4.030967	6.406098	0.629239	0.5327
X2	0.008308	0.005013	1.657216	0.1051
X3	-0.000184	0.001055	-0.174543	0.8623
R-squared	0.192880	Mean dependent var		15.79028
Adjusted R-squared	0.153509	S.D. dependent var		2.830105
S.E. of regression	2.603837	Akaike info criterion		4.817596
Sum squared resid	277.9787	Schwarz criterion		4.939245
Log likelihood	-102.9871	Hannan-Quinn criter.		4.862709
F-statistic	4.898958	Durbin-Watson stat		1.938699
Prob(F-statistic)	0.012366			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:55
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	9.179078	2.962934	3.097969	0.0035
X4	0.028543	0.007651	3.730630	0.0006
X5	-0.002561	0.002573	-0.995408	0.3254
R-squared	0.428868	Mean dependent var		21.69884
Adjusted R-squared	0.401007	S.D. dependent var		3.087061
S.E. of regression	2.389219	Akaike info criterion		4.645556
Sum squared resid	234.0430	Schwarz criterion		4.767205
Log likelihood	-99.20223	Hannan-Quinn criter.		4.690669
F-statistic	15.39360	Durbin-Watson stat		1.948077
Prob(F-statistic)	0.000010			

SIERRA LEONE

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:56
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.833189	0.050339	36.41719	0.0000
X1	0.014140	0.003170	4.461042	0.0001
R-squared	0.321496	Mean dependent var		2.032078
Adjusted R-squared	0.305341	S.D. dependent var		0.186017
S.E. of regression	0.155038	Akaike info criterion		-0.845905
Sum squared resid	1.009544	Schwarz criterion		-0.764805
Log likelihood	20.60990	Hannan-Quinn criter.		-0.815829
F-statistic	19.90089	Durbin-Watson stat		2.181228
Prob(F-statistic)	0.000060			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 22:58
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-17.42776	13.87864	-1.255725	0.2163
X2	0.012697	0.006080	2.088474	0.0430
X3	-0.000538	0.001271	-0.423242	0.6743
R-squared	0.257154	Mean dependent var		14.32580
Adjusted R-squared	0.220918	S.D. dependent var		6.049880
S.E. of regression	5.339964	Akaike info criterion		6.254061
Sum squared resid	1169.124	Schwarz criterion		6.375710
Log likelihood	-134.5893	Hannan-Quinn criter.		6.299174
F-statistic	7.096582	Durbin-Watson stat		2.189347
Prob(F-statistic)	0.002256			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 23:00
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-8.367767	6.414206	-1.304568	0.1993
X4	0.033666	0.008450	3.984168	0.0003
X5	-0.001265	0.002675	-0.472947	0.6388
R-squared	0.527803	Mean dependent var		21.24056
Adjusted R-squared	0.504769	S.D. dependent var		6.795840
S.E. of regression	4.782412	Akaike info criterion		6.033513
Sum squared resid	937.7301	Schwarz criterion		6.155163
Log likelihood	-129.7373	Hannan-Quinn criter.		6.078627
F-statistic	22.91410	Durbin-Watson stat		1.979718
Prob(F-statistic)	0.000000			

SUDAN

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 23:00
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.145153	0.063111	2.299970	0.0265
X1	0.038011	0.020457	1.858053	0.0702
R-squared	0.075956	Mean dependent var		0.255152
Adjusted R-squared	0.053955	S.D. dependent var		0.149123
S.E. of regression	0.145045	Akaike info criterion		-0.979162
Sum squared resid	0.883593	Schwarz criterion		-0.898063
Log likelihood	23.54157	Hannan-Quinn criter.		-0.949087
F-statistic	3.452362	Durbin-Watson stat		1.294016
Prob(F-statistic)	0.070180			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 23:02
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-11.21143	6.336143	-1.769440	0.0843
X2	0.013603	0.006575	2.068715	0.0449
X3	0.000255	0.001413	0.180760	0.8574
R-squared	0.313987	Mean dependent var		3.662971
Adjusted R-squared	0.280523	S.D. dependent var		3.307188
S.E. of regression	2.805222	Akaike info criterion		4.966588
Sum squared resid	322.6400	Schwarz criterion		5.088237
Log likelihood	-106.2649	Hannan-Quinn criter.		5.011702
F-statistic	9.382837	Durbin-Watson stat		1.497314
Prob(F-statistic)	0.000441			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 23:03
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.375233	1.663492	0.225569	0.8227
X4	0.003791	0.022314	0.169911	0.8659
X5	0.010628	0.012154	0.874397	0.3870
R-squared	0.076795	Mean dependent var		1.452546
Adjusted R-squared	0.031761	S.D. dependent var		2.869837
S.E. of regression	2.823896	Akaike info criterion		4.979858
Sum squared resid	326.9499	Schwarz criterion		5.101507
Log likelihood	-106.5569	Hannan-Quinn criter.		5.024971
F-statistic	1.705251	Durbin-Watson stat		1.359254
Prob(F-statistic)	0.194363			

SWAZILAND

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 23:07
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.556814	0.017420	89.36720	0.0000
X1	0.001808	0.001562	1.157976	0.2534
R-squared	0.030939	Mean dependent var		1.574801
Adjusted R-squared	0.007866	S.D. dependent var		0.052513
S.E. of regression	0.052306	Akaike info criterion		-3.019019
Sum squared resid	0.114909	Schwarz criterion		-2.937920
Log likelihood	68.41842	Hannan-Quinn criter.		-2.988943
F-statistic	1.340908	Durbin-Watson stat		2.265135
Prob(F-statistic)	0.253417			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 23:09
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	11.67863	7.072938	1.651171	0.1063
X2	0.003834	0.003441	1.114178	0.2717
X3	-0.000669	0.000719	-0.930852	0.3574
R-squared	0.029768	Mean dependent var		19.58878
Adjusted R-squared	-0.017560	S.D. dependent var		2.704393
S.E. of regression	2.728035	Akaike info criterion		4.910786
Sum squared resid	305.1291	Schwarz criterion		5.032435
Log likelihood	-105.0373	Hannan-Quinn criter.		4.955899
F-statistic	0.628968	Durbin-Watson stat		2.273004
Prob(F-statistic)	0.538207			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 23:11
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	13.21308	3.246992	4.069329	0.0002
X4	0.018624	0.005911	3.150761	0.0030
X5	-0.004353	0.001915	-2.273730	0.0283
R-squared	0.203907	Mean dependent var		23.60669
Adjusted R-squared	0.165073	S.D. dependent var		2.724184
S.E. of regression	2.489204	Akaike info criterion		4.727549
Sum squared resid	254.0417	Schwarz criterion		4.849199
Log likelihood	-101.0061	Hannan-Quinn criter.		4.772663
F-statistic	5.250766	Durbin-Watson stat		2.174782
Prob(F-statistic)	0.009327			

TANZANYA

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 23:13

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.583381	0.016960	34.39730	0.0000
X1	0.014131	0.002948	4.792765	0.0000
R-squared	0.353554	Mean dependent var		0.657326
Adjusted R-squared	0.338162	S.D. dependent var		0.057429
S.E. of regression	0.046720	Akaike info criterion		-3.244884
Sum squared resid	0.091677	Schwarz criterion		-3.163785
Log likelihood	73.38746	Hannan-Quinn criter.		-3.214809
F-statistic	22.97060	Durbin-Watson stat		2.096794
Prob(F-statistic)	0.000021			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 23:15

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-6.462978	3.717820	-1.738379	0.0896
X2	0.010893	0.003462	3.146239	0.0031
X3	-0.000398	0.000736	-0.540754	0.5916
R-squared	0.414879	Mean dependent var		6.369833
Adjusted R-squared	0.386337	S.D. dependent var		2.020725
S.E. of regression	1.582968	Akaike info criterion		3.822227
Sum squared resid	102.7374	Schwarz criterion		3.943876
Log likelihood	-81.08899	Hannan-Quinn criter.		3.867340
F-statistic	14.53551	Durbin-Watson stat		1.889003
Prob(F-statistic)	0.000017			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 23:18

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.334164	2.009823	0.663821	0.5105
X4	0.019271	0.004421	4.358744	0.0001
X5	0.000755	0.001458	0.517458	0.6076
R-squared	0.668679	Mean dependent var		12.07826
Adjusted R-squared	0.652517	S.D. dependent var		2.677546
S.E. of regression	1.578353	Akaike info criterion		3.816386
Sum squared resid	102.1391	Schwarz criterion		3.938036
Log likelihood	-80.96050	Hannan-Quinn criter.		3.861500
F-statistic	41.37346	Durbin-Watson stat		2.148829
Prob(F-statistic)	0.000000			

TOGO

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 23:19
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.398498	0.024805	16.06544	0.0000
X1	0.011029	0.006479	1.702186	0.0961
R-squared	0.064535	Mean dependent var		0.437628
Adjusted R-squared	0.042262	S.D. dependent var		0.063153
S.E. of regression	0.061804	Akaike info criterion		-2.685308
Sum squared resid	0.160429	Schwarz criterion		-2.604209
Log likelihood	61.07678	Hannan-Quinn criter.		-2.655232
F-statistic	2.897437	Durbin-Watson stat		2.188071
Prob(F-statistic)	0.096112			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 23:20
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-3.657640	6.145076	-0.595215	0.5550
X2	0.011590	0.006472	1.790717	0.0807
X3	-0.001347	0.001393	-0.967272	0.3391
R-squared	0.097162	Mean dependent var		7.805480
Adjusted R-squared	0.053121	S.D. dependent var		2.812693
S.E. of regression	2.736968	Akaike info criterion		4.917324
Sum squared resid	307.1307	Schwarz criterion		5.038974
Log likelihood	-105.1811	Hannan-Quinn criter.		4.962438
F-statistic	2.206170	Durbin-Watson stat		1.863739
Prob(F-statistic)	0.123028			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 23:21
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-4.206119	2.554923	-1.646280	0.1074
X4	0.048712	0.008631	5.644023	0.0000
X5	-0.010150	0.003024	-3.356633	0.0017
R-squared	0.487930	Mean dependent var		10.92801
Adjusted R-squared	0.462951	S.D. dependent var		2.984959
S.E. of regression	2.187487	Akaike info criterion		4.469130
Sum squared resid	196.1891	Schwarz criterion		4.590779
Log likelihood	-95.32086	Hannan-Quinn criter.		4.514243
F-statistic	19.53357	Durbin-Watson stat		1.954401
Prob(F-statistic)	0.000001			

TUNUS

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 23:41
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.868423	0.010524	177.5448	0.0000
X1	0.007848	0.000760	10.33081	0.0000
R-squared	0.717601	Mean dependent var		1.964940
Adjusted R-squared	0.710877	S.D. dependent var		0.059756
S.E. of regression	0.032131	Akaike info criterion		-3.993593
Sum squared resid	0.043361	Schwarz criterion		-3.912493
Log likelihood	89.85904	Hannan-Quinn criter.		-3.963517
F-statistic	106.7257	Durbin-Watson stat		2.149725
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 23:42
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-3.477416	4.190251	-0.829882	0.4114
X2	0.009295	0.001159	8.017679	0.0000
X3	-0.000467	0.000244	-1.913787	0.0626
R-squared	0.826450	Mean dependent var		33.17792
Adjusted R-squared	0.817985	S.D. dependent var		3.798865
S.E. of regression	1.620719	Akaike info criterion		3.869363
Sum squared resid	107.6960	Schwarz criterion		3.991013
Log likelihood	-82.12600	Hannan-Quinn criter.		3.914477
F-statistic	97.62191	Durbin-Watson stat		2.073232
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 23:44
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	14.82190	2.220516	6.674982	0.0000
X4	0.017964	0.002896	6.202418	0.0000
X5	0.000735	0.000916	0.801811	0.4273
R-squared	0.804589	Mean dependent var		31.58680
Adjusted R-squared	0.795057	S.D. dependent var		3.654766
S.E. of regression	1.654535	Akaike info criterion		3.910663
Sum squared resid	112.2369	Schwarz criterion		4.032312
Log likelihood	-83.03458	Hannan-Quinn criter.		3.955776
F-statistic	84.40733	Durbin-Watson stat		2.064382
Prob(F-statistic)	0.000000			

UGANDA

Dependent Variable: Y1
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 23:44
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.242076	0.029811	8.120246	0.0000
X1	0.044272	0.007394	5.987497	0.0000
R-squared	0.460502	Mean dependent var		0.407059
Adjusted R-squared	0.447657	S.D. dependent var		0.101553
S.E. of regression	0.075474	Akaike info criterion		-2.285669
Sum squared resid	0.239245	Schwarz criterion		-2.204570
Log likelihood	52.28473	Hannan-Quinn criter.		-2.255594
F-statistic	35.85012	Durbin-Watson stat		2.035825
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 23:46
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-6.951216	5.564430	-1.249223	0.2187
X2	0.009343	0.005451	1.713944	0.0941
X3	0.002505	0.001164	2.151780	0.0374
R-squared	0.570637	Mean dependent var		5.512744
Adjusted R-squared	0.549693	S.D. dependent var		3.591987
S.E. of regression	2.410401	Akaike info criterion		4.663209
Sum squared resid	238.2113	Schwarz criterion		4.784859
Log likelihood	-99.59061	Hannan-Quinn criter.		4.708323
F-statistic	27.24517	Durbin-Watson stat		2.152058
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3
 Method: Least Squares
 Date: 07/20/18 Time: 23:47
 Sample (adjusted): 1971 2014
 Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-6.380968	2.855528	-2.234602	0.0310
X4	0.028948	0.007784	3.718655	0.0006
X5	0.007897	0.002637	2.995019	0.0046
R-squared	0.784281	Mean dependent var		8.606673
Adjusted R-squared	0.773758	S.D. dependent var		4.891669
S.E. of regression	2.326715	Akaike info criterion		4.592538
Sum squared resid	221.9577	Schwarz criterion		4.714187
Log likelihood	-98.03583	Hannan-Quinn criter.		4.637651
F-statistic	74.53119	Durbin-Watson stat		2.257319
Prob(F-statistic)	0.000000			

ZAMBIYA

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 23:48

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1.792416	0.016331	109.7531	0.0000
X1	0.009138	0.001221	7.481633	0.0000
R-squared	0.571318	Mean dependent var		1.900959
Adjusted R-squared	0.561112	S.D. dependent var		0.075081
S.E. of regression	0.049740	Akaike info criterion		-3.119608
Sum squared resid	0.103913	Schwarz criterion		-3.038509
Log likelihood	70.63138	Hannan-Quinn criter.		-3.089532
F-statistic	55.97483	Durbin-Watson stat		2.001585
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 23:49

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.518630	6.671082	-0.227644	0.8211
X2	0.008739	0.001975	4.424642	0.0001
X3	-3.11E-05	0.000415	-0.074827	0.9407
R-squared	0.690196	Mean dependent var		31.63752
Adjusted R-squared	0.675084	S.D. dependent var		4.518953
S.E. of regression	2.575868	Akaike info criterion		4.795997
Sum squared resid	272.0390	Schwarz criterion		4.917646
Log likelihood	-102.5119	Hannan-Quinn criter.		4.841110
F-statistic	45.67086	Durbin-Watson stat		1.886353
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y3

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 23:50

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	13.24925	3.322937	3.987212	0.0003
X4	0.017146	0.005000	3.429244	0.0014
X5	0.002329	0.001596	1.459165	0.1521
R-squared	0.660466	Mean dependent var		27.95966
Adjusted R-squared	0.643904	S.D. dependent var		4.192467
S.E. of regression	2.501805	Akaike info criterion		4.737648
Sum squared resid	256.6202	Schwarz criterion		4.859297
Log likelihood	-101.2283	Hannan-Quinn criter.		4.782762
F-statistic	39.87691	Durbin-Watson stat		1.896441
Prob(F-statistic)	0.000000			

AFRİKA ÜLKELERİ TOPLAM

Dependent Variable: Y1

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 23:50

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	0.418515	0.008035	52.08552	0.0000
X1	0.019469	0.003170	6.140946	0.0000
R-squared	0.473098	Mean dependent var		0.465374
Adjusted R-squared	0.460553	S.D. dependent var		0.022734
S.E. of regression	0.016698	Akaike info criterion		-5.302720
Sum squared resid	0.011710	Schwarz criterion		-5.221620
Log likelihood	118.6598	Hannan-Quinn criter.		-5.272644
F-statistic	37.71122	Durbin-Watson stat		2.529014
Prob(F-statistic)	0.000000			

Dependent Variable: Y2

Method: Least Squares

Date: 07/20/18 Time: 23:53

Sample (adjusted): 1971 2014

Included observations: 44 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	45.04792	22.05154	2.042847	0.0475
X2	0.043979	0.086048	0.511099	0.6120
X3	0.098843	0.032848	3.009150	0.0045
R-squared	0.311184	Mean dependent var		75.04827
Adjusted R-squared	0.277584	S.D. dependent var		32.22112
S.E. of regression	27.38637	Akaike info criterion		9.523714
Sum squared resid	30750.53	Schwarz criterion		9.645363
Log likelihood	-206.5217	Hannan-Quinn criter.		9.568827
F-statistic	9.261234	Durbin-Watson stat		2.169208
Prob(F-statistic)	0.000480			

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : RUKİYE EBRU CEYRAN
Doğum Yeri-Yılı : Adana-20.03.1976
Elektronik Posta : ebrusez@gmail.com

EĞİTİM DURUMU

Doktora :Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Anabilim Dalı (2018)
Yüksek Lisans :Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Anabilim Dalı (2003)
Lisans :Çukurova Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü (1999)
Lise :Sabancı Anadolu Tekstil Teknik Meslek Lisesi (1994)
Ortaokul : 24 Kasım Ortaokulu ((1990)
Yabancı Dil : İngilizce